

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Bibliothèque électronique suisse

Elenchus Librorū hoc volumine
contentorum.

1. Marci Antonini frisp: ac pphi
vita: lib: 12: Latine et Græc.
2. Marini Neapolitani de vita
Proci: Liber: Latine et Græc.
3. Vegetij de Re militari libri: 4:
4. Julij Frontini de stratagematis liber:
5. Aeliani de Instruendis aciebus liber:
6. Modesti de vocabulis Reimilitaris liber.

**M. ANTONI
NI IMPERATORIS**

ROMANI, ET PHILOSOPHI

De seipso seu vita sua Libri XII. Græcè &

Latine nunc primum editi, GUILIELMO XY

L ANDRŌ Augustano interprete:

qui etiam Annotationes adiecit.

**MARINI NEAPO=
LITANI DE PROCLIVITA
ET FOELICITATE LIBER:**

Græcè Latineq; nunc primum publicatus,

Innominato quodam interprete,

adiectis itidem Scholijs.

BIBLIOTHECA ILLVSTRISSIMI

principis Othonis Henrici.

CVM PRIVILEGIO IN TRIENNIVM.

**TIGVRI APVD ANDREAM
Gesnerum F.**

VERE NOBI

LI VIRO GEOR

GIO A STETTEN IV-

NIORI, PATRICIO AVGVSTA-

no, summa fibi obseruantia colendo,

Guilielmus Xylander Augu-

Stanus. S.

VM opusculum hoc M. AN-
TONINI Imperatoris Ro-
mani, eius qui Philosophus est ap-
pellatus, instinctu CORRADI
GESNERI, Medici & Philosophi præstan-
tissimi, mihiqûe summa amicitia iuncti, de
Græco Latinum fecissem, eiusqûe iam opusculi
adornaretur editio, ut id laudatissimo tuo, vir
Ornatissime, nomini inscriberem, non una me
impulit ratio. Nam & quàm grato animo tuæ
in me venevolentia (quàm & aliàs & superios
ri præsertim Maio coràm in patria sum exper-
tus summam) memoriam colerem, publicè te-
statum facere me posse uidebam: & haud pa-
rum gratia tui nominis splendorem huic ipsi edi-
tioni conciliaturum iudicabam. Iam cùm satis
apud me constaret, quis esset tuus de studio sa-

pientia, deique ijs quæ ad humanitatem spe-
 ctant disciplinis sensus, quantaque cum diligen-
 tiaque ab ineunte ætate in ijs versata, & boni-
 tate earum cultores sectatoresque complexus
 semper esses: non verebar, ne non gratum hoc
 qualecunque meum haberes officium. Ipse qui-
 dem certè liber cum auctoris dignitate, tum eius
 quam tractat rei præstantia, facile apud te im-
 petrabit, ut eum tua dignere tutela: de meo labo-
 re dicam postea. Scriptum esse ab ANTONI-
 NO Philosopho Imperatore hoc opusculum,
 id in annotationibus nostris demonstraui-
 mus: ut hic ea repetere, quæ ibi diximus, nihil atti-
 neat. Potissima verò Philosophiæ capita secum
 meditatum esse hunc tantum Imperatorem,
 commentatumque diligenter, uel nostris ver-
 bis, uel si mauis, Græca ubi legeris, ipse depre-
 hendes. Etenim si uerum est, libellos hos
 ANTONINI (ut quidem in nostras i manus
 peruenerunt) esse mutilos, misereque & maio-
 re sui parte decurtatos: nihilominus id in-
 pròptu est, grauissimas in his ipsis extare de fe-
 renda conditione humana, de contemnenda
 morte, de societate humana tuenda, de uera bea-
 titate, de causis miseriarum humanarum, a-
 lijsque id genus compluribus Philosophiæ capi-
 tibus

21
nibus disputationes, easdemque iuxta argutas,
& exemplis comparationibusque appositissi-
mus perpolitas. Nec absimile est nostri auctoris
genus philosophandi ei, quo usum esse Epicte-
tum (qui etate ANTONINVM non ita mul-
tum antecessit, cuiusque se usum praeceptis no-
ster ingenue prae se fert) Arrhianus memoria
prodidit. Floruit enim circa illud tempus ut-
cunque studium sapientiae cum ipsi Impera-
tores aut colerent philosophiam, aut certe eius
sectatores non aspernarentur. Quo factum est,
ut extiterint permulti doctrina & gravitate
praestantes viri: quorum partim nomina tan-
tum & dicta factaque aliquot apud historiae
scriptores extant, partim scripta etiam doctissi-
ma & prudentiae plena nostrum ad auum per-
durauerunt. Enimvero ANTONINVM ego
iudico (neque aliter sentire doctos existimo) non
id modò his voluisse in Commentarijs explica-
re, quibus ipse in rebus animum suum occupas-
set, quibusque praeceptis, exemplis, & ratio-
nibus sese ad hominis, civis, Imperatoris, adeo-
que Philosophi nomen cum dignitate tuendum
informauisset. Sed unà demonstrasse, quae esset
vera atque expedita ad tranquillitatem animi,
& eam quae homini in hac vita contingere po-

6
test felicitatem consequendam uia: tum quid-
nam reieffet, cur plerique hominum adeò de na-
tura, suaque sorte immeritò conquererentur.
Quippe hoc modo philosophia neglecta & spre-
ta ulciscitur illos: quorum questus & indigna-
tionem sapientissimus Poeta Euripides sanè
quàm scitè & (ut omnia) eleganter expressit,
senem calamitate ictum in scenam producens:
qui, cum parum rectè rationes ad vitam tum,
cum maxime debuerat, subduxisset, ut incidit
in res aduersas, non suæ imprudentia culpam a-
gno, ceret, sed (qui est mos uulgi) ad futilia &
inutilia vota confugeret. Cuius de inscitia hi
extant versus, quos adducam, Latine tamen
à me redditos, ne in hoc orationis generi peregri-
num sermonem interferam:

Eheu, datum non esse & hoc mortalibus,
Iuuenes ut esse bis queant, iterum & senes?
Nam si domi quid secius fortè euenit,
Corrigimus illud consilio tamen nouo:
Acuum retractare haud licet. quòd si redux
Iuuenilis aetas esset, & senium duplex,
Peccata uitæ corrigeremus istius,
Vitæ instituto prouidi melius noua.
Capitalis profectò Iphis, et quouis dignus infor-
tunio, qui non præsentem uitam præceptis ex-
emplis quæ

emplisq̃ue rectè informandam moneret, sed aliam op̃ter, qua huius errata emendari possent. Quantò rectius Theſeus ille Euripideus? cuius hanc suam Cicero aliud refert:

Nam, qui hac audita à docto meminiss̃em viro, Futuras mecum commentabar mis̃erias:

Aut mortē acerbā, aut exilij mœstā fugā,
Aut semper aliquam mortem meditabar mali.
Vi si qua inuecta diritas casu foret,

Ne me imparatum cura laceraret repens.

At enim ē philosophia petendam hanc vitæ institutionem, neque obscurum est, & ab alijs multis gravibusq̃ue autoribus ita demonstratum, ut meis verbis hoc quidem loco & tempore res non egeat. Id quidem haud temerè videor addere, eam philosophandi rationem, quā hic noster tenuit (hoc est, quæ brevibus præceptis, exemplis, comparationibusq̃ue propositum absolvit) maiori hominum parvi cū ad intelligendum faciliorem, tum ad tenēdum memoria commodiorem esse altera illa, quæ exquisitis disputationibus, ingeniosisq̃ue conclusionibus veritatem eruit. Quod ipsum eò spectat, ut intelligatur, quid præsens liber communis hominum vitæ formanda conducere possit. sed multo librum commendare, præsertim cū se

*mel inceptus legi, facile lectorem retineat: ut ne
 rñ fore hoc loco nō dubitem, id quod est scire ab
 eodem Poëta dictum, gustu percepto empro-
 rem allici. De meo labore, & opera quam in
 conuertendo adhibui, superest ut dicam: etsi fi-
 dem diligentiamque meam malo doctis collatio-
 ne facta Græci cum Latino libro æstimandam
 relinquere, quàm me aut mea iactare. Neque
 uerò metuo ne quis hanc editionem sit insectatu-
 rus, nisi si ij sint exituri, qui librum mutilum
 & plerisque locis interruptum interpolatum-
 que indignè sint laturi lectoribus offerri. Quos
 ego tum denique audiendos censeo, si integra-
 rem ipsi proferant: alioquin si secundum eos in-
 dicaturi sint docti, efficiant ut reliquia bono-
 rum librorum, quas ipsas meritò gratas habe-
 mus, negligamus: imò si maioribus nostris idem
 fuisset iudicium de fragmētis librorum, aut mu-
 tilatis voluminibus, bone Deus, quot & quàm
 præclaros utilissimosque libros non haberemus
 hodie? Sed valeant iniqui isti, sanè mihi hoc incō-
 modo conuertendi labor mirum in modum est
 auctus: atque haud scio an ab incepto destituis-
 sem, nisi me & verecundia fallenda quam de-
 deram fidei, & proposito mei (id autem est pro-
 dosse Reip. literaria pro uirili, eamque ob rē nulli
 labori*

*labori nolle succumbere) revendi necessitas que-
 dam confirmassent. Latinitati quàm fieri potu-
 it maximè in hoc negotio studui: nisi quòd vo-
 ces quasdam, iritas illas, & aptas, non tamen
 usitatas apud antiquiores, perspicuitatis cause
 non contempsì. Verba appendere ad trutinam
 neque volui, neque verò debui: sensum quidem
 secutus sum, an autem affecutus sim ubique a-
 liorum opto iudicium: cur difficile hoc fuerit,
 multa sunt, neque non manifeste cause. Etsi fa-
 teor, in quibusdam me vel ut divinare opus
 habuisse, vel audacter à codice Græco aut usu
 communi discessisse: quibus locis etsi annota-
 tiunculis (eram enim occupatior, quàm com-
 mentandi otium suppeteret) aliquando consu-
 lui, tamen si cui secus videbitur, nihil moror:
 est enim (ut Bacchylidis utar proverbio) lata
 via. Tibi autem, vir præstantissimè, & cur de-
 dicaverim hunc librum, meumque ei impen-
 sum laborem, & cur utrunque tue amplitudi-
 nis patrocinio non indignum fore duxerim, cõ-
 memoravi iam antè. Supererat, ut orarem te,
 ut ne hoc meum tui nominis exornandi studi-
 um, gratique animi erga te declarandi voluntæ
 tem aspernareris: sed tanta est tua humanitas,
 tātusq; in rei literariæ defensores amplificato-*

resque (inter quos me vel extremo loco haberi peruelim) amor, ut certò mihi de te polliceri, non obsecrando in dubium uocare tuam bonitatem debeam: Itaque labore tui deprecandi supersedendum mihi animaduerto. Ego me tibi, quem singulare patria nostra inclitissima ornamentum, Musarumque benignissimum hospitem noui, studiaque mea commendo, efficiamque profectò, nisi maturius nobis aliquid eueniat humanitus, ut ne tua te erga me possit poenitere beneuolentia. Vale.

Heidelbergæ Calendis Octobribus. Anno salutis

1558.

ESVDAE LEXICO▷

. Antoninus, laudatus per omnia Philosophus: auditorem se præbuit alijs primùm, deinde Sexto Bœoto Philosopho Romæ: cuius etiam fores frequentare voluit. eundem uerò etiam Lycius quidam Herodi Atheniensi Rhetori familiaris adire solebat. Hic aliquando Marcum aduentantem, quonam & cuius rei causa se conferret, interrogauit. Respondit Marcus: Decorum est etiam senibus addiscere. quamobrem ad Sextum Philosophum eo, ut ea discam quæ nondum scio. Tum Lycius in cælum sublaris manibus: O Sol (inquit) Romanorum Rex iam senex, librum gestans doctorem frequentat. ac meus rex Alexander duos & triginta natus annos obiit. Condidit hic Marcus de vita sua libros XII.

ET RVRSVS▷

MARCV M

MARCVM regem Romanorum
 silentio admirari, quàm pro di-
 gnitate laudare facilius est: cùm
 nulla eius uirtutes consequi &
 uerbis exprimere eloquẽtia pos-
 sit. Ab ineunte enim ætate mox uitam tran-
 quillam stabilemque adeò sibi instituit, ut nun-
 quam uel timore uel uoluptate uultum mutasse
 uisus sit. Stoicos præ cæteris Philosophos lau-
 dat, eosque non uiuendi tantum genere, sed e-
 tiam doctrinæ opinionumque studio sectaba-
 tur. Tam luculentum autẽ eius admodum adole-
 scentis adhuc ingenium fuit, ut sæpenumero A-
 drianus de transferenda in ipsum imperij succes-
 sione cogitarit. Sed cùm Pium iam antea sibi le-
 gitimè adoptasset, suam illi successionem serua-
 uit: Marcum uerò affinem ei & familiarem ef-
 se uoluit, ut ita generis successionem ad imperium
 perueniret. Vixit autem Marcus priuatus ad-
 huc adeò modeste, ut nemini popularium Romæ
 se anteferreret, nec adoptione generis ingenium
 mutaret. Et ad imperium euectus, cùm omnia
 iam solus gubernaret, & summam eaque pote-
 state frueretur, nullum unquam arrogantia si-
 gnum edidit, sed & beneficij collocandis libe-
 ralis ac copiosus fuit: & in gentium ac prouin-
 ciarum gubernatione bonus ac moderatus.

EX EPITO- ME SEXTI AV- RELII VICTORIS.

M. ANTONINVS imperavit ānos
XVIII. Iste uirtutum omnium cœ-
lestisq̃ue ingenij extitit, ærumnis-
q̃ue publicis quasi defensor obie-
ctus est. Etenim nisi ad illa tempora natus es-
set, profectò quasi uno lapsu ruiſſent omnia ſta-
tus Romani. Quippe ab armis quies nunquam
erat: perq̃ue omnem Orientem, Illyricum, Ita-
liam, Galliamq̃ue bella feruebant: terræmotus
non ſine interitu ciuitatum, inundationes flumi-
num, lues crebræ, locuſtarum ſpecies agris infe-
ſtæ: prorsus ut propè nihil, quo ſummis angori-
bus atteri mortales ſolent, dici ſeu cogitari
queat, quod non illo imperante ſæuierit. Is pro-
pinquum ſuum L. Annium Verum ad imperij
partem nouo beneuolentiæ genere aſciuit. Qui
Verus inter Alcinum atque Concordiam iter
faciens ictu ſanguinis quem morbum Græc
ἀπόπληξι

ἀποπληξίη uocant, undecimo imperij anno ex-
 tinctus est, carminum maximè Tragicorum
 studiosi, ingenij asperi atque lasciui. Post cuius
 obitum M. Antoninus Rempublicam solus te-
 nuit, à principio uitæ tranquillissimus, adeò ut
 ab infantia uultum nec ex gaudio, nec ex mæro
 re mutauerit, philosophiæ studens, literarum-
 que Græcarum peritissimus. Hic permisit uiris
 clarioribus, ut conuiuia eodem cultu, quo ipse,
 & ministris similibus exhiberent. Hic cum æ-
 rario exhausto largitiones, quas militibus im-
 penderet, non haberet: neque indicare pro-
 uincialibus aut Senatui aliquid uellet, instru-
 mentum regij cultus, facta in foro Traiani se-
 ctione distraxit, uasa aurea, pocula crystallina
 & murrhina, uxoriam ac suam sericam &
 auream uestem, multa ornamenta gemmarum:
 ac per duos continuos menses uenditio habita
 est, multumque auri redactum. Post uictoriam
 tamen emptoribus precia restituit, qui reddere
 comparata uoluerunt. Molestus nulli fuit, qui
 maluit semel emptæ retinere. Huius tempore
 Cassius tyrānidem arripiens, extinctus est. Ipse
 uitæ anno LIX. apud Vendobonam morbo
 consumptus est. De eius obitu nuncio Romam
 peruecto, confusa luctu publico urbe, Senatus

in Curia veste reetra indutus, lachrymans conue-
nit. Et quod de Romulo agrè creditum est, o-
mnes pari sensu præsumpserunt, Marcum
cœlo receptum esse: ob cuius honorem
templa, columnæ, multa que a-
lia decreta sunt.

M. ANTONINI IMPERATO-

ris de uita sua,

LIBER I.

Guliel. Xylādro Augustano interprete.

B auo meo Vero didici placidis esse moribus, et iræ abstinens. Existimatione parētis mei, eiusq; recordatione ad uerecundiam & uiro dignos mores usus sum. Matrē in studio pietatis erga deos iiberalitateq; imitatus: præterea in abstinendo à nō perpetrandis modò, sed & cogitādis flagitijs: tum in frugalitate uictus, ab opulentiā comitāte luxu remotissima. A proauo id habui, ut ne in publicos ludos cōmearem, sed bonis præceptoribus domi meæ utērer, intelligerēq; nullis hac in re parcendū sumptib. Ab educatore, ne auriga Prasinus, aut Venetus, ne uepalmularius aut scutarius fierem: ab eodē tolerare labores, esse cōtentus paruo, operari, non immiscere me multis negocijs, haud facilè calumniam admittere, didici. A Diogneto, studium in res inanes non conferre, fidem abrogare ijs quę de incantationibus, de

monūq; p̄fligationib. acid genus alijs reb. p̄stigiatores & impostores referūt: neq; animi causa coturnices alere, aut si miliū rerū studio & cupiditate teneri: itē liberè dicta ferre æquo animo, philosophiæ me addicere, audire primò Bacchiū, deinde Tandasidē ac Marcianum, scribere dialogos, pueriliætate, grabatū, pellem, aliaq; ad Grēcā disciplinam pertinentia, usurpare. Rustici monitu in eā deueni cogitationē, mores meos correctionē ac cultu opus habere: nō esse imitandos Sophistas, nō esse instituendas de contemplationibus scriptiones, neque oratiunculas adhortatorias declamandum, neq; speciem uiri exercitijs dediti, ac laboriosi ostentādam: ad hæc Rhetorica, poësi, & Astrologia abstinēdum, domi neq; uestitu, neq; alijs huius modi reb. utendum: epistolas scribendas simpliciter, quo modo ipsius ad matrem meam est epistola Sinuessam missa: insuper placabilitatem esse, & in alloquio facilitatem exhibendam ijs qui stomachū nobis mouerint, aut aliquid deliquerūt, simul atq; ij redire ad officiū uelint:

uelint: diligenter etiā legendum, neq; omnino considerationem accuratam satis putandum, neq; celeriter adfentiendum loquaciter conuersantibus: cōmentarios Epicteti legendos, quorum & è domo sua mihi copiam fecit. Apollonius me docuit, ut libertatem sectarer, certamq; constantiam, neq; aliò unquam, ne minimum quidem, quā ad rectam rationem respicerem, ac semper mei similis essem in grauib. dolorib. àmissione prolis, morbisq; diuturnis: ut quē in uiuo exemplo euidenter cōtemplarer, posse eundem & durissimum esse, & remissum quā maximè. Tum etiā, ut in percipienda doctrina me non morosum præberem, sed circumspicerem de homine qui palām experientiam, & in tradendis scientijs facultatem minimum suorum bonorum putaret. Præterea modum beneficia (ut ijs uidetur) ab amicis accipiendi, ne uel accepta ea nos uiliores redderent, uel stupidè negligeretur atq; p̄termitterent. In Sexto depræhēdi comitatē, & exemplū dom⁹ ad arbitriū patris familiās institutę, uiuē

di secundum naturam, grauitatem non
simulatam, inq̃ consulendo amicorum
commodis sagacitatem, facilitatem er
ga priuatos, * moresq̃ omnibus acco
modatos. Quo fiebat, ut eius consuetu
do omni adulatione suauior, ipseq̃ co
dem tempore in summa apud eos qui
bus cum agebat ueneratione esset. Por
rò autem expeditam uiam ac rationem
inueniendi & disponendi præcepta ac
usum uitæ necessaria. item quòd neque
iræ neq̃ alius cuiusq̃ animi commotio
nis ullum indicium dabat, sed simul &
quàm maximè affectibus uacuus, & hu
mansissimi erat ingenij. In eodem hono
stem famã sine iactatione, multarumq̃
rerum scientiam citra ostentationem
Alexandrum Grammaticum observa
bam ab increpationibus sibi tempera
re, neque ignominiose castigare si quis
barbarum, solœcū, aut absonum quip
piam protulisset, sed ciuilitè id modò
q̃ dicendū fuerat, pronūciare: perinde
ac si respondens uel suam sententiam
interponeret, aut rationem re ipsa, nō
uerbo, cum altero conferret: aut omni

no alia quadam solerti & occulta correctione idē efficiebat. A Frontone didici, ut scirem quæ consequeretur tyrānidem inuidia, quæ uarietas, simulatio: & quòd omnino qui nobis patricij dicunt, inhumaniores quodā modò sint reliquis. Ab Alexandro Platonico, ne crebrò, néue nisi necessitate coactus cuiquam dicerem scriberemúe me esse occupatum, néue identidem impendētia negocia prætendendo debita familiaribus officia detrectaré. A Catulo, ne parui facerem si quid amicus conquereretur, etiam si nulla id ab eo fieret ratione: Sed anniterer eum in pristinam gratiam reducere. Item ut summa animi cōtentione præceptorum laudem prædicarem: uti de Domitio & Athenodoto traditum est. Vtq; liberos uerè diligeré. A fratre meo Seuero amorē familiariū & ueritatis, iusticiæq;. Per eundem cognoui Thrascā, Heluidium, Catonem, Dionem, Brutum. Idem mihi autor fuit ut animo conciperem formam rei pub. in qua æquis legibus eodemq; iure omnia administrarent, ac regni, cui nihil ef

set libertate subditorum antiquius. Eundem obseruans curis esse uacuum, constantiam in honore philosophiæ habendo, beneficentiam, & liberalitatem perpetuam seruare, benè sperare, ac de amicorum in amore certò sibi polliceri, à quibus animo esset factus alieno, id ijs non occultum ferre: neque amicis eius opus esse, ut de ipsius uoluntate coniecturâ facerent, sed eam apertam esse. Maximus adhortatus me est, ut suo exemplo me ipsum regerem, neque ulla in re præcipitarem, animo bono cum alijs in casibus, tum in morbis essem: Vt moribus uterertemperatis, blandis, ac grauibus, ut quæ instituissem, expeditè nec magna cum molestia perficerè. Dicebat sibi uerba facièti aut agèti quicquã, neminè nõ fidè habuisse, ex animi ipsum sententia loqui uel agere. Nullius rei admiratione se obstupuisse, nunquã aut festinasse, aut cunctatũ fuisse, neque trepidasse, neque moesticiæ, neque gaudiij nimiũ fuisse, neque iracundũ, neque suspiciosum: sed beneficũ, placabilè, ueracè, magisque constantiã erroris securã, quàm erratorũ correctionè præ se tulisse. Neminè fuisse, quod se

ab ipso cōtēptū, aut ipso pstantiorē putaret. Liberaliter quoq; facerū fuisse. Patris notavi humanitatē, & in ijs, quæ semel essent accuratē deliberata, pman-
 sionē, uanæ gloriæ, & eorū q putant, ne
 quæ sunt tñ, honorū cōtēptū, studiū
 laborū, assiduitatēq;. Libēter audiebat
 eos, q aliqd reip. utile poterāt adducere.
 In tribuēdo unicuiq; p dignitate suū fir-
 miter pseuerabat, pītus ubi intēdēdū es-
 set, ubi remittēdū. Amores adolescētū-
 lorū coërcebat, utilitati publicæ oēs co-
 gitationes intēdebat. Amicis secū cœ-
 nādī, aut iter faciēdi necessitatē remit-
 tebat, & q necessitate aliqua impediti
 cū nō cōitati fuerāt, eundē semp ipsum
 inueniebāt. In cōsilijs accuratē qd cōdu-
 cere posset īgrebat, ac cōstāter, neq; ob-
 uijs quibusq; cogitationib. cōtent⁹ finē
 cōsultādi faciebat. Amicitiam cōserua-
 bat, neq; uel satietatē amicorū capiebat,
 neq; ad eos parādos furore aliquo fere-
 bat. In oīb. reb. oīa sua ī se reposita habe-
 bat, læto uultu. Lōge futura puidebat:
 atq; ēt minima antē pparabat, idq; citra
 tumultū. Acclamatīōes, oēm q; adula-
 tionē cōpescēbat.

Quæ ad magistratum erāt necessaria, semper custodiebat, sumptus procurabat, neq; detrectabat de ijs reb. causam dicere. Deos citra superstitionem colebat, homines neq; demerebatur, neque auram popularem captabat: in omnib. his sobrius, cōstans, nusquam ineptus, aut nouitatis studiosus. Has porrò res, quæ ad uitę commoditatem aliquid cōducunt, quas fortuna suppeditat, liberaliter, simulq; sine fastu tractabat, ita ut & si adessent, haud sollicitè ijs uteretur, neq; desideraret, si deessent. Nemo fuit, qui eum aut sophistam, aut uernam, aut hominem de schola esse diceret. Sed uirum maturum, absolutum, adulatione superiorem, qui & seipsum regere, & alios posset. Iam philosophiam ueram profitentes in honore habēs, reliquis nihil exprobrauit. Cæterum in consuetudine familiari commodus graciosusq; extra fastidium erat. Corpus suum moderatè curabat, nō ut qui uitæ cupidus, aut cui formę elegancia curæ esset, non tamen interim negligenter: itaq; suæ diligentia causa paucissimis medicorum

phar

pharmacis, et fomentis opus habuit. Id in eo præclarissimū fuit, quod facultate alicuius rei præditis concedebat absq; inuidia, ut oratoriæ, historiæ, legum, cōsuetudinū, aliorumq; id genus: quin etiam ut gloriam ijs rebus quibus excellebant, adipiscerentur, operam suam ipsis nauabat. Et cum ageret omnia secundū instituta maiorū, ne hoc ipsum quidem studebat consequi, ut uideretur à maioribus accepta obseruasse. Ad hæc non erat uagus aut leuis, sed locis & negocijs ijsdem solebat immorari. Post intentissimos capitis dolores, recens atque alacer ad consueta opera redibat. Præterea pauca admodum habebat arcana, & hæc quoq; tantum de rebus publicis. Prudēs porrò erat, moderatusq; cū in spectaculis exhibendis, tum in operū extructionibus congiarijsq; & alijs huiusmodi negocijs: quippe uir qd ex usu foret potius, quam quæ gloria factum sequeretur, reputans. Non utebatur alieno tempore balneis, non erat ædificandi cupidus, non de ciborum, non uestium texturæ aut infecturæ, nō

formæ corporis elegãtia anxius. Comitatus ei è prædio qui cum ab inferiori casa deduceret: inter Lanuvinos plerunq; Tusculano publicano utebatur, etiam deprecante. Omnino in eius moribus nihil inerat inhumanum, nihil inuerecundum, nihil procax, ne (quod dicitur.) ad sudorem usque: Sed omnia ita apta & cõcinna, ut si per ocium cogitata fuissent, cõpositè, placidè, firmiter, & sibi inuicem conuenienter. Accommodari posset ei id quod de Socrate memoratur, quòd & abstinere potuerit, & frui reb. istis, quibus & carere pleriq; per infirmitatem, & in fruendo cõtinerere se nequeunt: at temperare sibi ab utroque uitio posse, & sobrium permanere, id uerò uiri est animo integro inuictocq; præditi: quod ille in morbo Maximi præstitit. A dijs bonos auos, bonos parentes, bonam sororem, bonos præceptores, familiares, necessarios, amicos bonos accepi, ferè omnia bona: tum q; in nullum eorum quicquã deliqui, quãquam ita affectus, ut, si occasio incidisset, utiq; aliquid tale admissem: uerum benefi-

beneficio deorum euenit, ne res ita caderent, ut hoc in me depræhenderetur. Id quoque ijs acceptum refero, quod non diutius apud concubinam aui sum educatus, quod ad pubertatem castus perueni, neque antea uir sum factus, sed tempus expectaui. Quod principi & patri subditus fui, qui erat omnem mihi superbiam excussurus, ostensurusque posse cum qui in aula uiuat & stipatoribus carere & uestibus pictis & facibus, statuiscq; certi generis, reliquoq; luxu: Sed licere ei proximum priuato homini habitum sumere: imò uerò eum splendorem eos, qui principes reipub. gerere uelint, demissio, res segnioresq; efficere. Itemque eum fratrem sum nactus, qui moribus suis me ad curam mei ipsius habendam posset excitare, honore autem & amore in me suo delectare. Quod liberi mihi neque indole, neque corpore prauis nati sunt. Quod magnos in Rhetorica, poëtica, reliquisq; studijs progressus nō feci, q̄ me fortassis planè detinuisset, si me feliciter perficere sensissem.

Quòd maturè eos à quibus sum enutritus in dignitate constitui, quod mihi uidebantur cupere, quodq; id iuuenib. adhuc prestiti, neq; diu eos futuri spe laetari. Quòd Apollonium, Rusticū, Maximum cognoui. Quod perspicuè atq; sæpenumerò naturalem uitam cum animo meo reputaui, qualis nam ea esset: nimirum quod ad deos attineret, & eorum munera, cogitationesq; inde conceptas, nihil iam obstarè, quin aut secundum naturam uiuerem, aut non: atque hoc quidem fore mea culpa, qui deū monitus, ac tantum non præcepta non obseruassem. Quòd in tali uita meum corpus tandiu durauit. Quòd neque cū Benedicta, neq; cum Theodoto rem habui, sed & postea amore cōcitus, rectæ rationi parui. Quòd Rustico sæpius indignatus, nihil prætereà admiserim, cuius me poenitere potuisset. Quòd mater, cum esset adhuc iuuenis moritura, reliquos tamen uitæ suæ annos mecū exegit. Quòd quotiescunq; pauperi aliqui, aut alias indigenti opitulari statuissēm, nunquam audiui, pecuniam mihi non

nō esse, unde id facerē: & quòd mihi nūquam usu uenit, ut alterius ope indigerem. Quòd uxorem ita obsequentem, mei amantem, ac simplicē habui. Quòd alumni quibus liberos meos crederē idonei non defuere. Quòd in somnis cū alia mihi remedia sunt data, tūm cōtra sanguinis excreationem, ac contra uertiginem, hocq; Caietę. Sicut Chrese.
 * cūq; animū ad philosophiā adiunxissem, nō incidi in sophistā aliquē, aut scriptorē, uel q; syllogismos dissoluere doceret, aut metecora traderet. Oīa hęc *
 Deorū auxilio, fortunaq; indigent. Hęc in Quadis ad Granuā.* Solebat is sibi prädicare, erit ut incidam in curiosum, ingrātū, cōtumeliosum, dolosum, inuidum, dissociabilē. Omnia hęc ijs euenerunt ignoratione bonorum & malorū. Ego uerò, qui naturam boni perspectā habeo, quòd honestū sit, & malī, quòd turpe, ipsamq; eius qui peccat naturā, quòd mihi sit cognata (non quia eiusdem carnis est aut seminis, sed mentis, & diuinę particulę particeps) à nullo eorum lædi possum. Neque enim in me

turpitudinem aliquam quisquam con-
ijciat. Ei porrò quòd mihi cognatū est,
neq̃ irasci possum, neque infensus esse
ut enim unus alterum iuaret in suo o-
pere, eò nati sumus, ut manus, ut pedes,
ut palpebræ, ut superiorū inferiorumq̃
dentium ordines. quare contra naturā
est, ut inuicē nobis repugnemus: atqui
succensere & auersari se inuicem, id qui-
dem est repugnare: Quidquid ego sum,
id omne constat caruncula, animula &
mente. Proinde missos fac libros, neq̃
stude, non enim licet. Quin tu, ut mox
uitam cum morte commutaturus, cor-
pus sperne, quòd est tabus, ossicula, &
reticulī muliebris instar plexus neruo-
rū, uenarū arteriarū. Animā quoq̃ con-
sidera, qualis ea sit: Spiritus nimirum, ne-
que is idem semper, sed qui in horas ali-
us efflatur, alius sorbetur. Restat tertia
pars, principatum obtinens. Proinde sic
tecum reputa. Senex es? ne patere hanc
principem partem ulterius seruire, neq̃
alieno impetu raptari, neq̃ fatū uel præ-
sens iniquè fer, uel impēdēs subterfuge.

Res Deorum plenæ sunt prudentiæ: for-
tuitæ

tuitæ aut nō carent natura, cōplexūue
eorum quæ à prudentia administrātur.
Inde omnia fluunt: necessitas etiam ac-
cedit, & totius uniuersi (cuius tu pars
es.) utilitas. Porro autem quòd natura
uniuersi fert, quod quæ ad eam facit con-
seruandam, id bonum est unicuius uni-
uersi particulæ. Conseruant autem
mundum, quemadmodum elementor-
um, ita & ex ipsis concretarum rerum
mutationes. Hæc sufficiant tibi, ac sem-
per præceptorum locum habeāt. Libro
rum uerò sitim projice, ne mur-
murans moriari, sed uerè pla-
catus, atq; ex animo gra-
tiam dijs a-
gens.

M. ANTONINI IMPERATORIS de uita sua.

LIBER II.

Gulielmo Xylandro Augustano
interprete.

Memento quandiu haecenus
ea distuleris, ac quoties pro
rogato tibi à dijs tempore,
eo non usus sis. Certè aliquā
do te animaduertere oportet, cuius mū
di pars sis, & à quo mundi gubernatore
deflueris: tum finem præscripti tibi tē
poris futurū. Quod quidē tēpus si ocio
sus intra parietes consumpseris, elabet,
neque redibit unquā tibi defuncto. Sin
gulis horis animo in id incumbe, ut for
titer, quemadmodum Romano & uiro
conuenit, id quod præ manibus est, per
agas, accurata & non ficta grauitate,
humanitate, liberalitate, iusticiaq; adhi
bitis. Interea animum tuum ab omnib.
alijs cogitationib. abduc: quod ita fiet,
si unum quodlibet negocium, eorum
quæ in uita tua exequenda tibi sint po
stremum esse iudicans, ita conficias, ut

ne

ne quid uanitatis, affectuum à consilio auertētium, simulationis, amore sui, aut earū rerū quæ fato quodam ei negotio adiunctæ sunt improbationis admittat. Cernis, quàm pauca sint ea, quorum cōpos uitam felicem ac diuinæ similem uiuere homo potest? nam ea qui adserua rit, ab eo dii nihil ultrà exigunt. Ignomi nia te ipsum affice anime, contemne te ipsum inquā, ut enim honore te ipsum afficias, non tibi præterea tempus sup petet. Vita enim unicuique id præbet: quæ tibi propemodum iam exacta est. Non igitur te ipsum uenerare, sed felici tatem tuam aliorum in animis repositā habe. Nō patere ab ijs quæ extrinsecus accidunt, te circūagi, sed otium tibi pa ra ut boni aliquid addiscas, ac uagari de sine. Est & alter declinandus error: nō nulli enim actibus uitæ suæ confecti de lirant, quòd scopum nullum habent, ad quē omnes suos conatus & cogitatiō nes dirigant. Haud temere quisquam re pertus est infelix ea de causa quòd nō inquireret quid aliorum animis accide ret: qui uerò sui ipsius animi motib. non

obsequitur, necessariò miser est. Horù
semper oportet recordari, quæ sit uni-
uersi natura, quæ mea, quomodóque
hæc ad illam sit affecta, qualis pars ea cu-
ius totius sit: adhæc neminem esse qui
obstet, quo minus semper ea, quæ natu-
ræ (cuius tu pars es) sint consentanea, &
agas, & dicas. Theophrastus in com-
paratione peccatorum, ubi ostendit
communiorem ea inter se conferendi
rationem, philosophice, inquit, ea quæ
per cupiditatem cõmittuntur peccata,
grauiora esse ijs quæ per iram. Etenim i-
ratus uidetur cum dolore quodam, &
occultè correptus animo, à recta ratio-
ne diuertere: qui uerò per cupiditatem
peccat, uictus à uoluptate, intemperan-
tior altero censetur, magisq; effœmina-
tus. Rectè igitur, & ut philosopho di-
gnum erat: in maiori esse culpa pronun-
ciauit cui uoluptas, quàm cui dolor pec-
candi fuisset causa: ac omnino hic antè
læsus, & propter doloré iratus, ille spon-
te sua ad delinquendum cupiditatis ex-
plédæ causa fertur. Omnia tibi ita & a-
genda sunt, & dicenda, & cogitanda,
ut

ut si iam nunc uitam in exitu esse arbitreris. Cæterum è uiuis discedere, si quidem dii sunt, nihil habet incommodi: neque enim ij te aliquo malo sunt affecturi. Sin autem, uel non sunt dii, uel res humanas non curant, quid attinebat uiuere in mundo deûm, ac providentiæ uacuo? Enimuero & sunt dii, & rerum humanarum curam gerunt: & ut ne homo in ea, quæ reuera sunt mala, incideret, id quidem in eius potestate posuerunt: in reliquis rebus si quid mali inesset, utique & hîc ei prospexissent, ne omnino in malum incideret. Quod uerò hominem deteriore non efficit, quónam id modo uitam eius posset reddere peiorem? Et quidem uniuersa natura nunquam neq; per ignorantiam, neq; sciens quidem, non ualens autem cauere aut emédare illa, tantum errorem admiserit, neque imbecillitatis, neque inscitiae causa, ut bona & mala bonis malisque hominibus promiscuè & ex æquo accidant. Atqui mors & uita, honor & ignominia, dolor & uoluptas, opes & paupertas, o-

mnibus hæc uniuersa eadem ratione hominibus cùm bonis tum malis contingunt, suntq; neque honesta, neque turpia: ergo neque bona quidem, neque mala. Quàm celeriter omnia abolètur, in mûdo quidem corpora, in quo autemetiam eorum memoria. Omnia quæ sub sensum cadût, ac præsertim ea, quæ uel uoluptate alliciunt, uel dolore terrèt, uel fastu suo clara sunt, quàm uilia sunt ea omnia, & contemptione digna, quàm fôrdida, obnoxia interitui, & mortua? Intelligentiæ est, indagare quidnam sint ij, quorum opiniones & tioces gloriâ. * Quidnã est mors? Certè si quis eã per se intueatur, cõgitationeq; omnia ab ea separet, quæ ei inesse uidentur, is iam nihil aliud existimabit esse mortem, quàm opus naturæ. At uerò puer est, qui naturę aliquod opus formidat. Et quidem mors non opus solû est naturæ, sed & prodest ei. Quónam modo Deus hominem attingit, & qua hominis parte? præterea quomodo afficitur eo tactu pars illa? Nihil miserius est eo, qui omnia circulando scrutatur,

&

& (quod aiunt) ea etiam quæ sunt infra
 terram rimatur, coniecturaq; ea quæ in
 aliorum animis eueniant inquit, neq;
 sentit sufficere, ut suū quisq; qui in ipso
 inest genium obseruet, eumq; legitimè
 colat. Colitur autem, si quis seipsum ab
 animi perturbationib. à uanitate, ab in-
 dignatione eorum causa quæ à diis aut
 hominibus aguntur concepta, uacuum
 conseruet. Quæ enim dij agūt, uirtutis
 causa honorem, quæ ab hominibus, co-
 gnationis nomine amorem merentur:
 nonnunquam etiam miserationem, ra-
 tione ignorationis eorū quæ bona aut
 mala sunt. qui sanè defectus non uilior
 est eo, quo ne inter album & nigrum di-
 scernere possimus, impediunt. Quòd si
 tria annorum millia tibi uiuenda forēt,
 insuperq; triginta alia, tamen recordan-
 dum tibi est, neminē aliam ab ea quam
 uiuit uitam deponere, neq; aliam depo-
 nere quàm eam quam uiuit. Itaq; idem
 est longissimum spatium cum eo quod
 est breuissimum. nam quod præsens est,
 id omnibus idem est, quanquā id quod
 periit, non sit idem, atq; id quod amitti-

temporis punctum esse apparet. Etenim neq; præteritum aliquis, neq; futurum quicquā amittere potest: quī enim id eradimatur, quod ne habet quidem. Duo itaq; hæc memoria sunt tenenda, Vnum, omnia ab æterno esse eiusede formæ, atq; circulo reuolui, neque differre quicquam, eadēne cētum aliquis, aut ducentis annis, an uerò infinito uideat tempore. Alterum, quòdis qui diutissime uixit, & is qui celerrimè moritur, tantundem amittunt: eo enim tantum priuantur, quod præsens est, quando id etiam solū habent: quod autem nō habet, ne id ne deperditur quidem.

Vniuersa esse sita in opinione: quod patet ex his quæ cum Monimo Cynico sunt disputata. Perspicua autem est eius quod dictum est utilitas, si quis eatenus eius suauitatem admittat, quatenus ueritati congruit. Anima hominis contumelia seipsam multis modis afficit. Primo, quum quantum in se ipsa situm est, abscessus quidam, & quasi ulcus mundi fit. Abscedit autem à natura, quando ea quæ fiunt, iniquo fert

animo: cuius quidem naturæ una in par-
 te reliquæ singulorum naturæ omnes
 continentur. Deinde, quum hominem
 aliquem auersatur, aut lædendi causa
 aduersatur: hoc est iratorum. Tertiò,
 quum uoluptati aut dolori succum-
 bit. Quartò, quum simulat, fictéque
 aliquid aut facit aut loquitur. Quin-
 to, quum siquam actionem aut cona-
 tum ad nullum certum scopum diri-
 git, sed frustrà quicquam, nulláque con-
 sequentia agit: quum oporteat etiam
 minima quæq; ad certum finem refer-
 ri. Finis autem animanti ratione prædi-
 to propositus est ut rationem atque Le-
 gem ciuitatis uetustissimæ sequatur.
 Humanæ quidem uitæ tempus, momē-
 tum est, natura fluxa, sensus obscurus:
 totius corporis temperamētum putre-
 scit facilè, anima uaga est, fortuna quæ
 sit, difficile est colligere, fama incerta
 est. Atque ut summam rei dicam, o-
 mnia quæ ad corpus pertinent, fluuij
 naturam habent, quæ ad animā, insom-
 nij & fumi: uita bellum est, & peregri-
 natio, fama post mortem, obliuio est.

Quid ergo est quòd rūtò hominem pos-
sit deducere? philosophia. Ea uerò in
hoc consistit, ut genium qui in te est, in-
contaminatum conserues, atq; illesum,
uoluptatibusq; & doloribus superiorē:
ut nihil frustra, nihil fictè aut falsò agas:
nihil cures, agatne quicquam alius, aut
omittat. Præterea, ut ea quæ accidūt, fa-
tòue eueniunt, ita accipias, tanquā inde
missa, unde tu quoq; ueneris. Postremò,
ut placido mortē animo expectes, quip-
pe nihil aliud, quàm dissolutionem ele-
mētorum eorum, ex quibus unū quod-
libet animal concretum est. Iam si ipsis
elementis nihil mali euenit continenti-
bus istis mutationibus, quibus ipsa in-
ter se alia identidem in alia uertuntur,
quænam causa est, cur de mutatione u-
niuersi corporis, dissolutionēque fini-
strum quicquam suspicari debeamus?
cū ea secūdum naturam fiat. nihil ue-
rò malum est, quod natura euenit. Hæc
Carnunti disputata.

M. ANTONINI IMPERA-
toris de uita sua,
LIBER III.

Guilielmo Xylandro Augustano
Interprete.

Non hoc tantum est conside-
randum, singulis diebus uitã
cõsumi, partẽq; eius subinde
minorẽ relinqui: sed & hoc
cogitandum, q̃et si quis diutius sit uictu-
rus, incertum tamen est, sitne suppedita-
tura eadem intelligentia ad cognoscen-
das res, & cõtemplationẽ, cuius finis est
peritia rerũ diuinarũ atq; humanarum.
Etenim si delirare ceperit homo, spira-
bit quidẽ nihilominus, nutrietur, imagi-
nabitur, appetet, reliquasq; id genus fa-
cultates retinebit: ea uerò uis, qua se i-
pso uti queat, rationes officii subduce-
re accuratas, quæ animo præcepit in or-
dinem collocare, de eo ipso an iam tem-
pus sit uitam relinquendi deliberare, ac
si quæ alia sunt, ad quæ obeũda ratione
probè exercitata opus est, ea inquã uis
iam antè extincta est. Festinandum est i-
gitur, non ideò solũ, quòd subinde mor

ti propiores fimus, sed & quia rerum intelligentia nos ante exitum uitæ destituit. Id quoque obseruandum, ea quæ appendicis quasi loco adhærēt his quæ natura fiunt, habere nonnihil gratiæ & oblectationis. Vt quum panis pinsitur, uideamus quasdam particulas eius rumpi: quod ipsum etsi quodāmodo accidit præter institutū pistoriæ artis, habet tamen nonnihil decoris, appetitumque cibi suo quodāmodo excitat. Ficus quoque quū maximè maturæ sunt, fatiscūt, itēque oliuis maturissimis quiddam putredini proximum, pulcritudinem peculiarē addunt. Iam spicas deorsum se flectentes, leonis supercilium, spumam a prostru ex ore effluentem, multaque eiusmodi alia si quis seorsim consideret, intelliget ea etsi longè absunt à pulchritudine, tamen quia rebus naturalibus inhærent, & eas consequuntur, eo & ornatum his adferre, & delectare. Quam obrem qui attentius ea quæ in rerum natura fiunt mente contemplatus fuerit, nihil non eleganter esse factum putabit, etiam eorum quæ appendicis loco res
natu

naturales consequuntur. Itaque ue-
 ros belluarum rictus haud minori cum
 uoluptate aspiciet, quàm quos picto-
 res & figuli effingunt: uetulæ etiam &
 senis maturam ætatem, puerorúmque
 amor aptum florem castis oculis in-
 tuebitur: multaque alia cernet, non a-
 pud omnes fidem inuenientia, sed a-
 pud eos solùm, qui naturam, eiusque
 opera rectè intelligit. Hippocrates
 quum multos sanasset morbo, ipse mor-
 bo decessit. Chaldæi multis finem ui-
 tæ prædixerunt: post ipsos etiam fatum
 arripuit. Alexander, Pompeius, & C.
 Cæsar, quum totas urbes toties deleui-
 sent, commissóque prælio multa equi-
 tum peditúmque millia cecidissent, i-
 psi quoque tandem uita excefferunt.
 Heracletus, multa de natura rerum, &
 incêdio finem uniuerso allaturo quum
 disputasset, ipse intercute aqua disten-
 tus, stercore bubulo oblitus mortem
 obiit. Democritum pediculi, Socra-
 tem cicuta absumpsit. Quorsum hæc?
 Ingressus es uitam, nauigasti, uectus
 es: discede. Quod si abcundum est

est in aliam uitā, equidem ne ibi quidē
erit quicquā dijs uacuum: sin omnis sen-
sus adinet, nō iam præterea dolores ac
uoluptates ferēdæ, neq; seruiēdum uasi
tantō deteriori. Quinimo quod seruit,
id supererit, nimirum mēs & genius: cū
nas illud terra sit, & tabus. Proinde reli-
quum uitæ tēpus ne absume de alijs co-
gitando, nisi ad commune aliquod cō-
modum id referatur: alioquin enim in-
terim ab alio negotio detineberis. Nam
cogitare, quid hic uel ille agat, quam ob
rem, quid loquatur, quid cogitet, quid
moliatur, aut omnino de alijs esse solici-
tum, id uerō efficit ut euagemur, neque
obseruemus eam quæ principatū in no-
bis obtinet partem. Itaq; in serie cogita-
tionū declinanda est uanitas, omniūq;
maximè curiositas, & malitia. Adsuefa-
cere te ipsum debes, ut de his tantū re-
bus cogites, de quibus si quis te subitō
interroget quid nunc mediteris, confe-
ssim liberè possis respondere, hoc aut
hoc: nimirum ut statim constet, cogita-
tiones tuas esse simplices, placidas, con-
sentaneas animali sociato alijs, ac ne-
gligenti

gligenti earum quæ ad uoluptatē oblectationemue faciant cogitationum, uacuo contentionis, inuidiæ, suspitionis, aliorumue, quæ si te animo agitalle falsus esses, pudore suffundi oportuisset. Vir ad hunc modum compositus, non est cur diutius expectet nomen eius, qui in optimorum sit numero. Est enim sacerdos quasi, & administer deum, utiturque eo, quod in ipso tamquam sacrario est positum. Id autem hominē præstat purum à uoluptatibus, inuiolatū à doloribus, intactum à libidine, inscium omnis malitiæ, certatorem maximi certaminis (ne scilicet ullus eum affectus deiciat) altè tinctum iustitia, ex animo contentum ijs quæ eueniunt, fatōue destinata ipsi sunt, non sæpe, neque nisi magna & publica necessitate urgente, de aliorum dictis, factis, aut cogitationib. meditantem: solis enim ijs quæ in ipso sunt ad agendum intentus est, ac quæ à fato uniuersi ipsi sunt destinata, continenter considerat. Nam illa censet honesta & pulchra: quæ uerò sibi obtigerunt, ea bona esse persuasum habet: quippe unius-

cuiusq; factū & constat aliunde, & secū aliud adfert. Meminit etiam oīa ratione prædita esse inter se cognata, esseq; hominis naturæ cōueniens, ut omniū hominū curā gerat: existimationem autē non ab omnibus hominibus petēdam, sed ijs tantū, qui naturæ conuenienter uiuunt. Qui uerò aliter uiuunt, hi quales se domi & extra ædes, noctu atque interdiu gerant, ac quibus se hominibus admisceant, perpetuò memoria tenet: ab his igitur laudari se nihil curat, quum ij ne sibi quidem ipsis probentur. Ne inuitus accedas ad agendum, neque coetus humani immemor, neque non bene cogitata re, neque patere te retrahi: ne in cogitationibus tuis astutiam secteris, neque uerbosus sis, neque multa negocia suscipias. Enim uero Deus qui in te inest, præsit tibi, masculo animanti, seni, ciui, Romano, ac principi, qui se ita comparauerit, ut ad abitum instructus expectet quando receptui ex hac uita canat. Ne iuramento indigeas, neue hominis alicuius testimonio. Hilari esto uultu, ac qui exter-

non ministerio possit carere., eaq; quam
 alij suppeditent quiete. Rectū esse expo-
 dit te, nō qui lapsus se erigat. Si quid in-
 uita humana inuenis potius iustitia, ue-
 ritate, temperantia, fortitudine, aut si
 quid aliud melius est, quā animum
 tuum esse seipso contentum, quatenus
 præstat ut secundum rectam rationem
 agas: si, inquam, in fato, & ijs quæ absq;
 tuo delectu tibi sunt destinata inuenis
 aliquid his quæ dixi præstabilius, eo ut
 fruaris toto animo incumbe. Sin eo qui
 in te est collocatus genio nihil præstan-
 tius inuenis, qui & appetitus sibi ipsi
 subiecit, & uisa examinat, & à persua-
 sionibus sensuum. (ut dicebat So-
 crates) seipsum abduxit, seque Deo
 submisit, & pro hominibus procurat:
 in hoc inferiora omnia, & uiliora de-
 prehendis, nulli alteri rei locum con-
 cede, ne semel ad eam inclinans, post-
 hac proprium illum tuum bonum præ-
 ferre omnibus rebus nequeas. Ne-
 fas enim est ullam aliam diuersi generis
 rem bono ratione prædito, & effectri-
 ci opponi: ut laudem popularem,

principatum, diuitias, uoluptatum perceptionem: hæc omnia, si uel parùm te iis accómodare uisum fuerit, confestim præualent, & à recta uia abducunt. Tu uerò, inquam; simpliciter ac liberè id quod est melius elige, eiq; inhære: melius autem est id quod conducit. Atq; hoc ipsũ si ea ratione sit utile, quatenus mètem habes, serua: fin quatenus es animal, repudia, & iudicium integrum retine. Id modò cura, ne quid p tuo còmodo amplectaris, quòd possit aliquando te compellere ad fallendum fidem, proddendam uerecundiam, odium alicuius, suspitiones, imprecandum, simulandũ, appetendũ uel aliquid, quod parietes & uelamenta desideret. Etenim qui mèti ac genio suo, & sacris uirtutis eius prius defert, is tragœdiam nullam excitat, non gemit, nò solitudinis, nò frequentia hominum indigebit: plerunq; uiuet neq; appetēs quicquã, neq; fugiens. diu ne an paruo tēporis spatio inclusa corpori anima utatur, nihil omnino curabit: nam etsi continuo migrandum sit, ita facile dissoluetur ut si ad aliam quandam

dam functionem uerecundè ac decen-
 ter obeundam se conferat. Id unum si
 per uniuersam uitam obserues, ut cogi-
 tationes tuæ sèper sint de ijs rebus quæ
 ad societatem ciuilem nato animali, ei-
 que rationis compoti cõueniant, nihil
 unquam in animo deprauatũ, nihil pu-
 rulentum, nihil cõtaminatũ, nihil sug-
 gillatũ inuenies: (Neq; uerò fatum uitã
 imperfectã adhuc abrũpit, quemadmo-
 dum dici posset de tragœdo fabula nõ-
 dum peracta discedete.) præterea nihil
 seruile, nihil fucatum, nihil alligatum,
 nihil abscissum, nihil obnoxium, nihil
 occultum. Venerare facultatem cogita-
 tricẽ: in eo. n. sunt oĩa, ut pars tui prin-
 cipatum obtinēs nihil unquam animo
 concipiat quod sit naturæ inconueni-
 ens, aut constitutioni animalis ratione
 præditi. Illius autem constitutionis est
 munus, ut à temeritate alieni, cõtui hu-
 mano adiuncti, dijsq; obsequentes si-
 mus. Proinde omnibus proiectis, hæc
 modo pauca comprehendere, ac memo-
 ria tenere, q; unusquisq; tantũ, id quod
 præsens est temporis punctum uiuit: re

liquum uitæ aut iam exactum, aut in incerto positum est. Exiguū sanè tempus quod uiuit quisq; perexiguus etiā terræ, in quo uiuitur, angulus: etiā longissima post obitū fama, exiguum est, quæ & ipsa per successionem cōseruatur hominūculorum mox moriturorum, ac ne se quidem ipsos cognoscentium, nedū eum, qui iam pridem fato concessit. Ad dendum his quæ commemorauī præceptis unum, nempe eius quæ quouis tempore animo nostro cogitanda accidit rei, definitionem seu descriptionē esse faciendam, quo tecū ipse differere possis, quænam sit eius nuda & ab omnibus alijs separata natura, ac qualis: tū quod proprium eius nomen, quæ item appellationes eorum, è quibus ipsa conflata est, & in quæ dissoluet. Nihil enim perinde animum magnitudine extollit, ac uia & uerè posse singula, quæ in hac uita nobis occurrunt, examinare, atq; eodem modo semper intueri, ut unā deprehendatur, cuiusnam uniuersi parti unū quodque usui sit, quo in precio habendū ratione cum ipsius uniuersi, tū hominis, qui

quicquid est supremæ ciuitatis, ac cuius
quasi domus sunt reliquæ ciuitates.

Quid est, quibus ex elementis concre-
tum. & quandiu fert natura eius ut per-
maneant id, quòd modò cogitatione ani-
mo meo attulit? qua porrò uirtute ad id
usus erit? scilicet, mansuetudine, fortitu-
dine, ueritate, fide, simplicitate, ea qua
totus ex me aptus sum, ceteris? de singu-
lis ergo dicendum. Hoc diuinitus uenit,
hoc fati connexio, casusq; aut fortuna
attulit, hoc pfectum est à cognato meo
& socio, ignaro quidem quænam esset
eius natura: ego autem & noui, & eo se-
cundum legem societatis naturalem u-
tor æquo animo, iusteq; simulq; in me-
dijs rebus coniecturam facio ut unicui-
que suum ut dignum est tribuam. Si re-
ctam rationem sequens, id quod instat
agas diligenter, firmiter, æquo animo, ne
que instituto negotio alia admisceas,
sed tuum genium sincerum conserues,
perinde ac si iam is dimittendus tibi es-
set, atq; ita si perseueres nihil expectas,
nihil fugiens, sed eo quod secundum na-
turam agis, & heroica in dictis factisq;

ueritate cōtētus, bene uiues. Nemo aut
est, qui hoc impedire possit. Quēadmo
dum medici ad subita mala curanda, in
promptu sua instrumenta habent, atq;
ferramenta: sic tu ad res diuinas huma-
nasq; prācepta instructa habe, atq; para-
ta: omniaq; etiam minima ita age, ut me-
mineris hāc duo genera inter se esse cō-
nexa. Neq; enim rem ullam humanā re-
ctē perfeceris, nisi simul eam ad deos re-
feras: neq; contrā. Nō erra amplius. Nō
enim commentarios leges tuos, neque
priscorum Romanorum & Græcorum
acta, excerptaq; è libris, quæ tibi ipsi in
senectute utenda reposuisti. Itaq; ad fi-
nem propera, uanasq; spes missas faciēs,
tibi ipsi opem fer, siquidē (dum licet) tui
rationem habes ullam. Nesciunt quā
multa significet uocabulum furari, fere-
re, emere, quiescere, uidere quid sit agē-
dum: quorum hoc non oculis cernitur,
sed alio uisu. Corporis sunt sensus, ani-
mi appetitus, mentis prācepta. Imagina-
ri aliquid, & uisum concipere, nobis cū
pecoribus est commune. Moueri appe-
titus explendi causa, id quidē & belluis

conſiſcit, & Androgynis, & Phalaridi,
 & Neroni. Porrò mentem ducẽ habere
 ad ea quæ apparent eſſe officiũ, eorum
 etiã eſt, qui deos eſſe negant, qui patriã
 deferunt, qui ſimulacra clauſere, ni-
 hil non turpe perpetrant. Si igitur reli-
 qua his quæ diximus omnibus ſunt cõ-
 munia, reliquum ſanẽ eſt aliquid, quòd
 proprium ſit uiri boni: nempe æquo a-
 nimo ferre ea quæ accidunt, fatoq; ei e-
 ueniũt, in pectore collocatum genium
 non commouere, neq; turba uiſorum
 perturbare, ſed quietum ſeruare, ei que
 decenter tanquam Deo obſequi: nihil
 ueritate alienum loqui, nihil præter iu-
 ſtitiam agere. Quòd ſi nemo hominum
 credat eum ſimpliciter, uerecundẽ, ac
 tranquillo animo uiuere, tamdũ neque
 uicciſſebit cuiquam, neq; deſectet à
 ſe mita ad finem uitæ ducente: ad quem
 inem uenire debet homo purus, quie-
 tus, ac diſſolutu facilis, & qui nulla ui-
 coactus ultrò ſuo ſe fato
 accommodauerit.

M. ANTONINI IMPERATORIS
toris de uita sua,
LIBER IIII.

Guilielmo Xylandro Augustano
Interprete.

VAE in nobis inest pars principatum tenens, ea si secundum naturam se habeat, ita ad ea quæ accidunt comparata est, ut quouis tempore facile ad id quod possibile est & conceditur se adiungat. Neque enim materiam aliquam sibi propriam subiectam habet, sed ut cum exceptione quadam ad ea fertur, quæ proposita sunt, ita id quod offertur ei, pro materia sua accipit. Quemadmodum ignis, qui ijs quæ incidunt preualet, à quibus exiguus lychnus fuisset extinctus: at copiosiori ignis statim ea quæ ipsi iniecta sunt, sibi accommodat, atque consumit, atque ex ijs ipsis augetur. Nihil agendum frustra, neque aliter, quam secundum contemplationem, qua artis defectus compleatur. Successus uulgo querunt hominibus, rura, litto ra, montes: tu quoque soles maxime ea desiderare. Atqui id planè est rudium
&

& abiectæ fortis hominum. Tibi quæ-
 cūq; uisum fuerit hora licet in te ipsum
 recedere: nusquam enim neq; tranquil-
 lior, nec maioris otii secessus homini
 datur, quàm ad animum suum: præfer-
 tim ei qui intus ea habet, in quæ aspici-
 ens, statim summam animi tranquillita-
 tem reperit: bene nimirum omnibus in-
 tus compositis. Cōtinenter igitur te eò
 recipe, ac te ipsum renoua. Breuia autē
 sint quædam, & elementorū uicem ob-
 tinentia, quæ tibi statim occurrant, om-
 niq; te molestia liberent, & remittent
 nihil indignè ferentem eorum ad quæ
 reuerteris. Quid enim fers indignè? nū
 hominū improbitatem? Reputa tecū, i-
 ta esse statuendum, ratione prædita ani-
 mantia unum esse alterius causa natum:
 tum æquanimitem partē esse iustitiæ:
 item non sua eos peccare uolūtate: quā
 multi exercitis inimicitijs, odijs, suspi-
 tionibus, confossi perierunt, ac in cine-
 rem redacti sunt: itaq; desine tādē. At
 molestū tibi est fatum tuum? in mētem
 reuoca quomodo uniuersi partes disti-
 xerit uel prouidentia, uel atomi illę, uel

quodcunq; illud fuit, ex quo demonstratum est, mūdum instar ciuitatis esse. At quæ corpus attingūt, ea te afficiūt? cogita intellectū, cū semel seipsum collegerit, suamq; uim perspexerit non permisceri Spiritui leniter aut asperè moto: præterea quæ de uoluptate & dolore auditu perceperis, repete, atq; illis adscētire. Sed forsitan gloriola te sollicitū tenet? respice quā celerrimè omnia obliuione deleantur, quod sit chaos infiniti utrinq; æui, quā inanis famæ sonus, quā inconstantia & incertitudo opinionum humanarum, quā arcto includatur hæc omnia loco. Quippe punctum est terra, atq; huius ipsius quā perexiguus angulus habitat? quot uerò sunt in ea ipsa, aut quales illi, qui te sint laudaturi? Proinde memento in hanc (quā demonstraui, particulam tui recedere: idq; præcipue cura, ne cupiditate traharis, sed liber mane, resq; ita intueri, ut uirum, ut hominē, ut ciuē, ut animal mortale conuenit. Cæterum ex his quæ tibi inspicienti quā maximè in promptu esse debeāt, duo sunt: alterū, q̄ res ipsæ
ani

DE VITA SVA LIB. III. 41
animā non contingūt, sed extra eam fir-
mata persistunt. Perturbationes tātūm
ex internis opinionib. nascunt. Alterū,
q̄ oīa hęc quę cernis, statim mutabun-
tur, neq̄ erunt amplius: perpetuoq̄ co-
gita, quot iam eorū mutationib. ipse in-
terfueris. Mundus quidē rerum in uari-
as subinde formas mutatio est, uita in o-
pinione consistit. Si intelligentia esse
preditū, hominibus nobis inter nos est
cōmune, erit & ratio, ob quam illud no-
bis adest cōmunis: sin hęc, etiam ratio
quę præcipit quid agendum sit, quid o-
mittendum, communis erit omnium:
proinde & lex. Quod si ita habet, ciues
sumus: ergo ciuitatis alicuius partici-
pes. Quo reliquit, mūdū ciuitatis loco
esse: cuius .n. alius ciuitatis dicere pos-
simus cōmunionē esse humano generi?
utrū itaq̄ ex hac cōmuni ciuitate nobis
esse capacib. intelligentiæ, uti ratione,
& legi, datū est, an aliunde?. Vt enim ter-
renæ mihi à terra aliqua particulæ sunt
tributæ, & humor ab alio quodā elemē-
to, itēq̄ spiritus, calor, & ignea natura,
suis singula à fōtib. ad me deriuata sūt,

nihil enim est, quod non alicunde & ueniat, & aliquò abeat.) ita & intelligētia nobis aliunde data est. Mors, perinde ac uita, arcanum est naturæ opus, ex iisdem elemētis in eadē confusio & mixtio. Deniq; non est ea res, cuius pudere aliquem debeat: neque enim est contra causas animalis mente donati, neq; cōtra eius structuræ rationem. Hæc ita, hisq; de causis fiūt necessariò: quod qui fieri nolit, perinde faciat, ac si ficum arborem succo uelit carere. Omnino autem memineris, intra breuissimum tempus & tibi fore moriendū, & alteri: paulo pòst, ne nomen quidem uestrum supererit. Tolle opinionem, simul etiam de accepto damno abolebitur cogitatio: hacq; sublata, ipsum etiam dānum non erit. Quod hominē seipso deteriorem efficere nō potest, id neq; uitā eius peiorem reddit, neq; lædit, neq; extrinsecus, neq; intrinsecus. Natura utilitatis hoc necessariò fecit, ut quicquid accidat, iuste accīdat: quod, si diligēter obserues, ita habere inuenies: atq; hoc dico, non tantū causarum consequentia

tia ita fieri, sed etiam ratione iustitiæ, &
 ab aliquo, q̄ tribuat unicuiq̄ p̄ dignita-
 te suū. Itaq̄, uti cœpisti, obseruare hoc
 perge, & quicquid facies, hoc modo a-
 ge, adhibita bonitate, quo modo uerè
 bonus intelligitur: idq̄ in omnibus tuis
 obserua actionibus. Non ita tibi sentiē-
 dum est, quemadmodū is qui iniuriā fa-
 cit, uel ipse sētīt, uel te existimare uult:
 sed res ipsæ quid uerè sint, perspice. Sem-
 per hęc duo in promptu habenda sunt:
 alterū, ut ea tātū agas, quod ratio eius
 partis, quæ regnum in te, & potestatem
 obtinet legislatoris, te hortat, idq̄ pro-
 pter hominum utilitatē. Alterum, ut si
 quis adsit, qui te corrigere, & ab aliqua
 opinione deducere uelit, sententiā mu-
 tes: modò ut ea mutatio fidē mereatur
 iustitiæ aut publicę utilitatis, aliū sue hu-
 iusmodi causa, nō uoluptatis gloriæ uē
 gratia facta esse. Ratione præditus es:
 cur ea non uteris? quid enim præterea
 desideras, ea suum obeunte officium?
 Scis te, ut partē, interiturū in eo, quod
 te produxit uniuerso: imò potius facta
 mutatione assumeris ad mentem eam,

quæ est reliquarum origo. Multa thuris grana eidem aræ imposita, unum altero prius igni corripit, sed nihil interest. Intra decimum diem, Deus uideberis ijs, qui te nunc bestiam & simiam putât: siquidem ad præcepta & uenerationē mētis reflectas, neq; cogites uitam tibi in immensos annos prorogatum iri. Mors imminet, ergo dum uiuis, & licet, bonus ut sis cura. Quantum otij lucratur, qui non uidet quid proximus dicat, agat, aut cogitet, sed tantum quid ipse agat, curatq; ut hoc iustum sit & fas. At qui secundum Agathonem fortè bonum nō circunspicit nigros mores, sed propositam lineam recto, non uago cursu tenet. Qui famæ post mortem cupiditate ducitur, non cogitat quenlibet eorum, qui ipsius mentionem sint facturi, mox ipsum etiam moriturum: deinde itidem eum qui huic succedit, idq; eousq; dum omnis memoria per attonitos inanē fama, extinctosq; homines propagatu aboleatur. Quinetiam finge immortales fore eos, qui tui recordentur, immortalemq; tui futurā memoriam.

quid

quid ergo id ad te, ne dicam, mortuum?
quid uel uiuo tibi laus proderit? nisi ra-
tione cuiusdam dispensationis: omitte
enim nunc naturæ munus, huic tempo-
ri non conueniens, & de quo suo loco
erit differendum. Omne quod pul-
chrum est, ex seipso tale est, atque in se
ipso absoluitur, nullamque sui partem
habet laudem. Ideo id quod laudatur,
eo ipso neque peius fit, neque melius. Idque
etiam de ijs intelligi uolo, quæ cõmuni-
ori nomine pulcra aut bona dicuntur,
ut quæ ex materia fiunt, & artis opera.
Id autem quod reuera bonum est, non
magis alia quadam re opus ad id, ut sit
bonum, habet, quàm lex, ueritas, tran-
quillitas animi, uerecundia: quid horum
uel si laudetur bonum fit, uel uitupera-
tione corrumpitur? Smaragdus quidẽ
nisi laudetur, de bonitate sua aliquid a-
mittit? quid aurum, ebur, purpura, cul-
ter, flosculus, arbuscula? Si permanent
animi, quomodo eos ab æterno capit
aer: & quomodo terra ab æquo usque hu-
morum corpora recipit? Quemad-
modum hinc corpora quum aliquãdiu

in terra delituere, mutantur, dissipataq;
spatium alijs cadaueribus præbent: sic
animæ in aërem subuectæ, quum aliquā
diu ibi perstiterunt, mutantur, fundun-
turq;, & ad mentē omnium aliarum ge-
nitricem adiungunt, eaq; ratione alijs
aduentantibus locum cedunt. Hoc re-
spóderi potest, posito animas esse cor-
poribus superstites. Neq; uerò tantum
multitudo sepulcorum eo modo cor-
porum considerata est: sed & eorum
quæ quotidie comeduntur à nobis, &
bestijs animalium, & sic quodammo-
do sepeliuntur magno numero, ac ni-
hilominus suppediat spatium alijs, p-
pter eorum in sanguinem, aërem, calo-
remq; mutationem. Ratio autem ueri-
tatis constat, si materia & causæ inqui-
rantur. Non est uagandum, sed in omni
appetitu iustitiæ ratio habenda: omniq;
in cogitatione, certitudinis. Quicquid
tibi, ô Natura rerum, cōuenit, id omne
mihi conuenit, nihilq; mihi uel immatu-
rum est, uel tardū, quod tibi sit tépesti-
uum: oē id fructum meum puto, quod
tuæ ferunt horæ. Ex te sunt, & in una te
omnia

DE VITA SVÆ LIB. IIII. 47
omnia, ac in te unam omnia redeunt.
Quidam dixit, ô chara Cecropis urbs.
ego autem de te cur non dicam, ô cha-
ra Dei urbs? Pauca age, inquit, si tibi
tranquillitas animi curæ est. Nihil co-
plus cnoferet, quàm ea quæ necesse est,
agere, & quæ ratio animalis ad ciui-
lem societatem nati, ac quo ea modo
deligit. Id enim non modò rectè a-
gendo, sed & pauca agendo animi tran-
quillitatem parit. Nam ex his, quæ
plurima & agimus & loquimur, si quis
ea quæ non sunt necessaria tollat, is
& maiori otio utetur, & pauciores per-
turbationes experietur. Itaque singu-
lis in rebus circumspiciendum, ne quid
non necessarium agamus: ac non mo-
dò actiones, sed & cogitationes inuti-
les sunt uitandæ. ita enim fiet, ut ne a-
ctiones quidem superuacaneæ confe-
quantur. Fac periculum, ut tibi boni ui-
uita quadret: eius inquam, qui fato sibi
destinata æquo fert animo, contentus
est iustis suis actibus, & placido statu: ui-
disti illa, hæc quoque intueri. Non per-
turba te ipsum, sed simplex esto. Si quis

peccat, sibi ipsi peccat. Tibi si quid boni obtigit, ab initio tibi id fato tuo fuit destinatum. Omnino autem brevis quum sit uita, curandum ut præsens tempus lucreris rectam rationem & iustitiam sequutus: ac, in remissionibus animi sobrius sis. Aut compositus est certo ordine mundus, aut cōfusio quarum rerum temerè mixtarum, mundus tamen. An quum in te ipso possit ordo locum habere, uniuersum nullo ordine constare dicemus? præsertim omnibus in eo rebus ita digestis, diffusis, atque inter se affectis. Mores nigri uocantur mores effoeminati, duri, ferri, pecorum aut infantium similes, stolidi, fucati, scurriles, cauponarij, tyrannici. Si peregrinus in mūdo habetur, quæ in mundo sunt, non cognoscit: haud minus peregrinus erit, qui ea quæ fiunt: non cognoscit: exul, qui ciuilem rationem fugit: cæcus, qui intelligentiæ oculos clausos habet: pauper, qui alio indiget, neque in se habet omnia quæ ad uitam conducunt.

Abscessus, siue ulcus mundi est, qui se
à com

à communis naturæ ratione seiungit, in
dignè ferendo ea quæ eueniunt: (ea em̃
quæ te produxit natura, omnia pfert.)
sustum à ciuitate amputatum, qui su-
am animam à communi & unica om-
nium ratione præditorum mète rescin-
dit. Alius sine toga philosophatur, ali-
us absq; libro, alius seminudus, panesq;
se non habere, & tamen insistere rectæ
rationi dictitans, alius se disciplinis suis
non alere, & tamen perseuerare profi-
tens. Tu artem quam didicisti, dilige, in
eâq; acquiesce. Reliquam uitæ partem
ita exige, ut q̃ ex animo dijs omnia tua
commiseris, neq; ullius te hominis uel
seruum uel tyrannum constituas.

Côsidera (uerbi gratia) quæ Vespasia-
ni tēpore euenerint: inuenies homines
tum nuptias contraxisse, liberòs aluiſ-
se, ægrotasse, diem suum obijſſe, bellige-
rasse, festos dies egisse, negociatos fuiſ-
se, agriculturã exercuiſſe, adulatos fuiſ-
se, præfractos se geſſiſſe, ſuſpicionibus
indulſiſſe, inſidias feciſſe, quosdam uo-
tis mortem uocaſſe, alios quiritatos de
præſente rerum ſtatu, amiſſe, theſauros

collegisse, consulatus et regna expetisse. Nonne eorum omnium uita iam abolita est? Rursus ad ætatem Traiani descende: inuenies eadem omnia, atque eius quoque ætatis homines mortuos esse, eodem modo si etiam reliquas ætates, & gentes totas consideres, uidebis quàm multi cū ad summū cōtendissent, paulò post ceciderint, & in elementa resoluti sint. Præsertim uerò hi memoria recolendi sunt, quos ipse cognouisti uana affectantes, cum agere secundum id ad quod natura erant facti, eiisque inhærere, & eo contenti esse cessarent. Id quoque opus est meminisse, in unaquauis actione tantum uersandum, quantum dignitas eius & modus permittunt: ita fiet, ut non diutius quum par sit reb. exiguisimoratus, nullū fastidiū cōtrahas. Vsitata quondā uocabula, nunc interpretationis loco sunt: ita et eorum qui fuerunt olim celeberrimi, nunc quodammodo sunt glossæ, ut Camillus, Cæso, Volesus, Leonnatus, tum paulò pòst Scipio, Cato, inde Augustus, Adrianus, Antoninus.

aut omnia enim hæc euanida sunt, &
 mox in fabulam abeunt: mox obliuio-
 ne oīa obruuntur. Atq; hoc dico de ijs,
 quia d' miraculū usq; clari erant: reliq;
 enim simul atq; animam efflarunt, ob-
 scuri, & ignoti facti sunt. Quāquā quid
 est omnino, cuius sit memoria sempiter-
 na? Omnia sunt inania. Quid est igitur,
 in qd' sit studio incūbendū? Vnicū hoc,
 ut cogitationes sint iustæ, actiones so-
 cietatem humanam respiciant, ratio te
 nunq̃ fallat, itaq; sis aīo affectus, ut quæ
 cūq; accidūt, eatanq̃ necessaria, nota, ab
 eodē principio & fonte promanantia,
 approbes. Vltrò te fato submitte, pate-
 req; id te ijs quæ ei uisum fuerit reb. de-
 stinare: oīa in diē sunt, cū id q̃ recordat̃
 alicuius, tū id, cuius fit mentio. Nunquā
 nō considera, oīa per mutationes fieri,
 neq; uniuersi naturæ quicquā esse usita-
 tius, q̃ res mutare, & innouare. Omnia
 em̃ quæ in natura subsistūt, semina qua-
 si sunt eorum, quæ ex illis sunt nascitu-
 ra: est autem nimium rudis hominis exi-
 stimare ea tātū semina esse, quæ in ter-
 ram aut matricem deiiciuntur.

Iam morieris, neque in posterum eris
is quinunc es, simplex, perturbationū
uacuus, nihil suspicans extrinsecus tibi
posse damni afferri, omnib. benignus
prudentiam in eo tantum ut iustè aga-
positam censens.

Intuere aliorum principem partem
ac quænam fugiant, quæ sequantur pre-
dentes.

Tuum quidem malum non est in al-
terius animo positū, neq; in conuersio-
ne ulla aut mutatione cœli. Vbi ergo
in opinione de malis tua. Nihil igitur
malum esse iudica, & omnia bene habe-
bunt. Quòd si corpus, quod animo tuo
est proximum, secetur, uratur, suppure-
tur, putrescat, tamen ea pars, quæ iudi-
care de his debet, quieta sit: hoc est, exi-
stimet nihil esse neque bonum, neque
malum, quod ex æquo potest bono at-
que malo accidere: nam quod ei qui se-
cundum naturam uiuit, ex æquo acci-
dit, id neque secundum, neque contra
naturam est,

Afsiduè tecum cogita, mundum esse
animal quoddam unum, unam naturā,

uno

unō animo præditum, quomodo omnia ad eius sensum unicum referantur, omnia ab eo unico appetitu mouēte agantur, ac omnes res omnium rerum causæ aliqua ex parte sint, tum quis earum inter se contextus & ordo.

Animula es, quæ cadauer gestat: ut Epictetus dicebat.

His qui in mutatione sunt, nihil est malum: ut neque bonum quicquā his qui è mutatione existunt.

Aequum, fluctus quidam est rapidus earum quæ fiunt rerū: simul enim unum quodq; & apparet & præterit, & aliud subsequitur, mox item aliud succedet. Omne quod nobis accidit, ita consuetum est, & notum, ut rosa uere, fructus æstate. Eadem est ratio morbi, mortis, calumniæ, insidiarum, omniumq; eorū, quæ stultis uel gaudium, uel tristitiam afferunt. Quæ subsequuntur subinde, ea præcedentibus rite succedunt. Non enim numerus tantum certus est eorū, à sola necessitate dependens: sed & cōsentanea eorum inter se colligatio. ac quemadmodum certo ordine res inter

se sunt coaptata, ita quæ sunt, non successione nudam, sed mirabilem etiam quandam inter se coniunctionem et necessitudinem ostendunt. Dictum Heracliti semper est memoria tenendum: terræ mortem scilicet esse aquam, aquæ aërem, aëris ignē, idq; uicissim. Eius quoque exemplum recolendum, quinescibet quorsum iter duceret. Et quodcum ratione quæ uniuersum administrat, continenter consuetudinem habentes, tamen ab ea discrepant: itaq; in quæ quotidie incidunt, ea noua ipsis & peregrina uidentur. Non tanquam si dormiremus, agendum nobis est & loquendum: in somnis enim tantum uidemur nobis sgerere aut dicere. Neque imitandi sunt nobis pueri, q̄a parentib. suis: hoc ē, nudē, sicut accepimus, Quē admodū si q̄s tibi Deorū diceret, moriendum tibi aut cras, aut ad diē tertiū: nō iā magnopere tertiū diē crastino p̄ferres, nisi animi esses oīo abiectissimi. quātū em̄ est interuallum? Eodē modo iudica non in magno esse fouēdū discrimine, post milles annos ne aonos, an uerò cras decedas.

Crebrò reputa, quàm multi medici sint mortui, qui sæpenumero ægrotos inspicientes supercilia contraxerint: quot Mathematici, qui alijs exitû è uita prædicèdo sciactauerint: quot philosophi, qui de morte & immortalitate multa asseruissent: quot re bellica laudati, qui multos occiderant: quot tyranni, qui magna cum insolentia tanquam immortales potestate sua usi erant: quot urbes mortuæ (ut ita dicā) sunt, Helice, Pompeij, Herculani, & aliæ innumeræ. Collige etiam, quos tu ipse nosti unum post alium, cuius funus curasset mortuos: Et quod heri fuit piscis, cras erit falsamentum, aut cinis. Momentaneum itaq; tēpus à natura esse constitutum, considerandum est, æ quoq; animo è uita abeundum: perinde ac si oliua maturitatē cōsecuta si decidat, arborē q̄ ipsam tulit ac genuit, collaudet, & gratias agat. Similis esse debes promontorij, ad quod assiduò fluctus alliduntur: ipsum autem persistit, ut cunque undē æstuantur circum ferātur. Diceret aliquis: infelicem me, cui hoc acciderit: quinimò felicem

me, qui hunc casum sine dolore perfectam, & nec præsens frangar, nec futura extimescam. Nam unicuique tale quod potuit accidere: at non cuiusvis erat, sine dolore eum casum excipere. Cur igitur illud potius infortunio, quam hoc felicitati adscribis? aut cur id infelicitatem hominis appellas, in quo nihil mali passa est hominis natura? an uero damnum tibi humanæ naturæ uideri potest id, quod non est contra uoluntatem naturæ eius? Quid ergo? Num casus iste efficere poterit, quo minus sis iustus, magnanimus, temperans, prudens, circumspectus, tutus ab errore, uerecundus, liber? aut adimere omnino quicquam eorum, quæ hominis naturæ sunt propria? Proinde quoties inciderit quicquam, quod ad dolorem te prouocet, recordare huius præcepti, non illud infortunium esse appellandum, sed felicitati tribuendum, quod id fortiter feras.

Est quidem ignobile, præsens tamen ad contemnendam mortem auxilium, memoria repetere eos, qui uitam in longissimum extraxere tempus. Quid enim

amplius consecuti sunt, quàm ij, qui
 immatura morte sunt abrepti? Vtique
 ipsi etiam defuncti iacent, Cadicianus,
 Fabius, Iulianus, Lepidus, alijq; eorum
 similes, q; cū multos extulissent, ipsi de in-
 de elati sunt. Omnino em̄ exiguū est spa-
 cium, idq; per quot labores, inter quos,
 & quali in corpusculo exigendum? Ne
 igitur mortem pro re difficili accipe. In-
 tuere eius quod retro est æui vastitatē,
 & eius quod restat, immensam longitu-
 dinem: in tanto tempore quid præstat
 is qui tres ætates, ei qui uixit triduum?
 Semper breuiorem uiam ingredi: bre-
 uissima autem est ea, quam natura præ-
 scripsit. Itaq; in omni & sermone & a-
 ctione id sectare, quòd est rectissimum.
 Hoc propositum laboribus, militia,
 cura rei familiaris, & sollicitudi-
 ne liberat.

M. ANTONINI IMPERATO-
ris de uita sua.

LIBER V.

Gulielmo Xylandro Augustano
interprete.

Anè cum grauatim à som-
no surgis, in promptu tibi
sit cogitare, te ad humanum
opus faciendum surgere. Ita
que ergo (dices) grauatè accedo ad agē-
da ea, quorum causa natus sum, ac pro-
ter quæ in hunc ueni mundum? scilicet
in hoc factus, ut decumbēs in lecto me-
ipsum calefaciam? Atqui hoc iucundi-
dus est. Ergo ne ad uoluptatem natus
es, non ad agendum? non uides plantu-
las, passerculos, formicas, arcanear, a-
pes, singula hæc suo intenta officio: tu
uerò ea quæ sunt hominis obire recu-
sas, neq; ad id te confers, quod naturæ
tuæ conuenit? At uerò quiete opus est.
Sane: sed & huic modū statuit natura,
pinde, ut edēdi, bibēdiq;: atqui tu ultra
modū & iā q̄ q̄ satis ē, pcedis: n reb. u-
rò agēdis intro modū subsistis. Fit hoc
eò, q̄ te ipsum nō diligis: alioqn em̄ &

na-

naturā tuā, eiusq; uolūtātē diligeres. Et enim alij qui suas artes amāt, operibus suis ita incumbunt, ut neque balnearū neq; cibi curā habeant. Tu naturā tuā non tanti facis, quanti aut. tornator, aut histrio suam artem, quāti avarus argentum, & inanis gloriæ cupidus gloriolam. Hi enim quarum rerum studio tenentur, dum eas augere possint, cibū & somnum postponunt. At tibi actiones ad societatem spectantes humanam uiliores uidentur, minoriq; opera dignæ? Quām facile est omnem cogitationem quæ animo aut perturbationem afferat, aut nō conueniat, reijcere, & dele re, statimq; esse in summā animi tranquillitate?

Omnem sermonem & actionemque sit secundum naturam, dignam te iudica: neq; te auertat ab ijs reprehensio aut sermones aliorum ea cōsequentes: Sed si quid factū dictūue pulchrum est, id te ne indignum putes. Alij enim aliam rationem, alios appetitus sequuntur: ad quos tibi non est respiciendum, sed recta uia eò pergendum, quò & tua, & cō

cōmunis omnium ducit natura: utriusque autem una eademq; est uia per ea quæ sunt secundum naturam progredior, donec morte finiam: expirans quidem eam, quā in spiro quotidie animā, cadens uerò in terram, ex quā & semen meum pater, & sanguinem mater, & lac nutrix collegit: quæ me terra tot iam annos quotidie alit cibo ac potu, quæ me calcantem fert, ac tot modis ipsa abutentem.

Austeritatem tuam ut admirētur nō est: Sit, sanè, at multa alia ad quæ te non esse natura aptum, dicere non potes. Ea igitur profert, quæ tota sunt in te: integritatem, grauitatem, laborum tolerantiam, uoluptatum abstinentiam, animum sua sorte contentum, pauca desiderantem, placidum, liberum, à curiositate & nugis alienum, altitudine præditum. Non sentis, quam multa possis præstare, de quibus nulla est excusatio naturæ ad ea non aptæ: & tamē adhuc spōte tua inferius manes. Quid? an te natura parum bene instructa cogit indignari, cūctari, adulari, corpusculum tuum incusa-

incusare, tuam sortem improbare, leuè esse, animoq; uagari: non me hercle, sed his omnibus iam pridem ut liberareris malis, in tua fuit potestate. Hoc tantum erat uitij, quod tardioris ingenij, ac qui non facilè assequeretur ea quæ traderetur, existimari poteras: Sed & hoc exercitatione erat corrigendum, ne subinde cogitares de tua tarditate, nèc ea delectateris.

Eorum qui bene alijs faciunt, tria sunt genera: primum eorum, qui statim exhibito beneficio, statim etiam quam sint meriti gratiam reputant. Alterum eorum, qui id quidem non faciunt, tamen conscij quid fecerint, debitorem se iam habere cogitant. Tertij quodammodo ne hoc ipsum quidem quod fecere, norunt: uiti similes, quæ uuam cum protulit, ut semel suum dedit fructum, nihil præterea quærit.

Equus si cucurrit, canis si uenatus est, apis si mel fecit, satis est. Homo autem si benè fecit, non reuocatur, sed ad aliud negocium transit, quemadmodum uitis, ut rursum suo tempore uuam pro-

producat. In his ne igitur esse debent, quæ aliquomodo sine consequentia id faciunt? equidem. sed hoc ipsum debet consequi. Propriū enim est (inquit) animalis lege sociati, ut sentiat se & societatis causa egisse & ut uelit omnino id cū qui societatis est eiusdem, sentire. Verū est quod dicis: quod autem nunc dicitur, excipe. Propterea ex eorum numero eris, quorū antè feci mentionem. Hi enim uerisimilitudine quadam probabili abducuntur. Quòd si intelligere uis quid nā sit id, quod diximus, ne timeas, ne ob id actio aliqua societati hominū inferuiēs tibi sit omittēda. Atheniensium erat hoc uotū: plue, pluuiā ò chare Iupiter in agros & cāpos Athenienses demitte. Enim uerò aut nihil est optandū, aut omnino simpliciter, & liberaliter.

Quod dicimus Aesculapium huic equitationē, illi lotionē in frigida, alteri ut nudis pedib. ambulet, iniūxisse: nihil aliud est cū dicim⁹, natura uniuersū huic hoī morbū, defectū aut amissionē membri alicui⁹ imposuit. Nā ut illic cum dicimus iniūxisse, intelligit. Aesculapium

unam

unam rem ad alteram ordinasse, uerbi gratia, eam rem respectum habere ad sanitatem: ita hic id quod unicuique accidet, rationem habet & respectum ad fatum. Ita enim hec nobis accidere & congruere dicimus, ut opifices quadratos lapides in muris aut Pyramidibus extruendis congruere afferunt, quippe certa eos colloca-
 tione inter se componentes. Omnino enim una quædam est harmonia: atque ut uniuersum huius corpus ex omnibus corporibus est compactum, ita ex omnibus causis Fatum suprema causa constat. Id quod dico, etiam rudissimi intelligunt homines: dicunt enim, hoc fors eius tulit, hoc ei erat impositum. Accipiamus ergo hæc ita, ut illa quæ Aesculapius imposuit: nam & in illis multa sunt aspera, quæ tamen spe sanitatis ferimus. Tibi ergo eorum quæ communis natura tibi iniunxerit perfectio, similis sanitati iudicetur: atque ita æquo suscipi animo omnia quæ fiunt (etiam si quid durius uideatur.) quoniam ad id ducunt, quod ratione mundi est sanitas, nempe ad felicitatem. Nihil enim accidisset tibi, nisi in re uniuersa sita esset: neque enim una quæuis natura

quicquam fert, sed id modò, quod respectum ad id quod ab ea administratur, habeat.

Quare duæ sunt rationes, cur ea quæ tibi eueniunt, & quod debeas animo ferre. Vna, quia fors tua sic ferebat, & tibi destinata erant ab antiquissima causa fatali, habentia ad te certum respectum. Altera, quòd ea faciunt ad profectum, & perfectionem, ac permanentiam eius, quòd uniuerso præest. Totum enim mutilatur, si etiam minimam partem continuitatis & coherentiæ ut membrorum, ita etiam causarum discindas. Id autem quantum in te est, facis, quoties ea quæ tibi obtigerunt, molestè fers, ac quodam modo tollis.

Fastidire, animum despondere, ac de terreri nò debes, si nò ubiq; tibi successus respondet, secundum recta præcepta agere singula cupienti: sed frustratus conatu, cum redintegrare, & æquo animo pleraq; humana ferre: neque debet te eius, ad quod redis, poenitere. Neque tibi est ad philosophiam tanquam ad pædagogum redeundum: Sed ut solent

qui

quidam oculis laborant, ad spongiam & ouum, alij ad cataplasma & perfusionē confugere. Ita enim nō opus erit tibi ostendi, ut rectē rationi obedias: sed in ea ipse acquiesces.

Memento philosophiam ea tantum poscere, quæ natura etiam tua exigit: tu aut aliud quippiam uolebas. Vtrum uerò horum blandius est? an non hoc pacto decipit uoluptas? Vide gratior ne sit magnanimitas, libertas, simplicitas, æquanimitas, sanctitas? Quid enim ipsa prudentia sit acceptius, ubi cum animo tuo reputes facultatem quæ scientiam certam, & certis consequentijs nixam habet, nusquam labi, & ubiq; successum habere?

Res quidem ipsæ in tanta quodammodo uersantur obscuritate, ut philosophorū plerisq; & ijs nō ignobilibus, omnino percipi posse nihil uisum sit: Stoici tamē posse percipi, sed planè difficulter, censuerunt. Estq; omnis nostra affectio talis, ut falli & mutati possit: quis enim se nō posse errare dixerit? Trāser itaq; cogitationes ad ipsas res subie-

ctas, ac uide quàm breues, uilesq; sint, quæ etiam à cinædo, scorto, aut prædone possint teneri. Inde transi ad mores eorum, quibus cum uitam degis, inter quos uix est etiam gratiosissimum perferre, ne dicam, quod uix seipsum quis perpeti possit. Tanta igitur in caliginē, sordibus, tãtoq; rerum, temporis, motuumq;, & rerum quæ mouentur fluxu, non uideo quid sit esse in honore, aut obseruantia hominum. Contrà præstat seipsum confirmare, ac mortem æquo animo expectare, neq; moram indignè ferre, sed in his modò acquiescere duobus: uno, quod nihil mihi accidet, quod nō sit secundum naturam uniuersi: alterum, quod licet mihi, nihil agere quod contra Deum geniumq; sit meū nemo em̃ ad hoc me cōpellere potest. Subinde hoc teipsum interroga: quam ad rem nunc utor animo meo? atq; examina teipsum: ea pars, quam principem uocant, quomodo nūc habet? cuius aīo præditus sum? num pueri, num adolescētis, num mulierculæ, num tyranni, num iumentis, num feræ?

Qua-

Qualia sint illa, quæ uulgò bona habentur, etiam hinc evidens fiat. Si enim animo concipias ea quæ sunt reipsa bona, ut prudentia, ut temperantia, ut iusticia, ut fortitudo, his iam antè reputatis, nihil porrò audies nominari bonū, quod nō sub hæc referatur. Quæ uerò uulgius hominum bona putat, ea qui antè mente conceperunt, simul atq; nominari audiūt, perfacilè accipiūt, perinde ut si quid à Comico appositè dictū est. Hæc est fere uulgi de differentia bonorum opinatio: alioquin enim haudcò peruentum esset, ut uera bona auersarent, diuitiarū aut, uoluptatis aut gloriæ mentionē ita admitterēt, ut scitè atq; urbanè dicta. Progredere ergò, ac interroga, sintne in honore habenda et in bonis ducenda hæc, quæ si animo tuo imaginatus fueris, aptè quis dicere possit, cum qui ista possideat, propter hanc copiam ne ubi quidem cacet habere.

Ex forma & materia consto: horum uerò neutrum in nihil uertetur, ut neque ex nihilo extitit. Ergo omnis mei pars per mutationem redigetur

in aliquam mundi partem, atq; hæc rursus in aliam uniuerſi portionē tranſibit, idq; ad infinitum uſq;. Huiuſmodi autē mutatione & ipſe extiti, & parētes mei, idq; in infinitum uſq; retrō eunti licet dicere: quāquam certis alioquin circuitibus mundus adminiſtratur.

Ratio, & rationalis ars, facultates ſunt ſibi ipſæ ſufficientes, ſuiſq; operibus. Progrediuntur à ſuo principio, ac pergunt ad finem propoſitum: habent actiones earum à uia: cui inſiſtunt illę nomen apud gręcos, ut ſint *νεσποθεωσεις*: nos rectas effectiōnes dicere poſſumus. Horum nihil de homine dici poteſt, neque enim ei conuenit, ea ratione, qua homo eſt. Non hæc homo, neq; ipſius natura proſitetur: non eſt ea in humana natura perfectiō. Proinde in externis rebus nequaquam erit finis homini cōſtitutus, neq; id bonum, quod finem illum abſoluit: Alioquin hominis partes non fuiſſēt, ut eos deſpiceret, neq; laude dignus, qui ſe ita parat, ut illis non indigeat: neque qui illis rebus abſtinet, bonus dicmeretur, ſiquidem eæ bona eſſent.

Nunc

Nunc uerò tanto quisq; melior est, quāto magis seipsum ab illis rebus abstinet.

Talis erit intellectus tuus, qualia sunt ea, de quibus subinde cogitas: nam à uis seu cogitationibus illis animus imbuatur. Infice igitur eum adfiduitate huiusmodi cogitationum, quales sunt: ubi cunque uiuere, ibi etiam bene uiuere licet: uiuere autem licet in aula, ergo etiā bene uiuere licet in aula. Item alicuius rei causa singula sunt facta cui? uerò gratia unū quodq; factū est, ad id fert, ad qd aut fert in eo finis eius ē positus: ubi uero finis, ibi et bonū unicuiq;. Ergo finis animanti ratione prędito ppositus est, societas, natos enim nos esse ad eā, iam pridem est demonstratum.

An uerò non euidens est, deteriora pręstantiorum, rursūmq; ex his unum alterius causa esse. Pręstant uerò inanimis animata, atq; inter hæc ipsa, ea quæ rationem habent.

Insani est, sectari impossibilia. At fieri non potest, quin mali suo more agāt.

Nihil cuiquam accidit, nisi ita Natura destinarit. Id quod alius iniquè fert,

alteri accidit, qui siue ignoratione eius casus, siue ut magnanimitatem ostēdat, cōstantiā tuetur, atq; illæsus manet. Iniquū est igitur admittere, ut in scitia et opinio prudētiā supēnt. Etenim res ipsæ animū nequaquā attingunt, non intrāt ad eū, neq; mouere, neq; uertere possunt. Solus ipse se ipsum ciet, ac quale iudicium tulerit, talia ea quæ accidere, fiunt.

Alia rōe summa nobis est necessitudo cū hoīe cōstituta, qua ei benefacere, eumq; ferre iubemur: cū aut impedire conant nostras actiones, nō magis ad nos attinēt, q̃ Sol, uētus: bestia. Atq; hi qdē impedire effectū aliquādo possint: animi uero appetitionē, & affectum nequeunt, quia hæc exceptionē habēt, & conuersionem. Nā omne id quod impedimento fuit effectiōni, id animus ad ea quæ præcesserūt, cōuertit, atq; eo modo id, quod instituto operi, uiceq; in itē obstitit, ei iam confert aliquid.

Id quod in mūdo est præstantissimū, cole. Est aut id, qd' oībus reb. utitur, oīa gubernat. Similiter id quoq; honora, q̃ in te est primū: nimirū illi alteri cognatum,

tum, quod & cæteris quæ in te sunt omnibus utitur, & tuam uitam regit.

Quod ciuitati nullum affert detrimentum, id ne ciui quidē nocet. Hæc regula recolēda tibi ē, quotiescūq; te læsum aliquā esse cogitas. Sin ciuitas damno affecta est, ei qui intulit, succēdere nō debes. Quid neglectū est? Sæpenumero cōsidera, q̄ celeriter oīa quæ & sunt & fiunt, abripiātur & euanescāt. Etenim & ipse naturę amnis instar in adsiduo sunt fluxu, & effectiōes cōtinētib. mutationibus obnoxia, & causarū infinitæ sunt uices: deniq; nihil ferè perstat, aut sui simile durat. Iā & præteriti, & uenturi quæ infinita ē, in qua oīa abolentur, uastitas. Quæ ergo stultitiæ nō damnet, q̄ in hoc tā exiguo tēporis articulo supbit, appetit, aut molestia se affectū quiritať. Vniuersę rerū naturę recordare, cuius minimā partē tenes: totius æui, cui⁹ breue & momētaneū tibi ē attributū spacium: fati, cuius perexigua ad te portio ptinet.

Peccat alius q̄s aduersum me uiderit, suā habet affectiōē, suum actum. Ego in præsentia id habeo, quod me habere

uult cōmunis natura: agoq; id qd' agere me iubet mea natura. Pars animi tui princeps ne inuertatur ullo uel leui uel aspero carnis motu, neq; admittat persuasiones quę in membrisoriantur, Sed circumscribat eas. Quòd si ex ratione alterius consensus ad intelligentiam effertur, nimirum quatenus ea cum corpore copulata est, tum quidem sensui, cum is à natura proficiscatur, reluctandum non est: opinioni autem mali aut boni adsentire mens non debet.

Viuum est cum dijs. Vitam uerò cum dijs agit, qui continenter ijs suum animum ostendit probātem ea quę ipsi fatum tribuit, agentemq; ea quę genio placerent: quem Iupiter suę quandam particulā naturę unicuiq; præsidiē, ducēq; dedit, nimirū mentē atq; rationē.

Ne irascaris ei qui hircū olet, aut cui aīa foetet: nihil, n. ad te idē mali redibit. Alæ ipsius, & os ita sunt affecta, ut necesse sit hæc mala consequi.

Ratione, inquis, præditus est homo, ac si scrutari uelit, intelligere potest quā in re delinquat. Beneres habet. Pro
inde

inde tu, qui & ipse præditus es ratione, mentem eius tuæ mentis motu excita, doce, commonefac; si enim obtemperat tibi, sanabis eum, neq; ira opus erit.

Non ita hic uiuendū est tibi, ut Tragedo aut scorto qui egrediēs uiuere cogitat. Quòd si tibi non cōceditur, tunc uita excedere, ita quidē, ut q nihil mali patiatur, ac fumi instar abeat, Quid hoc rei esse putas? Dum uerò nihil me tale abducit, liber permaneo, neq; me quisquam prohibet agere, ut uolo: uolo autem, ut naturæ animantis ratione præditi, & ad certum nati conuenit.

Mens quæ mundum gubernat, societatis rationem habuit: itaq; & inferiora præstantiorum causa effecit, & præstantiorum unum alteri subdidit. Videt, ut subiecerit, cōiunxerit, ac unicuiq; secūdū dignitatē suū tribuerit, eaq; quę sunt præstātissima, mutuo cōsensu deuīxerit.

Quomodo usus es hætenus dijs, parentibus, fratrib. uxore, liberis, doctoribus, alumniis, amicis, familiaribus, famulis? an in hunc usque diem in neminem horreū uerboue fuisti iniurius?

Reminiscere ēt q̄ supaueris, ac toleraueris: tum fabulam uitæ tibi iam peractam, teq̄ tuo ministerio defunctum esse. Quàm multa uidisti pulcra? quot uoluptates quot dolores despexisti? quot peruersis hominib. æquū te præbuidisti?

Quamobrē animi artis & disciplinæ uacui arte & scientia præditum confundunt? quem uerò animum arte & scientia præditum uocas? eum, qui principium & finem cognoscet, et mentem, quæ per uniuersam rerum naturā penetrat, ac per omnes sæculorum cursus definitos atq̄ statos mundum gubernat.

Iāiā cinis eris, & ossa nuda, nihil p̄ter nomē (siquidē id supererit) tui restabit. Nomē aut nihil est q̄ sonitus. At ea quæ magni in uita precij habent, uana sunt, putrida, exigua, atq̄ instar catellorum mordicantiū, aut puerorū inquietorū, qui modò rident, mox plorant. Cæterū fides, pudor, iusticia, & ueritas.

Climatib. terræ cæli petiere relictis.

Quid ergò restat, q̄ te hīc detineat? sensiliāne tam fluxa, totq̄ mutationib. exposita? an sensus, obscuri, & qui facile

lè decipiantur? animula ipsa, quæ est ex
 halatio à sanguine? gloria inter huius-
 modi homines, inanis illa? Quid ergo
 aliud operiris, nisi uel extinctionem, uel
 translationem, id quod æquo animo? Quid
 interim dum eam occasio adducit, tibi
 sufficiet? Quid aliud, quàm deos uene-
 rari & collaudare, hominibus beneface-
 re, eosque & ferre, & ijs abstinere: quæ ex-
 tra tuæ carunculæ & animulæ sunt po-
 sita fines, ea meminisse neque possessiõis,
 neque potestatis tuæ esse? Semper potes
 uti secundis successibus, si rectæ uix in-
 sistere uis, duoque hæc obseruare, quæ di-
 uinæ menti communia sunt cum homi-
 nis, omnisque ratione præditi aialis ani-
 mo: unum, non posse te ab alio impedi-
 ri: alterum, in iusta uoluntate & actione
 bonum esse collocatum, eumque ad finem
 esse appetitiones dirigendas:

Si hoc neque mea fit malicia, neque actio
 est à mea proficiscens malicia: neque cõ-
 munitati dāno est, quid sollicitus de eo
 sum? quod uerò dānū ē cõmunis societatis?

Non debemus nos cogitationib. om-
 nino abripiēdos præbere, sed opitulari

quátum eius fieri potest, & dignum est, etiam si in medio sit defectus: neque id pro damno ducere. ea enim cósuetudo mala est. Sed quemadmodũ senex discedens rhombum alumni poscebat, memor rhombũ esse, ita etiam hic: quoniam bonũ aliquid fiat in rostris. Heus homo, oblitus es, qd hæc sint? sanè: Sed ea, in quibus hi studiũ ponãt. Propterea tu quoq; stultus es factus? Aliquando utcunq; relictus, factus sum felix. Felicitas aut est, ut bonam tibi ipsi fortem uendices: id est, boni motus animi, bonæ appetitiones, bonæ actiones.

78

M. ANTONINI IMPERATO-
ris de uita sua.

LIBER VI.

Gulielmo Xylandro Augustano
interprete.

Natura uniuerſi ſuo guberna-
tori obediēs eſt, ac benè cō-
poſita: quæ uerò eam guber-
nat mens, nullā in ſeipſa ha-
bet malè agendi cauſam: quippe nihil ei
ineſt uitij, neq; peccat, neq; ab ea quic-
quam læditur: omnia uerò ſecundum
eam fiunt atq; perficiuntur.

Nullò pone in diſcrimine, algenſne,
an calenſ, dormituriēs an ſomni ſatur,
mali an benè audiēſ, morienſ an aliud
quid agēſ id faciāſ, quod te decet:
quando mors etiā una eſt earum actio-
num, quæ ad uitam referuntur. Sufficit
igitur ea etiam imminente, id quod in-
ſtat, benè colloçare.

Intrò reſpice. Nullius rei neque pro-
pria qualitas, neq; id quod ei debetur,
te fallat.

Omnia quæ subiecta sunt, celerrimè mutantur, & aut in halitum resoluuntur, siquidem sit compacta eorum substantia, aut dissipantur.

Mens uniuerſi gubernatrix ſcit quò ſe habeat, quid agat, & quã habeat materiam ſubiectam.

Vlciſcèdi ratio optima eſt, ne ſimilis ſias eius, qui iniuriam fecit.

Vno hoc te oblecta, inq; uno hoc acquieſce, ut ab una ſocietatis humanæ tuendę cauſa ſuſcepta actione, ad aliam tranſcas, dei memor.

Princeps hominis pars eſt ea, quæ ſeipſam excitat atq; ciet, ſeq; talem, qualem uult, efficit, præſtatq; ut ea quæ ceniunt talia, qualia ipſa uult, ſibi uideantur.

Omnia ſecundũ naturã uniuerſi fiũt: neq; enim poſſunt fieri ſecundũ aliã aliquam, ſiue extrinſecus circumdantem, ſiue incluſam, ſiue foris ſuſpenſam.

Vniuerſum aut confuſio quædam eſt, & cõtextus fortuitus rerum iterum à ſe diuellendarum & diſſipandarũ: aut unitione ordine, & prudẽtia conſtat.

Si

Superius illud uerum est, quid est, cur cupiam inani huic colluiciei & mixturæ immorari? quid aliud expetendum, quàm ut in terram ut cunq; redigar? quid perturbor? quicquid egero, tamen dissipatio me corripiet. Sin altero mō res habet, ueneror eū, animoq; constāti sum, & gubernanti mundum confido.

Cum te rerum præsentium status nō nihil perturbat, celeriter ad te redi, neq; ultrā quàm necesse ē, à modo eius quā instituisti cantilenæ discede. Nam cō facilius harmoniam tueberis, si continenter ad eam reuertaris.

Si tibi simul & nouerca, & mater esset, illam quidem coleres, & tamen crebrō ad matrem te reciperes. Eadem est tibi ratio aulę & philosophiæ. Quare ad hanc sæpenuerō reuertere, & in hac acquiesce, quæ efficit, ut & res aulicæ tibi tolerabiles uideantur, & tu duminis uersaris, ferri queas.

Quid cogitandum est de cibis & id genus rebus? hoc esse piscis cadauer, illud auis, aut porci: item Falernum, succum esse exiguum uuulæ

purpuram capillos esse ouiculæ, modico testudinis sanguine imbutos: tum coitum, intestini parui affrictione, muciq; excretionem non sine cõuulsione. Cogitationes hæ præclare sunt: nam re ipsam attingunt, ac pertranseunt, ut qualis ea sit, cerni possit. His per omnem uitam utendum est: ac sicubi res quàm maximè uidetur comprobata digna, tegumentis est nudanda, ut & eius in cõspectum ueniat uilitas, & id, quo se ostentabat, ei adimat. Etenim fucus impostor est callidissimus, ac tum maximè in fraudem inducit, cum quis maximè se res serias & dignas tractare putat. Vide igit, quid de Xenocrate ipso Crates dicat: Pleraq; inquit, eorum, quæ uulgus admiratur, si sub habitu aut natura continerent, ad latissimè patentia genera reuocabat, ut lapides, ut ligna, ficus, uites, oleas. Quæ sub arctiorib. aliquanto, ad animata, ut greges, armeta. Si qua paulò pl⁹ haberet gratiæ, hæc ad ea reducebat, quæ cõprehenduntur sub aia rõe prædita, nõ quidè uniuersali, sed quatenus artes tractat, aut alias facultates: aut ipsa per se

aestimabat, ut: quidnam esset, posside
 remulta mancipia. Qui uerò animū ra-
 tione præditum cū omnibus suis facul-
 tatibus, ciuilibꝫ coetus studio uenerat,
 reliquarum is rerum nullam curat: sed
 omnibus postpositis suum animum ita
 affectum, atq; ita se mouentem, ut ratio
 ni & ciuili societati cōgruit, conseruat:
 ijsq; qui sunt eiusdem generis, ut idem
 præstent, auxilio est. Quædam iam fiūt,
 quædā mox existent, quin & eius quod
 fit, pars iam nunc aliqua euauit. flu-
 xus, & alterationes continenter mundū
 renouāt: quemadmodum infinitum æ-
 uum temporis adsiduo lapsu nouū sub
 inde reddit. In hoc itaq; flumine quis nā
 ea quæ præterferūt, ac quibus insistere
 non possit, honore aliquo dignetur? is
 quidem perinde sit, ac si quis unum de
 præteruolātibus passerculis diligere in-
 cipiat, atq; is iam è conspectu eius abie-
 rit. Ita se & uita uniuscuiusque hominis
 habet, ut halitus a sanguine sublatus, &
 aer inspiratus. Quale. n. est quod semel
 animā attrahimus, & efflamus, id quod
 identidem facimus, tale etiam est, quod

omnem respirandi facultatem, quam heri aut nudius tertius nati accepimus, eò reddimus unde accepimus. Quod uegetamur more stirpium, respiramus more pecudū, & ferarū, quòd uisis afficimur, quòd appetitionis causa mouemur, & congregamur, quòd nutrimur, omnia hæc non maiori sunt in pretio ponēda, quàm quòd excernimus cibi recrementum. Quid igitur honore dignū est? num plausus? nequaquā. Ergo ne laus quidē populi, quæ nihil est aliud quā plausus linguarū. Sublata igit etiam gloriola, quid restat, quod suspiciamus & ueneremur? equidē hoc cenſeo, ut quemadmodū facti instructique à natura sumus, ita moueamur. Eò nos etiam diligentia opificum, & artes ducūt. Oīs. n. ars huc collimat, ut id quod paratū est, aptū sit & idoneū ad opus, cuius operis causa paratū est. Idē querit uinitor, idē qui pullos equorum domat, idē qui canes educat. Ergo & institutio primæ ætatis & doctrina eò contēdunt: isque finis est, quem expetere debeas. Hūc cōsecutus, nihil est in alijs rebus quod sis tibi quæsiturus. Quòd si pergas

pergas alia etiã expetere, neq; liber eris,
 neq; tibi sufficies ipse, neq; eris affectuũ
 vacuus: necessariò .n. inuidebis, æmula-
 beris, sinistra suspicaberis de his, qui illa
 tibi adimere possũt, insidiaberis ijs, qui
 id quod magni fit à te possidēt. Oĩno .n.
 necesse est eũ esse aĩo pturbato, q̃ ista de-
 siderat: sepe etiã deos incusare. Qui ue-
 rò mentẽ suam reueretur atq; colit, is &
 sibi ipsi probabitur, & cum cœtu homi-
 num bene ei conueniet, cũque dijs
 consentiet, id est, laudabit quæcunque
 ij distribuunt & ordinauerunt. Infrà,
 super, atque circum te motus sunt ele-
 mētorum. Motus uerò uirtutis in eorũ
 nullo est, sed diuiniore quadã, & ad in-
 telligendum difficili uia procedit. Vide
 quid agant homines. Eos qui eodem
 cũ ipsis uiuũt tẽpore, laudare nolũt: ipsi
 uerò à posteritate laudari magnũ existi-
 mant: nimirũ ab ijs quos neq; uiderunt,
 neq; uidebũt unquã. Id uerò haud mul-
 tò aliud est, quàm si dolerēt, non à prio-
 ris etiã ætatis hominib. se laudatos esse.
 Nō, si quid asseqũ intelligētia tua neq; id
 à nullo posse apprehendi homine existi-

ma: Sed quicquid homo potest, quicquid ei conuenit, id & tibi concedi iudica. In palæstra si quis unguibus aduersarium laniauit, aut capite incusso ferijt, non indignamur, neq; offendimur, neq; insidiarum suspectum habemus: cauemus quidem nobis ab eo, non ut ab hoste, neque sinistrum quid de eo suspicamur, tantum placidè eum declinamus. Id fieri debet etiam in reliquis uitæ partibus, ut idem de alijs sentiamus, quod de ijs, cum quibus colluctamur: possumus enim (ut dixi) citra suspicionem & odiũ ab ijs cauere, & eos uitare. Si quis meredarguere potest, & demonstrare quòd non rectè sentiam, aut agam, lætè animo sententiã mutabo: ueritatem. n. quæro, quæ nemini unquam dāno fuit damnum autem facit, qui in errore & ignorance sua pmanet. Ego, quod est mei officij, ago, cætera me non auellunt. Aut enim anima, aut ratione carent, aut uia ignara errant. Animantia rationis expertia, tũ omnes eiusmodi res & subiecta, magno & liberali animo sunt usurpanda tibi, nempe ratione prædito. He
minibus

minibus uerò, ut ipsis quoq; mente instructis, ratione societatis habita utere. In omni uerò negotio deos comprecare: neq; sollicitus esto, quantum temporis spatium tibi ad agendum detur: sufficit enim uel tres huiusmodi horæ. Alexander Macedo, agasq; eius, mortui in idem sunt redacti: aut enim assumpti sunt ad mentem mundi eam, qua sati sunt reliquorum animi, aut dissipati sunt in atomos, unus perinde atq; alter. Cum animo tuo considera, quàm multa unico temporis momento fiant in uniuscuiusq; nostrum, cum animo, tum corpore: ita fiet, ut nò mireris, quòd lògè plura, imò uerò omnia quæ in mundo hoc fiunt, simul extent. Si quis à te quærat, quomodo sit nomen Antonini scribendum: nòne singulatim omnes literas proferres? Quid ergo si qui irascuntur, num uicissim tu quoque stomachaberis? nò potius numerum inibis placidè singularum rerum? Itaq; etiam hinc memòto suis omne officium quibusdam constare numeris: quos si imperturbatos seruaueris, neq; indignatibus alijs ipse

quoq; indigneris, recta uia id quod pro-
posuisti, perficies. Inhumanum esse ui-
detur, hominem impedire, ne ad ea fere-
tur quæ ei utilia & cognata uidetur. At
qui id tu ne faciant prohibes quodam-
modo, dū iniquo animo fers eos delin-
quere. Feruntur enim utique ad id, quod
naturæ suæ coniunctum, & utile putant.
Sed res nō ita habet. Id itaq; ostēde eis
& doce citra indignationē. Mors finem
imponit sensuum, motus, & cogitatio-
num officijs, animūq; à corporis mini-
sterio liberat. Turpe autē est in hac uita,
in qua corpus tuū labori nō succūbit
animū tuū elāguere. Vide ne à præse-
nti statu deiectus obruaris. Potest. n. hoc
fieri. Itaq; cōserua te ipsum simplicē, bo-
nū, integrū, grauē, apertū, iustitiæ studio-
sum, piū erga deos, benignū, humanū,
ad officium tuendū fortē, annitere ut ta-
lis perman eas, qualē te facere uoluit phi-
losophia. uenerare deos, salutē homini-
bus affer. Breue est uitæ in terra degen-
dæ tempus, omnisq; eius fructus, sancta
animi constitutio, & actiones commu-
nitati hominum utiles. Omnia ut decet

Anto

Antonini discipulum. age. Quæ fuerit eius in agendo secundum rationem firmitas, quæ ubique æqualitas, quæ sanctitas, memento: quæ uultus serenitas, ac comitas. Quantus ille gloriæ contemptor, quod eius in percipiendis rebus studium, quum nihil prætermitteret, nisi prius accuratè perspexisset, ac cognouisset. Ut tulerit iniuste ipsum repræhēdentes, neque conuitium his reposuerit: ut nihil properatè aut cupidè aggressus sit: ut calumnias nō admiserit, ut diligens fuerit morum actionūque examinātor: non obrectator, non meticulosus, non suspiciosus, non sophista. Quàm paucis fuerit contentus, ut domo, lecto, ueste, cibo, famulatu: quàm tolerans laborum, quàm leni animo: ut tempus neque ad uesperam propter uictus tenuitatē egerit, ita ut ne excernere nisi cōsuetā hora opus ei esset. Quæ eius in amicitia fuerit constantia, & æqualitas: quomodo tulerit eos, qui ipsius sententiā liberè impugnarent, gauisusque fuerit, si quis melius aliquid ostēderet. Qua ille deos religione coluerit citra

superstitionem, recordare, ut tibi quoque ultima hora perinde atque is fuit rectè tibi cōscio adueniat. Expergiscere, & te ipsum reuoca, somnoq; discusso cogitans quæ te insomnia perturbarint, uigilās ea intuere, ut illa inspexisti. Ex corpusculo & anima consto. Corpusculo nihil interest inter res, neque enim potest discrimen statuere. Rationi autem inter ea discrimen habetur, quæ nō sunt ipsius actiones: has uerò oēs in sua habet potestate. Quod ipsum tantum est de præsensibus accipiendum, præteritæ enim & futuræ animi actiones, ipsæ quoque nullum habent iam discrimen. Manui ac pedi, dum suum agunt officium, nullus est præter naturam labor: ita homini quoque ea agenti quæ ipsius sunt partium, nullus est præter naturam labor: ergo ne malum quidē. Quot uoluptatibus, ac quantis frui contigit latronibus, cinædis, parricidis, tyrannis? Nōne uides ut qui sordidas profitentur artes, usque ad certum finem se priuatis hominibus accōmodent? nihilominus tamē suæ artis rationem retinēt,
neque

neque ab ea decedere uolunt. Nónne
 aut turpes sit, si architectus & medicus
 magis suæ artis ratione reueretur, quã
 suam homo, quæ quidẽ ei est cum deo
 communis? Asia & Europa, anguli sunt
 mundi: uniuersum mare, gutta mundi:
 At hos, glebula mundi: omne instans
 tempus, pũctum est æternitatis. Omnia
 sunt parua, mobilia, interitui obiecta: o
 mnia inde ueniunt, profecta à principe
 uniuersi, aut per consequẽtiam. Etenim
 rictus leonis, lethalia uenena, omniaq;
 maleficia, ut spina, coenũ, pulcrarum &
 bonarum rerum sunt additamẽta. Non
 igitur ea aliena ab eo quod colis imagi
 nare, sed fontem omnium rerum consi
 dera. Qui prẽsentia cernit, omnia uidit,
 quæ ab æterno fuerunt, & in infinitum
 usq; erunt. Omnia enim sunt eiusdem
 generis, & conformia. Sæpenumero co
 gita de omnium in hoc uniuerso rerum
 connexu, mutuaq; affectione. Quodã
 enim modo omnia inuicem sunt impli
 cata, eaq; ratione amica mutuò. Aliud
 enim ex alio consequitur, propter con
 stantem motum, ac conspirationem &

unionem (ut ita dicam) subesse. Quibus negotijs addictus es sorte tua; his te accommoda: & quibus te hominibus fatū adiūxit, eos amore, idēq; uero, prosequere. Organa, instrumenta, uasa, quum id agunt, cuius gratia sunt adornata, bene habent: & quidē is qui ea parauit, abest ab ipsis. At in his quæ natura continentur, remanet, intusq; est uis ea paratrix. Itaq; tanto magis honoranda est, & estimandū, si secundum eius uoluntatem agere perseueres, oīa tibi secundum mentem esse: idēq; de alijs hoībus oībus intellige. Quodcūq; ex ijs reb. quæ extra te, neq; in tua uolūtate sunt positæ, tibi pposueris, boni uel mali noīe, id, si uel ut malū tibi cōtingat, uel si, cū p bono ducas, adipisci non possis, efficiet ut & deos incuses, & odio habeas homines qui in causa sūt, aut eo certe noīe suspecti habēt, q; uel malū hoc habeas, uel bono careas. Propter hāc rerū differentiā, quam ipsi statuimus, fit ut multa peccemus. Quod si sola ea, quæ in nobis sunt posita, bona & mala tractaremus, nihil causę restaret, ne aut Deū incusaremus, aut cū hoībus inimicitias suscipere.

Oēs ad eūdē finē & effectū agimus: pars sciētes, & certo ordine, pars inscij. Quē admodū & dormiētes. Heracletus (ni fallor) dixit esse operarios, qui adiuuēt sua opera hęc quę in mūdo fiūt. Alius aut alia rōne id opus adiuuat: sup̄ uacanea opera est eius q̄ rephēdit, & reniti conat̄ ijs quę fiūt, eaq̄ rescīdere: nā & hoc utitur mūdus. Proīde animum aduerte, in quorū tu te numero reputes. Nā administrator huius uniuersū, utiq̄ te utet̄ rectē, & accipiet te inter cooperarios. Tu uerò ne sis huiusmodi eorū pars, qualis est in fabula uilis ille & ridiculus uersus, cuius mentionē Chrysippus facit. Sólne pluuię munia obire cupit, aut Aesculapius terrę frugē ferētis? Quid uerò syde ra, annó diuersa quidē singulis est actio, quę tñ ad cōmune opus cōferat? Quod si de me & his quę mihi euenire debuerūt, dij cōsultauerūt, rectē nimirū mihi consuluerūt. Nam Deum sine consilio agentem ne cogitare quidem facile est: quę autem fuisset causa, propter quam malē mihi consultum uoluisset? Quid inde ad deos, & ad uniuersum (cuius maximē habent rōnē) fructus rediisset?

Si de me priuato nihil consultauerūt, ac de uniuerso utiq; rationes duxerunt, ex quo quum ea consequūtur quę mihi eueniunt, non debet me eorum poenitere. Sanè de nulla re eos consilium inire, impiū est credere: aut ne sacrificā dum, ne precandum, ne iurandum quidē, neque quicquam eorum faciendum, quę singula tanquam cum pręsentibus & unā uiuentibus dijs agimus. Sed tamen si nihil illi de nobis statuerūt, licet mihi de meipso cōsiliū capere, ac de mea utilitate deliberare. Vtile aut est unicuiq; id, quod est naturę eius & constructioni cōsentaneū. At natura mea rationis est cōpos, & ciuili coetui accommodata. Ciuitas mihi est & patria, quatenus quidem Antoninus sum, Roma: quatenus homo, mūdus: hęc igit tantū mihi sunt utilia, quę his ciuitatibus conducunt. Quę singulis eueniūt, ea profunt uniuerso: id erat satis scire. Sed & hoc addendum, quod si animaduvertere uelis, ubiq; uidebis: quę homini, aut alijs hominibus * Sed nunc uocabulum utilis accipiamus latius, ut etiam medijs rebus

rebus pateat.. Quæ in theatro aut simili
 bus locis uides, ea quum semper eadem
 spectentur, & uniformia, spectaculi fa-
 tietatem afferunt. Id etiam de tota uita
 sentiendum. Omnia enim superiora &
 inferiora eadem sunt, & ex ijsdem causis
 extiterunt. quousq; igitur? Adfiduo oīs
 generis homines considera, qui ex om-
 nis generis professionibus & nationi-
 bus mortui sunt: ita ut etiam usque ad
 Philistionem, Phœbum, & Origanio-
 nem descendas. Hic sanè cogitandum,
 idem euenturū nobis, quod accidit tot
 eloquentibus oratoribus, tot grauib;
 philosophis: Heracleto, Pythagoræ, So-
 crati, tot Heroibus prius, deinde tot du-
 cibus, tyrannis: tum Eudoxo, Hippar-
 cho, Archimedi, alijs acutis ingenijs,
 magnanimis, laboriosis, callidis, contu-
 macibus, his ipsis, qui caducam hanc &
 & in dies durantem uitam hominū sub-
 sannarūt, ut Menippo & similibus. Hos
 omnes cogitandum est dudū esse mor-
 tuos: quid autē mali inde habent? Quid
 hi, quorum ne extant quidem nomina?
 Vnum hoc summi est pretij, ueritate &

iustitia seruata, mendacib. & iniurijs hominibus placidū uiuere. Cū te ipsum oblectare uis, cogita uirtutes eorū qui uiuunt tecum: strenuitatem eius, illius uerecundiam, aut liberalitatē, aut aliud quippiam. Nihil enim est, quod tantam afferat lætitiā, quantam similitudines uirtutum in eorum quibuscū uiuimus moribus expressæ, ac sese cōfertim offerentes cōspectui. itaq; in promptu habendæ. Non iniquè fers, tot libras te appendere, & non trecentas: ita etiā quod annorum certum, & eo non maiorem uiues numerum, indignari non debes. Etenim ut corporis tantam, quanta tibi est tributa, portionem probas: ita & de tēpore tibi sentiendum est. Annitendum est nobis, ut persuadeamus ijs cum quibus agimus: sin minus, etiam illis inuitis id agendū est, quod iustitiæ ratio iubet. Quod si quis ui te impediat, transi ad equanimitatem, eoq; impedimēto ad alterius uirtutis opus abutere: memor, te cū exceptione quadā instituire actionē, neq; ea appetere, quæ fieri nequeāt. Itaq; is fuit impetus animi tui, cui satisfiat, si id

id, cuius causa citatus es, cōsequat̃. Glor̃ie cupidus, alienā actiōē p̃ suo bono reputat. uoluptuarius affectiōē, quā ipse afficit: mēte uerò p̃ditus, suā actiōē. Licet etiā nihil de his existimare. ipse n̄. res nō sunt eius naturæ, ut iudiciū nostrū efficiāt. Ad suē fac te, ut alio docēte cogitationes nō aliō diuertas, sed totus animo dicētis sis intētus. Quod aluēari nō p̃dest, id ne apī quidē p̃dest. Si nau-
tæ malè gubernēt, aut nō rectē curētur ægroti, dicūt: alius erat quærendus, cui me cōmitterē: aut quō hic salutē nauigātib. uel ægrotis sanitatē afferet? Quā multā iam unā cū his, quibuscū in mundum uenerūt, ex mūdo excesserūt? Morbo regio laborātib. mel amarū uidetur: mors à rabida bestia, aqua est timori: pueris spherula pulcra est. Quid ergo irascor? aut tibi minor uis uidetur esse falsitatis, q̃ bilis apud ictericū, aut ueneni apud morsum à rabioso animali. Nemo prohibebit, quin secundū rationē tuæ naturę uiuas: neq; tibi quicquā accideret, quod sit cōtrarōnē uniuersi. Quales sūt illi, quibus cupimus placere, aut p̃pter qd, q̃ eis supersit, aut per quas actiones?

quàm celeriter æuum omnia abscon-
dat:imò quàm multa iam
nunc occultauit?

M. ANTONINI IMPERA-

toris de uita sua,

LIBER VII.

Guilielmo Xylandro Augustano
Interprete.

VID est malicia? id, quod
sepenumero uidisti. Et quic-
quid omnino acciderit, ex-
pedit in promptu te habere
hanc regulã, sæpe id esse à te uisum. Om-
nino si superiora & inferiora animo re-
petas, inuenies omnia eadem esse, quo-
rum plenæ sunt prisca, mediæ, recetescq;
historiæ, & urbes, & domus: nihil nouum
est, omniã usitata & breui durãtia tem-
pore. Neque uerò alia ratione extingui
possunt opiniones, quàm cogitationi-
bus quæ ijs respondent, abolitis: quas
quidem ut continenter resuscites, in tua
est positum potestate. Possum de re
oblata existimare, id quod oportet: si
hoc

hoc possum, quid est cur animo perturbetur? Quæ sunt extra mentem meam, nihil omnino ad eam attinet. Hoc modo affectus, rectus eris. Reuiuiscere potes: nam si res quas antè uidisti, rursus apud animum tuum contempleris, exactam uitæ partem quasi repetes.

Inane pompæ studium, fabulæ scenicæ, greges, armenta, uelitationes, ossiculum catello proiectum, aut esca in pisci-
nam iniecta, formicarû labores, & onerum gestationes, murium per territorû discursus, simulacra neruis tracta ut se moueât. In his igitur oportet animo placido, & non elato consistere, & intelligere, tanto unumquemque dignum esse, quâto ea in quibus studium suum is posuit. In oratione singula uerba, in ijs quæ fiunt, singulæ appetitiones sunt animaduertendæ: atque hic statim uidentû, quam ad finem eæ referantur, illic quid significant.

Sufficitne intellectus meus ad hanc rem, an secus? Quòd si sufficit, ut oreo ad rem propositam tanquam instrumêto mihi ab uniuerâ natura concessio. Si

contrà, aut eam rem alteri cuidam, qui melius id possit, perficiendam relinquo, præsertim si alioquin id agere officium meum non iubet: aut ipse perago pro virili mea, adscito mihi auxiliario, cuius opera mea mens id efficere possit, quod in præsentia sit commodum, & societati hominum conducatur.

(Quàm multi quondam fuere celebres, quorum nunc fama est obliuioni tradita? quàm multi etiam horum, qui istos celebrauerunt, è medio sunt sublati?)

Ne ducas tibi pudori, si cuius auxilio usus es. Propositum est enim tibi id agere, quod sit tuarum partium: perinde ac militi in oppugnatione murorum. Quid ergò faceres, si tu claudicans solus conscendere propugnaculum nequires: ab alio adiutus, posses?

Ne te perturbent futura. Nam si ita usus erit, peruenies ad ea eadem instructus ratione, qua nunc in præsentibus uteris.

Omnia inter se sunt complexa sacro
nodo

modo, neq; quicquam ab altero est alienum, ordine enim omnia certo sunt disposita, unum eundemq; mundum exornent. Mundus ex omnibus constat unus, unusq; per omnia diffusus est Deus, una natura, una lex, una ratio communis omnibus ratione præditis animantibus, una ueritas: Siquidem et una est perfectio eorum quæ eiusdem sunt generis, eiusdemq; participia rationis animantium.

Omne id quod materia constat, celerrimè in uniuerso abolet: omnis causa, celerrimè in rationem uniuersi adsumitur: omnium rerum memoria quàm primùm æuo confunditur.

Ratione prædito animali eadem actio & secundum naturam est, & secundum rationem.

Rectus, an qui erigatur? Quam rationem in unitis & compactis corporibus habent membra, eam obtinent ratione prædita animalia in diuisis, præparata ad unam quandam actionem. Hæc eò magis animum tuum tanget,

si crebro tibi ipsi dicas : pars sum eius, quod est ex ratione præditis conflatum corporis: Si autem propter elementum R. dicas te esse partem, nondum ex animo diligis homines, nondum ex beneficentia delectationem capis, quam uere apprehendat animus tuus, adhuc de cori tantum causa ita agis, non ut in ipsum beneficium conferens.

Sanè alijs quęcunq; accidunt, eorum est, si uelint, ea culpare. Ego quidem rebus mihi contingentibus, nisi in malis eas ducam, nihil lædor: & licet mihi ea non putare mala.

Quicquid alij loquantur & faciant, me quidem oportet esse bonum: haud aliter, q̃ si aurū uel smaragdus, uel purpura semper ita diceret, quicquid alii dicant, aut faciant, smaragdum esse oportet, me colorem seruare meum.

Mens ipsa se ipsam nō perturbat, hoc est, non affert sibi ipsi ullam cupiditatem aut metum. Si quid aliud est, quod possit eam terrere aut dolorem afferre, faciat sanè: ipsa quidē per se nulla opinione sibi hos motus affert. Corpusculum

uerò

serò ipsum curet, ne quid patiatur di-
catq; si quid patitur. Animo nullus me-
us, dolor, aut opinio horum accidere
pót. neq; em ei sunt habitus ad hæc. Per
e omni metu mens uacat, nisi seipsam
constituat: itaq; & perturbationis, & im-
pedimenti exors.

Felicitas est bonus dæmō, seu bonū.
Quid igitur tu hic agis phantasia? ubi,
unde uenisti, non enim te opus habeo.
sed uenisti secundum pristinam con-
suetudinem: non tibi succēseo, saltem
tibi.

Si quis mutationem timet, is cogitet
absq; ea nihil fieri posse, neque esse ea
quicquam naturæ uniuersi amicus. An
lauare posses, nisi ligna mutarentur?
ut ali, nisi nutrimento mutato? aut quid
iam aliud utile potest absq; mutatione
fieri? Non ergo uides etiam tui mutatio-
nem earum similem esse, ac perinde ne-
cessariam uniuersi naturæ. Per uniuersam
naturam: tanquam per torrentem,
transeunt omnia corpora, uniuerso ipsi
cognata, & eius operum adiutoria, uti
& nostra inuicem sunt membra. Quot

Chryſippos, Socrates, & Epictetos æuū
iam deglutijt. Idem de omni re & homi
ne tibi ad animum accidet.

Vnum hoc me ſollicitum tenet, ne qđ
faciam, quod hominis conſtitutio aut
nolit factum, aut alio modo, uel tempo
re factum uelit.

Prope diem erit, ut & tu omnium re
rum obliuiſcaris, & nulla ſit uſquam tui
memoria.

Proprium homini eſt, ut etiam eos di
ligat, qui peccant. Fiet hoc, ſi in mentē
tibi ueniat, eſſe eos tibi cognatos, im
prudētia, & inuitos peccare, paulò poſt
& te, & illum qui peccauit, moriturum:
idq; potiſſimum, nō læſum te ab eo. nō
enim eius peccato tua mens deterior,
quàm fuerat, facta eſt.

Natura mundi, ex uniuerſitate tanq̃
è cera modò equum finxit, mox eo con
fuſo, materia iſta ad fabricam arboris
uſa eſt, deinde ad homunculi, inde ad a
liarum rerum. Harum ſingulæ quā bre
uiſſimo durarunt ſpacio. Atqui arcuſa
ut ſi compingatur, nihil eſt mali: ita ne ſi
diſſoluatur quidē. Irati uultus oīo eſt
cōtra naturā, quādo ſæpius immoriēdi

fit pretextus, aut ad extremũ extinctus est, ut oĩo inflammari nõ potuerit. Hoc ipso intelligere labora, irã à ratione esse alienam. Nam si etiã sensus peccati nullus erit, quæ erit uiuendi causa?

Quæcunq; uides, ea iam iam à guberatrice mundi natura in alias, rursusq; & deinceps in alias mutabit formas: ut semper recens sit mundus.

Si quis aliquid contra te deliquerit, statim cogita quãnam boni uel mali opinione peccauerit: id. n. si cernas, misereberis eius, ac neq; miraberis, neq; irasceris. Nam aut ipse idẽ, quod is, bonum putas, aut aliud quiddã eiusdẽ generis: uenia ergo danda. Sin tu secus de bonis & malis iudicas, eò placabilior eris ei qui falsus. Non de ijs quæ absunt, tanquam de præsentibus cogitandum est: sed præsentium ea quæ sunt aptissima, deligenda sunt, illorumq; causa memoria repetendũ, quãnam rõe fuissent: quærenda siquidem abfuissent. Caue tamen præsentia adeò probes, ut etiam in honore ea habeas, ac si quãdo absint, perturbetur. Intra te ipsum uertere.

Hæc est natura mentis, ut iuste agens, in hocq̃ acquiescēs, nihil extra se quærat. Aufer uisa, inhibe motum neruorū, circumscribe instans tempus, cognosce id quod uel tibi, uel alij accidat, diuide subiectum in materiam & formam, cogita de postrema hora.

Quod peccatū est, ibi cessat, ubi peccatum subsistit, Intendendus est animus ijs quæ dicuntur, mente penetrandum in causas & effectus.

Exorna te ipsum simplicitate & uerecūdia, eoq̃, ut quæ sunt medio inter uirtutem & uitium loco, in nullo ponas discrimine. Dilige humanum genus, obsequere Deo: is enim ait omnia fieri certa lege. Quod si diuina sunt etiam elementa. Satis est meminisse, hæc omnia certa lege constare, aut admodū pauca fecus.

Mors ē aut dissipatio, aut indiuiduarum particularum secretio, aut exinatio, aut extinctio, aut migratio.

Dolor si sit intolerabilis, mortem affert: diuturnus ferri potest, interimq̃ animus suam retinet tranquillitatem, neque fit deterior. At partes dolore confectæ,

fectæ, ipsæ quæratur, si quidem possunt.

Hominum opiniones de gloria intueri, quales sint, quid propositum habeant, quid fugiant.

Utq; in littore maris arenæ cumuli alij super alios appulsi, priores occultât, ita in uita quoq; priora à subsequenti-
bus celeriter absconduntur.

Platonicū. Qui igitur animo est præditus alto, & cognitionē habet omnis temporis, omnisq; naturæ, an tu cū putas existimare, quòd hominis uita magnum sit aliquid? Nequaquam, respondit ille. Ergo, inquam ne mortem quidem in malis ille reputabit? Minimè verò.

Antisthenicum. Regium est malè audire, cum bene feceris. Turpe est uultū obsequi intellectui, scq; componere ita ut is iubeat, cum ipse intellectus se ipsum non componat atq; ornet.

Nam rebus irasci, nihil sanè expedit: Iram curât enim nostram nihil. Dijs læti ignaris, & nobis gaudia dones.

Frugiferam uti spicam meæ uitæ meam.* Atq; hoc quidem esse, illud non.

Quod si dii me, liberosq; negligunt,
Ratio est & huic. Meum enim est
Bene esse, & iusticia. Non unà lugere,
neq; tremere.

Platonica.

Ego autem haud iniuria hoc retule-
rim. Non rectè dicis, ô homo, si putas es-
se uel uitam uel mortē aliquo in discrimi-
ne ponendam ei uiro, qui uel alicu-
ius sit precij: ac non id potius unum cō-
siderare eum inter agendum, iustēne an
iniustē agat, & eāne sint uiri boni an ue-
rò secus. Rei enim ueritas, & Athenien-
ses, ita habet, ut quo quis loco seipsum
constituerit, existimans ita optimum es-
se, aut cum ita sit optimum, eò colloca-
tus fuerit, ibi (mea quidem sententia)
persistere debeat, ac quoduis pericu-
lum subire, neq; mortem, uel ullam aliā
rem turpitudine grauiorē ducere. Sed
heus tu, uide, ne animi magnitudo, et bo-
num aliud quidpiam sint, quam serua-
re, & seruari. Neque enim conceden-
dum est, cum re uera uirum dici mereri,
qui quantocunq; tempore uiuendum,
neque rationem uitæ habendam putat:
Sed

Sed cum, qui de his cura deo commissa, credens mulieribus, non posse factum ab ullo euitari, id considerandum porrò ducat, quàm ratione tempus uitæ concessum sibi quàm optimè exigat.

Cursus siderum considerare expedit, quasi eos comitemur, & elementorū mutarum mutationes crebrò cogitandæ. Hæ enim cogitationes uitæ humilis sordes abstergent. Bene est à Platone hoc dictum. Etiam cum de hominibus loquimur, intuendum est in res terrenas. Etenim qui memoria altius repetierit hominū cōgregationes, exercitus, agriculturas, nuptias, pacta, ortus, interitus, iudiciorum turbas, vastitates regionum, varias Barbarorum gentes, ferias, luctus, nundinas, in summa, qui colluuiem illarum, & ex contrarijs compositum præteritorum aceruum, tantasq; imperiorum mutationes recoluerit, is etiā futurā præuidere poterit. Quippe eandem hæc habent cum præteritis formam, neq; alio possunt mō fieri. Itaq; et

idem est, quadraginta, an decies miliū
spacio annorum, uitam humanam exa-
mines, nihil enim amplius uidebis.

Ex terra enim nata, in terram redacta
sunt: quæ uerò genus traxerunt cælitus,
rediere ad æthereū polū: siue hæc quæ
dissolutio complexuum, quibus ato-
mi iunguntur, siue elementorum passio-
nis expertium dissipatio.

Cibisq̃, potuq̃, & magicis adeo arti-
bus Auertimus currum, & mortis fugi-
mus uiam.

Plantem diuinitus auram
Opus est tolerare laboribus,
Luctu, lachrymisq̃ calentibus.

Est aliquis te peritior luctæ: quid tū?
at nō societatis humanę studiosior est,
non uerecundior, non ita commodè
fert ea quæ accidunt, nō ita mitis homi-
num peccatis.

Vbicunq̃ potest aliquid perfici, secun-
dum cōmunē dijs & hominibus ratio-
nem, ibi nihil est malī. Nam ubi utilita-
tem consequi licet actionis, quæ recta
uia procedit secundum constitutionē
hominis, ibi non est uerendum ne quid
subsit

DE VITA SUA LIB VII. 109
sublit damni. Vbiq; & semper in tua est
manu positum, ut ea quæ in præsentia ti-
bi acciderunt, & approbes piè, & cū ho-
minibus qui tecum sint, iuste agas, & ui-
sa oblata artificiose examines, ne quid
non satis perceptum admittatur. Noli
aliorum mentes circumspicere, sed cō-
rectā intueri, quò te natura ducit, cū
uniuersi, per ea quæ tibi eueniunt, tum
tua per ea quæ tibi ad agendum sunt
proposita. Id autem unicuiq; ad agen-
dum proponitur, quod est eius consti-
tutioni consentaneum. Porro ita con-
stituta sunt & comparata singula: reli-
qua quidem omnia eorum causa, quæ
mente sunt prædita, nimirum deteriora
præstātorum causa, ratione autem præ-
ditorum unum alterius causa factū est.
Primas igitur inter partes ex quibus ho-
mo constat, ea pars obtinet, quæ so-
cietatem humanam respicit: alteras, ea,
qua sibi à persuasionibus corporeis ille
abstinet. Ratione enim & intellectu præ-
diti motus proprium est, seipsum circū-
scribere, & neq; sensitivæ, neque appe-
titivæ motioni succumbere: harum em̄
utraq; etiam brutorum est.

At intellectuā principatum obtinere, neq; ab illis regi uult: nec iniuria, quippe cuius natura ferat, ut omnibus reliquis ipsa utatur. Tertiū est, uacuitas temeritatis & erroris. Quibus intēta pars princeps, rectā progrediāt, suis cōtēta.

Tanquam mortuo, & qui hactenus tantū uitæ usura fuerit cōcessa, quod superest uiuendum tibi erit secundum naturam, tanquam ex abundanti.

Tu solus ea diligens, quæ tibi fatum iniunxit, eo contentus esto. Quid enim magis congruum, quàm ut singula eueniunt, statim eos ante oculos habere, quæ cum eadem ipsis euenissent, indignati sunt, nouitatem rei mirati, & reprehenderunt ea. Vbi nuncij sunt? nusquam. Quid attinet te eorum similem esse uelle? ac non potius alijs suum morem relinquere, ipse in hoc esse, ut rebus tuis bene utaris? Idq; poteris præstare, nec deerit materia, modò animaduerte, & stude, ut tibi ipsi in omnibus actionibus uidearis honestatem consecutus. Vtriusq; uerò actionum finis recordandum est. Intrò respice: intus est fons boni, sem

persecuturiens, siquidem semper fodias.

Corpus constare, ac neq; motu, neq; habitu dissolutum esse debet. Sicut enim mens efficit, ut vultus sit compositus & aptus, ita de toto corpore ut tale sit annitendū est. Omniaq; hæc curandū ē, ut ne ostētationis causa simulata sint.

Vivendi ars palæstricæ est, quòd saltatoriæ similior, eò quòd ipsa quoq; curat, ut ad ea quæ incidūt, neq; antè sunt præcognita, parata sit, & à casu tutum hominem seruet.

Adsiduò inquire, quales ij sint, quos testimonium de te ferre vis, ac quæ eorum sint mentes. Ita neq; eos qui involuntariè peccant culpabis, neq; testimonij egebis, si in ipsos fontes inspicias, unde ij opiniones suas, appetitionesq; hauerunt: Omnis animus, inquit ille, non sua sponte priuatur veritate: idem sentiendum de iusticia, temperantia, benignitate, omnibusq; similibus. At necessariū est quā maxime, id te nunquā nō meminisse: ita. n. erga oēs eris mitior.

De omni dolore in pròptu sit tibi cogitare, cum neq; turpem esse, neq; mentē gubernatricem reddere deteriore

quippe hæc neq; ratione materiæ, neq; societatis humanę damnum accipit. In maiori autem dolorum número etiam Epicuri dictum prodest, eum neq; intolerabilem esse, neq; æternum. siquidem finium recorderis, ac non præiudicium feras. Id quoq; recordare, multa cū eādem habeant cum dolore naturam, tamen occultè modò molesta esse: ut dormire, estumferre, nauseare: quorum aliquod si molestè fers, dic tibi ipsi, te dolori succumbere.

○ Vide ne ita afficiaris contra inhumanos, ut homines contra homines.

○ Vnde nobis constat Socratem fuisse illustrem, & meliori constitutione præditum? Non enim satis est eum clariori morte occubuisse, aut peritiùs cum Sophistis disputasse, & patientiùs in frigore pernoctasse, & Salaminium abducere iussus; fortiter repugnasse, ac i uis maiestatem uultus præ se tulisse, de quo maximè dubitari potest an uerū id fuerit: Sed hoc considerandum est, quo animo fuerit Socrates, an potuerit contentus esse, Si iustum se hominibus præbe-

ter, ac pium erga deos, an neque temere ob aliorum maliciam sit indignatus, neq; ullius in scitiæ subseruiuerit, an nihil eorum quæ si uniuersi natura attribuisse, tanquam peregrinū aut intolerabile acceperit, nunquā ne affectibus carnis consentientem mentem præbuerit.

Non ita confudit omnia natura, ut nō liceat circūscribere seipsum, & quæ sunt propria cuiq; ea ipsum in sua retinere potestate. Admodum enim possibile est, ut quis diuinus uir fiat, ac à nemine cognoscatur. Huius semper memento: atq; huius etiam, quod uita beata in paucissimis rebus est posita. Neq; quia desperasti te Dialecticū aut Physicum futurum, iccirco etiā liberū, pudicum, sociabilem, deoq; obedientem te fieri posse.

In maxima animi uoluptate licet uiuere, tutum ab omni ui, ut cunq; omnes quæ uolunt contra nos clamitent: etiā corporeæ huius molis membra à feris aniētur. Quid enim obstat, quo minus interim mens seipsam conseruet in tran-

quillitate, ueroq; de rebus præsentibus iudicio, & usu eorū quæ sunt præ manibus expedito: ita quidem ut iudiciū rei subiectæ dicat: sanè tu natura tua hoc es, et si aliud uideris: utq; usus dicat rei oblata: Ego te quærebam. Semper enim id quod adest, materia mihi est exercendæ uirtutis rationalis & ciuilis, omninoq; uirtutis humanæ aut diuinæ. Omni enim id quod accidit, deo est aut homini familiare, neq; nouum, neq; intractabile, sed consuetum & tractabile.

Perfectio morū hoc præstat, ut omnē diē tanquā supremū agas, nihil tremas, nihil torpeas, nihil simules. Dij, cū sint immortales, tamen non indignè ferūt, quod in tam diuturno æuo semper omnino tot improbos homines perferre debeant: quinimo illorum curam summam gerunt. Tu autem qui iam iam cessabis uiuere, desperas, idq; unus è numero malorum. Ridiculum est te non fugere tuā ipsius maliciam, id quod potes, aliorum uelle fugere, quod non conceditur tibi.

Quicquid rationalis & ciuilis tua uis
inue

DE VITA SUA LIB. VIII. ii
inuenit neq; rationi cōsentaneū, neq;
ad societatem conducens, id rectè ca
indignum iudicabis.

Si tu benè alicui fecisti, & est, qui à te
beneficium acceperit, quid præter hæc
duo tertium aliquid requiris stultorū
more, ut & uidearis benè fecisse, & gra
tiam recipias. Nemo defatigatur accipi
endo aliquid utile. Atqui utile tibi est,
te secundum naturam aliquid agere: ne
igitur dum alij prodes, defatigare tibi
aliquid boni parando.

Vniuersi natura olim ad mundum fa
bricandum se contulit: nunc autem uel
omnia quæ fiunt, consequètia sūt sua,
uel etiā in præcipuis eorum, ad quæ se
mundi gubernatrix natura cōfert, ra
tioni nullum locum esse & cōsilio, tenè
dum est. Hoc, si memoria teneas,
multis in rebus animo ut sis
tranquilliori effi
ciet.

M. ANTONINI IMPERATO.
ris de uita sua.

LIBER VIII.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

ID quoq; ad minuendam glo-
riæ cupiditatem facit, quòd
non licet tibi adhuc totam
uitam, quæ à prima tua æta-
te fuit, philosophicè uiuere: sed cū mul-
tis alijs, tum uerò tibi ipsi manifestum
est factum, te procul à philosophia abes-
se. Conturbatæ igitur sunt tuæ ratio-
nes, cum neq; ipse iam nomen philoso-
phi facile possis adipisci, & tuum insti-
tutum repugnet. Si itaque uerè perspe-
xisti, in quo sit res posita, omitte curare
quis habearis: satis autem sit tibi si reli-
quū uitæ arbitrio naturæ exigas. Quid
ea uelit, cogita, hinc te nihil diuellat.
Expertus enim es circum quot res ua-
gatus, nusquam uitam beatam inuene-
ris: non in ratio cinationibus, non in di-
uitijs, non in gloria, non in uoluptate,
nullibi

nullibi. Vbi uerò est? in agendo ea, quæ hominis natura requirit. Quomodo ita aget? Si ea habeat dogmata, à quibus cōsentaneæ appetitiones & actiones ueniant. Quæ sunt illa? de bonis & malis. Scilicet, Nihil esse bonū homini, quod nō reddit iustum, temperantem, fortem, liberalem: nihil malum, nisi quod horum contrarium efficiat.

In omni actione à te ipso quære, qualis ea tibi sit. Nec poenitentia eius mouere: parum abest, ut moriaris, & omnia è medio sint. Quid præterea requiro, si præsens actio animalis est mente præditi, societatis hominum studiosi, & deo æqualis.

Alexāder, Caius, & Pompeius, quid hi ad Diogenem, Heraclitum, uel Socratem? Hi enim nouerant res, earum causas, materias: ita erant ipsarum mentes instructæ. Ibi uerò, quibus in rebus esset prudentia, & seruitus. Nihilominus eadem facient, etiam si tu te ruperis.

Primum est hoc, ne perturberis: omnia secundum uniuersam naturam eueniunt: paulò post, nusquam eris, sicut nūc

Adrianus & Augustus. Deinde in rem ipsam intueri, eamq; cōsidera, recordatusq; debere te esse bonum uirū, ac qd hominis natura uelit, age id quod propositum est cōstanter, ac iustissimè tūc rēgisse puta: modò placidè, uerecūdè, & citra simulationem egeris.

Vniuersi natura hoc agit, ut quæ hoc modo habent, aliò mutet, & ex uno loco in alium res transferat. Omnia constant mutationibus, neq; quicquā metue: nihil enim noui, omnia usitata eueniunt, & æqualiter dispensantur. Cæterum unaqueq; natura, si recta uia ingreditur, sibi ipsi sufficit. Natura autem intellectiua id facit, si in cogitationibus, id obseruet, ne falso, aut obscuro astipuletur: impetus animi ad eas solum actiones dirigat, quæ faciunt ad societatem hominum: ea tantum appetat & uitet, quæ in nobis sunt posita: omnia quæ à communi natura tribuuntur grata habeat. Cuius enim pars est, sicut natura fihj, naturæ stirpis pars est: nisi quod hæc est eius naturæ quæ & sensu & intellectu carens, impedire possit. Hominis natura,

tura, pars est naturæ quæ impediri non possit, intelligat, & iusta sit: si quidem æqualiter, & p̄dignitate uniuscuiusvis tempora, substantiam, actionem, & euentu diuidit. Considera autem æqualitatē eā inuenturum te si singulas res examines: si unam cum uniuersis conferas, non item.

Atqui licet libidinem arcere, uoluptatibus & doloribus superiorem esse, itemq; gloriola: licet etiam stupidis & ingratis non irasci.

Nemo te audiat uitam aulicā repræhendere, ac ne tu quidem te ipsum.

Pœnitentia est repræhensio quedam sui ipsius, propter bonū aliquod dimissum: bonū uerò, oportet utile esse, ideo quæ ei⁹ cura ē habēda uiro bono & honesto. At nullus talis pœnitentia ducetur obneglectam aliquam uoluptatem, ergo uoluptas neq; in bonis est, neq; in utilibus numeranda.

Res ita expēdendæ sunt. Quid ē hoc p̄ se, & sua p̄pria cōstitutione? quæ ei⁹ substantia & materia, quæ forma? quod eius in mundo officiū, ac quandiu permanet? Si difficulter à somno exp̄giscaris, remi

niscere consentaneum esse tuæ constitutioni, & naturæ humanæ, ut aliquid agas quod coetui humano p̄sit. At dormire, etiam brutis est commune. Quod autem unicuiq; secundum naturam est, id & magis proprium ei est, & cognati-
us, adde etiam gratus. Hoc assiduò & quibuscūq; incidētibus cogitationib, si fieri possit, in promptū habendum.

Si de natura, affectibus, aut alijs reb, disputare cum aliquo libet, statim te ipsum antè interroga: Quæ nā is sentit de bonis & malis. Nam opiniones de uoluptate & dolore, eorumq; efficientibus, de honore, ignominia, morte, uita.

Non debet mihi nouum aut mirum uideri, si quæ res hoc aut hoc modo agāt: cogitabo em̄, ita opus esse fieri. Cogitabo, sicut turpe sit uelle me in miraculum rapere si ficus fructum suum producat, ita etiam, si mundus ea proferat, quorum est ferax: etiam medico & gubernatori turpe sit mirari uelle, si quis febricitaret, aut si aduersus uentus existeret.

Memento mutare sententiam, & re-
ad

DE VITA SUA LIB. VIII. 121
demonen i obsequi, perinde esse libe-
ri. Tua enim actio secundum tui animi
impetum fit atque iudicium, tuamq;
mentem.

Si in tua est potestate, cur facis? sin in
alterius, quid repræhendis? at omōs ne,
in Deum? quorum utrunq; est cum insa-
nia coniunctum. Nihil igitur repræhen-
dendum. Nam si potes, uel eum qui cau-
sa est, corrige, uel, si prius nequis, rem ip-
sam: sin neutrum, quid iam tibi profuit
repræhēdisse? atq; nihil frustra faciēdū.

Quod moritur, non excidit è mun-
do: nam ut constat, & mutatur, ita etiā
dissoluitur in elementa, quę tibi sunt cū
mundo communia. atq; hæc ipsa etiam
mutantur, neq; indignè ferunt. Vnum-
quodq; est ad certum finem factum, ut
uitis, equus, quid mirum? etiam sol, &
ceteri dii possunt dicere, cuius rei cau-
sa facti sunt.

Tu uerò cuius causa? num uolupta-
tis? uide an hoc ferat intellectus.

Natura consilium inijt de uniuscuius-
que rei tam fine, quàm initio & duratio-
ne. Si quis pilam in sublime iaciet, quid

nam ea uel cū effertur, uel cum deferē, aut cadit quid boni maliue patit? Quid bullæ boni accidit si constet, aut mali si dissoluatur? Idem de lucerna possis intelligere. Cogita quid fiat corpusculo si senescat, si ægrotet, si scortetur.

Breuis uita est & laudantis, & eius q̄ laudatur, eius qui mentionem facit, & eius, cuius mentio fit: præterea fit hoc in angulo portionis mundi, ac neque ibi quidem omnes consentiunt, imò ne sibi quidem ipsi quisquā. Tota uerò terra punctum est.

Animum aduerte subiectæ opinionis, actioni aut dicto. Meritò hæc pateris, malles uerò cras bonus fieri quàm hodie. Siquid ergo, id ita fit à me, ut ad benefaciendum hominib. referatur. Accidit mihi aliqd, refero id ad Deos, omnium q̄ rerum fontem, & originē, à qua omnia inter se connexa dependent.

Lauare, quæ tibi res uidetur? Oleum, sudor, sordes, aqua, stigmata: omnia ab ominanda. Ita se omnis pars mundi, omnisq̄ res subiecta habet.

Lucilla Verum, deinde Lucilla secūda

da Maximum. Secunda Diotimum, Fau-
stinam, Antoninus hæc omnia. Ceterū
Adrianum, inde Celer.* Vbi uerò auste-
ri illi & uates, & inflati? ut ex austeris
Charax, et Demetrius Platonicus, Eude-
mon, & si qui alij tales. Omnia in diem
durant. iam pridem mortui sunt: quorū
dam ne minimo quidem tempore dura-
uit memoria: quidam fabula facti sunt;
nonnulli etiam è fabulis iam euanue-
rūt. Id igitur memoria tenēdū, q̄ necesse e-
rit aut dissipari tuā mixturā, aut extin-
gui animulā, aut mutari, et aliō trāsferri.

Læticia hoīs ē, ut faciat quæ ei sunt p-
pria. Propria aut̄ eius sunt: beneuolētia
erga suū genus, cōtēptus motuū q̄ sunt
in sensib. distinctio inter uisa p̄babilia,
cōtēplatio naturæ uniuersi, & eorū q̄ se-
cundū eā fiūt. Itē tres respectus: unus ad
causam p̄ximā, alter ad diuinā causam,
à qua oīa oībus eueniūt, tertius ad eosq̄
nobiscū uiuūt. Dolor aut corpori ma-
lus ē: ergo ipsum id p̄nūciat, aut aīo. Sed
animus potest suam tranquillitatem &
ferenitatem conseruare, neq̄ dolorem
pro malo ducere. Omne enim iudici-
um, omnis impetus, appetitio, & incli-

natio intus est: neq; ei dolor quicquam mali affert. Quare omnia uisa tolle ex animo.

Continenter te ipsum admone: Nūc in mea est potestate, ut in animo hoc nihil sit maliciæ, nihil cupiditatis, nihil tumultus: ac cum omnia ita cernam, uti sunt, singulis utor pro ipsorum dignitate. Hoc tibi licere, memineris secundum naturam.

Loquere & in senatu, & cum quibus cunq; hominibus compositè. Sana oratione non est aperte semper utendum.

Aula Augusti, uxor, filia, nepotes, poster, soror, Agrippa, cognati, propinqui, amici, soror, Agrippa, cognati, propinqui, amici, Areus, Mæcenas, medici, sacerdotes: omnino totam aulam mors abripuit. Deinde etiam accede, ubi non unus modò est mortuus homo. Defecit tota Pompeiorum gens: hinc monimentis etiam inscribi uidemus, fuisse aliquem eius familiæ ultimum. Quàm anxij uerò fuere maiores eius, ut aliquem successorem relinquerent: & tam necesse est aliquem esse ultimum.

Vita componenda est ita, ut constet
 cuiusque actionis ratio. Quarum si
 unaqueque suum, quantum eius fieri po-
 test præstet officium, contentus sis: at
 quid quo minus fiat, nemo tibi obsta-
 re poterit. Sed obstabit, inquis, aliquid
 extrinsecus. Nihil quidem, quod iusti-
 tiae, modestiæ & prudentiæ impedimen-
 to sit. Atqui fortassis aliquid vim agen-
 di habens impediet? quin tu id impedi-
 menti boni consule, sicque statim facto
 transitu ad id quo conceditur modera-
 tio, alia emerget tibi actio, quæ ad eam,
 de qua loquimur, constitutionem qua-
 dret. Accipiendum sine fastu, dimitten-
 dum cum facilitate.

Si quando uidisti manum abscissam,
 vel pedem, caputue amputatum alicu-
 i seorsim à corpore iacere, cogita ei se
 ad simile pro uirili sua hunc, qui im-
 paret ea quæ ipsi eueniunt, seque à commu-
 ni societate sciungit, aut agit aliquid ab
 ea alienum, ita tu te ipsum ab unitione
 naturali abruptisti, cuius eras pars nat-
 uræ. Nunc uerò te ipsum abscidisti. Id uerò sci-
 tum est, quòd iterum tibi licet ei adiu-

gi: id quod nulli alij parti deus concessit, ut separata & auulsa rursus inolescere totum. Hic mihi bonitatem considera, quæ homini tantum honoris decubus. Nam & initio ipsius in manu posuit, ne à toto auelleretur: & deinde, ut auulsus redieret, iterumque cōcrescereque locum partis recuperare posset, dedit. Nā quemadmodum singulæ ferè rationis cōpotes nature ab ea cæteras facultates, ita nos quoque hanc ab ipsa accepimus. quemadmodum enim ipsa omne id quod obstat & resistit, cōuertit, & fato subijcit, suamque partem efficit: ita animal ratione præditum potest omne impedimentum pro sua materia accipere, eoque uti ad id, quod intenderat.

Ne te cogitatio totius uitæ confundat: neque animum aduerte ijs, quæ multa uidentur dolorem posse afferre. Sed singulis rebus oblatis à te ipso quære, quid nā ea in re sit intolerabile: id enim pudebit te fateri. Deinde memineris, neque præterita tibi, neque futura ullam afferre molestiam, sed præsentia tantum.

At hæc extenuantur, si suis ea limitibus,

us determines, cogitationemque tuam
edarguas, si ea tam exiguae rei non sit fe-
cunda.

Num iam domini tumulo adsident
Panthea, aut Pergamus? Num Adriani
sepulchro Chabrias & Diotimus? ridi-
culum hoc. Quid uerò si adsiderent,
sentirentne illi? aut uoluptatem cape-
rent, siquidem sentirent? aut si eam ce-
dissent, an eo immortales essent reddi-
te? Nonne his quoque fatum fuit, ut
senes & uetulae prius fierent, inde mo-
reretur? Quid autem illi postmodò fa-
ciat, his mortuis? Omnia haec foetida sunt;
& tabus in sacco.

Si acutè uidere potes, aspice et quàm
sapientissimè iudica, inquit ille.

In constitutione animantis mente
præditi nullam inuenio uirtutem quæ
iusticiam expellat: Sed quæ uolupta-
tem eiiciat, uideo continentiam.

Si tuam opinionem detrahas ab eo
quod uidetur dolorem afferre, ipse in-
tutissimo es collocatus. Quis ipse?

Ratio. Verùm ego, inquires, non sum ratio. Esto. Proinde ratio seipsam ne dolore afficiat: Si quid aliud in te est quod lædatur, ipsum de se iudicet.

Cùm impediūt somnus aut appetitus, id malū accidit uegetatrici animæ: quæ & alia ratione offenditur. Ita si mens impediatur, fit cum damno mente prædictæ naturæ. Hæc oīa ad te transfer. Dolor, uoluptas, attingunt te? Si uisus impeditur quo minus cernat, impeditur iā sensus. Quòd si absq; exceptione aliquid appetis, iam id cū rationis capacis partibus incommodo fit: sin communetibi propositum est, neq; læsus es, neq; impeditus. Mentis quidem proprias actiones nihil aliud impedire potest: non enim attingitur ab igni, ferro, tyrāno, aut calumnia, aut alia ulla tali re.

Sphæra cum fit, rotunda manet.

Indignum est, me mihi ipsi dolorem afferre, qui nullum unquam aliū lubens læserim.

Alijs aliæ res læticiam afferunt: mihi, si pars mei princeps sana sit, neq; auersetur quenquam uel hominem, uel humanum

DE VITA SUA LIB. VIII. 129
num casum: Sed omnia placidis aspici-
t oculis, omnia accipiat, ijsq; utatur
uti dignum est.

Disce præsens tempus tibi ipsi gratifi-
cari. Qui commendationem posterita-
tis magis curant, nō reputant eos horū
similes futuros, quos nunc ægrè ferunt,
atq; ipsi etiā mortales. Porro quid om-
nino tua interest, si talibus i) uocibus te
tangent, aut ita de te sentiant.

Tolle me, & pone quocunq; uolue-
ris, ibi enim utar genio meo propicio. i.
cōtēto, si habeat se & agat naturæ meæ
consequenter.

Id uerò an dignum est, ut malè prop-
tereā habeat animus meus, ac seipso de-
terius? abiectus, appetens, anxius, per-
territus? Ecquid eo dignum inueniam?
Homini nihil accidere potest quod nō
sit humanum, neq; boui, uiti, saxo quic-
quam, quod non sit consentaneum eius
naturæ. Quòd si unicuiq; id contingit,
quod & cōsuetum est, & naturale, quid
est cur indigneris? nihil intolerabile ti-
bi communis adfert natura. Sin propter
extraneam aliquam rē perturbaris: nō

illa tibi, sed tuum de ea iudicium, molestia affert: id uero ut aboleas, in tua est potestate. Quod si quid eorum, quæ in te sunt, te molestat, quis est qui prohibeat, ne opinionem emendes? Similiter si doles te hoc non agere, prodest cogitare, cur non potius agas aliquid, quam doleas: si aliquid potestius obstat, noli dolere, cum non fiat tua culpa, ne agas. At uidetur uiuendum non esse, nisi hoc agatur: placidus ergo uitam relinque: quando & is qui agit, moritur æquus impedientibus.

Memento partem tui principem superari non posse, cum in se collecta se ipsa contenta est, neque quicquam preter uoluntatem agat, etiam si non instruita ratione pugnam conferat. Quid ergo fiet, si et ars parata; circumspecte de rebus iudicet. Itaque mens ab affectibus liberata, arx est: nihil enim munitius homo habet, quod refugiens superari non potest. Id qui non uidit, indoctus est: qui uidit, neque eò refugit, infortunatus.

Siquid uisa aut cogitationes tibi renunciant, caue aliquid tu addas. Renunciatum est,

DE VITA SVÆ LIB. VIII. 131
est, aliquem tibi malè dixisse. Esto id al-
latum, non tamè id quoq, esse te læsum.
Video puerū ægrotare: video, sed q, in
periculo sit, non video. Ad hunc modū
semper insiste primis uisis, nihil ipse in-
tus adijce: ita nihil mali erit. Imò hoc ad-
de, nosse te omnia quæ in mundo eue-
niunt.

Cucumis amatus est, omitte eum: ue-
pres in uia sunt, declina eas: neq, uerò
dicas, Curnam hæc in mūdo sunt facta.
Ridereris enim ab homine naturæ rerū
indagatore, haud secus quàm à fabro
aut sutore, si damnares quòd in officina
ramenta & refecamenta operum uide-
res. Atqui hi ea possunt aliquo abijce-
re: uniuersi natura nihil extra se habet.
Verùm hoc in eius arte potissimū mi-
rari decet, q, cū seipsam circumscri-
pisset, omnia quæ in se habet, quæ ob-
noxia corruptioni, senioq, & nulli^o esse
usus uideantur, in seipsam transmutat,
rursusq, ex his alia noua efficit: ita ut ne-
que substātiā extra se requirat, neq, lo-
cum, quò uiliores res ei ciat. Contenta
est igitur suo loco, materia: & arte.

Neq; in rebus agendis fluctuandum est, neque in communi uita turbandū, neque cogitationibus uagandum, neq; omnino animus contrahendus, aut subito impetu efferendus, neq; uita occupationibus inanibus atterenda. Cædes peragunt homines, mactant, execrantur: quid hæc possunt, quo minus mens tua permaneat pura, prudens, modesta, iusta? Quemadmodum si quis limpido & dulci fonti assistens, ei conuicium faciat: illa quidem ob id non cessat purā aquam scaturire: quin & si quis lutum, aut sterces inijciat, tamen statim illa dissipabit atq; eluet, neq; ab ijs obturabit. Quid ergo agendum, ut fontem perennem habeas, non cisternam? Componere ipsum, ut sis ad oēs horas liber, mansuetus, simplex, uerecundus.

Qui nescit esse mundum, nescit ubi sit. Qui nescit, cuius rei causa sit natus, neq; quis ipse sit, neq; omnino mundū esse scit. Quorum alterutrum cui deest, is cuius gratia extiterit, dicere nequeat. Vter uerò tibi elegantior uidetur, isq; plaudentium fugit laudem, an illi, qui neq;

neq; ubi, neque qui sint, cognoscunt.

Laudari cupis ab hîc, q; seipsum spacio unius horæ ter execrat? placere uis homini, qui ne sibi quidem ipse probatur? nisi is probetur sibi ipsi, qui ferè omnium eorum, quæ egerit, poenitètia corripitur.

Non iam tantum unà spirandus est circumfusus aër, sed & consentiendum cum mēte quæ uniuersa complectitur. Haud em̄ minus uis intellectrix omni ei, quod eam trahere potest, circumfusa est, quam spiritus spirare uolenti.

Generatim malicia mundo non obest: in specie autē, nihil lædit proximū: Soli ei obest cui & concessum est, ut cū primū ita uoluerit, liberari ea possit.

Non magis ad meam uoluntas aliena pertinet, quam uel anima eius, uel caro. Nam etsi maximè uerum est, unū nostrū esse alterius causa natū, tamē principes nostrum partes, suum qualibet dominium obtinet. Etenim cur alterius malicia, mihi esset malo? cum non sit uisum Deo, ut in alterius sit potestate, esse me infelicem.

Sol diffus^{us} esse uidetur? atq; omni-
no quidem fusus est, non tamē effusus,
Fusio enim eius, extensio. Itaq; & fulgo-
res eius, quos nos radios, actinas ab ex-
tendendo Græci dicunt. Quod autem
sit natura radij, uidere est, si inspicias lu-
men solis per angustum in umbrosam
donum immissum. Recta enim im-
mittitur, & diuiditur ad obiectum soli-
dum corpus, quòd aërem intercipit: ibi
uerò permanet, neq; decedit. Ita & intel-
lectum fundi ac diffundi, non tamen ef-
fundi oportet: quippe ut extendatur, ne
que ui & temerario impetu ad obiecta
impedimenta impingat: neq; concidat,
sed perstet, & illustret id, à quo acci-
pitur. Id quidem, quòd cum transmit-
tet, splendore seipsum priuabit.

Qui mortem metuit, aut amissionē
sensuum timet, aut diuersum sensum.
Quod si amittet sensum, nihil utiq; ma-
li sentiet: sin alium sensum adipiscetur,
aliud erit animal, neq; amittet uitam.

Homines unus alteri⁹ causa nati sunt.
Disce igitur, aut fer.

Aliter iaculū, aliter mens fertur. Hæc
enim

DE VITA SUA LIB. VIII. 135
enim etsi cauta sit, & in deliberatione
versetur, rectà tamen fertur ingredi in
principem cuiusvis partem: præbet au-
tem etiam alij unicuique ingredi in su-
am principalem partem.

M. ANTONINI IMPERATO-
ris de uita sua

LIBER IX.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

Vi iniuste agit, impietatis
reus est. Etenim cum uni-
uersi natura ratione prædi-
ta animantia ed effecerit
ut quantum eius dignum
est, unum alteri prosit, noceat autem ne-
quaquam: qui uoluntatem eius præua-
ricat, impius utique est in omniū deorū
primam. Ac qui mentitur, etiam impie-
tatis in eandem deam sese obligat. Na-
tura enim uniuersi, corū est natura, quæ
sunt: hæc autem omnia inter se cognata
sunt. Porro autem eadem Veritas

dicatur, uerorūq; prima est causa. Qui itaq; studiō mentitur, eò quod decipit, impius est: qui non dedita opera, eò, qd ab uniuersū natura discrepat., & quod præter decorum agit, repugnās uniuersū naturæ; repugnat enim ei, qui in contrariam partem à ueris deflectit, præter quam ipsius natura ferat, quæ ei occasiones præbuit, quibus neglectis non pōt iam uera à falsis discernere. Impietatis reus is quoque est, qui uoluptates tanquam bonum appetit, dolorem ut malum fugit. Hic enim necesse est sæpenu-merò incuset communem naturā, quā si ea aliquid præter dignitatem bonis malisue tribuerit: ppter ea, quod sæpe mali uoluptatibus fruuntur, eaq; quib. efficiūtur ea, possidēt: boni uerò dolore afficiunt, & in causas doloris incidūt. Iam qui dolorem metuit metuet aliquādo aliquid eorum, quæ in mundo fiunt: id uerò impium est. Rursus qui uoluptatem consecretatur, non abstinebit se ab iniusticiā: id uerò palām impietas est. Oportet autē ad ea, quæ natura in utrāq; partem æqualia effecit (neq; enim utrāque

que fecisset, nisi ad utranq; partem ex æquo se habuisset) cum qui naturam uult sequi ducem, similiter æqualiter esse effectum. Itaq; qui dolores & uoluptates, mortem & uitam, gloriam & ignominiam, quibus æquali ratione utitur natura, non in eodem ponit momento, proculdubio impiè agit. Quod autè dixi, Naturam communem ijs ex æquo uti, ita intelligendū est, qd' ea eueniūt in utraq; partē consequentia quadam, iuxta antiquum prouidentia impetum, quo illa ab aliquo principio se ad res ita disponendas contulit, complexa rationes quasdam eorum quæ essent futura, destinatisq; quibusdam facultatib. ex quibus nascerentur subiectæ, mutationes, & successus eorum.

Gratiosius quidem erat, hominem mendacij, simulationis, luxus & superbia omnis inexpertum mori: secunda (aiunt) nauigatio est, satietate horum affectum antè migrare è uita quàm illa uitia probare. Nondum ne te ne experientia quidem docuit, ut pestem fugias? Pe

stis enim est ea intellectus corruptio, longè magis, quàm aeris quædam intemperies ista & mutatio. Hæc enim animali pestis est, quatenus uiuit illud: hæc hominum, qua ratione sunt homines.

Mortem non contemne, boni tamē consule, quippe rem ex ijs unā, quas natura decreuit. Quale enim est iuuenescere, senescere, augere, uigere, dentes, barbam, canos ferre, liberos creare, uterū ferre, parere, reliquæque naturales effectiones, quas tempora uite adferūt, tale est etiā dissolui. Hominis itaque ratione utentis est, mortem neque grauem, neque uiolentam, neque contemnendam rem existimare, sed operiri eam, tanquam unam è naturalibus actionibus: perinde atque nunc expectas, quando foetus ex utero tuæ uxoris edatur, ita expectanda etiam hora, qua animula tua ex hoc receptaculo excidat. Quod si rude quidē, sed tamē quod cor attingere possit, documentum accipis, omninò ut facile feras mortem efficiet, si cogites, quales ij sint à quibus discedas, & à quorum morum sit animus tuus separandus colluie.

luie. hæc ei quidē ijs qui tecum uiuūt, nequaquam debes, sed eorum curā gerere, ijsq; placidum te præbere: Cogitandum tamē tibi est, te ab hominibus non idem tecum sentientib. discedere. Hoc enim unum erat, quod poterat retinere in uita, si fuisset homini datum uiuere cum ijs, qui eadem sentirent: Nūc uides quā laboriosa sit inter unā uiuentes dissensio, ita ut dicas: ô mors, ueni celerius, ne quādo ipse quoq; mei ipsius obliuiscar. Qui peccat, sibi ipsi peccat: qui iniuste agit, sibi ipsi iniuste agit, seq; malum efficiens ipsum, lædit. Sæpenu- merò iniuriam facit is qui nihil agit, nō is modò qui agit.

Si adsit certa de rebus sententia, & actio societatem humanam spectans, & animus ita affectus, ut boni cōsulat omnia quæ accidunt præter id quod est à causa profectum. hæc si adsint, sufficiūt ad opiniones tollendas, sistendum impetum animi, extinguendum appetitū, & habendum paratam apud sese partē principalem.

Vna uita brutis animantibus est distributa:

tributa una mens, rationem adeptis. Quemadmodum una est terrenorū terra, & unam lucem videmus, unum aëre trahimus. quæcūque uidendi & uiuēdum habemus.

Quæ commune aliquid habent, contendūt ad id quod est eiusdem generis. Omne terrenum ad terram uchit, omne item humidum, aut aëreum ad suum item genus, ita ut necesse sit ut ea inde intercludi. Ignis sursum effertur, propter elemētarem ignem: omni uerò hic igni aliquid est paratum ut inflammetur, ita ut omnis materia paulò siccior faciliè ignem concipiat, quia minus est in eius temperie id quod inflammationē prohibeat. Itaq; & omne, id quod communis mentis est particeps, similiter ad cognatum suum contendit: atq; etiam amplius. Quanto enim est alijs rebus præstantius, tanto & paratius ut cōmiscetur cum eo quod eiusdem est generis. Itaque apud ipsa statim bruta inuenta sunt examina, greges, pullorum educationes, atq; id genus quasi amores. Anima enim iam in his est, idq; quod ea in
unum

unum, conduceret, apud præstantiorē partem reperitur: id quod in plantis, lapidibus & lignis nō inuenitur. At apud rationē p̄dita animalia, ciuitates sunt, et amicicię, & domus, & concilia: inq̃ bello pacta & inducię. Apud præstātiora, etiam ex diuersis modis unitio quædā constat, ut apud astra adeò ascensus ad superiora consensum etiam in de iunctis efficere potuit. Atqui apud catantum, quę mentem habent, obliuio mutui studij & consensus reperitur, & hic modò non uidetur quomodò ad se inuicem affluant. Quanquam etiam si fugiant homines hanc coniunctionem, tamen ab ea corripuntur, natura nimirū prævalente. Videbis autem id quod dico, si animum aduertas. Facilius enim inuenies terreum aliquid nulli terreno adiunctum, quàm hominem ab hominibus auulsum.

Fructum fert & homo, & deus, & mūdus, suo unumquodq; tempore: quod si consuetum est in uite, ut suum fructū, nullum communem ferat, tamen ratio fructum fert & communem & propriū,
na-

nascunturq; ex eo alia quædam eiusmodi, qualis est ratio.

Peccat aliquis. Si potes, melius illum doce: sin uerò, memineris mansuetudinem tibi propterea datam: nam & ipsi dii illis sunt clementes, qui & nonnullis ad consequendam sanitatem diuitias, & gloriam, auxilium ferūt: adeò sunt benigni. Id & tibi licet, neque impedit quisquam.

Laborā, non ut miser, neq; ut qui uel misericordiā, uel laudē consequi studeas: id unum tibi sit propositum, agere secundum ciuilem rationem.

Hodie omni me periculo exempti, imò uerò omnia quæ uidebantur mala eiecisti: nihil enim extrā erat, sed omnia intus in opinione mea.

Omnia hæc, quæ in caducis sunt, familiaria iam mihi fecit experientia: duratione autem sunt diurna, materia fordidā, omnia talia, qualia erāt etiā apud illos, quos sepeliuimus.

Res ipsæ extra fores stāt, nihil ipsæ de seipsis norūt, neq; p̄nunciāt. Quid igit de ijs pronunciat? ratio. Neq; id persuasione,

DE VITA SUX LAB. IX 14³
sione, sed actione distinguit bonum &
malum ciuile animalis ratione prædi-
catur, sic ut neq; uirtus neq; uitiū in persua-
sione, sed actione.

Lapidi in altum coniecto nihil mali
accidit si decidat, neq; bonum, quòd in
sublime effertur.

Introspecte eorum animos, & uidebis
quos ij iudices timeant, & ut hi se ipsos
iudicent.

Omnia sunt in mutatione, ac tu ipse
quoq; in perpetua alteratione, ac quo-
dammodo corruptione. Quin & totus
mundus. Alterius peccatum ibi est re-
linquendum, ut sit actionis defectus, ap-
petitus, opinionis quies, ac quasi mors.
nihil mali.

Transi nunc ad ætates, ut puericiam,
adolefcentiam, iuuentutem, senectam:
horum omnium mutatio est mors. nun-
quid mali? Trāsi deinde ad uitā sub auo
actam, sub matre, sub patre: quin etiā ali-
as multas mutationes & fines inueni-
es, quære ex te ipso, an quid mali sit? Ad
eundem modum est etiam totius tuæ ui-
æ finis, quies, ac mutatio.

Perpende mentem tuam, uniuersi, ac
proximituam, ut eā iustam reddas: uni-
uersi ut recordere cuius pars sis: proxi-
mi, ut uideas sitne in ea igo oratio, an ue-
rò intellectus. Simul intelliges te factū
ad explēdum ciuile corpus, atq; ita om-
nem actionem tuam facere ad uitam ci-
uilem complendam. Etenim quęcūque
tua actio nō ad societatem humanam,
tanquam finem uel propinquum uel
remotum refertur, illa uerò uitam inter-
polat, & unitatem eius soluit, turbasq;
ciēt, sicut in populo cum plebs secessio-
nem facit. * Ab hac concordantia. Pue-
rorum irę, ludicra spiritus qui cadauera
gestant: ut eo efficacius accidat id quod
est in Necya.

Vade ad qualitatem causę, eamq; à
materia secretam considera, tum quā
diu permanere omnino possit ea pro-
pria qualitas.

Passus es innumera, eò quod non cō-
tentus fuisti tua mente agere ea, ad quę
erat facta. Sed hęc satis.

Cum te alius reprehendit aut, odit,
aut aliquid tale pronunciat, aspice eorū
animulas:

inimulas: intra, & uide quales sint. Certes nihil esse tibi laborandū, ut hoc uel illud ij de te iudicent. Bene quidem ijs uelle debes: natura em̄ amici sunt, eosq; diu omni ratione iuuant, per insomnia, uasticinia. Hæc quidem de quibus ij certant, circulus sunt rerum mundanarum, quæ sursum deorsumq; ab uno æuo in alterum uoluuntur.

Aut ad singulas res uniuersi intellectus se applicat, quod si est ita, id, quod ea se applicat: approba. Aut semel tantum impetū fecit ipsa mēs, reliqua omnia consequēter fiunt.* Et quid unum alicui. Quo dam enim modo Atomi.

Omniñdò autem, siue Deus sit, rectè omnia habent: siue temerè sunt omnia, nunquid & tu?

Iam nos omnes terra occultabit: pòst ipsa quoq; mutabitur: & res deinde alię item in infinitum mutabuntur. Enim uero qui fluctus mutationum & motuum considerabit, earumq; celeritatem, is omnia mortalia contemnet. Torrentis instar causa uniuersi rapit omnia. Iam ipsa ista ciuilia quàm sunt uilia? & quàm

uidentur homunciones isti philosophi
cè agentes, pleni esse muci? Quid facien-
dum? quod nunc natura poscit, eò con-
tende si liceat, neq; cura, an sit aliquis
mortalium hoc cogniturus. Neq; Plato
nis remp. spera: Sed contentus esto, si
uel minimum procedat: hūcquē ipsum
successum cogita quā non sit exi-
guus. Mutat aliquis illorum suum
placitum? atqui sine horum mutatio-
ne quid est, quā seruitus gementium,
& persuasos se esse simulantium. Vade
nunc & Alexandrum, & Philippum, &
Demetrium Phalereum mihi dic. Vide-
rint an scierint quid communis uolue-
rit natura, & an seipso sub disciplina te-
nuerint. Quod si tragicè tantū sese o-
stentarunt, nemo me damnauit, ut co-
gar eos imitari. Opus philosophiæ sim-
plex est, & uerecundum. Noli me addu-
cere ad fastū, qui præ se ferat grauitatē.

Supernè contemplari infinita armen-
ta, sacrificia, omnis generis diuitias, in
tempestatibus & serenitate: quæ facta
sunt, cum ijs nata, quæ item decesserūt.

Considera etiam uitam eorum qui
ante

ante te, & qui post te uiuēt: horū ē, qui hodie apud Barbaros uiuūt: q̄ multi eorum ne nomen quidem tuū sciant, multi statim obliuiscuntur, multi cū te nūc laudent, statim sunt culpaturi. Deniq̄ quam res nullius momenti sit memoria aut gloria, aut aliquid tale. Vacuitas perturbationum in his quæ ab extrinseca causa accidunt, iusticia in ijs, quarū actionum tu es causa: hoc est impetus animi, & actio, quæ finem habeat societatem humanam: id enim est tuæ naturæ consentaneum. Multa super uacanea ex his q̄ te perturbāt, præcidere potes, q̄ tota in tua sunt opinione sita, multūq̄ laxitatis et spacij tibi acquirere. Totū mundū aīo cōcipe, tuūq̄ æuū per pēde, tū celere singularū rerū mutationē. breue. s. esse tēpus ab ortu ad interitū, id uerò q̄ hunc sequit, idq̄ q̄ illū præcessit, infinitū. Oīa quæ uides, celerrime interibūt: hi quoq̄, qui eorū interitū uident, ipsi quoq̄ mox peribunt. Qui decrepita senecta moritur, idem feret eum eo, qui immatura morte cadit.

Quænam sunt eorum mentes, quib. rebus student, quæ habent in honore, quæ amant? iudicate nudas ipsorum intuitu animas. Cum uituperando obesse, aut prodesse laudando se putant, quæ est illa opinio?

Amissio uitæ nihil est aliud quàm mutatio: hac autem delectatur natura uniuersi, secundum quam omnia fiunt recte. Ab æterno res eiusdem formæ natæ sunt, sicq. erit in infinitum. Quid ergo dicis omnia facta, & futura male. Ergo nullus inter tot deos repertus est, qui ea corrigeret, sed damnatus est mundus ut perpetuis malis conflictetur.

Vide quàm putris sit omniũ rerum materia, aqua, puluis, ossicula, foetor: rursus calli terræ, marmora: fæces, aurũ & argentum: crines, uestis, sanguis, purpura, omnia reliqua eiusdem modi. Etiam quæ spiritu constant, alio modo talia, atq. ex his in hæc mutantur.

Satis miseræ uitæ est, & murmuris, & imitationis? Quid perturbaris? quid in his noui? Qui terret te? nũ forma? aspice eã. nũ materia? aspice illã. Extra hæc

DE VITA SVA LIB IX. 149
hæc nihil est. Quin & iam erga deos sim
oliciot & melior es factus.

Idem est siue tribus hæc, siue centum
annis ea discas.

Si peccauit, malum apud ipsum est:
fortassis autem non peccauit.

Aut ab una aliqua mente tanquam
onte omnia progrediuntur, quæ cor-
poribus accidunt: proinde pars non de-
bet euentis totius succensere. Aut ato-
mi sunt omnia, confusio, & dissipatio:
quid ergò perturbaris? Menti tuæ dicis.
Mortuus es? periisti, efferatus es, simu-
las, es in cætu, aleris?

Aut nihil possunt dii, aut aliquid. Si
nihil, cur non compræcaris eos? Sin pos-
sunt, cur non magis etiam petis ut dēt
tibi, ne quid horum metuas, aut expe-
tas, neque magis doleas si absit, quam si
adsit. Omnino enim si possunt adiuua-
re iij homines, etiam in hoc poterunt.
Fortè dices, Deus ea in mea posuit pote-
state. Esto. Nōne ergo præstat te ijs q̃
in tua sunt potestate uti libere, quàm de
ijs quæ non sunt in tua manu posita, so-
licitum esse, animo seculi & ab esto

Quis autem tibi dixit, deos non in his etiam, quæ penes nos sunt, auxilium adferre? Incipe ergo precari de his, et uidebis. Precatur alius, ut cum aliqua cubet: tu pete, ne eius rei appetitus tibi oriat. Alius petit, ut certa re leuetur, tu, ne ea leuari tibi op^o sit. Alius, ne amittat filiū: tu, ne id ipsum metuas. Omnino adhuc modum uota concipe, & quid sit futurum uide.

Epicurus ait sibi cum ægrotaret, nulla fuisse de corporis affectione cum suis colloquia, sed de causis rerum naturalium præcedentibus disputatum continenter. Ei rei se intentum, mentem habuisse perturbationum uacuam, ut quæ motuum corpusculi nullam partem acciperet, suum bonum custodiens, ideo quæ se ne medicum quidem qui applicaret pharmaca adhibuisse: Sed uitam benè habuisse. Tu quod is in morbo potuit, hoc si quid alterius rei incidat, obserua. Vt enim non desistere à philosophia propter quæuis negocia, neq; cū quouis uulgari homine nugari, omnibus sectis ē cōmune: sic in omni actione ei incumb-

intumbendum foli, q̄ p̄positum est, instrumento q̄ quo ad id utimur. Si cui⁹ impudētia offenderis, statim percōtare teipsum, an possit fieri, ut nulli sint in mūdo impudētes. nō pōt aut hoc fieri: ne igit postula id qd̄ fieri nequit: alioquin ipse quoq̄ un⁹ eris eximpudētib. ijs, quos esse in mundo oportet. Idem de uersuto, infideli, omni deniq̄ quo cū quemō uitioso in prōptu sit tibi cogitare. Nā si recorderis necessario id genus hominū esse, singulos æquiorē te prēbebis. Id quoq̄ utile ē, statim cogitare, quā homini natura uirtutē cōtra id peccatū dederit. Remediū. n. tribuit, cōtra ingratos mansuetudinē, cōtra aliud uitiū, aliud pharmacū. Oīo aūt licet tibi in uiam reducere eū qui errauit: nā oīs q̄ peccat, eō errat, q̄ à p̄posito aberrat. Denique quid inde tibi damni allatū ē: inuenies quidē nullū eorū quib. irasceris, tale quippiā fecisse, quo mēs tua sit futura deterior: at qui in hoc unico sitū erat, ut malū tibi atq̄ dānū accideret. Quid uerò malū aut nouū accidit, si indoctus homo agit suo modo: uide ne tu tibi ip-

se potius sis repræhensus, qui non præfenseris fore, ut is iuste peccaret. E enim ansam tibi omnino præbuit ut cogita- res, consentaneum esse ut is ita pecca- ret. Ac tamen eius oblitus, miraris eum deliquisse? Maximè uerò si cui infi- delitatis uel ingratitudinis causa suc- censes, intra te conuertere. Proculdu- bio enim à te peccatum est, si eum ita affectum iudicauisti fidem seruaturum; aut si beneficium conferens, non eo cō- tentus fuisti quod dederis, neque fru- ctum te ipsa ex actione capere cogitaui- sti. Quid enim aliud requiris, cum ho- mini bene facis? non tibi satis est, te tuæ naturæ conuenienter egisse, sed & mer- cedē insuper desideras, perinde ac si mer- cedē oculus poscat, quia uiderit, aut pe- des propter gressus. Quæadmodū enim hæc ad certū finē facta sunt, ita ut secun- dū suam constitutionē atq; naturam si egerint, suum finem adepta sciamus: ita homo ad beneficentiam natus, si quid beneficij cōtulerit, aut aliud quid ege- rit, quod societati humanæ conducat, fecit id, cuius gratia est factus, consecu- tusq; est id, quod ad eum pertinebat.

ris de uita sua,

LIBER X.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

Ris aliquando, ô anima,
bona, simplex, unica, &
nuda, splendidior corpo-
re tibi circumiecto. Gu-
stabis olim amoris affe-
ctum: plena eris, nullius indigens, nihil
desiderans neq; animati neque inanimi
ad fruitiones uoluptatum: neq; tempus
requirēs: quo diutius fruarē, neq; locū,
regionem, aut aëris commoditatem,
neq; hominum conuenientiam. Sed cō-
tenta eris præsentī statu, delectaberis
omnibus quæ erunt in promptu, tibi q;
ipsi persuadebis, omnia tibi adesse, om-
nia tua rectè habere, omnia à Dijs tibi al-
lata, probabis quæcūq; ijs probabunt,
ac quæ tibi ad perfecti animalis salu-
tem dabunt, quod bonum est, iustum,
honestum, omnia generat atq; continet

& amplectitur, quæ dissoluuntur eò, ut alia ex ipsis existant. Eris aliquando talis, ut ita cum Deo & hominibus uiuas, ut ne quid in ijs repræhendas, neq; ab illis damneris. Obserua quid natura tua requirat, quippe qui tātum à natura gubernaris: id deinde fac & admitte, nisi tua natura, qua animal es, eò fiat deterior. Secundo loco animaduertendum est, qd animalis natura quæ in te est, requirat: idq; omne omittendum est, nisi deterius sit habitura ea natura, ob quam rationis particeps diceris: nempe ciuilis, & rationalis. His usus regulis, nihil ages superuacaneum.

Omni quod tibi euenit, aut ita euenit, ut tu laturus es, aut secus. Si eo modo, quo tu id ferre potes, non fer ægrè, sed ut natura tua te docet: sin cōtrà, noli tamen indignari, etenim ipsum peribit. Enimuerò memento eam esse tuam naturam, ut omnia feras ea, quæ an intolerabilia iudicare uelis necne, in tua est situm potestate, secundum uisa, qua id tibi prodesse aut conuenire ducis.

Si quis errat, docere illum debes benignè,

gnè, & ostendere quid non animadu-
terit. Si id nescis, te ipsum accusa, imò ne
te ipsum quidem.

Quidquid tibi euenit, id omne ab æ-
terno tibi destinatum est, atq; à con-
nexu causarum fataliter tributum. Nam
& quod tu es, et quæ tibi eueniunt, ab æ-
terno dependent.

Siue ex impartilibus corpusculis, si-
ue natura mundus constat, id primum
constat, esse te partem totius quod à na-
ra gubernatur. Deinde, coniunctionem
tibi quandam esse cum eiusdem generis
partibus. Horum memor, quatenus par-
tem me esse totius sentio, nihil ægrè fe-
ram eorum, quæ à toto mihi tribuuntur.
Parti enim nihil potest nocere, quod to-
ti prodest. At totum nihil habet, quod
nō ipsi profit. Idq; cum omnibus est cō-
mune naturis, tū Vniuersi naturæ hoc
accedit, quod ne ab ulla quidem extrin-
seca causa potest cogi, ut aliquid sibi dā-
nosum producat. Quatenus uerò mihi
cognatio quædam est cum partib. quæ
sunt eiusdem generis, nihil agam quod
non respiciat communitatem, imò

semper ad communem utilitatem dirigam meas actiones, & à contrario auer-
tam. His ita constitutis, necesse est uitã
prosperos habere successus: sicut & ci-
uis uitam prosperam intelligeres, proce-
dentis per actiones ciuibus utiles, bo-
niq; consulentis quæcunq; ei ciuitas tri-
bueret.

Omnes partes mundi interire neces-
sarium est, hoc est, alterari. Quod si hoc
etiam malum ipsis sit, nõne uniuersum
malè possit perdurare, partibus ad inte-
ritum, & alterationem cõparatis. Vtrũ
enim natura instituit suas partes malè af-
ficere, maloq; obnoxia, & quidẽ neces-
sariò, efficere? aut per imprudentiã hoc
admisit? Vtrunq; quidem non est ueri si-
mile. Quin etiam ratione Natura omis-
sa, ipsarum rerum naturam consideret,
item ridiculum erit hoc. Simul enim di-
cere, quod mundi partes à natura factæ
sint ad mutationes, & earum mutatio-
nes quasi contra naturam euenientes
mirari aut indignè ferre, absurdum sit:
præsertim cum singula ex quibus sunt
conflata, in ea etiam dissoluantur. Aut
enim

enim discretio fit elementorum, ex quibus concretæ sunt res, aut mutatio, solidi quidem in terram, aërei autem in aërem, ita ut hæc quoque assumantur in Rationem uniuersi, siue hoc certis conuersionibus inflammabitur, siue perpetuis uicibus renouatur. Solidas autem & aëreas partes non opinare ab ortu te habere: omnia ista heri & nudiustertius ex alimento & inspirato aëre affluxerunt: hæc quoque mutanti, non id quod ex utero matris attulisti. *Pone aut, hoc te admodum adiungere propriæ qualitati: nihil reuera, puto, ad id quod dicitur.

Cum sumpseris tibi ipsi nomina hæc, bonus, uerecundus, uerax, intelligens, prudens, alti animi, caue ne quando ista nomina, amittas, alijs quoque ea mutes. Celeriter ea a te repete, ac recordare nocte intelligentis indicari scientiâ de singulis rebus percipiendi, & eum, qui cogitationibus alienis non occupetur: prudentis uerò, uoluntariam approbationem eorum, quæ communis natura tribuerit: altitudine animi, mentis intentione & sublimitatem, supra leues & duros

motus carnis, gloriam, mortem, aliasque res elatae. Si igitur te ipsum dignum his nominibus praestiteris, non id appetes, ut ab alijs ita appelleris, alius eris, aliaque ingredieris uitam. Nam talem te porro esse, qualis hactenus fuisti, hoc est in hac uita raptari & inquinari, nimis stupidi est hominis, & uitam amantis, similisque eorum, qui in pugna aduersus feras semesi sunt. Hi enim pleni uulnerum & tibi, tamen hortantur, ut in crastinum seruentur, iterum pugnaturi aduersus eodem ungues & dentes. Itaque te paucis istis nominibus accommoda, ac, siquidem possis, ea tuere, perinde atque si in infulas quasdam fortunatas commigrasses. Sin te inferiorem ijs esse sentis, secede audacter in angulum aliquem, ut ibi uictoriam obtineas: aut omnino e uita abi, non iratus, sed simplici & libero animo, atque uerecundo, cum id unum in uita egeris, ut eo modo discedas. Ut autem memoriam illorum nominum retineas, haud exiguum tibi adferet adiumentum, si recorderis deorum, atque eos nolle se adulari, sed hoc uelle, ut ratione praedi-

DE VITA SVB. LIB. X. 159
ta animalia, ipforum quàm similima efficiantur.

Ficus, canis, apis, suum quodvis officium facit: idem est & hominis partium. Mimicus, bellum, terror, stupor, seruitus: hæc quotidie debebunt sacra illa tua placita, quæ è contemplatione naturæ rerum hausta circumfers. Omnia autem, ita sunt inspicienda & agenda, ut & circumstantijs simul satisfiat, & cognitio in actione uertatur, serueturque animi constantia ex earum scientia accepta. * Ignorant, non tamen est absconditum Quando capies fructum simplicitatis? quoniam grauitatis? quando cognitionis singularum rerum? quæ nimirum sit eius natura, quis in mundo locus, quandiu ferat eius natura ut dureret, quibus ex rebus conflata sit, quis eam possit possidere, quis dare aut adimere.

Aranea, si muscam ceperit, exultat: alius si leporem, aut pisciculum, aut lucem, aut ursum, aut farnatas, nonne hi sunt prædones? Si opiniones examines, quomodo unum in alterum trans-

mutetur, uiam a rationem contemplā
di parabis. Continenter autem huc ani
mum aduerte, teq; huic parti adfuefac:
nihil est enim quod perinde animum
magnum efficiat. Corpus enim exue, in
telligensq; iam iam te ex hominibus di
scedentem ista omnia deserturum, totū
te ipsum da iusticiæ in actionib. tuis ser
uandæ, in reliquis quę eneniunt, rerum
naturæ totum te cōmitte: quid alij uel
sentiant de te, uel agant contra te, ne ad
mentem quidem tibi tuam accidat.
Duobus his contentus esto, ut & iustē
agas in præsentia, & id quod nūc tibi
obtigit, boni consulas. Omnes alias oc
cupationes, omnia studia missa fac, huic
modò intentus, ut rectā secundum legē
ingrediaris, deum sequens.

Quis sit usus de rebus tanquam suspe
ctis deliberādis hinc patet. Si quid agē
dum sit, uideasq; id esse ex usu, firmiter
eō procedendum. Sin id non intelligis,
inhibenda actio, & optimis utendum
consiliarijs. Quod si alia his aduersa oc
currant, progrediendum est iuxta præ
sentes occasiones, animo ei quod iustū
uidetur

uidetur intento. Optimum enim est eū attingere scopum.

Quietus simul, & ad motus facilis, simul & lätus, & constans estis, qui rationem ubiq; sequitur ducem.

Interroga ex teipso statim à somno expergefactus, nū tua inter sit, si quæ iusta sunt & rectè habent, in aliorum sint potestate? Nihil interest.

Nunquid oblitus es, illi qui aliorum sermonibus & laudibus se iactant, quales in lecto sint, quales in mēsa? quid agant, quæ fugiant, quæ consecretur? quæ furentur, quæ rapiant? non quidē manibus & pedibus, sed preciosissima ipsorum parte, qua acquiri potest (si quis uelit) fides, uerecundia, ueritas, lex, bonus gnus.

Omnia danti & recipienti naturæ p̄bè institutus & uerecundus dicit: Da quicquid uis, aufer quicquid uis. Neque hoc audacia elatus dicit, sed ei obediens, eamq; probans.

Vitæ exigua restat pars: uiue tanquā in monte. Nihil em̄ refert hīc ne sis uel illic, modò scias te ubiq; in mundo, tan

quam in urbe esse.

Videant, inquirant hominem homines uerum ac secundum naturam uiuētem. Si non ferunt eum, occidant: præstat enim hoc, quàm illo modo uiuere.

Non iam præterea tibi disputandum est, qualis nam sit uir bonus: sed curandum, ut sis uir bonus.

Subinde tibi ante oculos pone æuū totum, & uniuersam naturā: cogita, ut res singulæ ratione substantiæ nuclei sint oliuarum, temporis, tenebri cōuersio: idq; de singulis rebus indaga. Quem admodum eæ iam dissoluātur, sintq; in mutatione ac quasi putrefactione & dissipatione: ut unumquodq; suam uelut mortem habeat. Qui sunt illi, qui nunc comedunt, dormiunt, coeunt, uentrem purgant? tum qui imperant alijs, superbiunt, indignantur, inferiores increpāt? quibus illi paulò antè serui erunt, & quibus de causis? qui erunt paulò pòst?

Vnicuiq; id prodest, quod natura uniuersi fert, atq; eo quidem tēpore, quo ea fert. Expetit quidem pluuiam terra: expetit autem uenerandus æther cum
est

est, & pletus nubibus in terram decidere, ita & mūdus id agere cupit, quod fit: dico itaq; mundo, me ei adsentiri. Itaq; & hoc fit, & dicitur fieri, quod mundus uult ita fieri. Aut hic uiuis, & te adsucesisti, aut aliò te confers, & hoc uoluisti: aut defunctus tuo munere moreris. Nihil est præter hæc. Bono ergo es animo.

* Semper sit euident, hoc esse agrū: & quomodo omnia sunt hic ijs, qui in summo sunt mōte, aut in littore, aut ubiuis. Omnino enim inuenies Platonis illud, stabulo in monte abditus: & balare.

Quid est mens mea? ad quid nunc ea uitor? Estne aliquid mentis uacuum? estne aliquid à cōmunitate diuulsum? num affixum & admixtum carni, ut illud unà mutetur?

Qui dominum suum fugit, fugitiuus est. Lex autem dominus est. Ergo qui cōtra legem agit, fugitiuus est. At dolorem aliquis, iram, aut metum concipit, propter aliquid eorum quod factū est, uel fit, uel fiet secundum uoluntatem

eius qui uniuersum gubernat. Hic uerò lex est tribuens suum unicuique. Ergo qui hoc modo timet, dolet, aut irascit, fugitiuus est. Pater semine in uterū matris dimisso abiit. Inde succedēs alia causa agit, & absoluit fatum, animaduertendum est ex quo quid efficiatur. Rursus cibus per fauces dimittitur, deinde alia causa succedens, sensum, appetitum, uitam, robur, omniaque ista alia efficit. Itaque ea, quæ in tanta occultatione fiunt, consideranda sunt, facultasque ita consideranda est, ut & eam quæ deorsum, & eam quæ sursum uergit uideamus, non oculis quidem corporeis, sed haud minus tamen perspicuè.

Afsiduò considerandum est, quomodo omnia hæc sint, qualia fuerint, ac sint futura: & ante oculos ponendæ totæ fabulæ atque scenæ earundem in speciem rerum, quas uel experientia uidisti, uel ex antiqua historia cognouisti, ut, aulā Adriani, totam Antonij aulam, totam Philippi aulam, Alexandri, Croesi. Omnia enim hæc, talia erant.

Tantum per alios animo tibi finge eū, qui alicuius rei causa dolet aut indigna

tur, similem esse porcello qui mactatur,
& calcitrat atq; grunnit. Similis etiā ei
qui gemit in lectulo solus tacitè alliga-
tionem nostram. & quod soli animali
ratione prædito datum est ut rebus quæ
eueniūt spōte obsequat. Oīo aut sequi
eas, oībus ē necessariū. In singulis reb. q̄
rere ex te ipso debes, sit ne mors mala,
propterea quòd ea re te sit spoliatura.

Cum alicuius offenderis peccato, sta-
tim ad te reuertere, ac cogita qua in si-
mili re tu pecces: ut, Quòd argētum, uo-
luptatem, gloriolam in bonis ducas. Id
iram mox obliuione delebit: accedat
autem & hoc, ut eum inuitum peccare
scias. Quid uerò faceret coactus? Tu, si
potes, effice ne cogatur.

Cū Satyronem uides, Socratium ti-
bi finge conspectū dari: cū Eutychem,
Hymenem, uel Euphratem ceruis, Euty-
chionem, Syluanum, Alciphronem, uel
Trophæiferum imaginare: Xenophon-
e uiso, Critonem aut Seuerum: deniq;
singulis aliquem priorum certa ratio-
ne similem oppone. Simul uerò tibi ad
minimum accidat, Vbinam sunt illi? nuf-

quam, aut ubicunq;. Ita nunquam non cernes res humanas fumum esse, & uanitatem. Maximè si recorderis id quod semel mutatum est, nihil fore in infinito tēpore. Tu aut in quo tempore es? aut qui non sufficit tibi, breue hoc honestè exigere? quam materiam, q̃ subiectum fugis? Quid enim sunt hæc oīa, nisi exercitia rationis quæ accuratè perspexit naturam earum quæ in uita occurrunt rerum. Perdura igitur, dum eas res tibi familiares reddas: Quæadmodū ualid⁹ uentriculus oīa sibi efficit familiaria: & ignis splendidus quiddam ei iniicias, flāma ex eo & fulgorē edit. Nulli liceat uerè dicere, nō esse te simplicē & bonū: sed mentiatuꝛ, quicūq; hoc de te sentit. Id uerò omne penes te est: quis enim prohibeat, ne sis bonus & simplex? Tibi mōstet sententia, nō uiuere, nisi talis sis: neque enim patitur ratio te nisi talem.

Quid sit, quod possit de proposita materia rectissimè dici, uel agi, confidera: quicquid erit, facere tibi uel dicere licet, nemine obstāte: neq; præte de te impediri. Neq; prius desine sollicitudinē, q̃

DE VITA SUA LIB. IX. 167
ita sis affectus, ut qđ uoluptuarijs sunt
deliciæ, id tibi sit actio in subiecta & ob
lata materia, humanæ cōstitutioni cō
sentanea. Oē. n. id qđ licet tibi agere se
cundū naturā, p uoluptate habendū ē:
licet aut ubiq;. Nam cylindro quidem
non datur, ut quouis loco feratur suo p
prio motu, ut neq; aquæ, neq; igni, neq;
alijs, quę à natura aut anima rationis ex
pertere reguntur: multa enim sunt quę ob
stant eis, & intercipient. Mens autem, si
ue ratio per omnia quæ resistunt perge
re potest secundum suam naturā & uo
luntatem. Hanc facultatem ante oculos
tuos ponens, qđ mens per omnia possit
ferri, sicut ignis sursum, lapis deorsum,
cylindrus per decliue, nihil præterea re
quire. Reliqua impedimenta aut corpo
rei sunt cadaueris, aut præter opinionē,
ipsiusq; mētis remissionē nō lædunt, ne
que ullū afferunt malū: Alioquin is qui
impediret, malus confestim fieret. Nā
reliquæ res omnes ita sunt compara
tæ ut si qđ eis mali accidat, statim dete
riorēs fiāt. At hīc, si oīo dicēdū est, meli
or etiam sit homo, maioriq; dignus

aude, si rectè utatur ijs quæ occurrunt. Omnino autem memoria tenendum est, ei qui natura ciuis est, nihil posse nocimenti accidere, quod non idem ciuitati noceat. Atqui huic nihil nocet, nisi quod ob sit legi. Eorum uerò, quæ incōmoda aut infortunia uocant, nihil legi officit: ergo neq; ciuitati, neq; ciui.

Qui morsus est à ueris dogmatibus, ei ad recordationem uacuitatis dolorū & metus sufficiet uel minimum. quale illud:

Sternit humi uentus folia.

Haud aliter genus humanum.

Foliorum uerò rationem obtinent & liberi tui, & ij homines qui acclamāt & collaudant ita, ut fidem mereri uideantur, aut contrà execrantur, aut tacitè repræhendunt & subsannant. Foliorū rationem obtinent & hi, qui famam posteritatis excipient. Hęc enim omnia nascuntur tempore ueris: pòst animus ea deiicit: inde alia ipsorum in locum sylua producit. Breuitas uerò tēporis omnibus est communis. Tu autem omnia perinde atque æterna fugis aut appetis,
paulò

paulò pòst moriturus: & cum qui te efferet, alius lugebit.

Sani oculi est, omnia uisilia cernere, & non uiridia tantum uelle, quòd faciunt ij, qui uitio aliquo oculorum laborant. Idem de sano auditu, & olfactu sentiendum, utriq; omnia sui generis sensilia esse promptè appræhendenda: quæ ratione etiam uentriculus ad omne alimētum paratus debet esse, instar molaræ, quæ ad quæcunque molienda parata est. Proinde & mēs sana parata debet esse ad omnia quæ occurrunt. Sed ea quæ hoc tantum curat, ut liberi sint salui, ut ab omnib. laudentur eius actiones, oculo similis est uiridia, aut denti tenuia tantum uolenti.

Nemo est adeò felix, cui mortuo non sint adstituri quidam, qui malū quod ei obtigisse putatur, haud malè sit consulturus: probus, dicent, & sapiens erat: nōne ad extremum aliquis dicet secum, Et ipse aliquando respirabo ab hoc pædagogo. Nulli quidem nostrum erat grauis, sed sensi tamen clam nos ab eo sperni. Hæc de bono uiro dicentur.

Nobis quàm multa sunt alia, ppter quæ multi sunt, q̄ liberari à nobis cupi-
ant. Hæc moriens si cogites, eò facili-
us discedes hinc, reputans te ex ea uita
abire, ex qua ij ipsi q̄ ei⁹ sunt participes,
quorum gratia tâta certamina sustinui,
precatus sum, pcuravi, me uolūt migra-
re, fortasse aliquid mea morte alleuatio-
nis sperâtes. Quid ē, cur diutius hic mo-
rari quæras? Nihilo tñ minus benignus
illis discede, morem tuum seruans, ami-
cus, beneuolus, propicius: neq̄ ut is qui
abripiatur, sed qui benemoritur, animu
la facilè se soluente è corpusculo. Eo
modo & ab his discedendum est, quib.
nos natura accommodauit & miscuit.
Dissoluit nunc? dissoluor, & à familia-
ribus abducor, non reluctans, non uim
patiēs. est enim & hoc unum eorū, quæ
fiunt secundum naturam.

Asuesce, ut in omni re te ipsum per-
conteris: Heus tu quorsum hoc refert?
A teipso fac initium, teq̄ primò exami-
na. Memento facultatem motricem
corporis intus latere. Hæc est facun-
dia;

DE VITA SUA LIB. X. 171
dia, hæc uita, hoc est, ut ita dicam, ho-
mo.

Nunquam circumiecta uasa animo
tibi propone, & instrumenta hæc tibi
afficta: similia enim sunt dolabræ, co-
tantum differentia, quod adnata
sunt. Alioquin sine causa, quæ ea
mouet & continet, haud maio-
ri sunt usui, quàm radius te-
xtrici, calamus scri-
ptori, flagellum
aurigæ.

M. ANTONINI IMPERATO-
 ris de uita sua
LIBER XI.

Guilielmo Xylandro Augustano
 interprete.

INEC propria sunt animi
 ratione præditi: Seipsum
 uidet, seipsum componit
 seipsum talē, qualē uult,
 efficit, fructus quos fert,
 ipse percipit, (Etenim plantarū fructus,
 atq; etiam animalium, alij percipiunt.)
 suum finem consequitur, quicunq; ui-
 tæ sit terminus: nō ut in saltatione, & a-
 gendis fabulis, alijsq; id genus rebus sit,
 ut si quid offendatur, tota actio fiat irri-
 ta: sed is animus omni in parte, ubicunq;
 deprehendatur, id quod oblatum est, p-
 sectum & nullius rei indigum reddit,
 ita ut dicere possit se suum habere. Con-
 plectitur præterea totum mundum, eiq;
 inane circumdatum, figuram eius, infini-
 tatem æui, certis conuersionibus con-
 stantem regenerationem uniuersarum
 rerum contemplatur. Inde cogno-
 scit,

scit, neq; nouum aliquid posteris euenturū, neq; eos qui ante nos fuere, quicūq; amplius nobis uidisse: sed quod is qui ē quadraginta annorū, si mēte utatur ferē oīa præterita & futura uidet in reb. eiusdem formę. Hęc quoq; ei sunt propria, amor proximi, ueritas, uerecundia, ut nīhil se ipsa præstantius ducat, quod quidem ei cum Lege est commune, ita ut nīhil intersit inter rectam rationem, & rationem Iusticię.

Cantilenam iucundam, saltationem, & pancratium contemnes, Si uocē suauē sonantem diuidas in singulos sonos, atq; seorsim de singulis ex te ipso queras, an ab eo patiare te uinci: pudore profectò afficeris. Idem de reliquis suo modo intellige. Deniq; in omnib. illis quę non sunt uirtus, nec à uirtute proficiuntur, memento ad partes eorum respicere, diuisioneq; illa in cōtemptum adducere: idq; in usum totius uitę est transferendum.

Qualis est aīa quę parata sit, si iam debeat à corpore solui, & uel extinguī, uel dissipari, uel constare. Vt autem sic parata

ta sit, à peculiari iudicio uenit: non ut simpliciter mortem aliquis subeat id quod Christiani faciunt, sed bene subductis rationibus & cum grauitate, ita ut & alteri hoc sine uerborum exaggeratione persuadere possis.

Egi aliquid ad societatem humanam cōducens: ergo utilitatem sum cōsecutus. Id semper occurrat, neque unquam desit. Quā tenes artē? Bonus esse. Quānam sit hoc ratione? Si contempler, partim naturā uniuersi partim hominis structurā.

Initiō Tragoediæ prolatae sunt, quæ monerent de ijs quæ accidere hominibus solent, eamque esse rerum naturam, ut sic eueniant. At uerò quib. in scena delectabamini, cur ijsdem offendimini in maiore uitæ humanæ theatro? Vide ris quidem, quod ita hæc debuerint perfici, quodque ea ferunt etiam ij, qui clamauerunt. Id Cithoron. Et sanè quædam utiliter à poëtis dicuntur, quale est illud in primis.

Quod si dii me negligūt, & liberos! Rationem habet illud. item.

Nam reb. irasci sanè nihil expedit. & Fru

Frugiferam uti spicam meæ uitæ meæ
am. aliaq; id genus. Post Tragœdiã
ætu Comœdia illata est, libertatē disci-
plinæ accommodatam habens, eaq; ip-
sa haud inutiliter nos monens, ne fastu
extolleremur. Cuius simile aliquid etiã
Diogenes usurpauit. Post has & media
quædã comœdia & ad extremũ noua
assumptæ sunt, haud alium ob finem, q̃
ad studiũ artis imitando ostentandæ.
Dici enim & ab his ipsis quædam utilia,
non ignoratur: sed tota huius poëseos
& fabularum, scriptiois intentio quẽ-
dam finem respicit? Quomodo euident
sit, non esse aliud uitæ propositũ ita cõ-
modũ ad philosophadũ, ut est id, quod
nũc tenes? Ramus à pximo amputari ra-
tionẽ põt, qn & à tota arbore re secet:
sic homo etiã ab uno auulsus hoĩe, nõ
põt nõ ẽt à toto excidisse cætu. Itaq; ra-
tionem quidem alius aliquis, homo seip-
sum à proximo separat, cum eum odit
ut auersatur: ignorat uerò ẽt à tota ciui-
tate societate se eadẽ rõe abrumpitur. Ve-
nimus tamẽ hoc habemus munere Iouis, q̃
iã societate cõstituit, ut rursus ad cre-
scere pximo, & explere totũ possimus:

Et tamen si hæc auulsio sæpius admittatur, efficit, ut uniri iterum atq; coalescere haud facile possit id quod erat auulsum: tum uerò, quòd fatent plātatores, non eadem est ratio rami qui ab initio floruit cum arbore, mansitq; in ea, & eius qui amputatus, rursus deinde est insitus.

Oportet igitur in eadem arbore esse, etsi non idem cum omnibus sentias.

Qui tibi secundum rectam rationem procedenti impedimento sunt, ut auertere te à recta actione nō possunt, ita neque tua erga ipsos beneuolentia depellat te: utrobique te ipsum eundem serua, ut non modò iniudicādo cōstantiā, & agēdo, sed & aduersus eos q te phibere conantur, aut aliās indignantur, māsuetudinē tuearis. Haud em̄ minus infirmi est illis irasci, q̄ desistere ab actione, & concidere metu percussus: utrunque est eius qui ordinem suū deserit, quod alter metu facit, alter odio cognati sibi, & amici natura.

Nulla natura arte inferior est: quippe cū artes sint naturæ imitatrices.

Quod

Quod si est, utiq; natura omnium perfectissima & omnia compræhendens, artium solertiæ nequaquam cedit.

Porro omnes artes præstantiorū gratia faciunt uiliora: ergo & cōmunis natura. Atq; hic est ortus iusticiæ: ab hac reliquæ uirtutes dependent: non enim constabit iusticia, si uel rebus suapte naturæ neq; bonis neq; malis minium tribuamus, uel temerarij, uel errori proclives erimus.

Non ueniunt ad te res eę, quarum fuga uel appetitu perturbaris, sed tu quodam modo ad eas accedis: iudicium itaque de ijs quiescat, ita et ipse quiescent, & neq; sequeris eas, neq; fugies.

Animus globo similis est, figuræ æquabilis, quando neq; effert se, neq; cōtrahit, sed lumine fulget, quo in omnibus rebus ueritatem cernit, & in se quoque ipso.

Contemnor ab aliquo: uiderit. ego curabo, ne quid contemptu dignum agam aut loquar. Odit me aliquis: uiderit. Ego quidem omnibus sum placidus & beneuolus, atq; eo ipso promptus ad

ostendēdos alijs suos errores: neq; hoc exprobrādi causa, aut ut patientiam ostentem meam, sed ingenuè & probè. Quantus erat Phocion, nisi id ipsum præ se tulisset. Intus enim omnia oportet rectè habere, & à dijs conspici hominem nullam rem indignè ferentē, aut quiritantem. Quid enim mihi mali accidit, si alius id agit, quod est naturæ tuæ commodum? nō accipies id quod nunc naturæ uniuerſi est opportunum, cum si homo eò destinatus, ut communi utilitati inseruias?

Qui contemnunt se mutuò, ijdem mutuò se demerentur: & qui mutuò de primatu contendunt, mutuò sibi concedunt.

Quam putidus est, & falsus ille, qui dicit: Statui simpliciter tecum agere. Quid agis? non erat hoc præfari opus: ipsa res hoc ostendet. Statim ipso inuultu inscriptus debet esse sermo, ac statim ex ipsis oculis apparere: Quemadmodū ex aspectu amatores sensum sui amari statim cognoscunt. Omnino uir bonus & simplex hircosi debet aliquid simile

mile habere, ut qui ei adest, uelit, nolit,
 in eius simplicitatē depræhendat. Ostē
 tatio aut simplicitatis, insidiæ sunt te-
 stæ: neq; uerò quicq̃ turpius est subdo-
 lis ac infidis congressib. Hoc oīm maxi-
 mē fugito. Bonus, simplex & mansuet⁹
 uir, hæc oīa ī oculis habet, neq; ea latēt,
 Rectissimē uiuēdi facultas ē in tuo
 oīo posita, nimirū ut res neq; bonas ne-
 que malas, in nullo ponas discrimine.
 Id fiet, si unamquamlibet eorum contē
 pleris diuissim, & ratione totius, memor
 nullam earū in animis nostris de se pos-
 se excitare opinionē, neq; ad nos ueni-
 re: sed ipsas quidē quiescere, nos autem
 esse, q̃ de ijs iudicia faciamus apud nos,
 easq; nobis quasi depingamus: cū liceat
 tñ aut oīo nō depingere illas, aut si hoc
 oīo sit admissum statim delere. Exigui
 temporis attētio hæc est, inde finis erit
 uitæ. Quid obstas, quo minus hæc rectē
 habeant? Quæ si sunt secundū naturam,
 gaude illis, & erūt facilia: si cōtra natu-
 ram, quære quid sit tibi secundum natu-
 ram, atq; id contēde, & si gloria careat.
 Ignoscēdū ē. n. oī ei, q̃ suū q̃rit bonum.

Vide unde uenerint omnia, ex quibus consistunt, in quod mutantur, qualia sunt inde futura, tum nihil mali eis accidere.

Primum, quis mihi ad eos respectus? Nati sumus inuicē un⁹ alterius gratia. Alii autem ratione natus sum ut ipsis proficem, sicut aries gregi, aut taurus armento.

Rem altius repete. Sinō constat mundus ex atomis, utiq; natura eum gubernat. Quod si detur, utiq; deteriora praestantiorum gratia sunt: hæc uerò, unum propter alterum.

Deinde, quales illi sunt in mensa, lecto, alibi? Maxime autem, quibus illi sunt necessariò opinionibus addicti, & quanto cum fastu agunt sua.

Tertium est. Si rectè faciunt hæc, nō est indignè ferendum: sin secus, at non sponte, sed ignoratione peccant. Omnis enim anima inuita priuatur cum ueritate, tum eo, ut possit cum uno quolibet ut est dignum, uiuere. Itaque dolore afficiuntur, si iniusti, ingrati, auari, omnino cōpiniurij erga alios dicantur.

Quartum est. Ipse quoq; in multis de
linquis,

linquis, esq̃ ipsorum similis: ac tametsi quibusdam peccatis abstines, tamen habitum ea faciendi habes, ac uel metus, uel gloriolæ confectandę causa, aut aliud ob malum, abstines similibus peccatis. Quintū ne hoc quidem satis scis, an peccent. Quædam enim ordine fiūt. Omnino autem multa experiri opus ē, antè quàm certum aliquid de aliorum actionibus statuas.

Sextum. ut maximè stomacheris, tamen uita hominum est momētanea, ac paulò pòst omnes morimur.

Septimum. Non actiones ipsorū nobis molestiam exhibent, cūm eæ sint in ipsorum animis: sed nostræ opiniones. Itaq; tolle uoluntatem iudicandi de re aliqua tanquam mala: simul sustuleris iram. Quomodo, inquit, tollam? Si reputes, non esse rem turpem. Nam nisi sola turpitudine malum esset, tu quoq; necessario multis modis peccares, fieresq; atro, & omnia tentares.

Octauum. Multò grauiora adferunt dolor & ira, quam ob aliorum peccata concipimus, quam ipsa illa, ob quæ

raſc imtur & dolemus.

Nouū manſuetudo, ſi genuina ſit, nō adſcititia aut fucata, inuicta ē. Quid uerò uel extremæ libidinis homo tibi faciet, ſi conſtanter manſuetudinem ſerues, ac ſi res ita ferat, placidè cum hor- teris ac doceas eo ipſo tempore, uacās huic rei tum, cū is te lædere nititur. Si dicas, Noli fili, ad alias res nati ſum⁹: ego quidem non lædar, ſed tu: idq; ci- apertè & integrè oſtendas, neque apes, neq; ullum aliud eorum quæ ad coetū apta ſunt natura animalium ita agere. Oportet autem neque irridendi, neque conuitiandi cauſa hoc facere, ſed aman- ter, atq; ita ut ne cor mordeatur, nè ue- ccio abuti uidearis, ac ne quis adſtans miretur, ſed ut cum ſolo, ita loqui de- bes, etiam ſi alij adſint. Horum nouem capitulorum memento, tanquam à Mu- ſis ſi ea dono accepiffes. Ac incipe tan- dem homo eſſe, dum uiuis. Tā uerò ca- uendum ne iras caris eis, quàm ne adule- ris: utrunque enim à ſocietate eſt alie- num, & damnoſum. In promptu tibi ſit ira accedente, non iram eſſe uiri, ſed

man-

suetudinem: id ut humanius, ita & uiril-
 is est, requiritq; robur, neruos, & forti-
 tudinem: quæ non sunt apud indignan-
 tes & morosos. Nam quanto propinq-
 uor est mansuetudouacuitati affectuum,
 tanto & potentia: ac quemadmodum
 dolor, in impotētes cadit, sic & ira. Vter-
 que enim uulnus accepit, & herbā por-
 rexit. Quod si lubet, etiam decimum à
 duce Musarum donum accipe: nempe,
 infanti esse, uelle ne prauī homines pec-
 cent. qui enim hoc petit, id petit, quod
 fieri nō pōt. Alijs uerò cōcedere ut sint
 mali, modò ne in te peccent, ingrati est,
 et tyranni.

Quatuor potissimum motus animi
 continenter sunt obseruandi, ac, si eos
 deprehenderis, inhibendi. Primò, ut di-
 cas. Hæc cogitatio non erat necessaria.
 Alterum, hoc facit ad societatis dissolu-
 tionem. Tertium, Hoc non ex te dices:
 nam non à te dicere, inter absurdissima
 est reputandum. Quartum: tibi ipsi ex-
 probra, esse hoc eius, qui diuiniore sui
 parte uincatur, & cedat ignobiliori &
 mortali parti, corpori scilicet & eius
 rassis uoluptatibus.

Aëreū, & oēs igneę particulæ quę cōmixtæ sunt tuo temperamto, etsi naturalis sursum efferantur, tamen ut obediāt ordini uniuersi, ab ipsa mixtione continentur. Similiter omne terreum in te, & humidum, cū natura sua deorsum ferantur, tamen in sublimi manēt, non in suo naturali loco. Adeò elementa uniuerso obtemperant, ac si quò destinentur per uim, manent, donec dissolutionis rursum canat classicum. Nonne igitur iniquum sit, solam tuam rationem nolle obedire, suumq; locū indigne ferre. Et quidem nihil ei uolentum imponitur: ea modò, quæ eius naturæ conueniunt. Et tamen ea non sustinet, sed in contrarium fertur. Motus enim ad iniusticiam, luxuriam, iram, dolores, & metus, nihil aliud est, quàm secessio à natura: & cū animus aliquid eorum quę eueniunt indignè fert, tunc quoque suū locum deserit. Etenim ad equalitatem & pietatem cōstructus est haud minus, quàm ad iusticiam: quia & hæ species sunt uirtutum, quibus benè defenditur societas humana, imò etiam antiquiores

res, ipsis, iustis actionibus.

Qui non eundem per omnem uitam propositum habet scopum, is unus & idem esse, p totā uitam nequit. Non satis est, id quod diximus, nisi & hoc addatur, qualem esse oporteat eū scopū. Quemadmodum enim non est similis de bonis utcunque plurium opinio, sed quæ est certorum quorundam communis: ita & scopus ciuilis, & communitatem respiciens est statuendus. Ad hūc qui oēs suos animi imperus direxerit, omnes actiones similes reddet, eo qmō semper sui erit similis.

Murem montanum, et domesticum huiusq̃ pauorem & fugam.

Socrates, & uulgi opiniones, Lamias uocabat, puerorum terri culamenta.

Lacedæmonij peregrinis sub umbrā sedē adsignabāt in spectaculis, ipsi quo uis loco sedebant.

Socrates Perdicæ quærenti cur nō ad ipsum ueniret, respondit: ne turpissimo interitu peream. hoc est, ne beneficio affectus, id non possim compensare. In Ephesiorum litēris erat hoc præ

ceptum, quod iubebat quotidie reminisci alicuius ex antiquis, qui uirtutem coluissent.

Pythagorei manè nos cœlum aspice re iuebant, ut recordemur eorum, qui semper suum officium præstant: itē ordinis, puritatis, & simplicitatis nudæ: astris enim nullum est uelamentum.

Memento qualis fuerit Socrates, cū pellem præcingeret, cū Xáthippe ueste sumpta processit: ac quæ dixerit socijs Socrates pudore affectis, ac recedētibus, cum uiderent eū in isto ornatu.

Nūquàm scribere & legere alios docebis: nisi ipse prius didiceris: id multò magis inuita est præstandum. Seruus es, ratione cares. tū charū cor mihi risum fustulit. Virtuti grauibus facient conuicia urbis.

Insani est, ficus hyeme quærere. Tale est puericiam quærere præteritam.

Epictetus puerum osculatus, interius cum eo se collocutum dixit.

Fortassis cras mortem obibis. Abominaris hoc: nihil dictu graue est, inquit, quod aliquod opus naturæ designat: ni

si abominere, quod spicæ metuntur. Vva primum cruda, deinde matura fit, post passa: hæc omnia rei sunt mutationes non in nihilum, sed in id quod iam non est.

Nemo (ut dicebat Epictetus) latro est uoluntatis. Ars autem, ait idem, inuenienda est in adfentredo, utque impetus animi feruentur, ita ut habeant aut adiunctam exceptionem, spectet societatem & dignitatem.

Cupiditate omnino abstinendum est, neque inclinandum ad ea quæ non sunt penes nos.

Itaque, inquit, non de leui re, sed de insania certatur, nisi Socrates dixit. Vultis ne compotes rationis animos habere, aut non? uolumus. Cuiusmodi, bonos ne an prauos? sanos. Cur ergo non quæritis? Quia habemus.

Quid igitur contenditis?

M. ANTONINI IMPERATO-

ris de uita sua

LIBER XII.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

Omnia ista, quæ per circuitus temporum adipisci optas, iam nunc habere potes, nisi tibi ipsi inuides: hoc est, Si omne id quod prætere rit, omittas, ut utrumque prouidentie committas, id modò quod præsens est, dirigens ad sanctitatem & iustitiam: alteram, ut boni consulas ea quæ tibi fati tribuit (etenim id natura tibi attulit) alteram, ut liberè ac sine ambagibus ueritatem loquaris, agasque secundum legem, & ut dignum est. Non impediat autem te neque aliena malitia, neque opinio, neque uox, neque sensus circundare tibi carnis. Id enim curet, quod afficitur. Itaque iam in exitu cum sis, tantum mentem tuam, idque quod est in te diuinum, ueneraberis: neque morrem metues, sed ne quando uiuere non secundum naturam incipias.

incipias. Sic homo eris dignus mundo qui te protulit, neq; amplius eris tanquam peregrinus patria tua, admirans ea quæ quotidie eueniunt, neq; de hac uelilla re dependebis.

Videt deus omnia mentes nudas à uas materialibus & corticibus istis atq; repurgamentis. Sola enim sua intelligētia sola ista cōtingit, quæ ab ipso huc de fluxerūt ac deriuata sunt. Quod ipsum tu quoque si facere asuefcas, magna ex parte efficies, ne ita circūtrahare. Qui enim nō aspicit carnem circumiectam, occupatur in ueste, domo, gloria, reliquisq; exterioribus ac quasi tabernaculo contemplando.

Tria sunt ex quibus constas: corpus, anima, mens. Priora duo tātum ea ratio ne tua sunt, quòd eorum curam geris: Tertium solum uerè tuum est, quod si se pares à te. Quæ alij dicunt aut faciunt aut quæ tu ipse, aut q̄ te futura pturbāt, aut quæ corpori tibi circundato, uel animulæ unà natæ præter tuam uoluntatem accidunt, ac quæ fluctus externarum rerum uoluit: Ita ut intellectus ab

illis rebus, quæ fato unâ sunt, exemptus liberâ apud seipsam uitâ uiuat, agens iusta, probâs euêta, dicens uera, si inquam remoueas à mentes res quæ ei consensu quodam naturæ adhærent, item quod futurum & præteritum tempus, efficies ex teipso globû, qualis ille Empedocleus.

Se solo exultâs, totus teres atque rotundus: Disces id tantû uiuere quod uiuis, hoc est, in præsentia. Ita fiet, ut quod ad finem usque uitæ tibi superest, possis absque perturbationibus generosè, & geniû tuû probâs atque amâs exigere. Sæpe numero mihi mirari subiit, quid nã esset rei, quod homines cum seipsos magis quam quenquam alium diligat, tantam suam de sese existimationem minoris ducant quam aliorum.

Quod si quis Deus, aut prudens præceptor mandet, ne quid homo apud se ipsum cogitet animo uel concipiat, nisi id statim sit prolaturus, certè ne unum quidem diem id toleret: adeo magis ueremur, quid proximus de nobis sit existimaturus, quam quid ipsi nos.

Qui fit, quod Di, cum oia pulchrè & humaniter ordinauerint, hoc unum neglexe-

neglexerint, quod nonnullos homines
 apprimè bonos, ac in quos in plurimus
 suam erga deum pietatem quasi tesseri
 fecerunt testatam, unū inq; sese familia
 res multis pijs actionibus & sacrificijs
 effecerunt, semel fato functos non redu
 cunt, sed omnia extingui sinunt. Id autē
 si ita ē, scias deos aliter instituturos fuis
 se, si aliter fieri expediuisset. Nam si erat
 iustum, erat utiq; etiam possibile: ac si
 erat secundum naturam, certè natura id
 tulisset. Quòd ergò res nō ita habet (Si
 tamen non ita habet, id tibi faciat fidem
 non fuisse ex usu, ut aliter quàm est fie
 ret. Vides enim ipse quoque te, dū hoc
 scrutaris, cum Deo de iure disceptare.
 Atqui non hoc modo cū dijs colloque
 remur, nisi eos optimos esse & iustissi
 mos putaremus. Si autem tales sunt, ni
 hil certè in rerum dispensatione iniustè
 ac contra rationem neglectum prætere
 runt.

Ad sue fac te ad ea etiam, de qbus de
 speras. Etenim læua manus, cum ad alia
 obeunda sit inhabilis, propterea q non
 consuevit: tamen frænum fortius quàm
 dextra continet.

Qualē te corripiet mors corpore et animo? Considera uastitatem æui quod ante & post te est, breuitatem uitæ, materiæ imbecillitatem: causas ipsas ab integumentis nudas inspicere:

Quò referantur actiones uide: quid dolor, uoluptas, mors, gloria, quis sibi ipsi occupationum sit causa. Neminem ab alio impediri, omnia opinionibus constare.

In usu placitorum similem oportet esse pancratiastæ, nō gladiatoris: hic enim ensē quo utitur si deponit, interficitur. alter uerò manum semper habet paratā, eamq; ut ex usu est conuertit.

Huiusmodi res considerandæ sunt, diuisione earum facta in materiam, formam, & respectum. Quanta est potentia hominis? Cui licet nihil aliud facere, q̃ id, quod deus sit laudaturus, & amplecti omnia quæ ei Deus obtulerit.

Quod ad naturam consequitur, eius causa dei non sunt culpandi, (nam neq; uolētes, neq; inuiti peccāt) neq; hoīes.

Quām ridiculus est & perigrinus, qui ratur ea quæ in uita fiunt.

Om-

Omnia sunt aut necessitas fatalis, atque ordo ineuitabilis, aut prouidentia placabilis: aut confusio inanis & nulum habēs perfectum. Quòd si est necessitas ineuitabilis, quid reluctaris? sin prouidentia quę admittit placationem, dignum præbe teipsum diuino auxilio. Sin confusio est, cui præsit nemo, contētus esto, q̄ in tanto rerum fluctu ipse in te habes mentem: quòd si te abripiat æstus, abripiat sanè corpusculū, animulam, ac reliqua: mentem quidem nō abripiet. Quasi uerò lumen candelæ tantisper luceat dum extinguatur, neq̄ splendorem amittat: Veritas autem in te, & iustitia, & temperātia ante obitum tuū extingui debeat.

Si quis de se opinionem peccati præbeat, cogita: ecq̄d nosti, sitne peccatū? ac si peccauit: quid si ipse seipsum damnet, idq̄ perinde est ac suum ipsius lædere oculum. Qui autem prauos peccata non uult eius similis est, qui non uult ficum in suo fructu succum ferre, infantes plorare, equum hinnire: ac si quæ sunt alia necessaria. Quid enim aliud fa-

ceret, qui hunc sibi habitum contraxit. Si igitur trux est, cura eum morbum.

Si non conuenit, ne agas: si non est uerum, ne dicas. Tui animi motus ita sint compositi, ut omnia circumspecias. Cogita, quid sit quod cogitationem tibi commouet: idque excute diuidendo in causam, materiam, respectum, tempus, intra quod ea res desinet. Senti uel tandem, esse aliquid in te præstantius ac diuinius quam ea sunt, quæ affectus ciēt, ac quæ te mouent. Quid enim est intellectus? num metus, nū suspicio, num cupiditas, num aliquid aliud tale?

Primò cogita nihil frustra esse agendum, neque quod non aliquò referatur: deinde, ut non aliò quàm ad societatem humanam referatur. Paulò post nusquam eris, neque quicquam eorum quæ nūc cernis neque quisque eorum qui nūc uiuunt. Omnia enim nata sunt ita ut mutentur, uertantur, & pereant, ut in eorum locum alia nascantur. Omnia opinione constant: hæc autem est in tua potestate. Tolle igitur, cum lubet, opinionem, eritque tibi tanquam promontorium præteruecto omnia serena, & sinus fluctibus uacans. Nulla, quæcunque ea sit

actio malū aliquid patitur, si suo tempore desinat: sicut neq; is, qui agit, ea rōe aliquid mali accipit. Itidem & corpus omnium in uniuersum actionū, quod est uita, si suo tempore desinat, nihil mali earatione patitur: neq; is qui opportunē finem facit seriei isti actionū, malū aliqd' fecit. Tēpus uerò debitū, & terminū natura cōstituit: aliquādo ēt priuatim ut in senectute: oīo aut uniuersi natura. Cuius quidē partib. mutatis, semper recens, & uigēs mundus perdurat. Séper uerò id pulchrū ē & speciosum, q̄ cōducit uniuerso. Finis itaq; uitæ, singulis mala quidē eē nō pōt. q̄ppe cū nō sit turpis: quippe nec uolūtate ē nostra depēdens, & à societate nō aliena. Bona aut fit: cū & opportunē fiat respectu uniuersi, & pro fit, & diuinitus accidat. His cogitatis, tria hæc in p̄mptu habe. Primū ut in agendo cures, ne quid frustra agas, aut secus quàm ipsa iustitia egisset: in rebus extrinsecus accidentib. eas fortunæ nutu, aut puidētia obtigisse: quarū neutra ēīcufanda. Secūdū, quale unūquodlibet à priuatione fuerit usq;

dum animam accepit, indeq̃, donec eā reddidit: ex quibus conflatum sit, & in quæ dissoluatur. Tertium, sursum elato animo humanas res intueri, earumq̃ multiplicem uarietatem: quàm multa circum in aëre & in æthere habitēt: eaq̃ te uisurum, quoties in sublime attollaris: ut sint omnia unius speciei, & breui tempore durent. Hisne superbimus?

Eijce opinionem, & saluus es. nemo id prohibebit.

Rem aliquam molestè ferēs, oblitus es omnia fieri secundum uniuersi naturā, & quod peccatum sit alienum: præterea omnia ita ut nunc fiunt, semper facta esse, & futura, nūc q̃ fieri ubiq̃: item quæ homini sit cū uniuerso genere hominū coniunctio: nō ea sanguinis aut seminis, sed mentis communicatio. Oblitus es etiam mentem uniuscuiusq̃ esse Deum, & inde fluxisse: nihil cuiq̃ proprium esse, sed illinc & foetum, & corpusculū & ipsam animulā uenisse. Oblitus es oīa uersari in opinione, q̃ id tm̃ qd̃ præsens est, unusquisq̃ uiuit, & amittit.

Crebrò apud animū tuū recale eos q̃ certis

certis de rebus nimium sunt indignati, qui maxima gloria, calamitate, inimicitia, aliâue quacûq; fortuna effloruerût: deinde quære, ubinam sint ista: nempe fumus sunt, & cinis, & sermo. aut ne hoc ipsum quidem. Simul ad mentem tibi accidat, qualia sint omnia. Vt Fabius Cattullinus rure, Lucius Lupus in hortis obiit, Stertinius Baijs, Tiberius Capreis, Velius Rufus

Et omnino opinionis causa discriminē in rebus indifferentibus statutum. Tum quàm uile sit omne quod resistit. Item quanto magis sit philosophiæ consentaneum, in data materia tueri iustitiam, modestiâ, ac simpliciter dijs obsequi. Fastus enim qui superbiæ uacuitatem ostentando exercetur, omnium est grauissimus.

Qui quærit cur Deos colas, quomodo eos uideris, aut esse deprehenderis, si respondebis, primùm esse eos uisiles: deinde absq; hoc sit, tamen animam meam cum non uideam, nihilominus magnifacio: ita Deos quoq; ex uiribus eorum quas identidem percipio, cùm esse

esse intelligo, tum ueneror. In eò sita est uitaë salus, ut singulas res totas intuearis, quid in ijs formæ sit, quid materiæ: toto aîo age ut iusta agas & uera dicas: Quid enim superest, q̃ ut fruaris uita bonis bona annectédo, ita ut minimũ spaciũ intermittas. Vnũ est lumen solis, èt si intercipiatur parietibus, muris, alijsq̃ innumeris rebus. Vna est communis natura, etsi certo modo affectis corporib; infinitis distincta. Vna anima, etsi naturis innumeris, proprijsq̃ circũscriptiõibus distributa uideatur. Vna èt mens, etsi discreta uideat̃. Reliquæ proinde dictorum partes, tanquam spiritus & subiecta insensata, & inuicé nihilcõiunctiõis habentia, tamen ipsa quoq̃ à mente & eius potentia continentur. At peculiariter intellectus eiusdem generis adiungit se naturis, neq̃ à societate diuellitur. Quid quæris? ut uiuas? Id est sentire, appetere, crescere, desinere, loqui, cogitare. Quid horũ desideratu dignũ est? Quod si uilia sunt oîa hæc, ad extremũ te cõfer, népe ut sequaris rationem & Deũ ducem. Sed utrum huic institu

DE VITA SVA LIB. XII. 199
to pugnat, ægrè ferre aliquid, an uerò
mors id abolet?

Quanta pars immensi infiniti e-
ui attributa est unicuiq? celeriter ea in
æternitate euanescit. Quanta pars uni-
uersi? Quantaq? est uniuerſi? quātula in
glebula terræ repis? Hæc omnia tecū
cogitans, nihil animo magnum concipi-
pe, hoc tantum, ut ductu naturæ agas,
& feras quæ communis fert natura. Id
cura, quomodo mens tua ſeipſa utatur:
in hoc enim ſunt omnia. Cætera ſine à
uoluntate dependeant, ſiue ſecus, mor-
tua ſunt, fumusq?.

Id maximè ad contemptum mortis
facit, q? hi ét, qui doloré in malis, & uo-
luptatē in bonis duxerūt, tamen eā dei
ſpexerunt. Qui id tantū boni nomi-
ne dignatur, quod eſt opportunum, ac
cui perinde eſt pluresne an pauciores
ſecundum rectam rationem præſtiterit
actiones, neq? in aliquo ponit discrimi-
ne, lōgioréne an breuiori tempore mū-
dum contempletur, ei mors nequaquā
eſt terrori. Heus tu, ciuis fuiſti in hac ma-
gna urbe, qd attinet, utrū quinquēnio?

Etenim quod secundum leges, id omnibus est æquum. Quid ergo graue accidit, Si te urbe emittit dominus: non is quidem iniustus iudex, sed natura quæ te introduxit: perinde ac si prætor histrionem emittat è theatro, in quod cū introduxerit. Quod si is dicat, se non quinque, sed tres modò actus recitasse, rectè dicet. At uerò in uita tres actus fabulam implèt: finem enim is determinat, qui & cōcretionis olim fuit, & nūc est dissolutionis autor. Tu neutrius es causa. Discede igitur æquo animo: nam & is qui te dimittit, propicius tibi est.

M. ANTONINI PHILOSOPHI
Imperatoris, de Vita sua Librorum Finis.

GVLIEL. . XYLANDRI AV-
gustani in Marci Antonini
de uita sua libros,
Annotatio-
nes.

aud ingratam rem lecto-
ri, neque à meo institu-
to alienam facturus mi-
hiuideor, si principio de
autore nonnihil expo-

nam: nam de operis ipsius dignitate-
atque usu, in præfatione ea quæ uisa fue-
runt referenda posuimus. Scriptum est
à Mar. Aurelio Antonino Vero, Impe-
ratore Romano, eo, qui philosophi co-
gnomentum tulit. Cuius quoniam ex-
tat uita, perscripta à Dione nostro, Epi-
tomæq; Xiphiliniæ inserta, itemq; à
Iulio Capitolino, & alijs, ea modò addu-
cam, quæ ad propositum nostrum, (id
autē est, ut operi nonnihil lucis ad fera-
mus) uidebūtur sufficere. reliqua ex ijs,
quos dixi, petantur libris. Primò quod
in operis inscriptiōe posuimus M. AN
TONINI PHILOSOPHI, cogno

mentum in Græco non erāt additū: est
autem euitandæ obscuritatis causa à no
bis adiectum. Duo enim fuere. M. Ant.
Imperatores, quorū alter pius, alter Phi
losophus cognominatus est. Scriptū es
se hoc opus à posteriore, cū plurimis
alijs argumentis, quæ in promptu sit ex
utriusq; historia colligere, tum Suidæ te
stimonio cōstat. eius hæc sunt uerba in
uocabulo μάκρο· ἐτ· ἔγραψεν ἰδίῳ βίῳ
διαγωγῇ, βιβλίοις. ι β. Hoc est. Scripsit
hic de uita sua libros duodecim. Quod
idē cū inscriptione nostra, τῶν εἰς ἑαυτὸν
βιβλία. ι β. Operæ preciū porrò esse arbi
tror, nō nihil de genere & affinitatib. ei⁹
cōmemorare: quādo ipse libro primo
suorū familiariū mentionē facit. Adria
nus Imperator, cū liberos nullos sustu
lisset, adoptauit L. Ceioniū Cōmodū Ve
rū, cui ea ex adoptione Aelij & Cēsaris
cognomina obtigerūt. Hic uiuēte etiā
nū. Adriano decessit uita, filio eiusdem
noīs relicto. Itaq; Adrianns ut successo
rē dignū relinqueret reipub. T. Aureliū
Fulviū Antoninū (qui & successit ipsi,
& pius est cognominatus) adoptauit, ad
op-

optandosq; ei præterea dedit Veri quē
diximus superstitē filiū, & M. Anton. q
deinde philosophus ē appellatus. Erat
hic (uti mox demonstrabimus) necessita
te iunctus T. Aurelio Ant. uterq; defun
cto Antonino pio, summæ rerū præfuit,
donec L. Verus, L. F. rebus bellicis egre
giè gestis, bello Marcomannico apud
Altinū apoplexia uitam claudens, An
tonino philosophi Imperiū collega ua
cuū reliquit. Cæterū Anton. pio uxor
fuit Annia Faustina Galeria. filia Annij
Veri, clarissimi uiri, q̄terbis Cōsul, (apud
Xiphilinū sub finē Adriani legit̄ tertiū
Cōsulatū obuiſſe, haud ſcio an mēdo
ſe) & urbis p̄fectus fuit. Ac qm̄ mētio Xi
philini incidit, obiter annotandū puta
ui, q̄ in editione Xiphilini cū Dione no
ſtro editi eo facilius me ſefellerat, quod
illū ipſe non cōuerteram, ea modo cor
rexī quæ erant malè interpretata, idq; p
perans. Nempe ubi eſt de M. Antonino
philopho, ἀννίῳ βύρῳ τοῦ τῆς ὑπατεύου
τος καὶ χιλιάρχου ἐγγονοῦ, & in Lati
no, filius Annij Veri, qui iij. Conſul, ac
Tribunus militum fuerat : legendum
ἐστὶν ὅτι τῆς, ut dixi, uideri ex Capitolino.

posse certè πολιαρχήσαντ', non χιλιαρχήσαντ'. scribi: porrò Latinè legendum Nepos (hoc enim est ἔγγον') Annij, Veri, qui iij. Consul, & præfectus urbis fuerat. Ita Capitolinus habet, & cōsentaneum est rationi. Enimuerò Annius iste Verus, auus paternus fuit Mar. Antonini Philosophi. Habuit enim filium Anniū Verum, qui in prætura obijt, eius uxor fuit Domitia Caluilla, Calpurnij Tulli bis Consulis filia. His natus fuit M. Antoninus Philosophus, qui etiam Catilij cognomen tulit, à proauo materno. Porrò habuit M. Antoninus Philosophus in matrimonio Faustina, T. Antonini pij, & amittæ suæ Annæ Faustinae Galeræ filiam. Suam aut filiam Lucillā L. Vero collegæ nuptum dedit.

Hoc addédū, An. V.C.DCCCCXII. à nato autem seruatore nostro, CLXII. Antoninum philosophum accepisse imperium.

In Librum I.

Ab auo meo Vero didici.) παρὰ τοῦ Γάμπρου Θνήστου. uerbum ἑμαυτοῦ, aut aliqd tale, subintelligitur: idemq; in omnib. sequen

sequentibus particulis. Ego addédum de
meo singulis periodis aliquod uerbū cē
fui. Nam (nisi fallor) uoluit hoc libro o-
stendere, quā potissimū in re singulos
suorum cū necessariorum, tum fami-
liarium admiratus, imitatusq; esset.

Ne auriga prasinus) Quatuor genera
fuerunt aurigarum apud Romanos, di-
stincta coloribus, albo, rufo, prasino
(qui est porraceus, nimirum uiridis) &
ueneto. Paret hoc ex Dionis Nerone.

A Diogneto.) Operam præterea pin-
gendo sub magistro Diogeneto (fortē
Diogneto) dedit. Iulius Capitolinus:

Nec animi causa coturnices ὀρνυ-
τροφείη. Hæc ipsa uerba sunt apud Suidā
in uoce ὀρνυγοκόπη. non tamen ex-
plicata. Ludi quidem genus ibi descri-
bit, in quo coturnices in gyrum collo-
atæ præcuterentur &c. citatq; locos
c Platone illius ludicri mentionem cō-
inentes. Existimo igitur ὀρνυγοτροφίας
ut ὀρνυγοκοπίας uerbo prouerbialiter
omnia ludicra, & inania exercitia auto-
res intellexisse.

De contemplationibus) πρὶ θεωρη-

μάτρων qualia sunt in physicis, ac præsertim mathematicis, ubi null⁹ usus, & effectus, sed cognitio tantum requiritur. Exercitijs dediti, ac laboriosi. τὸν ἀσκητικὸν ἢ τὸν ἐνέργητικὸν. fortè ἐνέργητικὸν. Sē sui tamen uideor consuluisse.

& Astrologia) in Græco quidem est ἀστρολογίας, quod est facetijs, & urbanitate in dicendo. Ego tamen ἀστρολογίας legi ac uerti. Nā uidetur loqui de disciplinis istis, quæ eo nomine malè audiebāt, quæ plus ostentationis, & inanis studii ac laboris quàm fructus & uere utilitatis haberēt: in quib. numeratā fuisse ἀστρολογίαν, & adhuc à doctis multis numerari, satis notum est.

certamquæ constantiam) ἀναμειβόλως ἀκύνετον. Cubus alioquin constantiæ signum est apud philosophos, ideoquæ in Timæo Platonis Cubo terra conferitur, ut eleméntorū stabilissimo. Sed quæ tessellis luditur, ac multiplices sunt, uarijquæ earū casus, ea rōe inconstantia τὸ κύνετον tribuitur, ut sit ἀκύνετον, quod cōstāter persistit, nequæ facile mouet aut circūuoluitur. Itaque et D. Paulus monet,
ut

ut κυβείας τῶν ἀνθρώπων caueamus, hoc ē,
ne omni uento doctrine circumaginos,
& in errores abripi patiamur.

In sexto) Ξεσχ. lego Σέξ⁷. Sextus phi-
losophus, quo usus est plurimum Anto-
ninus fuit patria Chæronēsis, nepos Plu-
tarchi.

Erga priuatos) φ in Græco sequit̃, καὶ
τὸ ἀνθρώπου τῶν διομνών, conuertissem, si
intellexissem. Malui itaq; asterisco nota-
re, quàm arroganter aliquid facere. Su-
spicor uelle eū loqui de uacuitate fastus
& arrogantia. Per eundem cognoui
Thraseam) egregia uirtutum ac constā-
tia exempla. De Thrasea est apud Tacī-
tū, Dionē, Suetonium q̃: ut & de Helui-
dio, Reliquorum uitæ sunt apud Plutar-
chum. Magis q̃ erroris securā) ἀδίαςρό-
φω μᾶλλον ἢ διορθωμένη. Infra lib. secundo
apertius hoc dicitur. ὀρθὸν εἶναι χρὴ, ὅχι ὀρθά-
μενον. Neq; obuijs quibusq; cogit) sen-
sum extuli. Græca enim sunt corrupta.
ἀλλ' ὁ μόνον τὸ προαπέστημόνον τὸ uidentur
abundare.

adulationem compescebat.) ἐπ' αὐτῷ
σαλῶναι. credo scriptū fuisse συσαλῶναι.

Quippe uir quid ex usu.) καὶ τοῖς τοῖς τοῖς
ἀνθρώποις uitiosè, lego, καὶ τοῖς τοῖς τοῖς, καὶ ἀν-
θρώπου.

Nō utebāt alieno tēpore.) diui nauī
hoc loco, (ὅτι γὰρ ἀνωρεῖ λείπει. qd' est fortè
ἀλῶ.) sicut & in sequuti periodo. ubi
quidē pro τόπου & πρώτου legi. & ubi est
ad sudorem usq; planè nō intelligo. sunt
enim salæbrosa hæc.

Sicut Chresæ.) ὡς περιχρήσῃ. soleo asteri-
sco notare, quæ manca suspicer. forte
est, quō utaris. χρήσῃ. mutilus est locus.

Hæc in Quadis.) puto solitū annota-
re, quibus in locis singula esset commen-
tanus. sic ad finem libri secundi est, Car-
nunt ea esse scripta. Sequétia cum prio-
ribus non cohærent.

In librum II.

Ethic initium uidetur deesse, & ubi
est, ὅτι καὶ αὐταῖς, nihil adest, ad quod illud
αὐταῖς referri possit.

Si quis eatenus eius suauitatem.) τὸ νό-
σιμον est in Græco, quod uocabulum dul-
cedinē significat νόσιμος enim est reditus
in patriam, qua nihil esse dulcius Ho-
merici Vlissis testimonio receptum est.

Vtitur

Vtitur eodem modo Lucianus πρὶ πέν-
δας· τὰ μὲν γὰρ ὑδὶ τῶν καθ'αγιασμένων καὶ αὐτοῖς
ἄρᾳ τὴν οἶμαι, ὡς τὸ μὲν νοσιμώτατον τὸ πρὸς κεν-
ασμένην ὁ καπνὸς πρὸς λαβὼν, ἄνω εἰς τὸ οὐρα-
νὸν οἴχεται.

Anima uaga est.) ἡ δὲ ψυχὴ ῥεμβόος. Est
autem altera lectio annotata ῥεμβός, quā
probavi, & secutus sum: neque enim ui-
detur philosophicum esse, animam rhō-
bo (quæ est figura quatuor æqualium la-
terum, non tamen rectangula) compara-
ri. At ῥεμβός uagus est, & ῥεμβέσθαι uaga-
ri, & incuriè rebus uti, quo uocabulo i-
pse suprà usus est sub initiū libri huius, &
παῦσαε ῥεμβόμενθαι, ac uagari desine. Plu-
tarchus Πόρπειο, ῥεμβόμενον γὰρ τοῖς πράγμα-
σι τὸ πρὸς πέναν κατὰ μαδών. animaduertēs
Perpennam uagari, & incuriè rem gere-
re. Idem in Fabio, ῥεμβόμενθαι ἀπὸ τῆς στρατοπέ-
δου, qui sæpe à castris aberat uagans a-
liò, ad scortum nimirum suum comme-
ans identidem. Porro autem adiectiua
masculini generis, substantiuis foemininis
addi Græco more, non est inusitatū. sūt-
que multa à Budæo annotata eius rei ex-
empla. In somnij & fumi) ὄνειρος & τὸν φῶς.

Scio τὴν φῶγ. esse fastum, superbiāq; inanē. Sed ea significatio huc nō quadrat. Ver ti ergo fumum, id enim uidetur τὴν φῶγ. p priē significare, seu caliginem ab igne prouenientem, cui uana elatio animi atque fastus quum sit simillimus, commo dissima translatione τὴν φῶγ. Græcis dici tur. Frequenter. n. res leues ac fluxæ fu mo comparantur: atq; in Psalmo etiam Dauidis est: sicut fumus dies mei. Ceterū & si non recordor τὴν φῶγ. me pro fumo le gisse, tamen id quod dixi, uerbo τὴν φῶγ. satis testatū relinquitur, cuius est apud poetas Græcos usus. Adducam unum exemplum, quod in præsentia succur rit, ex Apollon. ἀργοναυτικῶν β. ὑδι πῶ ῥ λι γννοεν λικαπνῶ τυφόμεναί πέτρης ἐκὰς αἰῶσσοι. de apibus loquit. Ibi scholiastes. καπνῶ τυφόμεναί, αὐτὶ τὸ καπνίζόμεναί. (& sic pau lō suprā exposuerat τὸ τυφόμεναί.) συμμά νει δὲ καὶ ῥ καίομαι.

Carnunti.) Vrbs Pannoniæ fuit o lim celeberrima, hodie (ut existimatur)

In librū III.

Tempus sit uitam relinquendi.) θάλα κτος αὐτῶν. Est autem θάλαξιν αὐτῶν. sibi pñ mor

mortem consciscere apud Græcos scri-
ptores. quæ significatio quia huc pa-
rùm quadrare uidebatur, mollioribus
usus sum uerbis.

Oliuis maturissimis.) In Græco legi-
tur *συνώπιοι*, scribendum *συνεπέσι*. Sed
& *συνωτέσι* legi potest (quæ lectio erat
in margine annotata) ut sint oliuæ præ
maturitate iam de arbore decedentes:
quarum similitudine usus est infra libro
quarto.

Leonis supercil.) *ὑπὸ σκῶιον*. Scholiast.
Homeri exponit *ῥ' σωφρονῶμα ἔ' μέτωπον*,
quod est superciliorū in frōte cōmissurā.
ait ὅθ' hinc uerbū *σχύειν*, quod est irasci,
deductū. Nā Homer. leonē iratū descri-
bēs. *ιλιε*. ita habet. *πάν δ' ἐ τ' ὑπὸ σκῶιον κα-
τ' ὤλεκεται ὅσσ' κελεύπῳρον*.

Castis oculis.) Secus quàm Sophocl.
qui apud Ciceronem à Pericle reprehē-
ditur ob formam pueri laudatam, q̄ ocu-
los abstinentes non haberet. i. Officior.

Democritum pediculi.) non memi-
ni me hunc exitum Democriti legere a-
pud ullum idoneum authorē. & quod
est *σωκρατῶν ἄλλοι φθῆρες*.

(Socratē alij pediculi.) id multò minus
uerum est. Ac de Socratis quidem mor-
te cū ex Platone ac Xenophonte abū-
dè cōstet, audacter cicutam nominaui,
Democritum reliqui, ut erat in Græco.

Declinanda est uanitas) ποδείσαδι. atq;
haud scio, an in hac significatione uſi
sint Græci authores antiqui. pro fugere
& declinare etiam D. Paulus usurpauit,
ad Timotheum poster. cap. 2. τὰς δὲ βέλ-
λους κρυφονίας ποδείσαο.

A temeritate alieni.) ἀπροΰωσίαν. ua-
cuitatē temeritatis. πρὸ ὡσίαν enim πρὸ
πέτρων dicit: Sic infra libor III. ἀπρό-
ΰωτθ est, circūspectus, nō temerarius.

Itaque ad finē.) εἰς τέλος. lego εἰς τέλος.

Androgynis.) hoc est ijs, qui ambiguo
(ut Liuius loquitur) inter marem & foe-
minam sexu sunt nati. Græcum retinui,
quia est & appositum, & Latinis autho-
ribus, ipsoq; Ciceroni etiam usurpatū.
aliās Hermaphroditos uocat, &c.

Nihil non turpe.) Desunt hæc in
Græco.

In librum III.

Cum exceptione quadā.) nimirum,
ut

ut agat, quantum homini fatum & res
permittit pposita. μεθ' ὑπεξαίρεσις. Por-
rò ὑπεξαίρεσις rectè uerti exceptionē, ut
ex loco Plutarchi patet in uita Numæ,
ubi scribit quorundam sententia ponti-
fices à potentia seu potestate denomina-
tos, quòd uocabulū haberet uim excep-
tionis (ὑπεξαίρεσις ibi legis) indicandæ: q̃
scilicet pontifex rem sacrā, quantū eius
omnino fieri posset pageret: nec ei frau-
di esset, si graue aliquod impedimētum
incidisset, quo minus sacra perpetraret.

Ad mentem eam quæ est reliquarum
origo.) λόγος πνευματικός. paulò infrà cla-
rius dicet de hoc fol. 26.

Ac qui secundum bonum.) κατὰ τὸν ἀ-
γαθόν. forte Ἀγάθωνα. quod maximè uide-
tur cōfirmare articulus τὸν masculinus:
& uerba quæ sequuntur, omnino uidē-
tur ex aliquo poeta desumpta. Agatho-
nem uerò fuisse poetam satis constat ex
Aristophane: citanturq̃ eius uersus ab
ipso Aristotele, lib. ἠθικῶν νικημ. 5. porrò
quid sit μέλαν ἠθὺς nigri mores, infrà ipse
describit.

Nisi ratione cuiusdam dispensatio-

nis.) locus est deprauatus, atq; ideo ob-
scurus. Nihil eò plus còfert.) μή ποτε ἀμεί-
νον τ' ἀναγκάει, nisi fallor, sensus ipse ostē-
dit esse legendum μηδὲ μ' ἀμείνον τῷ.

Eius quoq; exemplū recolēdū.) Hęc
cōparatio est interpolata, nec coherent
inter se quę sequuntur. Non tanquā si
dormitemus.) Sensus est: perficiendum
strenuè, quod recto consilio agendū su-
sciperimus, neq; in medio actu desisten-
dum, aut titubandum. Nam in somnis
sæpe imaginamur nobis aliquid agere,
nihil tamen efficimus, sed (ut pulcherri-
mè expressit Maro) in medijs conatib.
ægri. Succidimus, non lingua ualet, non
corpore notæ Sufficiunt uires, nec uox,
aut uerba sequuntur.

Quot urbes mortuę.) Ita Seruius Sul-
pitius in consolatoria ad M. Tullium e-
pistola, de Corintho, Athenis, & Mega-
ris loquitur, quum uno loco tot urbiū
cadauera proiecta iaceant.

Helice.) Vrbs fuit Achaię, in sinu Co-
rinthiaco sita. Hęc à mari absorptā testat
Polyb. lib. 2 Plin. nat. hist. lib. 2. cap. 92. &
Ouid. 15. Metamorph.

Si queras Helicē, & Burim, Achaidas ur-
bes, Inuenies sub aquis, &c.

Pompeij & Herculenum oppida fue-
runt Campaniæ, haud procul à Vesuuio
monte, ut Plin. ostendit lib. 3. cap. 5. quo-
rum de interitu nihil habeo compertū,
nisi fortè conflagratione Vesuij mōtis
(quæ accidit Titi Vespasiani ætate, & in
cuius uita à Dione describitur) perierint.

Quod heri fuit piscis.) In Græco est
μυξάρορ. piscem aliquem innui ex eo φ
ταρχ & sequitur, conijcio, certi nihil ha-
beo. Similis esse debes promontorij.)
Hac similitudine Cicero eleganter usus
est, ad Papirium Pætum scribens de for-
tuna: Quam existimo leuem & imbecil-
lem, ab animo firmo & graui, tanquam
fluctum à saxo frangi oportere.

In librum V.

Indignari, cunctari.) γλιχρδύεσθαι. γλι-
χρδρ est lentū, tenax. itaq; suprà ad finē
libri prioris, γλίχρως γινδρατριβειν βελ λω dī
kit, diu uiuere. Quare hic γλιχρδύεσθαι
uertendū putauī, cunctari, hoc est, ægrè

ac nulla cum alacritate suum officiũ facere; quod uitium suprà etiam dānauit.

Leuem esse.) *πὸρ πὸρδύεσθαι*. Suidas exponit *προπετεῖν*. & *πρῶτερειαν*, *βλακείαν* καὶ *προπέτειαν*, hoc est stultam & inanem temeritatẽ, seu leuitatẽ, ubi non ut ex usu est, sed ostẽtationis uanę gratia quicquã agit. D. Paulus 1. Corint. 13. *ἡ ἀγάπη ὃ πὸρ-πὸρδύει*). Charitas nõ est leuis, aut nugax.

Atheniensium erat hoc uotum.) Etsi locus non est plenus, tamẽ satis apparet eum uoluisse improbare commune illud & damnosissimum uitium, quò plerique tantũ ea curant, expetunt, & optant, quæ sibiipsis priuatim profint: nĩhil solliciti de communi bono. Id uerò uitium, omnium ferẽ quæ sunt in rebus publicis malorum causa est & origo. At pleriq; hodie tales esse laborant, qui suram quàm genu longius abesse dicant, (ut est apud Theocritũ) & quorum hoc sit uotum *Αὐτῷ μοί τι γένοιτο*. mihi ipsi aliquid boni contingat, secus quàm ab animali ad societatem ciuilem nato fieri debeat. Præclara fuit apud Persas lex ea de re lata, quã Herodotus his uerbis refert

ἑαυτῷ

ἑαυτῶν μὲν δὴ τῷ θύοντι ἰδίῃ μοῦναι, οἳ οἱ ἐγγίνετ'
ἀρᾶσαι ἀγαθὰ. Ὁ δὲ πᾶσι τοῖσι πέρσῃσι κατ' ὅ-
χεται δὲ γίνεσθαι, ὅς ἐστι βασιλεῖ. γινώσκουσιν ἅπα-
σι πέρσῃσι καὶ αὐτὸς γίνεται. Hoc est. Perse-
quum rem sacrā faciūt; sibi ipsi priuatim
aliquid boni precari religio est. Cæterū
omnibus Persis, ac regi prosperitatem o-
ptāt. Quippe inter uniuersos Persas, ipse
quoque unus est. Et diuina est apud Eu-
ripidem Menœcei se pro patria deuotu-
ri sententia, quam adscribam, ut hic An-
tonini locus rectè intelligatur:

Εἰ γὰρ λαβὼν ἕκαστος, ὃ, τι δυνάιτο πρὸς
Χερσὸν, διέλθοι ὄρεσιν, ἢ εἰς κρινὸν φέροι
Πατρίδι, κακῶν αὖ αἰ πόλιν ἐλασσόνων
πρῶμαίηναι, τὸ λοιπὸν δὲ τυχοῖν αὖ. id est,
Si quilibet, quantum queat boni, lubēs
Patriæ offerat, donetq; publicè rei:
Haud totidē euenient ciuitatibus mala,
Sed accident in posterum res prosperę.

Itaq; Athenienses iniuste & illibera-
liter suis tantū agris pluuiam & fertili-
tatem poscebant: qui si omnibus homi-
nibus felicitatem & successa omnia op-
tassent, & humanę rationē societatis ha-
buissent, neq; cόμuni p̄speritate exclu-

clusi fuissent. Totum enim mutilatur.)
πυρρῶταί γὰρ ὁλόκληροι. non πυρρῶται.

Neq; tibi est ad philosophiam.) Sensus huius loci habet nonnihil obscuritatis: uidetur aut hęc esse sententia: Si quid institueris agere secūdum rectā rationē, & euētus cōsilio tuo nō respōderit, nō debes idcirco tuū ppositum dānare: sed potius cogitare, q̃ multa in rebus humanis sint, & accidere queant, quæ obstēt, quo minus id quod quæris, cōsequaris. Itaq; cōsciētia boni ppositi, & rōnū rectē ductarū animus est cōfirmādus: ferē dūq; quod sors fert humana, & rerū caducarū cōditio. Hęc tibi in p̃mptu sunt habēda, iam multò antè ex philosophia petita, atq; ad usum preparata: ne tū demum cōsiliū & præceptū uelis petere à philosophia, cū eo sit utendū. est. n. hoc parū prudētis. Ita q̃ lippitudinē laborāt, aut alio morbo, remedia habēt præparata & instructa, quib. ingruēte malo utāt: nō tū demū ea quæruūt, aut circūspiciūt, cū eorum usus est. Et in prælio aut dimicatione nō emitt, neq; acuit gladius, sed usurpatur. Videturq; oīno id uelle Antoninus

toninus dicere, quod est apud Plutarc.
(Probl. Rom. 85) his uerbis. *οἷ γὰρ πρᾶσκει
να (αὐτὸν) πρᾶτῃ, ἀλλὰ μὴ πρᾶσκειν αὐτὸν
πρᾶττοντας. ὥς Μύσων πρὸς Χίλωνα ἢ σοφὸν
ἄπην, γ' ἡμῶνι δεινὰ τεκταίνονμεν*. Hoc
est præparatis quæ ex usu sunt, agendum
est, non inter agendū præparanda ea qui-
bus opus est: idēq̃ Myso Chiloni, ei q̃ sa-
piens est usurpatus, dixit, hyeme uētila-
brum fabricans.

Quod non sub hæc referatur.) Verba
in Græco non cohæret. Loqui uidet̃ de
uulgi deprauato iudicio, ea quæ uident̃
neq̃ sunt tamē, bona ueris bonis præfer-
rētī. Id fit ex imperitia: idēq̃ accidit his,
quod Plato alicubi ex Stesichoro citat,
Troianos cū uerā Helenā non cogno-
scerēt, de idolo eius siue inani figura de-
certasse.. Quod idem fabula Ixionis cū
nube, quam Iunonem putabat, concum-
bentis poetæ delineant.

Ex forma & materia.) Formam dixi,
quod author *ἡ ἀπὸ δόξ.* i. id quod cau-
sæ uim & naturam habet. Ceterū mate-
riā, quasi patiēdi, formā (quæ *τὸ τὶ ὡς εἶναι,
ἢ δὲ, γένεσις, γ' τελέσις*, philosophis di-
citur) agendi & efficiendi uim habere,

notum est ex Phisicis. Porro autem de rerum caducarum perpetuitate, quam habent continenti formarum naturalium in materia successione, perpetuisque rerum mutationibus, copiose est ab Aristotele cum alibi, tum in libris de ortu & interitu disputatum.

Ratio & rationalis.) ostendit in rebus humanis non esse eam, quæ est in scientijs & artibus, certitudinem atque constantiam & perfectionem. Hoc ipsum est quod Aristoteles initio suorum ad Nicomachum Ethicorum, tam accuratè docet atque monet, non esse eandem quæ est in alijs, in philosophia morali demonstrationum & præceptorum certitudinem requirendam: sed ratione materiæ subiectæ omnia examinanda. Adscribam verba Platonis, eandem rem optimè explanantia, idque Latinè: Dissimilitudines (inquit) cum hominum, tum actionum, rerumque humanarum tanta, ut nihil ferè in his ne uno quidem momento quiescat, ac persistet, inconstantia efficiunt, ne qua de ijs omnibus ars, & quæ omnibus temporibus congruat, tradi possit. His
infern

infert Antoninus, cōsequens ergo esse,
ut finis hominis non in rebus extra ipsū
positis, ac non uerè bonis, & mutabilib.
collocetur. Quod autem καθεύσεις re-
ctas effectiones conuerti, Ciceronem se-
quutus sum authorem, qui ita extulit li-
bro De finib. bon. & malorum tertio.

Eumq̃ ferre.) ἀνακτέον. legi ἀνεκτέον.

Ei qui hircum olet.) χράσωνι est scribē-
dum, non θρασωνι. χράσθ est foetor ille,
qui hirsutis (ut est apud Horatium) cu-
bat grauis hircus in alis. αὐτὸν ἡμῶν τὸ χρά-
σον ἔχ' ὑπομνήσει. milites Alexādri de Per-
sis, pugnam inituri. Plutar. Apophtheg.

Aequum te præbuiſti.) εἰς ὅσους ἡ ἀγνώ-
μονας ἀγνώμων ἐγγίσι. ego ὁ ἀγνώμων lego.
quid enim erat laudis, malis se malū præ-
buisse? præsertim quum sæpius iam mo-
nuerit, uitia hominū nobis esse ferenda.

Climatibus terræ.) Alludit ad uersus
Hesiodi α. εἴργων, quos adscripsissem, nisi
satis notos esse putarem.

Cum hominis, omnisq̃ ratione prædi-
ti animalis.) Loquitur ex sententia phi-
losophorum, qui λογικὸν ζῷον, animal ra-
tione instructū nō soli homini, sed Deo

etiã dæmonibus, & heroibus genus cõ-
stituerũt, de quo multa legi possunt hĩc
inde apud Plutar. præsertim uerò in lib.
πὲρ τῶν ἐκλελοιπότηων χηρῶν.

In librum VI.

Quàm ut in terram utcunq; redigar.)
Non enim tantũ sacræ literæ docent
hominem esse ex limo creatũ, foreq; ut
in eundem redigatur: sed & antiquissimi
philosophi originẽ nostram eodem re-
tulerunt. Hinc Prometheus dicitur è li-
mo formasse hominẽ, de quo nullus nõ
mentionẽ facit poeta. Et apud Homerũ
Menelaus Græcis duellũ cõtra Hectorẽ
detrectantib. iratus, mortem eis ignobi-
lem imprecatur his uerbis, *Αλλ' ἡμῖς μὲν
πάντες ὕδαρς κ' γαῖα χθονίδε*, Vos in aquã
& terram cunctos conuertier opto.

Vide quid agāt homines.) Quæritur
de iniquo hominum iudicio, qui cũ
alijs præsentibus laudem meritam testi-
moniumq; uirtutis inuideant, ipsi ab ijs
quos nõ uiderũt, laudari uolũt, cũ nihil
inde fructus possĩt ferre, iã antè mortui.
Facit hoc egregiẽ ad famã contēnendã.

Non indignamur.) *ὅτε ὑδοισημαινόμεθα.*

In malam partem usum uocabulo hoc
& ipse puto, & sentētia testatur. Non re-
cordor me apud uetustiores authores
hoc uocabulū ita sumptū legisse: Appia-
nus quidē Alexandrinus, haud inerudi-
tus scriptor eodē modo usurpauit lib. 7.
ἐμφυλίων, de milite loquens, qui ludis in
subsellia equitū ascenderat. *ὁ θυμὸς ἐπεσ-
μύνατο*, & *ὁ καὶ Cæsar τὴν στρατιάν ἀνέστησε*. Po-
pulus murmure indignitatē rei testatur
est, & Cæsar militem inde abduxit.

Inhumanum esse uidetur. Hic locus
idem, sed paulò obscurius, uidetur do-
cere, quòd Cicero ad Lentulum de Pla-
tonis sentētia his uerbis monet: Id enim
iubet idem ille Plato, quem ego autho-
rem uehementer sequor, Tantum con-
tendere in republica, quantum probare
ciuibus tuis possis, uim neq; parenti, ne
que patriæ afferre oportere.

Vide ne à præsenti statu deiectus.) In
Græco est. *οὐ μὴ ἀρκαι Cαρωθῆς, μὴ βαφῆς*.
posterius est: ne mergaris. quid autē sit
ἀρκαι Cαρωθῆς (si, quod nō iudico, Græcū
est, aut omnino non deprauatum uoca-
bulum) nescio. Neq; uere orne significet

imperio aut summa rerum deponi, ἀλλὰ καὶ
καὶ ἄλλοι. neq; enim uel etymologia hæc
auditu digna, uel sensus loci esset ullus.
itaq; liberè mea uerba supposui.

(Antonini discipulū.) Pij scilicet, qui
antecefferat eum in imperio.

(Quæ uultus serenitas.) τὸ εὐόδιον τοῦ
προσώπου. legi εὐόδιον.

(Aut Aesculapius.) uidetur aut mēda
esse in hoc uocabulo, aut certè pro sole
hic quoque positus esse.

In librum VII.

(Velitationes.) In Græco est ἀσδρομαχί-
μοι. quod tamen uocabulum fateor me
nō satis intelligere. λόγος quidē hastam
esse uel pueri sciunt, item ἀσματος esse ci-
uius patriū casum: ut ἀσδρομαχίμοις uidea-
tur esse hastiludium (quod barbari uo-
cant) id est concertatio hastis quædam
inita. Sed haud scio quā huc id quadret.
Videtur autē his omnibus humanæ
uitæ uanitatem & uarietatem uoluisse
demonstrare.

(Quàm multi quondam fuere.) Aliun-
de huic loco uidetur hæc à librario esse
intercalata: incommodè profectò, cū
alioquin

alioquin sequentia optimè cum prioribus cohercant, in quibus ostendit non-nūquā, ubi propriæ nos vires destituunt, auxilium aliorum non asperandum esse, dummodò nostrum officium faciamus. Etenim & Homericus ille diomedes socio adiuncto sperabat se propositum negotium rectiùs confecturum, unde est illud *Σὺ τ' εἰ δὲ δὴ χολώνω*, usitatum bonis auctoribus explicatumq; ab Aristotele libro 8. Ethicorū de amicitia disputaturo.

Est aliquis te peritior.) Adnotatū est hoc loco à librario, nō esse hīc nouæ initium tractationis, sed cohærere cum hic, quæ ante ea quæ ex Platone sunt huc translata, præcedebāt. Sed quia illa ipsa erant mutila, id quidem non uideo. Quoniā *λαββαλεττορ* luctatorem dici puto, *παρὰ τὸ καταβάλλειν*. deijcere.

Omnis animus, inquit ille.) nimirum plato, in protagora.

Salaminium.) Leonem nomine, quem ad cædem ab eo duci Quitias Tyrannus uolebat, uide diogenem Laert. In eius uita.

FINIS.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

ΜΑΡΚΟΥ
ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-

ΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟ-
ΦΟΥ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ
ΒΙΒΛΙΑ ΙΒ.

TIGVRI APVD AN-
dream Gesnerum F.

ΕΥΓΕΝΕΣ³

ΤΑΤΩΙ ΑΝΔΡΙ ΑΝΤΩΝΙΩΙ ΒΕΡΤΗ-

ρω Βασιλέως Δεσπότη Κονράδου Γεσ-
νῆρος ἐν πράττεσιν Θεῷ.

ΑΛΗΘΗΣ καὶ ἐλικρινῆς θεολο-
γία, διγενέσασθαι ΒΕΡΤΗΡΕ, καὶ
ἀνθρωπίνης διδασκαλίας πε-
ρι δόξης, μετὰ τῆς ἡσυχίας
καταβολῆς διθύς, ὡς καὶ σὺ ἀ-
κριβῶς οἶσθαι, τῷ πάντῳ ἡμῶν πρὸ πάσας καὶ
γενέσθαι πρῶτον πλάσσω, πρὸς θεὸν αὐτὸν πρὸς δό-
ξην. Εἴτα τῷ Σὴθ, καὶ Εὐὼχ, καὶ Νῶε, καὶ λοιποῖς
πατριάρχαις ὡς διαδόχοις θείας ἐκείνης κληρο-
νομίας: ἕως μετὰ χρόνους συχνὰς τῷ διδασκάλῳ
Αβραάμω ἀφ᾽ ἑσέρου ὁ Θεὸς τὸν ἀμύντορα τὸν ἀν-
θρωπίνης φύσεως ἐπήγγειλε, πρὸς τὸ εἶναι ἅμα
σημεῖον πόλεως, σφραγίδα τὴν δικαιοσύνης
τῆς πίστεως: διὰ τὸ ἐκ τούτου ἐγγίνωρ τῆς τοῦ σωτῆ-
ρος ἡμῶν γέναναι πονηροῦ. ἔπειτα πάλιν
τῷ Μωϋσῇ, τῷ τῶν Ἰσραήλων ἡγεμόνι, παντὸς ἀ-
πῆς θρησκείας καὶ ἱερατικῆς διατάξεως πρὸς τὴν
δεικνύσης, ἀνεκαίνισεν. Τελούτατον δὲ ὁ κύριος
καὶ σωτὴρ ἡμῶν ΙΗΣΟΥΣ Χριστὸς, θεὸς υἱὸς, σὰρ

καὶ ἡμῶν ὁμοίαν γνώσειν ἔχοντες, καὶ πολὺν χρόνον
 ἀνθρώποις προσομιλήσας, λόγοις τε καὶ θείας αὐ-
 τῇ διδασκαλίας, καὶ ἔργοις θαυμασίοις, βίῳ τε
 παντί, καὶ θανάτῳ ὑπὲρ ἡμῶν τριήμερον, τὴν
 αὐτὴν ἀλήθειαν βεβαιώσας ὑποδείκνυσθαι ὅτως, ὥ-
 στε ἔρ μετα ταῦτα πόδι αὐτῇ ἐτι ἀμφοιβητοῦν-
 τα, παύτη ἡ νήπιον, καὶ ἀνήκουσον αὐτῆς, ἢ
 ἄθεον ^{ἐστίν} μοι δοκεῖν. Αὕτη δὲ ἡμῶν παρὰ τοσοῦτο δι-
 δασκάλου κατηχήθημεν σοφία, ὃ μόνον πόδι τῇ
 τῶν θείων θεωρίαν καταγίνεται· ἀλλὰ καὶ τὰ ἡ-
 ὄδη καὶ τὰς πράξεις τῶν ἀνθρώπων διδύνει, καὶ
 τοὺς αὐτῆς ζηλωτὰς ὄντας τὰ πάντα διδάσκει
 μονας ἀποδείκνυσθαι· ὃ δὲ ἰδίᾳ ἐκάστοις μόνον, ἀλ-
 λά καὶ οἰκοῖς καὶ πόλεσι καὶ ὡς ἀληθῶς εὐδαι-
 μονίας αἰτία γίνεται. Παρὰ ταύτῃ δὲ ὄξετα-
 ζόμεθα τὰ καὶ πρὸς τοῖς Ἕλλησι καὶ ἄλλοις ἔθνε-
 σι φιλοσοφίας τε καὶ θεολογίας δόγματα,
 τὰ μὲν πλείστα λῆρος τις καὶ ἀδολεχία μα-
 ταία (ἢ τὸ παλαιὸν ἔτι τοσοῦτος ἐρημνισμὸς, ὅτι
 αἰ παῖδες οἱ Ἕλληνες) τὰ δὲ καὶ ἀθεότης καὶ ἀ-
 σέβεια ὄντα φαίνεται. ἵνα γὰρ πόρι μυρίων ἄλ-
 λων, πρὸς διάφορα τῇ φιλοσοφίας μέρη τελούν-
 των, σιωπήσω, ἀπὸρ γὰρ τοῖς ἁγίοις καὶ ἡμετέρας
 πίστεως βιβλίοις ὀρθότατα καὶ τρανέστατα ἐρ-
 μηνύεται· πάντες γὰρ οἱ ἐξωθεν φιλόσοφοι
 γὰρ πλείστοις ὅσοις τοῖς ἄλλοις διαφωνοῦντες, πόρι

γε τὸ (ἡ καὶ πάντων προηγούμενη) μέγιστον τε
σφαλμα) συμφωνῶσι, ὅτι ὄντως διδασκαλονίας
ἐν τῷ πρῶτῳ βίῳ, καὶ μετὰ τὴν ἐν ψυχῇ ἀρε-
τῇ σκηνὸς χωρισμὸν, ἀρχὴν τε καὶ ῥίζαν ἐφ' ἡμῖν
τε καὶ αὐτεξέσσιον εἶναι. ὁ δὲ ἐν πρῶτῳ ἡμῖν θεολογίας
ἀρχηγὸς καὶ διδασκαλὸς **ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ**, ὡς
μὲν ἀνθρώπων τὴν πνεύμα καὶ θεμέλιον ἐν αὐτῷ
καταριότητι **Θ** μνηστικῶς κεῖσθαι, ἡμᾶς ἐνθεῖται
σεμνὴν δὲ πρὸς ταύτῃ ὁδὸν φέρειν τὴν δύσε-
σθαι πίσιν, τὴν ἀπαίρεσθαι μὲν καὶ ἀναγομένην ἀ-
πὸ ἐν ἰδίας ἀδυνατίας καὶ ἀμαρτωλῶν, τῶν τοῦ τε ἐν
ταῦτα θανάτου καὶ ἐτι τοῦ πνευματικῆς αἰτίων
καταγομένην δὲ καὶ ὁρμᾶσαι εἰς τε συνέδρισιν
θεοσεβῆ, καὶ πρὸς τὴν θεόθεν χάριν ὑποστηρίχως
ἔχουσαν πίσιν, τὴν ὡς μαλιστα πεπεισμένην,
πάντα τὰ ἀπ' ἀρχῆς προῤῥηθέντα εἰς ἐνδεῶν
καὶ προφητικῶν ἀνδρῶν, εἰς τὰ εἰς **ΧΡΙΣΤΟΥ** τε
καὶ Ἀποστόλων καὶ ἄλλων ἁγίων συσθεθέντα, ὡς
ἀληθῆς αὐτὰ εἶναι. τούτων δὲ πάντων κεφάλαιον
τὸ διδασκαλίας ἐν ὅτι τὸς τοῦτο (δι' ἀδυνατίαν
τε φύσεως, καὶ τῇ πᾶσι μὲν ἀπὸ ταύτης ἐκφυομένην,
πᾶσι ἡ ἐπίκτητορ κακότητι) ἀπὸ τοῦ θείου ἀφεισθη-
το ἀνθρώπους, ὅτι ἀπὸ μέρους πνεύματος ὑποστρέφεται
ἐν φιλικῶι πρὸς αὐτὸν, δύναται δὲ εἶναι μέσον δὲ τού-
του αὐτὸς ἐαυτὸν καὶ μόνον γε εἶναι ἀντιρροῦντως ἀπεδεί-
ξατο ὁ σωτὴρ, ὁ καὶ μόνος ἀμφοτέρων φύσεως, θεός

ας τε καὶ ἀνθρώπων, μέτρεται· ἀλλὰ τὸ μυστήριον
 τὸ ὅτι καὶ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν οὐρανὸν ἐλθὺς Ἕλληνας σοφοί,
 καὶ πόρ' ἄλλα μυρία πόρ' τὸς αὐτῶν θεὸς ἀν-
 τίσταται, μύθων τε καὶ ἀσεβείας γέμοντα, πρὸς
 κλέμνοι· κινδυνεύουσι δὲ ὁ μόνον ἐκείνοι, ἀλλὰ
 καὶ τῶν Χριστιανῶν εἰς φασκόντων πολλοί, πόρ'
 τὴν ἀρχὴν ταύτην τὴν ἔξω τὸ ἀνθρώπων δύναμε
 ὡς ἰεὺς ἀξίας, αὐτὸ μόνον τῷ μεσίτῃ (τὸ ἑαυτοῦ δικαιο-
 σύνης καὶ τελειότητος) ἡμῶν μεταδόντι, καὶ ἑαυ-
 τοῦ ἁίματος τὰ πλημμελήματα ἡμῶν ἀπονι-
 ψαντι) βεβηκυῖαν, καὶ πᾶσαν τὴν διδαιμονίαν
 αὐτῶν πρὸς τὸ θεῖον ὠλισκοφῶν καὶ αὐτῷ μόνον ἀ-
 παξάπλως καὶ συληθῆναι τεθεῖσαν, ὁ μετρίως
 ἁμαρτάνειν· γενομένης δὲ πόρ' τὴν ἀρχὴν σφάλ-
 ματός πινθ' ὅποισιδήποτε, τὰ ἀκροθδόντα
 ἐν τούτῳ πάντα εἰς τὸ χεῖρον αἰεὶ πρόεισι, καὶ εἰς
 πολλαπλασίας χρίζεται ἀπώλειαν. ὡς ὁ ὄρωμεν τὸ
 ἐν τοῖς Ἕλλησι τε καὶ ἄλλοις πρὸς ταύτην τὴν ἀρ-
 χὴν φιλοσοφούντων λόγματα ἀναρίθμητα,
 ἐναντία ἀλήθειας, καὶ τὸ ἀληθὲς δι' ἀσεβείας πᾶν-
 τα ἀλλότρια τυγχάνοντα. ἡτοῦ δὲ μεμπτοί, οἱ
 ἀγαθῶν ὕμνι ζήλω καὶ δι' οὐσίας πρὸς ἀλήθειας
 ἀνθρώπων ἐνεκα τὰς ἐπ' ἀνθρώπῳ (κατ' αὐ-
 τὸς) ἀρετὰς ὡς διδαιμονίας αὐτῷ αἰτίας συσθ-
 λαντες· ὡς πόρ' οἱ Στωϊκοί, ἄλλοι τε, καὶ Σχηνέ-
 κας, καὶ Εὐπίκτητος· καὶ ὁ μετ' αὐτὸς δὲ ταύ-
 τῃ

τὴν τῆς σοφίας μάλισα διδασκίμην Ἀντωνίνου
 ἀντοκράτωρ καὶ φιλόσοφος. εἰ γὰρ ἄλλο μὴδὲρ ὁ
 φιλοσοφίας τῆς φιλοσοφίας (ἢ καὶ τὴν ἀνθρω-
 πίνην σοφίαν βελτίστην πασῶν καὶ τελειώ-
 της, ὡς πρὸς διδασκαλίαν, καὶ τὴν ὅτι, ὡς εἰς πᾶν, ἐ-
 πανάπαισις,) ἀλλ' οἷον παιδαγωγὸς τις γί-
 νεται ἡμῶν πρὸς τὴν φιλοσοφίας ἀδυναμίας ἐπι-
 γνωσιν ὡς περὶ καὶ ἡ φιλοσοφία ἡμετέρας πίστεως πα-
 λαὶ ἀβελήκη ἡ πόρις τὸν νόμον καὶ τὰς προφύτας
 ἀνθρωπίνους. αὐτόθεν γὰρ ὁρμηθέντες καὶ οἰονεῖ
 παιδαγωγούμενοι, τότε τε ὡς ἐφοδίον χρώμενοι,
 (ἐπειδὴ ἀτελῆ, ἐκ ταραχῆς καὶ παθῶν μετὰ
 πάντα τὰ ὑφ' ἡμῶν νοούμενά τε καὶ πρασό-
 μενα εὐρίσκειν,) οὐκέτι γὰρ ἡμῶν, ἀλλ' ἐκτὸς ἡ-
 μῶν καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς τὴν τελειότητα ζητεῖν ἀρ-
 χόμεθα καὶ ἀπὸ τῶν τῶν σώμα νοσούντων γίνουσι,
 τῆς μὲν ἀρχῆς πειρώμενοι εἰς δύνατον ὅτι πρὸς τὴν
 φύσιν ἀποκαθίσταται, χρόνον ἵνα ἀναμλύνου-
 σιν ἑταῖρα ὁδὸν βοηθούμενοι, ἴσως δὲ καὶ χεῖρον ἔχον-
 τες, ὡς ὑπὲρ τὴν ἑαυτῶν φύσιν ὄντες τῇ νοσή-
 ματι, καὶ ὅτι γὰρ αὐτοῖς ὄντες τῇ ὑγιαίνειν, πόρις
 ἐξωθεν ἵν' ἐκ βοηθήματι καὶ ἰατρῷ γινώσκουσι
 ἀρχονται. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ταῦτα.

Περὶ δὲ αὐτῶν τῶν ὑπομνημάτων τούτων
 συγγραφῆς, λέγειν τι ἡδὴ καιρὸς. τὸ γὰρ τῶν φι-
 λосоφῶν ὄνομα Ἀντωνίνου ἀντοκράτορι, εἰ τῶν ἀλ-

λω ἐφημερίων, ἃ πάνυ ἀρμόζει μοι δοκεῖ. Τὴν
 γὰρ Φιλοσοφίαν ὀρίζουσι, δείων τε ἃ ἀνδρωπί-
 νων πραγμάτων γνῶσιν, καὶ ὅσοι ἐφικτὴν ἀν-
 δρώπῳ. Δοκεῖ δὲ ὁ αὐτοκράτωρ εἶναι εἰς ἄκρον
 σοφίας, ἢ ἢ ἀνδρωπορ, ἢ ἢ δικῆς γε μάλισα
 λέγω, ἐλληλυθώς. ἃ γὰρ πρὸς πάσας ἀρετὰς θαυ-
 μασιῶς ἐνφυῖ ἑαυτὸ ἐπεδείξατο, καὶ τὴν ψυχὴν ὅ-
 πῃ πάντας σχεδὸν ἀνθρώπους μετρίαν ἃ κοσ-
 μίαν, ἢτοι πρὸς πάντα τὰ πρὸς πίπτοντα ἐν καὶ
 μετρίως ἢ καὶ ἀπαθῶς ἔχουσιν, ἐκτέλειτο.

Ἀλλὰ πῶς τῇ μετριοπαθείᾳ, καὶ παύσει
 σχεδὸν ταῖς τοῦ ἥθους ἀρεταῖς, δικαιοσύνη,
 σωφροσύνη, ἀνέξικακία, χρηστότητι, πραότητι,
 καὶ ἄλλαις, ὁ ὅς ἐστι κορυφαῖον πάσης ἀρετῆς ὁ
 ΧΡΙΣΤΟΣ ἀγνοῶν, πλείους σχεδὸν τὰς ἡμετέ-
 ρας θύσεβείας ἐχομνίους ὑπερῆκόντισιν; ἀρ' ὅτι
 ὁ δὲ αὐτοῦ δαίμονιαις ὑπὲρ καὶ ἄκρον, καὶ αὐτὸς καὶ
 ταῖς αὐτῷ ἀρεταῖς κτεῖναι πεπεισμένῳ, εἰς τὸ
 ἐν ἀρετῇ ζῆν, καὶ πόρὶ ταύτας παύσθαι πᾶσιν
 ἀπουδίᾳ τε καὶ διωάμει ἡγωνίζετο; οἱ δὲ χειρι-
 νοὶ τὴν τῶ θεῷ χάριν καὶ ἐλεημοσύνην εἰσλόγας,
 τὰ δὲ ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας πάθη αὐτοῖς ἐμπε-
 φυκότα ἔχοντες πάντως ἀποδύσαι ἀποδύου-
 σιν. οἱ πλείοι γὰρ καὶ πάνυ γε ἐν τέτοις ἀδε-
 νῶμεν. εἰ δ' ὡντ' ἔκ ἄλλως γε ἐν δαίμονιαις, εἰ
 μὴ πόρὶ ταῦτα κατηρητισμένοι, ὡς πόρ ὁ Ἀρτα-
 νῆς

ἴδωθ', ἐκτενέστερον αὖ ἀπουδ' ἁσεία. νῦν δὲ ἐ-
 δότες, ὅτι καὶ πάντων τῶν ἡμῶν πρὸς τὸ θεῖον
 πῶς τεταγμένον ὑπὸ τύχοι, ὅμως δ' ὅλοι ἀνω-
 φιλεῖς ἐτι εἶναι, καὶ ὅτι περὶ τ' πεπραχότες· καὶ
 μὴ ποιῶντων τὰ δέοντα διὰ τὴν ἀδυναμίαν φύ-
 σι τῇ ἀνθρώπινῃ οἰκείαν, ὅτι ἐλεήσει ὁ θεὸς τὴν
 πρὸς βλάβην γὰρ αὐτῶν χρηστότητα καὶ χάριν ὁ θεός, ἀμα-
 λίστερον ἔχειν δοκῶσιν οἱ πολλοί· ὅπου εἰ καὶ ὅχι
 ἀπλῶς ἐπαινεῖται, ὅμως ὅτι πάντῃ πρὸς λόγον ἵστα-
 χανέσθω· καὶ γὰρ καὶ ὁ ἀμαρτωλὸς ὅτι ὁ τελώ-
 ης, ὁ γὰρ τῶν νῶν ὅδε τὸς ὀφθαλμοὺς ἐπ' αἶραι εἰς
 τὸν οὐρανὸν ἀνεχόμενοι, καὶ πύπλων εἰς τὸ σῆθθ
 ἀντὶ λέγων· ὁ θεὸς ἰλάσθητί μοι τῶν ἀμαρτιῶν· ἅ-
 πτε βλαβὴ δὲ δικαιομελὴς καὶ μᾶλλον τοῦ φαρμακίου, τοῦ
 πάντῃ δικαιοῦ ἐαυτῶν, καὶ πάσας τὰς ἐντολάς τε
 ἡρηκέναι ἡγουμένους· ἡ γὰρ ἀνθρώπων δικαιο-
 σύνη, καὶ τοῖς εἰς ἄκρον ἐληλακέναι δοκῶσα, εἴ τι-
 νος ἀξίαν ἐαυτῶν οἶεται, ὅτι ταύτης ἐλπίδος
 πάντως ἀναξίαν ἐσθ' ὁ δὲ ἐαυτῶν καθίστησι· ἀλλὰ
 ὅμως ὅτι καὶ πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ πρῶξαι καλὰς καὶ
 φρονήτικως ἔχει· μᾶλλον δὲ οἶονεῖ καρπὸς τούτου
 εἰς τὴν χρηστὴν ἐλπίδα καὶ καρποφορεῖν, μαρτύρι-
 ον ἐλπίδος ἀδύτου πίστεως, ἵνα καὶ θεὸς γὰρ πρὸς
 αὐτῶν πεποιθὴς ἡμῶν δ' οὐκ ἀδύ· καὶ τοὺς
 ἀπίστους, ὅτι ἀσεβεῖς, εἰ οἶόν τε, τῶν θεῶν ἡμῶν κερδα-
 ναντες ἐπαγγόμενοι καὶ πάντας ἀνθρώπους καὶ δ' ὅτι

να μὴ ἐνεργήσῃς, ὅτι γὰρ οὐρανοῖς πατέρα ἡ-
μῶν ἀπάντων μιμησόμεθα. ὁ γὰρ φιλεῖ ἕκαστος,
ζηλοῖ καὶ μιμεῖται.

ΑΛΛ' ἔτι Ἀντωνῖνον ὁ Θεωσοφώτατος ἀνδρὶς
τοῖς πάντεσσι μοι ὁ λόγος. ἦν γὰρ τὰ βιβλία πρὸς
καλὸν καὶ ἀγαθὸν ἀνδρὸς Μιχαήλ τοξίτη, ποιητὴν
φυεσάτην (ἐκ τῶν οὐρανῶν εἰνεῖχος τῶν Παλατίνων ἀρ-
χιόντων λαμπροτάτου βιβλιοθήκης) λαβὼν, οἷα δὲ
ἐμετέρας ὠμολογίας ἀμωστέπως, νῦν πρῶτον γὰρ
τυπωθέντα, τῇ σὴν ὑποδοχῇ πρὸς φωνεῖν ἀναβέ-
δω, ἡ βολόμεν, βέλῃσε ΒΕΡΤΗΡΕ: καὶ τὸν ἐυλόγως.
ὅτι γὰρ λογιότατος σε καὶ ὑποδείκναι (ἵνα μηδὲν πόδε-
ς ἐυσεβείας καὶ ἄλλων ἀρετῶν σου λέγω) ὁ μόνον
πολλῶν σεμνυνόντων ἤκουσα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἀπε-
πειράθην πρῶτον, ξένου τῇ ἡμῶν πόλει σου ὑπὸ
δημῶν (ἀντὶ τοῦ). καὶ πάντως γὰρ ἀξιόμ μοι ἐδόκει
τοῖς βασιλικαῖς καὶ σοφωτάτοις ὑπομνήμασι
τούτοις προσφθέγγεσθαι καὶ ἀσπάζεσθαι ὁ τὸν τυ-
χόντα, ἀλλ' ἐυγενῆ τινα ἅμα καὶ μεγάλου ψυχου, Θε-
ωσοφίας τε καὶ Ελλάδος γλώσσης οὐκ ἄπειρον ἀν-
δρα. τοῖς τοις δὲ σὺ, ὁ Ζαΐφνης ἡμῶν ὑποφανείς ξέ-
νος, ὡς σου θεός (τὸ λεγόμενον) ἀπὸ μηχανῆς, γὰρ
πάντες ὄντας σε ἡμῶν ἐπεδείξω. ὅτι γὰρ ὅτι ἐν πατρί-
δός ἐυγενῆς τε τυχεύεις ὦν, εἴ τις ἄλλος. καὶ τὸ
λόγους (γὰρ Ῥωμαίων τε ὅτι Ἑλλήνων βιβλίοις) καὶ σο-
φίας παντοίας ὁ μετρίως ἡψω (ὑπὲρ πάντας χε-
ρίδους)

ὁρ τὰς κατ' ἡμᾶς θυγενεία καὶ τύχη ὁμοίως εὖρο
 ὄντας) ὡς καὶ οἱ δύο ἀδελφοί σου, διδασκάλων τε
 ἄλλων λογιωτάτων, καὶ τῷ ΠΑΝΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΑ
 ΒΡΙΚΙΟΥ τυχόντες. Λάβε γάρ κράτισε ΒΕΡΤΗΡΕ
 τῷ βασιλικῷ ταύτῳ δωρεάν πράως καὶ εὐμε
 νῶς· καὶ τῷ σὺ αὐτῇ χρῆσθαι πανπόλων ὄντων ἐντυ
 χῶς ἀπόλαυε, ὅναίό τε. οἱ γὰρ ἀγαθοὶ καὶ κατὰ θεὸν
 σοφοὶ αὐτοὶ ἐκ πάντων κερδαιύσονται, καὶ πάντα
 αὐτοῖς ἐπὶ ἀγαθῷ γίνεται. ἐπεὶ δὲ πρὸς ἐπίδο
 ξιν, ὅτε ὡς ταῦς αὐτῶν πρῶξις τε θαρρύνουσι
 παρὰ θεῷ, δρῶσιν ἐδύμ. ἀλλὰ τὸ θεὸς δόξης
 ἐνικα ποιεῖσι πάντας· ὅχ ὡς δῖοι καὶ βάνουσοι με
 τοὶ ἀπαιτῶντες, ἀλλ' ὡς γνήσια δὲ ΧΡΙΣΤΟΥ τε
 κνα, πάντας ἐλδουθεύως πράττοντες, τῷ ΘΕΟΥ ὡς
 πατέρος χάριν ἐνυμνῶν πατρικῷ μετὰ παν
 τὸς κρείττω, ἀνγνωσιᾶς ὡς ἐλπίζοντες. ΗΓΩΜΑΙ ἔν
 χαί σοι τὸ γρηγόριον ἵστί ἐσόμενον· πρῶτον μὲν
 ὅτι ἄλλως τε θαυμασὸν ὅτι, καὶ πόθεν πραγμάτων
 μεγίστων διδασκῇ (πρὶ ἀρετῇ πανθίων, πρὶ πλο
 υρίσεως· πρὶ εἰμαρμένης καὶ μάλλον τῷ θεῷ πλο
 υρίας, καὶ πρὸς ταύτην δὲ ξυγχωρεῖν ἡμᾶς καὶ ἐπεὶ
 ἐκείνως ἅμα καὶ ἀόρατως ὅποι αὐτοὶ ἄγοι καὶ ἄλλων
 πλείων τῷ αὐτοῖ σοφῷ ὑπὸ βαλλόντων) ἐπείτα δὲ,
 ὅτι παρὰ τοσοῦτα συγγραφῆς δὲ δόθη, εἰ μὴ εἰς
 ἐκδοσὶν ἴσως ἐπὶ αὐτῇ γραφῇ. σχεδὸν γὰρ παρὰ
 καισάρων καὶ βασιλέων ὁδὲν ἄλλο τὸ πρὸς ἡμᾶς
 ἔλθον συνηγάρφη.

ΕΡΡΩΣΟ, κὺ τούς ἀρίστους ἀδελφούς σου Βόλγαχον
 ὁ Φίλιππον δὲ ἐμὸν ἀσπασάμενος, τῷ Ἰωνίνῃ
 Βιβλίῳ μετὰδίδω. Εκτὶ τῷ Τιγριανῷ πόλεως
 ὅτι πρώτης πρὸ Ἑλβεκίοις, ἔτι σωτηρίας ἀφ' ἑ
 φεβραρίῳ μηνὸς μεσσησίῳ.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ

ΣΟΥΙΔΑ.

ΑΡΚΟΣ, ὁ κὺ Αντωνῖνῳ, Βασι-
 λεύσρωμαίῳ, ὁ ἐπαινετὸς κὺ πᾶν
 τα φιλόσοφῳ, ἀκροατὴς μὲν κὺ
 ἄλλων γενόμενῳ, ὕστερον δὲ διή-
 κουσε ὁ Σέξτῳ ἐκ Βοιωτίας φιλοσόφου ἔω' αὐ-
 τοῦ Ρώμης, θαμίζων αὐτῷ κὺ φοιτῶν ὑπὸ δύραις.
 πρὸς δὲ κὺ Λύκιότις, γνῶριμῳ ῥήτωρ Ηρώδου
 τοῦ Αθηναίου ῥήτορῳ, ἤρετο περὶόντα, ποῖ βαδί-
 ζει ὁ ἐφ' ὅ, τι. Καὶ ὁ Μάρκῳ· Καλὸν ἔφη κὺ γη-
 ράσκῃν τὸ μανθάνειν. ἔμι δ' ἡ πρὸς Σέξτομ τὸν
 φιλόσοφον μαθησόμενῳ ἃ ὅπω οἶδα. Καὶ ὁ
 Λύκιῳ, δὲ ἄρας τὴν χεῖρα ἐς τὸν ὕψαν· Ω Η-
 λε, ἔφη, ὁ Ρωμαίων Βασιλεὺς, γηράσκων ἤδη
 δέλτου ἐφαψάμενῳ ἐς διδασκάλου φοιτᾶ.
 ὁ δὲ ἐμὸς Βασιλεὺς Αλέξανδρῳ δ' ὅ κὺ λ'
 ἔτῳ ἀπέθανεν. Οὗτος ἔγραψε τοῦ
 ἰδίου εἰς διαγωγὴν τῶν βιβλίων ἑ.

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ

Μάρκῳ

3
ΑΡΚΟΣ βασιλεὺς Ῥωμαίων· οὐ
ἐκπλήττει σιωπῇ μᾶλλον, ἢ ἐ-
παινεῖν ῥαδίον, ὅθενός λόγῳ ταῖς
τοῦ αὐτοῦ ἀρεταῖς ὀξισουμένου.

ἐκ πρώτης γὰρ ἦδεν ὅτι ἡλικίας, εὐσαδῆ τε ἡ-
τύχιον βίον ὑποσκόμμεν, ὅτε ἡτὶ δέοι, ὅτε
καθ' ἡδονὴν τραπείας τὸ πρόσωπον ὤφθη πώ-
ποτε. ἐπαυεῖ δὲ τῶν φιλοσόφων τοὺς ἀπὸ ὅτι σο-
ῶς· καὶ ἦν ἀρὰ ἐκείνων μίμητις, ὅ μόνον ἡτὶ τῶν
τῶν διατημάτων ὑπὸ τῆς διδασκίαν, ἀλλὰ καὶ ἡτὶ τῶν
τῶν μαθημάτων σύλληψιν. ὅτω γὰρ ἐκ νέας καὶ
μυῖθον ὅτι ἡλικίας διέλαμπεν, ὥς πολλάκις τὸν
Ἀδριανὸν ὑπὸ τοῦτον ἐβελῆσαι τὸν ὅτι βασιλείας
ἀγαγεῖν κληῖρον. ἐπεὶ δὲ ἐφθασε τὸν Εὐσεβῆ πρὸς
πρὸς ἡτὶ νόμον ποιησάμεν, ἐκείνῳ μὲν τῶν αὐ-
τοῦ διαδοχῶν ἐφύλαξε· τοῦτον δὲ σιωπῇ ἐ-
γνωσθῆναι ὑπὸ γαμίας τῷ Εὐσεβεῖ, ὥς αὐτὸ ἡτὶ τῶν
τοῦ γένους διαδοχῶν εἰς τὴν ἡγεμονίαν πρὸς ἐλ-
θοι. τότε γὰρ ἰδιώτῳ βίον γν' ἰσηγορίᾳ τοῖς πολ-
λοῖς Ῥωμαίοις ἐβίω, οὐδὲρ τῇ ἐπασιγήσει τοῦ γέ-
νους ἀλλοιωθεῖς· καὶ ἐπεί πρὸς ἡλθεν εἰς τὴν ἡγεμο-
νίαν, ἡτὶ μοναρχίαν ὀξυγύμνος, καὶ τῶν ἀκραν δυ-
νατείαν καρπόμενος, πρὸς ὁδεμίαν ἀλαζονείαν
ὑπήχθη πώποτε. ἀλλὰ ὡς ἐλδύθεσθαι καὶ
διαφίλης γν' τοῖς εὐεργετήμασι· ἀγαθὸς
δὲ καὶ μέτριος γν' ταῖς τῶν ἐθνῶν
διοικήσεσι.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ
ρος τῷ εἰς ἑαυτὸν Βιβλίῳ α.

ΑΡΑ τὸ πάππυ δῆρ, τὸ καλόν
τες, καὶ ἀόργητον. Παρὰ τῇ δό
ξης καὶ μνήμῃς τῇ πόδι τοῦ γρονή
σαντος, τὸ αἰδῆμον καὶ ἀρρήνικόν.

Παρὰ τῇ μητρὸς, τὸ θεοσεβές, καὶ μεταδόλι
κόν· καὶ ἐφεκλικόν, τὸ μόνον τὸ κακοποιεῖν, ἀλλὰ
καὶ τὸ ὑπὲρ γνώσεως γίνεσθαι τοιαύτης. ἐπὶ τὸ
τὸν κατὰ τῇ διαίταν, καὶ πόρρω τῇ πλεσιακῆς
διαγωγῆς. Παρὰ τὸ προπάππυ, τὸ μὴ εἰς δῆ
μοσίας διατριβὰς φοιτῆσαι, καὶ τὸ ἀγαθοῖς δι
δάσκαλοις κατ' οἶκον χεῖρα δακνῆναι καὶ τὸ γινῶναι ὅτε
εἰς τὰ τοιαῦτα δεῖ ἐκτρῶς ἀναλίσκειν. Πα
ρὰ τὸ τροφέως, τὸ μήτε πρᾶσιανός, μήτε βγεν
ιανός, μήτε παλμολάει· ἢ σκετάει· γρη
δακνῆναι τὸ φερέπονον, καὶ ὀλιγοδίεις, καὶ αὐτὸς γυ
κόν, καὶ τὸ ἀκλύπτα γμον, καὶ τὸ δις πρόσδεκ
τὸν διαβολῆς. Παρὰ Διογνήτῃ τὸ ἀκρόασι
στον· καὶ τὸ ἀπιστικόν τοῖς ὑπὸ τῷ τῶρα τῶ οὐμνῶν
καὶ γρήτων, πόδι ἐπωδῶν, καὶ πόδι δαιμόνων
καὶ πομπῆς καὶ τῶν τοιῶν λεγομένων. καὶ τὸ μὴ
ὀργυγοτροφῆν, μηδὲ πόδι τὰ τοιαῦτα ἐπισηδᾶν.
καὶ τὸ ἀνέχεσθαι παρρησίας, καὶ τὸ οἰκειωθῆναι
φιλοσοφίας· καὶ τὸ ἀκῶσαι, πρῶτον μὲν βακχίς,
α. εἰτα

εἶτα ταῦτ' ἀσίδ' ὅ, καὶ μαρκιανῶ, καὶ τὸ γράψαι
 διαλόγους γν' παιδὶ. καὶ τὸ σκίμποι' ὅ καὶ δο-
 ρᾶς ὑπὸ θυμῆσαι, καὶ ὅσα ποιεῖται ἡ ἐλληνικῆς
 αἰσῶν ἔχοντα. Παρὰ Ρουσίκου τὸ λαβεῖν
 φαντασίαν τοῦ γράψαι διορθώσεως καὶ θερα-
 πείας τοῦ ἡθους. καὶ τὸ μὴ ἐκτραπῆναι εἰς ἱ-
 λον σοφιστικόν, μηδὲ τοῦ συγγράφειν πόδι τῶν
 θεωρημάτων, ἢ προτρεπτικὰ λογάκια διαλέγε-
 σθαι, ἢ φαντασιοπλήκτως τὸν ἀσκητικόν, ἢ τὸν
 θυεργητικόν αὐτὰ ὑπὸ δεικνύσθαι. καὶ τὸ ἀκρῶς
 καὶ ῥηθρῶς καὶ ποιητικῶς, καὶ ἀσειολογίας, καὶ
 τὸ μὴ γν' σολῆ κατ' οἶκον πόδι πατεῖν, μηδὲ τὰ
 ἑαυτὰ ποιεῖν. καὶ τὸ τὰ ὑπὸ σόλια ἀφελῶς γρά-
 φειν, οἷον τὸ ὑπὸ αὐτοῦ τούτου ἀπ' Σινοέσης τῇ
 μητρὶ μου γραφῆναι. καὶ τὸ πρὸς αὐτὸν χαλεπῶν
 τας καὶ πᾶν μελήσαντας θύσαν κλήτως καὶ
 θυεργῶς, ἐπειδ' αὐτὰ χίρια αὐτῷ ἐπανελθεῖν
 ἐβελήσωσι, διακείσθαι. καὶ τὸ ἀκριβῶς ἀναγινώ-
 σκειν. καὶ μὴ ἀρκεῖσθαι πόδι νοοῦντα ὁλοχερῶς.
 μηδὲ τοῖς πόδι λαλῶσι ταχέως συγκατατίθεσθαι.
 καὶ τὸ γν' τυχεῖν τοῖς ἑπικηρτέοις ὑπομνήμασι,
 ὧν οἶκός ἐστι μετέδωκε. Παρὰ ἀπολλωνίου, τὸ
 ἐλδύθερον καὶ ἀναμφιβόλως ἀκύνδυτον. καὶ
 πρὸς μηδὲν ἄλλο ἀκρῶς βλέπειν, μηδὲ ἐπ' ὀλίγον
 ἢ πρὸς τὸν λόγον. καὶ τὸ αἰετῶς ὁμοίον, γν' ἀλγυδῶ
 σιρ ὁξείας, γν' ἀκρῶς βολῆ τέκνου, γν' μακρῶς νόσοις.

καὶ τὸ πρῶτον πρᾶξιματὸς ζῶντος ἰδεῖν γνῶ-
 ρως, οὗ δύναται ὁ αὐτὸς σφοδρότατος εἶναι, καὶ
 αἰεμελῆσθαι, καὶ τὸ γινώσκαι τὰς δὲ ζηγύσεσι μὴ διυχεραν-
 τικόν. καὶ τὸ ἰδεῖν ἀνθρώπου σαφῶς ἐλάχισον τῷ
 αὐτῷ καλῶς ἢ γυμνῶς τὴν ἐμπειρίαν, καὶ τὴν γνῶ-
 τήθειαν τὴν πρὸς τὸ πρᾶξιματὸς τὰ θεωρήμα-
 τα. καὶ τὸ μαθεῖν πῶς δεῖ λαμβάνειν τὰς δοκῶ-
 σας χάριτας παρὰ φίλων, μὴ τε δὲ ζητῶν δὲ
 τῶν ταμῆτε ἀνασθῆναι πρᾶξιματὸς. Πα-
 ρὰ Σέξτο, τὸ θυμὸν καὶ τὸ πρᾶξιματὸς οἴκου
 τοῦ πατρονομικῶς. καὶ τὴν γνῶσιν τοῦ κατὰ
 φύσιν ζῆν. καὶ τὸ σεμνὸν ἀπλάσως. καὶ τὸ σο-
 φιστικόν τῶν φίλων κηδεμονικῶς. καὶ τὸ ἀνεκτικόν
 τῶν ἰδίων τῶν. καὶ τὸ ἀθεώρητον τῶν οἰομένων. καὶ
 τὸ πρὸς πάντας θυμῶς, ὥς ἐκλακείας μὴ
 πάσης προσκνέσθαι εἶναι τῇ ὁμιλίᾳ αὐτοῦ, αἰ-
 δισιμώτατον δὲ αὐτοῖς ἐκείνοις παρ' αὐτὸν ἐκεί-
 νου τὸν καιρὸν εἶναι. καὶ τὸ καταληπτικῶς καὶ ὁδῶν
 δὲ διδασκῶν τε καὶ τακτικῶν, τῶν εἰς βίον ἀναγ-
 γαίων διλογμάτων. καὶ τὸ μὴ δὲ ἐμφασίμῳ ποτε
 ὀργῆς, ἢ ἄλλου ἑνὸς πάθους πρᾶξιματὸς. ἀλλὰ ἅμα
 μὴ ἀπεχθέςατον εἶναι, ἅμα δὲ φιλοσοφώτατον. καὶ
 τὸ δύσημον, καὶ τὸ ἀποφητὶ. καὶ τὸ πολυμα-
 θεῖς ἀνεπιφάντως. Παρὰ Ἀλεξάνδρου τῷ γραμ-
 ματικοῦ τὸ ἀνεπίπληκτον. καὶ τὸ μὴ ὀνειδισι-
 κῶς ὑπελαμβάνεσθαι τῶν βάρβαρον, ἢ σόλοικόν

ἡ ἀπὸ τῆς προγενεγεναιμίας, ἀλλ' ὑπὸ δειξίως αὐ-
 τὸ μόνον ἐκείνο, ὃ ἐδ' εἰς ἡδονὰς, προφέρει δαδὰ, γ-
 τρόπῳ ἀρκείσεως, ἢ συνεπιμαρτυρήσεως, ἢ
 συνδιδασκαλίας πρὸς αὐτοῦ τοῦ πράγματ'·
 ὅχι πρὸς τοῦ ῥήματ'· ἢ δι' ἐτόρας πινὸς βιαιώ-
 της ἐμμελῶς πρὸς υπομνήσεως. Παρὰ φρόντα
 ντὸ ὑπὸ δειξίως οἷα ἡ τυραννικὴ βασιλεία, καὶ
 ποικιλία, καὶ ὑπόκρισις. καὶ ὅτι ὡς ἐπὶ πᾶσι οἱ
 καλὸι μὲν οἱ παρ' ἡμῶν ὑπαγρίδαι, ἀσχεγὸς
 τὸ οὐκ ὅπως εἰσὶ. Παρὰ Ἀλεξανδρου τοῦ Πλατω-
 νικοῦ, τὸ μὴ πολλάκις, μηδὲ χωρὶς ἀνάγκης λέ-
 γειν πρὸς πᾶσι, ἢ γὰρ ὑπὸ πολλῶν γράφειν, ὅτι ἀσχολὸς
 εἰμι· μηδὲ εἰς τοῖς τοῦ τρόπου συνεχῶς πρὸς αὐτῶν
 τὰ κατὰ τὰς πρὸς τοῖς συμβιοῦντας σχέσεις καθή-
 κοντα, προβαλλόμεν' τὰ πόδεσσι τὰ πράγμα-
 τα. Παρὰ Κατόλου, τὸ μὴ ὀλιγώρως ἔχειν φι-
 λου αἰωμνίαν, καὶ τὴν τύχην ἀλόγως αἰωμνίσαι,
 ἀλλὰ πειρᾶσθαι καὶ ἀκρηθισαίαι ὑπὸ τὸ σύν-
 θες. καὶ τὸ πρὸς τῇ διδασκαλίᾳ ἐκθύμως εὐφρι-
 μον, οἷα τὰ πρὸς Δομητίου καὶ Ἀθηνόδοτου ἀκρηθ-
 μον εὐόμναι. καὶ τὸ πρὸς τὰ τέκνα ἀληθινῶς ἀγα-
 πηλικόν. Παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου Σεουήρου,
 τὸ φιλοίκειον, καὶ φιλάληθες, καὶ φιλοδίκαιον. καὶ
 τὸ δι' αὐτὸν γινώσκειν θρασέαι, ἐλβίδιον, κάτα-
 να, δίωναν, Βροῦτον. καὶ φαντασίαν λαβεῖν πολ-
 τείας ἰσονόμους, κατὰ ἰσότητά καὶ ἰσηγορίαν δι-
 οικημνίας,

οικουμένης, καὶ βασιλείας τιμώσης πάντων μά-
 λιστα τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀρχομένων. καὶ ἐπὶ παρ'
 αὐτοῦ τὸ ἀμελές, καὶ ὁμόθυρον γὰρ τῇ τιμῇ τῆς φι-
 λосоφίας, καὶ τὸ εὐποηλικόν, καὶ τὸ εὐμετάδο-
 ῖον ἐκτενές, καὶ τὸ εὐελπί. καὶ τὸ πισδουλκόν
 πόρι τοῦ ἑαυτῷ φίλων φιλεῖν. καὶ τὸ ἀνε-
 πίκευπτον πρὸς αὐτὴν καταγνώσεως ἑαυτοῦ
 τυγχάνοντας. καὶ τὸ μὴ δειδῶσαι σοχασμοῦ αὐτῶν φέ-
 ρους αὐτοῦ πόρι τοῦ τί θέλει, ἢ τί οὐ θέλει, ἀλλὰ
 δῆλον εἶναι. Παράκλησις Μαξίμου, τὸ κρα-
 τῆς ἑαυτοῦ, καὶ κατὰ μηδὲν πρὶς φοροῦ εἶ-
 ναι. καὶ τὸ εὐθυμον γὰρ τε ταῖς ἀλλαις πόρισε-
 σεις, καὶ γὰρ ταῖς νόσοις, καὶ τὸ εὐκρατῆς τῷ ἥθει,
 καὶ μελίχιον, καὶ γοδρατόν, καὶ εὐχετλίως κατὰ-
 γασκόν τῷ προκειμένῳ. καὶ τὸ πάντας αὐτῷ
 πισδύειν, πόρι ὡς λέγοι ὅτι ὅπως φρονεῖ καὶ πόρι
 ὡς πράττει, ὅτι εὐκακῶς πράττει. καὶ τὸ ἀθαύμαστον
 καὶ ἀνεκπληκτόν, καὶ μηδαιμοῦ ἐπειγόμενον, ἢ ὀκνῶν,
 ἢ ἀμνηστικόν, ἢ κατηφές, ἢ προσεσηρὸς, ἢ πάλιν
 θυμώδην, ἢ ὑποφώδην, καὶ τὸ εὐεργετικόν, καὶ τὸ
 συγγνωμονικόν, καὶ τὸ ἀψιδύειν καὶ ἀδιδασκόμε-
 μαλλον ἢ διορθομενίου φαντασίαν πρὸς ἑαυτὸν. καὶ
 ὅτι ὅτε ἦν αὐτῷ ποτε τις ὑπερορᾶς ἑαυτοῦ,
 ὅτε ὑπέμεινεν αὐτὸν κρείττονα αὐτῷ αὐτὸν ὑπολα-
 βῆν καὶ τὸ εὐχαριεργεῖν. Παρὰ τὸ πατρὸς
 τὸ ἡμέτερον καὶ μενέλικόν ἀγαλόντως ἔστι τὸ εὐεργε-

τασμῶν κριθέντων. καὶ τὸ ἀκενόδοξον ποδὶ
 τὰς δοκῶν τιμὰς, καὶ τὸ πολύπονον καὶ γνῶσε-
 χές. καὶ τὸ ἀκροσινὸν τῶν ἐχόντων τι κρινωφελές
 εἰσφέρειν. καὶ τὸ ἀπ᾽ αὐτῆς πῶς εἰς τὸ κατ' ἀξίαν
 ἀκνεμηνὸν ἐκείνῳ. καὶ τὸ ἐμπειρον, ποῦ μὲν
 χρεῖα γνῶστέως, ποῦ δὲ ἀνέσεως. καὶ τὸ παῦσαι
 τὰ ποδὶ αὐτῶν δῶτας τῶν μερακίων. καὶ ἡ νοινο-
 νοημοσύνη. καὶ τὸ ἐφείδαι τοῖς φίλοις μήτε σω-
 δεῖν οὐδὲν αὐτῷ πάντως, μήτε σωμαποδὲν ἡμῶν
 ἐπ' ἀνάγκης. αἰεὶ δὲ ὁμοίον αὐτὸν καταλαμβάνει-
 δι. ὑπὸ τῶν δὲ χρεῖας τινὰς ἀκλειφθέντων. καὶ
 τὸ ζητητικὸν ἀκριβῶς γνῶναι τοῖς συμβουλίαις, καὶ
 ἐπίμονον, ἀλλ' οὐ τὸ προαπέσθαι τὴν ἐρδύνης ἀρε-
 σθεῖς ταῖς προχείροις φαντασίαις. καὶ τὸ διατη-
 ρητικὸν τῶν φίλων, καὶ μηδ' αὖτ' ἀψήκωτον, μηδὲ
 ὑπὸ μανίαν. καὶ τὸ αὐτάρκες γνῶναι παντὶ, καὶ τὸ φα-
 δρὸν, καὶ τὸ πόρρωθεν προνοητικὸν, καὶ τῶν ἐλα-
 χίσων προδιοικητικὸν ἀφ' αὐτῶν γνῶσιν. καὶ τὸ τὰς ὑπὸ
 βοήσεως, καὶ πᾶσαν κολακείαν ἐπ' αὐτῇ σαλῆσαι.
 καὶ τὸ φυλακτικὸν αἰεὶ τῶν ἀναγκαίων τῆς ἀρχῆς. καὶ τῶν
 μισθωτικῶν τῆς χορηγίας, καὶ ὑπομνητικὸν τῶν τῶν
 ἐσθλῶν βουδν κατὰ τὴν ἀσέως. καὶ τὸ μήτε ποδὶ αὐτῶν θεὸς
 δεισιδαιμόνιον, μήτε ποδὶ ἀνθρώπου δειμονοπι-
 κόν, ἢ ἀρεσκοντικόν, ἢ ὀχλοχαρὲς, ἀλλὰ νῆφον γνῶ-
 πᾶσι, καὶ βέβαιον, καὶ μηδ' αὖτ' ἀπειρόκαλον, μη-
 δὲ λακωνισμόν, καὶ τὸ τοῖς εἰς θυμάρειαν βίου φέρου

σίλῃ, ὥρῃ ἢ τύχῃ παρέχει δαψίλειαν χρησινὸν ἀτύ-
 φως ἅμα, καὶ ἀπροφασίως, ὥς τε πρῶντων μὲν
 ἀνεπιτιδιόυτως ἀπῆλθ', ἀπόντων δὲ μὴ δεῖσθαι.
 καὶ τὸ μὴ τε αὐτὴν εἰπεῖν μὴ τε οὐ σοφιστὴς, μὴ-
 τε οὐ οἰκογενὴς ἐρυνάκλῃ, μὴ τε οὐ χολαστικὸς,
 ἀλλ' οὐ αὐτὴς πέπεισθαι, τέλεισθαι, ἀπολάκδυσθαι,
 προεσκέυαι δυνάμεισθαι καὶ τῷ ἑαυτοῦ καὶ ἄλλων.
 πρὸς τοῖς δὲ καὶ τὸ ἐμνησκὸν τῷ ἀληθῶς φιλο-
 σοφόντων, τοῖς δὲ ἄλλοις ἐκ δζονειδισισόν. ἔτι δὲ
 τὸ δυνάμεισθαι, καὶ δύχαρι ἐκ κατακόρυφου. καὶ τὸ τῷ ἰ-
 δίου σώματος ὑπὸ μελεσκὸν ἐμμέτρως· οὔτε ὡς
 αὐτὸς φιλόζωσθαι, οὔτε πρὸς καλλωπισμόν, οὔτε
 μὴ ὀλιγώρως· ἀλλ' ὥστε διὰ τὴν ἰδίαν προσο-
 χίαν, εἰς ὀλίγιστα ἰατρικῶν χρίζειν ἢ φαρμάκων καὶ
 ὑπὸ θημάτων ἐκτός. μάλιστα δὲ τὸ πρῶτον ἐμνησκὸν
 ἀβασκάνως τοῖς δυνάμεισθαι καὶ ἐμνησκόν. οἷον
 τὴν φραστικὴν, ἢ τῷ τὴν δζ ἰσορείας νόμον, ἢ ἐθῶν
 ἢ ἄλλων ἐμνησκόντων πραγμάτων· καὶ συσσωρευτικὸν
 αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστοι καὶ τὰ ἴδια προτοδύματα ἐν-
 δοκιμῶσι. Πάντα δὲ καὶ τὰ πάτρια πράσσων,
 ἐπὶ αὐτὸ ὅσον ὑπὸ τῆς δζ φαινέσθαι τὸ τὰ πάτρια
 φυλάσσειν. ἔτι δὲ τὸ μὴ ἐμμετακίνητον καὶ ῥιπῆ-
 σινὸν, ἀλλὰ καὶ τοῖς καὶ πράγμασι τοῖς αὐτοῖς
 ἐνδοξαρίσιν. καὶ τὸ μετὰ τὸν παροξυσμὸν ἐν ἡ-
 φαλαλγίαις, νεαρόν ἐν θύς καὶ ἀκμαῖον πρὸς τὰ
 σωτήρια ὄργανα. καὶ τὸ μὴ εἶναι αὐτῷ πολλὰ τὰ ἀπόρ-

ῥητα, ἀλλὰ ὑλίγισα καὶ σπανιώτατα. καὶ ταῦτα
 ὑπὲρ τῶν νοινῶν μόνον. καὶ τὸ ἔμφρον καὶ μεμετρη-
 μένιον γὰρ τε θεωριῶν ὑπὸ τελέσει, καὶ δ' ὅρων κατα-
 σκόναῖς, καὶ δ' αἰνομαῖς, καὶ τοῖς τοιούτοις ἀνθρώ-
 ποις, πρὸς αὐτὸ δὲ τὸ δ' εὖ πραχθῆναι διεδορικό-
 τῃ, ὃ πρὸς τίνι ὑπὸ τοῖς πραχθείσι δοξάζειν, ὃ καὶ
 ἐν ἁφρὶ λούσης. οὐχὶ φιλοκοδόμῃ. οὐ πόδε-
 τας ἐδωδίας ὑπὸ νοητής. ὃ πόδε-ἐδῆτων ὑφᾶς καὶ
 χροᾶς, οὐ πόδε-σωμάτων ὥρας. ἢ ἅρ' ἁλωίου σολή,
 ἀνάγουσα ἅρ' ἁλῆς ἐπαύλεως, καὶ τῶν γὰρ λα-
 νοβίω τὰ πολλὰ, τῷ τελῶνι γὰρ τὸ σκλοῖς πᾶσι
 τὰ μὲν ὡς ἐχρήσατο, καὶ τῶν ὁδοῖν τὸ τρέπον.
 ὃ δὲ γὰρ ἀπὸ πηγῆς, ὃ δὲ μὲν ἀδυσώπητον, ὃ δὲ λα-
 βρον, οὐδὲ ὡς αὐτὴν ἵνα εἰπεῖν ποτε ἕως ἰσχυ-
 τῃ. ἀλλὰ πάντα διειλημμένα λελογίσθη
 ὡς ὑπὸ ἀρχῆς, ἀταράχως, τέταγμένως, ἐρῶμέ-
 νως, συμφώνως ἑαυτοῖς. Εφαρμόσει δὲ αὐτῷ
 τὸ πόρι τῷ Σωκράτους μνημονοδόμῃ, ὅτι καὶ ἀπὲ
 χεῖρ καὶ ἀκλαύειν ἐδωδῆς τούτων, ὡς πολλοὶ
 πρόσθε τὰς ἀρχὰς ἀδυνῶς, καὶ πρὸς τὰς ἀκλαύ-
 σεις γὰρ δολικῶς ἔχουσι. τὸ δὲ ἰχύνει καὶ ἐν καρτε-
 ρει καὶ γνῆφειν ἑκατέρω, ἀνδρὸς δὲ καὶ ἀφ' ἑορ καὶ
 ἀφ' ἑορ ψυχὴν ἔχοντῃ, οἷον γὰρ τῇ νόσῳ τῇ μα-
 ξίμῃ, παρὰ τὴν θεῶν, τὸ ἀγαθὸς πάππος, ἀγαθὸς
 γονεῖς, ἀγαθὸς ἀδελφὸν, ἀγαθὸς διδασκά-
 λος, ἀγαθὸς οἰκίος, συγγενεῖς φίλος, χεῖρ ἀ-

πάντα σchein, κἢ ὅτε πόριξθῇ αὐτῶν προέπει-
 πλημελῆσαι, καὶ τοὶ διάθεσιν ἔχων τοιαύτω,
 ἀφ' ἧς, εἰ Τυχόν, καὶ ἐπραξάτω τοῦτο. τὸ θεὸν δὲ
 ποίῃα, τὸ μηδὲμίαν συνδρομὴν πραγμάτων γνέ-
 σθαι, ἥ τις ἐμελλε με ἐλέγξειν, κἢ τὸ μὴ πλέον ὑπάρ-
 φῆναι πᾶρά τῇ παλαιᾷ τοῦ παπποῦ. καὶ τὸ
 τὴν ὥραν διασωσας. κἢ τὸ μὴ πρὸ ὥρας ἀνδρω-
 θῆναι, ἀλλ' ἐτι κἢ ὑπὸ λαβὴν τοῦ χρόνου, τὸ ἀρχόντε
 κἢ πατρὶ ὑποταχθῆναι, ὅς ἐμελλεν πάντα τὸν
 τύφον ἀφαιρήσειν με, καὶ εἰς γνῶσιν ἄξειν, τοῦ
 ὅτι δυνάτορ ὅτι γν' αὐτῇ βιῶντα, μήτε διορυφο-
 ρήσεων χηΐζειν, μήτε ἐδήτων σημειωδῶν, μήτε
 λαμπάδων κἢ ἀνδριάντων τοιῶνδ' ἐτινων καὶ
 τοῖσμοις κόμπει· ἀλλ' ἐξείμι ἐγγυτάτω ἰδιώτῃ
 συσέλειν ἐαυτὸν, κἢ νῦν δὲ τῶν ταπεινότητον ἢ
 ῥαθυμότητον ἔχειν πρὸς τὰ ὑπέρτατον κοινῶν ἢ γε-
 μονικῶς πραχθῆναι δέοντα. τὸ ἀδελφῶ τοιοῦτο
 Τυχῆιν, δὲ αὐτὸς μὲν δὲ ἡ θὸς ἐπεγείραί με πρὸς
 ὑπὸ μέλειαν ἐμαυτοῦ· ἀμαδὲ κἢ τιμῇ κἢ σοφίᾳ δὲ
 φραίνοντός με. τὸ παιδίά μοι ἀφύη μὴ γνέσθαι,
 μηδ' ἐκ τὸ σωμᾶτιον διασφοφά. τὸ μὲν
 ἐπὶ πλέον με προκόψαι γν' ῥητορικῇ καὶ ποιητι-
 κῇ καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπὸ τηλεδύμασι, γν' οἷς ἴσως
 αὐ κατεχέθην, εἰ ἡ δόμῳ ἐμαυτὸν δυνόδως προ-
 ἴοντα. τὸ φθάσαι αὐτὸς σοφίας γν' ἀξιωματικῆς
 τασῆσαι, οὐδὲν ἐδόκουν μοι ὑπὸ θυμῶν, καὶ μὴ

αὐαβαλέδαι ἐλπίδι, τὸ μὲν ἐπεὶ νέοι ἐτι
 σαρ, ὕσερον αὐτὸ πράξειν. τὸ γινῶναι Απολώ-
 νιον, Ράσικον, Μαξιμον. τὸ φανταδῆναι πρὸς Ἰσ-
 κὴν φύσιν βίου γναργῶς καὶ πολλὰς, οἷον τις
 εἴη. ὥς ἐσορῶν τοῖς θεοῖς, καὶ ταῖς ἐκείθεν διαδό-
 σεσι καὶ συλλήψεσι, καὶ ἐπινοίαις, μή μιν λωλύειν ἢ
 εἶναι καὶ φύσιν ζῶμε. ἢ ἀρλείπεως ἐτι τὸ του-
 τὰ πᾶσι ἐμὴ αἰτίαν, καὶ πρὸς τὸ μὴ διατηρεῖν
 τὰς ἐκ τῶν θεῶν ὑπομνήσεις, καὶ μόνον οὐχὶ διδασ-
 καλίας. τὸ ἀντιχεῖν μοι τὸ σῶμα ὑπὸ τοσούτον
 γὰρ τοιαύτῳ βίῳ. τὸ μήτε βγενδέκτης ἀφ' αὐτοῦ, μή-
 τε θεοδότου. ἀλλὰ καὶ ὕσερον γὰρ ἐρωτικοῖς πάθε-
 σι γρόμῳ ὑγιᾶναι τὸ χαλεπὸν ἄντα πολλὰς
 Ρασίκῳ, μηδὲν πλέον πράξαι, ἐφ' ᾧ αὐτὸς
 τέγνωρ. τὸ μέλλουσαν νέαν τελευτᾶν τῷ τεκ-
 σαν ὁμῶς οἰκῆσαι μετ' ἐμοῦ τὰ τελευτᾶν ἔτη.
 τὰ ὅσα καὶ ἐβλήθην ὑπὸ θυρῆσαι τινι πρηνόμει-
 νῳ, ἢ εἰς ἄλλό τι χεῖρον, μηδ' ἐποτε ἀκοῦσαί με
 ὅτι οὐκ εἰς μοι χεῖμα ἔσθην γήνηται. καὶ τὸ αὐτῷ
 ἐμοὶ χεῖμα ὁμοίαν ὡς παρ' ἐτόρου μεταλαβῆναι,
 μὴ συμπεσεῖν. τὸ τῇ γυναικὶ τοιαύτῳ εἶναι, ὅτι
 οἷον πειθύνιον, ὅτι φιλόσοφον, οὐτῶς δὲ
 ἀφελῆ. τὸ ὑπὸ τῆς εὐφροσύνης εἰς τὰ παιδία
 δουπορεῖν. τὸ δ' ὁνειράτων βοηθήματα δοθῆ-
 ναι ἄλλα τε καὶ ὡς μὴ πῦρ αἶμα· καὶ μὴ λιγ-
 γυᾶν καὶ τούτου γὰρ καὶ τῇ ὥσπερ χεῖμα. ὅπως

τὴν ἐπιθύμησιν φιλοσοφίας, μὴ ἔμπεσῃν εἰς τινὰ
σοφιστὴν μηδὲ ἀκηκθῆναι ὑπὸ τῶν συγγραφεῖς. ἢ
συλλογισμὸς ἀναλύειν· ἢ ποῦ τὰ μετεωρολογι-
κὰ καταγίνεσθαι. Πάντα γὰρ ταῦτα θεῶν βοηθῶν
ἢ τύχης δέεται.

Τὰ γινόμενα δὲ πρὸς τῷ γράνῳ. α.

Εὐθὺν προλέγειν ἑαυτῷ, σιωτῶν δὲ ξομαί ποῦ
ὄργῳ, ἀχαρίζω. ὑβρίζῃ, δολερῶ, βασκάνω, ἀκοι-
νωνῶ. Πάντα ταῦτα συμβέβηκον ἐκείνοις.
παρὰ τὴν ἀγνοίαν τῇ ἀγαθῇ ἢ κακῇ. ἐγὼ
δὲ θεωρητικῶς τὴν φύσιν τοῦ ἀγαθοῦ, ὅτι κα-
λόν, καὶ τοῦ κακοῦ, ὅτι αἰσχρόν, καὶ τὴν αὐτῇ τοῦ
ἁμαρτανόου φύσιν ὅτι μοι συγγενὴς, οὐχὶ αἷμα
τῷ ἢ σπέρματι τῷ αὐτῷ, ἀλλὰ νοῦ, καὶ θείας
ἀκμοίρας μέτεχον, οὐτε βλαβῆναι ὑπὸ τινὶ
αὐτῶν διώσμαι· αἰσχρῶ γὰρ με εἶς ποῦ βαλ-
λαί, ὅτε ὀργίζεσθαι τῷ συγγενεῖ διώσμαι, ὅτε ἀπέχ-
θεσθαι αὐτῷ. γέγονα μὲν γὰρ πρὸς σιωπῆν ὡς
πόδες, ὡς χεῖρες, ὡς βλέφαρα, ὡς οἱ σοῖχοι τῶν
αἰῶν καὶ τῶν κἄτω ὀδόντων. Τό οὖν ἀντιπράσ-
σειν ἀλλήλοις παρὰ φύσιν. ἀντιπρακτικόν δὲ
τὸ ἀγανακτεῖν καὶ ἀκρετέφεσθαι. Ὅτι ποτε τοῦτο
εἰμι, βαρύνει. Καὶ πονεῖν, ἢ τὸ ἡγεμο-
νικόν. ἄφες τὰ βιβλία, μηκέτι σπῶ. ὃ δὲ δοταί,
ἀλλ' ὡς ἡδὴ ἀποθνήσκων τῶν μὲν σαρκίῳ κα-
ταφρόνῃσιν λυθῇ ἢ ὁσάκεια, ἢ κροκύφαντα,

ἐκ νούρων, φλεβίων, ἀρτηριῶν πλεγμάτων, θέασ-
σαι δὲ καὶ τὸ πνεῦμα ὁποῖόν τι ἐστὶν· ἀνεμῶ,
ἢ δὲ αἰὲρ αὐτὸ, ἀλλὰ πάσης ὥρας ὀξευμένῳ, καὶ
πάλιν ῥοφόμενῳ. τρίτον ὅτι τὸ ἡγεμονικόν. ὧδε
ἐπινοήθητι. Γόρων εἰ· μή κετι γὰρ ἐάσης δι-
δύσαι· μή κετι καὶ ὀρμυλῷ ἀκοινώνητον νούρο-
σας ποδῆναι· μή κετι τὸ εἰμαρμένον, ἢ πρὸς δις-
χορᾶναι, ἢ μέλλον ὑποδύνεαι. Τὰ τῶν θεῶν προ-
καίας μεσά, τὰ δὲ τύχης ἐκ ἀνδρύσεως ἢ συγ-
κλώσεως, καὶ ὑπὸ πλοκῆς τῶν προνοίας διοικου-
μένων. πάντα ἐκείθεν ῥεῖ. πρόσσει δὲ τὸ ἀναγ-
καῖον, καὶ τὸ ἰδίῳ κόσμῳ συμφέρον, ὃ μέρε-
ται. Παντὶ δὲ φύσεως μέρει ἀγαθόν, ὃ φέρει ἢ τῷ
ὅλῳ φύσει, καὶ ὃ ἐκείνης ὅτι σωσικόν. σώζουσι δὲ
κόσμον ὡς πρὸς αἰτῶν σοιχείων ὅτως καὶ αἰτῶν
συγκριμάτων μεταβολαί. ταῦτά σοι ἀρκείτω,
αἰεὶ δ' ὄγματα ἔσω· τίλιν δὲ τῶν βιβλίων δίδω-
ρίνον, ἵνα μὴ γογγύζω ἀποθανύης, ἀλλὰ ἰλεις

ἀληθῶς, καὶ ἀπὸ καρδίας θυ-

χάρις τοῖς

θεοῖς.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ
ρος τῶν εἰς αὐτὸν βιβλίων Β.

ΕΜΝΗΣΟ ἐκ πόσου ταῦτα ἀνὰ
βάβη, καὶ ὑποστάκεις προθεσμίας
λαβών πρὸ τῶν θεῶν οὐ χρεῖται
ταῖς· δ' εἰ δὲ ἥδη ποτέ αἰδέσθαι

τίνος ἥσυχος μέγας εἶ, καὶ τίνος διοικῶντος
ἥσυχος ἀπ' ὁρῶντα ὑπέστης· καὶ ὅτι ὅς τις
ποδὶ γεγραμμένον τὸ χρόνον· ὡς εἰς τὸ μὴ ἀ-
παιθριάσαι χεῖρ, οἰχέσεται, καὶ οἰχέσεται, καὶ αὐ-
τὸς οὐκ ἔστιν. Πάσης ὥρας φροντίζει σιβαρῶς ὡς
Ῥωμαῖος καὶ ἄλλος τὸ γινώσκον, μετὰ τὸ ἀκριβὲς καὶ
ἀπλάτως σεμνότητος, καὶ φιλοσοφίας, καὶ ἐλθυ-
θείας, καὶ δικαιοσύνης πρὸς αὐτοὺς, καὶ χολῶσαν-
τες ἀπὸ τῶν τῶν ἄλλων φαντασιῶν πορίζειν.
πορίζεις δὲ αὐτὸς ὡς ἐχάτῳ τῷ βίῳ ἐκάστῳ πρὸς
ξίμην γένεσιν ἀπὸ μαλαγμῶν πάσης ἐκαιοσύνης
καὶ ἐμπαθῶς ἀποστροφῆς ἀπὸ τοῦ αἰροῦντος λό-
γῳ, καὶ ὑποκείσεως, καὶ φιλαυτίας, καὶ δυνά-
μεισέως πρὸς τὰ συμμεμοιραμένα· ὅρας πῶς
ὀλίγα ἐστὶν ὧν κρατύνεται τις, δύναται δύνου
καὶ θεοδῶν βιώσαι βίον; καὶ γὰρ οἱ θεοὶ πλείον
δὲ ἀπαιτῆσόντες παρὰ τὰ ταῦτα φυλάσσον-
τες. ὕβριζε ὕβριζε αὐτὸν ὡς ψυχὴν, τὸ δὲ πρῶτον
σεαυτὸν ἀκρίβως καιρὸν ἔχεις, ὅτι γὰρ ὁ βίος ἐκά-

σω, ὅτ' ὁ δέ σοι χεῖρον διήνυσαι, μὴ αἰδ' ὑμῶν
 σεαυτῆ, ἀλλ' γν' ταῖς ἄλλων ψυχαῖς τιθεμένη τῇ
 σὺν ὁμοιείαν. Περὶ σπᾶ τί σε τὰ ἔξωθεν ἐμ-
 πίπτοντα; καὶ χολῶν παρέχε σεαυτῷ τὸ προσ-
 μαυθάνειν ἀγαθόν τι, καὶ παῦσαι ῥεμβόμηνθ'.
 ἥδη δὲ καὶ τὴν ἐτέρακν πόδι φρεσὶν φυλακτέον.
 ληρῶσι γὰρ καὶ δῖα πράξεων, οἱ κεκμηνότες ὧν
 βίω, καὶ μὴ ἔχοντες σκοπὸν, ἐφ' ὃν πᾶσαν ὁρμὴν
 καὶ καθάπαξ φαντασίαν ἀποδυννῶσι. Πα-
 ρὰ μὲν τὸ μὴ ἐφισαίνειν τι γν' τῇ ἄλλου ψυχῇ γί-
 γνεται, ὃ ῥαδίως τις ὥφθη κακοδαιμονῶν. τοῦ
 ἥτοις ἑλιδίας ψυχῆς κινήμασι μὴ πρᾶκτολουθῶν
 τας, ἀνάγκη κακοδαιμονεῖν. Τότ' ὡρ' αἰεὶ δέ με
 μνησθ'. τίς ἡ τῶν ὅλων φύσις, καὶ τίς ἡ ἐμὴ, καὶ
 πῶς αὕτη πρὸς ἐκείνῃ ἐχούσα, καὶ ὁποῖόν τι μέ-
 ρθ', ὁποῖον τὸ ὅλον ἔσθαι. καὶ ὅτε ἔσθαι ὁ κοινῶν
 τὰ ἀκόλουθα τῇ φύσει, ἥς μέρθ' εἰ, πράσσειν τε
 αἰεὶ καὶ λέγειν.

Φιλοσόφως ὁ Θεόφραστος γν' τῇ συγείκει τῇ
 ἁμαρτημάτων, ὡς αὖ τις κοινότερον τὰ τοιαῦ-
 τα συγκεῖναι φησὶ βαρύτερα εἶν' τὰ κατ' ἐπι-
 θυμίαν πλημμελέσμενα τῶν κατ' ἐπιθυμίαν. ὁ γὰρ θυ-
 μούμηνθ' μετὰ ἔλυνθ' λύπης καὶ λεληθῆκας συ-
 σολῆς φαίνεται τὸν λόγον ἀποστροφόμενθ'· ὁ δὲ
 κατ' ἐπιθυμίαν ἁμαρτάνων, ὅφ' ἡδονῆς ἡπλώ-
 μενθ' ἀκολαστότερός πως φαίνεται, καὶ θηλύτε-
 ρος.

ρθ' γν' ταῖς ἀμαρτίαις, ὁρῶς ἔν κ' φιλοσοφίας
 ἀξίως ἔφη, μείζονθ' ἐγκλήματ' ἔχεδ' τὸ μετ'
 ἰδούης ἀμαρτανόμην, ἢ πόρ τὸ μετὰ λύπης. ὁ-
 λως τε ὁ μὲν προηδικημένῳ μᾶλλον εἶοικε, καὶ
 δεῖα λύπῃ ἠναγκασμένῳ θυμωθῆναι. ὁ δέ, πύ-
 πόθεν πρὸς τὸ ἀδικεῖν ὥρμηται. φερόμενθ' ὕψ'
 τὸ πρᾶξαι ἵνα κατ' ἐπιθυμίαν, ὥς ἡδ' ἡ δυνάτ'
 ὄντ' ὀξείναι τῷ βίου, οὕτως ἑκάστ' ποιῇ καὶ
 φανοῖται. τὸ δὲ δὴ ἀνθρώπων ἀπελθεῖν, εἰ μὴ
 δεοί εἰσιν, οὐδ' γν' δ' εἰνόν. κακῶ γὰρ σε ἔκ αὖ πόδα
 βάλοιεν, ἢ δὲ εἰ τι οὐκ εἰσιν, ἢ οὐ μέλει αὐτοῖς τῶν
 ἀνθρωπείων· τί μοι ζῶν γν' ἡσμῶ λεγῶν θεῶν, ἢ
 προνοίας κενῶ. ἀλλὰ καὶ εἰσι, καὶ μέλει αὐτοῖς
 τῶν ἀνθρωπείων. κ' γ' οἷς μὴ κατ' ἀλήθειαν κα-
 κῶς, ἵνα μὴ πόδα πίπτει ὁ ἀνθρώπων, ἐπ' αὐτοῖς
 τὸ πᾶν ἔθνη. τῶν δὲ λοιπῶν εἴ τι κακόν ἢ καὶ
 ἄλλ' αὖ προῖδοντο. ἵνα ἔτι πᾶν αὐτῇ τὸ μὴ πόδα πί-
 πται αὐτοῖς. ὁ δὲ χεῖρ μὴ ποιῇ ἀνθρώπου, πῶς
 αὖ ὅσο βίον ἀνθρώπου χεῖρ ποιήσας; ἔτε δὲ
 κατ' ἄγνοιαν, ἔτε εἰδὺα μὴ, μὴ δυναμένη δὲ
 προφυλάξασθαι, ἢ διορθώσασθαι ταῦτα, ἢ τῶν ὁ-
 λων φύσις παρῆιδεν αὖ. ἔτ' αὖ τηλικῶτον ἡμᾶρ
 περ ἢ τοι παρ' ἀδυναμίαν, ἢ παρ' ἀτεχνίαν,
 ἵνα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ ἐπίσης τοῖσ' τε ἀγα-
 θοῖς ἀνθρώποις καὶ τοῖς κακοῖς πεφυρμένως
 συμβαίνει. θαύματ' ἔλεγε καὶ ζῶν, δόξα

καὶ ἀδουσία, πόνος καὶ ἡδονή, πλῆθος καὶ πεί-
 νια, πάντα ταῦτα ἐπίσης συμβαίνει ἀνθρώ-
 πων τοῖς τε ἀγαθοῖς καὶ τοῖς κακοῖς, ὅτε καλὰ ὄν-
 τα, ὅτε αἰσχρά, ὅτ' ἀγ' ἀγαθὰ, ὅτε κακὰ ὄσι. Γὰρ
 πάντα ταχέως γινώσκουται, τοῖς μὲν κόσμῳ
 αὐτὰ τὰ σώματα. τοῖς ἡ αἰῶνι αἰμνῆμαι αὐτῶν,
 οἷά ὄσι τὰ αἰδομένα πάντα, καὶ μάλιστα τὰ ἡδονῶν
 διελιάζοντα, ἢ τοῖς πόνῳ φοβόντα, ἢ τοῖς τύ-
 φῳ διαβεβοημένα. πῶς δὲ τελεῖ καὶ ἀνεκταφρό-
 νητα, καὶ ῥυπῶν, καὶ δὴ φθάρτα, καὶ νεκρά. νοε-
 ρῶς δὲ αἰσθάνεσθαι, ἐφιστάναι τί εἰσιν ὅτι ὦν αἰ ὑπο-
 λήψεις καὶ αἰ φωναί. πλὴν ἀδουσίαν, τί εἰσιν ἃ
 ἀποθανεῖν, καὶ ὅτι ἐάν τις αὐτῷ μόνον εἰδῇ, καὶ τῷ
 μερισμῷ ἢ γνῶσις, διαλύσῃ τὰ ἐμφανταζόμε-
 να αὐτοῖς οὐκέτι, ἀλλότι ὑπολήφεται αὐτὸ εἶναι
 ἢ φύσεως ὄργον. φύσεως δὲ ὄργον εἴ τις φοβεῖ-
 ται, παιδίον ὄσι. ὅσοι μὲν τοῖς οὐ μόνον φύσεως ὄρ-
 γον εἰσιν, ἀλλὰ καὶ συμφέρον αὐτῷ. Γὰρ ἂν πῆ-
 ται θεὸς ἀνθρώπου, καὶ ἡ γὰρ τί αὐτῷ μέγας. καὶ
 ὅταν πῶς ἔχει διακίηται τὸ τοῦ ἀνθρώπου ὅσοι
 μόνον. ὁ δὲ ἀβλιώτερον τοῦ πάντα κύκλῳ ἐκ
 ποσειδονομένου, καὶ τὰ νέρθην γὰρ φησὶν ἐξ ὀνῶν
 τῶν, καὶ τὰ γὰρ ταῖς ψυχαῖς τῶν πλειοῦν διατεκ-
 μάρσεως ζητῶνται, μὴ αἰδομένου διὰ ὅτι ἀρκεί-
 πρὸς μόνον τοῖς γινώσκοντες αὐτῷ διαίμονι εἶναι, καὶ τὰ
 ὅν γινώσκοντες θεραπεύειν, θεραπεύειν διὰ αὐτοῦ καὶ
 θαρσύνει

θάρσιν πάθους διατηρεῖν, καὶ εἰκαίνοται καὶ
 δυσταρξήσεως ἐλπίως τὰ ἐκ θεῶν καὶ ἀνθρώ-
 πων γινόμενα. τὰ μὲν γὰρ ἐκ θεῶν αἰδέσιμα δι-
 ἀφροῦ. τὰ δὲ ἀνθρώπων φίλα διασυνγγίαιαν,
 ἐστὶ δὲ ὅτε καὶ τρόπον ἑνὰ ἐλεεινὰ, δι' ἀγνοίαν
 ἀγαθῶν καὶ κακῶν οὐκ ἐλάττωσιν ἢ πύρρωσις αὐ-
 τῇ ἐλπίστικουσίης τοῖς διακρίνειν τὰ λυκά καὶ
 μέλαινα. ἡ δὲ τρισχίλια ἔτη βιώσεσθαι μέλ-
 λει, καὶ τασαυτάκις μύρια, ὅμως μέμνηται, ὅτι
 οὐδεὶς ἄλλοι ἀρβάλλει βίον, ἢ ὅσοι οὐδὲ ἄλ-
 λου ζῇ, ἢ ὅσοι ἀρβάλλει. εἰς ὅσοι οὐκ ἐπίσταται τὸ
 μήκειν τῷ βραχυτάτῳ. τὸ γὰρ πρῶτον, πᾶσι ἰ-
 σον, εἰ καὶ τὸ ἀρλύνει, οὐκ ἴσον, καὶ τὸ ἀρβαλ-
 λόμει, ὅπως ἀκαριαῶν ἀναφαίνεται. οὐτε γὰρ
 τὸ πρῶτον, οὐτε τὸ μέλλον ἀρβάλλει αὐτοῖς. ὁ
 γὰρ οὐκ ἔχει, πῶς αὐτοῖς ὅσοι αὐτοῖς ἀφείλτο.
 τούτων οὐκ τῶν δύο δεῖ μεμνησθαι ἑνὸς μὲν, ὅτι
 πάντα δὲ αἰδίου ὁμοειδῆ, καὶ ἀνακυκλόμενα,
 καὶ οὐδὲν διαφέρει, πῶς τὸν γινέσθαι ἐκείνῳ,
 ἢ γινέσθαι ἀπείρω χρόνῳ τὰ αὐτὰ
 πρὸς ὅσον. ἐτέρου δὲ ὅτι καὶ ὁ πολυχρονιώτα-
 τος, καὶ ὁ τάχιστα τεθνηξόμενος, τὸ ἴσον ἀπο-
 βάλλει. τὸ γὰρ πρῶτον ἐστὶ μόνον οὐκ ἐπίσκειται μέλ-
 λει, ὁ πόρρον ἔχει, καὶ ὅσοι μόνον. καὶ ὁ μὴ ἔχει τις,
 οὐκ ἀποβάλλει. ὅτι πάντες ἐπὶ ὅλην. δὴ καὶ
 μὲν γὰρ τὰ πρὸς τὸν κυνικὸν μόνιμον λεγόμενα.

δὴλον δὲ καὶ τὸ χυσιμον τοῦ λεγομένου. Εὰν τις αὐτῷ τὸ νόσιμον μέχρι τοῦ ἀληθοῦς δέχεται, ὑβείζει ἐαυτῷ ἢ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴν μάλιστα μὲν, ὅταν ἀπόσημα, καὶ οἷον φῦμα τοῦ κόσμου ὅσον ἐφ' ἐαυτῷ γήνηται. τὸ γὰρ δυσχεραίνειν τινὶ τῷ γινομένων ἀπόσα τίς ὅστις φύσεως, ἥς γινόμεται, εἰς τὸ τῷ λοιπῷ φύσει ποιεῖσθαι. ἐπειτα δὲ, ὅταν ἀνθρώπου τινα ἀρσραφῇ, ἢ καὶ ἐναντία φέρεται, ὡς βλέψασα, οἷα εἰσι αἱ τῷ ὀργισμένων, τρίτον ὑβείζει ἐαυτῷ, ὅταν ἡσᾶται ἡ δουλῆς, ἢ πόνος. τέταρτον, ὅταν ὑποκείνηται, καὶ ὑπὸ πλάσσεως, καὶ ἀναλήθως τι ποιῇ, ἢ λέγει. πέμπτον, ὅταν πρᾶξιμ τινα ἐαυτῷ καὶ ὀργμῷ, ἐπ' ἐδγία σποπὸν ἀφίη, ἀλλὰ εἰκῇ καὶ ἀπρᾶκτολθῇ πως ὁπῶν γνέργῃ. διέον καὶ τὰ μικρότατα, καὶ τῷ ὑπὸ τὸ τέλος ἀναφορὰν γίνεσθαι. τέλος δὲ λογικῶν ζώων τὸ ἐπεσθαι τῷ ἐλπίσιν καὶ πολιτείας ἐλπίσιν πρᾶκτολθῃς λόγῳ καὶ θεσμῷ.

Τοῦ ἀνθρώπου βίος, ὁ μὲν χρόνος, σιγμὴ ἢ δὲ εὐσία, ῥέσασα ἢ δὲ αἰδοησις, ἀμυδρά ἢ δὲ ὅλου το σώματ' σύγκεισις, δύσκηπτος ἢ ἡ ψυχὴ, ῥομβός ἢ δὲ τύχη, δυστέκμαστον. ἢ δὲ φήμη, ἀκρίτον. σωελόντι δὲ εἰπεῖν, πάντα, τὰ μὲν το σώματ', ποταμός. τὰ δὲ ἐλπίσιν, ὄνειρος καὶ τύφος. ὁ δὲ βίος, πόλεμος, καὶ ξένου μὴ δημία, ἢ ὑπεροφημία ἢ, λήθη. τί οὖν τὸ πρᾶκτολθῃς
 ψαε

ψαιδω ἀμάρτυς ἐν καὶ μόνον φιλοσοφία. ὅσο δ' ἐ-
 γν' ὅθ' τηρεῖν τὸν γν' ὅθ' δαίμονα ἀνύβριστον, καὶ
 ἀσινῇ, ἡδονῶν καὶ πόνων λείσσονα, μηδὲν εἰκῇ
 ποιοῦντα, μηδὲ διεψδυσμένως καὶ μέθ' ὑπο-
 κρίσεως· ἀνυπερβῇ τῷ ἄλλῳ ποιῆσαι τι, ἢ μὴ
 ποιῆσαι. ἔτι δ' ἐπὶ συμβαίνοντα καὶ ἀκρνεμόμε-
 να δεχόμεν, ὡς ἐκείθ' ἐπὶ ποθ' ἐρχόμενα, ὅθ' ἐπὶ αὐ-
 τῷ ἡλθ' ἐπὶ. ὑπὸ πᾶσι δ' ἐπὶ θάνατον ἰλεῶ τῇ γνῶ-
 μη πῶμιλόντα. εἰς οὐδ' ἐπὶ ἄλλο ἢ λύσιμ τῶν σοι-
 χείων, ὅθ' ἐπὶ ἐκαστὸν ζῶον συγκείνεται. εἰ δ' ἐπὶ αὐ-
 τῷ τοῖς σοιχείοις μηδὲν δεινὸν γν' ὅθ' ἐκαστὸν
 δίκνεως εἰς ἐπὶ μετὰβάλλειν. εἰ δ' ἐπὶ τί ἐπὶ
 δηταίως τῶν πάντων μετὰβολῶν καὶ
 διαλύσιμ; κατὰ φύσιμ γὰρ· οὐδ' ἐπὶ
 διέ λιαθὸν κατὰ
 φύσιμ.

Τὰ γν' Καρ νούμ τω.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ
ρος τῷ εἰς ἑαυτὸν Βιβλίον γ.

ΥΧΙ ὅσον μόνον δεῖ λογίζεσθαι, ὅτε
καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἀπαναλίσκε-
ται ὁ βίος, καὶ μέρος ἐλαττωμα-
τικὸν κατὰλείπεται. ἀλλὰ καὶ κέينو
λογισέον, ὅτε εἰ ὑπὲρ πλέον βιώη τις, ἐκείνός γε ἄδ' ἔ-
στιν, εἰ δ' ἀρκέσει ὁμοίᾳ αὐτῷ ἢ διάνοια, πρὸς τὴν
σώτησιν τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν θεωρίας τὴν σώ-
τηνόνσης εἰς τὴν ἐμπειρίαν τῶν τεθῆων καὶ τῶν ἀν-
θρώπων. εἰ γὰρ πρᾶξι κερδαίνειται, καὶ μὴ δια-
πνέειται, καὶ βίβηται καὶ φαντάζεται, καὶ ὁρμᾷ, καὶ ὅσα
ἄλλα τοιαῦτα, οὐκ γν' δεήσει. Τὸ γ' ἑαυτῷ χρῆσθαι, καὶ
εἰς τὸ καθήκοντος ἀριθμῶς ἀκριβοῦν, καὶ τὰ προ-
φαινόμενα διαθεροῦν, καὶ ποῦ αὐτὸ τὸ εἰς ἡδὴ
δρακτέον αὐτὸν ἐφισαίνει, καὶ ὅσα τοιαῦτα λο-
γισμοῦ συγγεγυμνασμένου πάνυ χρῆζει, προα-
ποσβέννυται. χρὴ οὖν ἐπέγεσθαι, οὐ μόνον τῷ ἐγ-
γετορῶ τὸ θανάτου ἐκάστοτε γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ
εἰς τὸ τὴν γνέσκω τῶν πραγμάτων καὶ τὴν πε-
ρακολούθησιν, προαπολήγειν. χρὴ καὶ τὰ τοιαῦ-
τα πρᾶφύλασσειν. ὅτι καὶ τὰ ὑπὲρ γινόμενα τοῖς
φύσει γινόμενοις, ἔχει τι δόξα καὶ ἐπαγωγόν.

οἶον

οἷον αἴτου ὁπῶμενος παρὰ ῥήγνυταί τινα μέ-
 ρη. καὶ ταῦτα οὐμ τὰ διέχοντα ὅτως καὶ ῥόπερ
 τινὰ παρὰ τὸ ἐπάγγελμα τὴν ἀρτοποιίας ἔχον-
 τα, ὡς πρέπει πως καὶ προθυμίαν πρὸς τὴν ῥο-
 φὴν ἰδίως ἀνακινεῖ. πάλιν τε τὰ σῦνα ὁπότε
 ὥραιότατα ἔστι κέχνην. καὶ γὰρ ταῖς δρυπετέσι ἐ-
 λαιαίς, αὐτὸ τὸ ἐγγὺς τῇ σήψει, ἰδίον τι κάλλος
 τῷ καρπῷ προστίθεται. οἱ σάχυνες δὲ καὶ τῶν δού-
 ονίδου, καὶ τὸ τὸ λέοντος ὡς κύνι, καὶ ὁ τὸ σῶν ἐκ τὸ
 σῶματος ῥέων ἀφρός, καὶ πολλὰ ἑτέρω κατ' ἰδίαν
 εἴς τε σκευή, πόρρω ὄντα τὸ δυνειδὲς, ὅμως δὲ τὸ
 φῶς φύσει γινομένων ἐπαυλοθεῖν, σιμωπιθεῖν
 μὲν, καὶ ψυχαγωγεῖ. ὥστε εἰς τὸ ἔχει πᾶσι καὶ
 γνῶσιαν βαθυτέραν πρὸς τὰ γὰρ τῷ ὅλῳ γινόμε-
 να, καὶ ὁ δὲ ὅτι οὐκ ἔστι αὐτῷ καὶ τῷ κατ' ἐπα-
 νολθεσιν συμβαινόντων ἡδέως πως διασω-
 σαται. ὅπως δὲ καὶ θηρίων ἀληθῆ χάσματα, ὅ-
 ῃ ποσὸν ἡδέως ὁφείτῃ, ἢ ὅσα γραφεῖς, καὶ πλάσαι
 μιμούμενοι δεικνύουσιν. καὶ γὰρ καὶ γέροντες
 ἀκμὴν ἵνα καὶ ὥραν, καὶ τὸ γὰρ πασι ἐπαφρό-
 διτον, τοῖς ἑαυτοὶ σώφροσιν ὀφθαλμοῖς ὁρᾶν
 δύνησεται. καὶ πολλὰ τοιαῦτα ὅτι παντὶ πιθανὰ,
 μόνω δὲ τῷ πρὸς τὴν φύσιν, καὶ τὰ ταύτης ὄργα
 γνησίως ὡκειωμένῳ προπεσῆται,

Ἰπποκράτης πολλὰς νόσους ἰασάμεναι, νοσή-
 στας ἀπέθανεν. οἱ χαλδαῖοι πολλὰν θανάτους

προηγόρευσαν. ἔτα καὶ αὐτὸν τὸ πρῶτον
κατέλαβον. Ἀλέξανδρος καὶ Πομπηΐος, καὶ
Γαΐος Καῖσαρ, ὅλας πόλεις ἀρδύω τοσαυτά-
κισ ἀνελόντες, καὶ ἐν πᾶτάξει πολλὰς μυρια-
δας ἱππέων καὶ πεζῶν κατακόψαντες, καὶ αὐ-
τοί ποτε δὴ ἡλθόν τῷ βίῳ. Ἡράκλειτος, ποῦ ῥι-
θὸς κόσμος ἐκ πυρώσεως τοσαῦτα φυσιολογίας,
ὕδατος τὰ ἐν τῷ πληρωθεῖς, βολβίτω κατακ-
χρισμένος ἀπέθανεν. Δημόκριτος δὲ, οἱ φθῆρες.

Σωκράτης δὲ, ἄλλοι φθῆρες ἀπέκτειναν. τί
ταῦτα; ἐνέβης, ἐπλόδας, κατ' ἔχθης; ἐκ βηθι. εἰ
μὲν ἐφ' ἐτόρον βίον, οὐδὲν θεῶν κενόν ὁ δὲ ἐκεί-
νῳ δὲ ἐν ἀναδησίᾳ, πᾶσι πόνων καὶ ἡδονῶν
ἀνεχόμενος, καὶ λατρεύων τοσούτω χεῖρονι θεῷ
ἀγχείῳ, ἢ πόρις τὸ ὑπερετόρον. τὸ μὲν γὰρ νῦν καὶ
δαίμων τὸ δὲ γὰρ καὶ λυδός. μὴ κατατρίψης
τὸ ὑπολιπόμενον τῷ βίῳ μέρῳ ἐν ταῖς πόδεσσιν ἐπὶ
ρων φαντασίαις, ὅπου μὴ τὴν ἀναφορὰν ἐπὶ
ἡ κρινωφελὲς ποιεῖ. ἢ τοὶ γὰρ ἄλλοι ὄργου σέρη, τὰ
τέσι φανταζόμενος τί ὁ δὲ ἔνα πρᾶσσει, καὶ τί-
νος ἔνεκ, καὶ τί λέγει, καὶ τί ἐνδυμῆται, καὶ
τί τεχνάζεται, καὶ ὅσα ἴδια ταῦτα ποιεῖ ἀκρῶς ἐμβε-
βησέν τῳ ἰδίῳ ἡγεμονικῷ πρᾶτηρήσεως. καὶ μὴ
οὐ καὶ τὸ εἰκὴ καὶ μάττω ἐν τῷ εἰρμῷ τῶν φαν-
τασιῶν πόδεσσιν αὐτὰ πολὺ δὲ μάλιστα τὸ πόρι-
εργον, καὶ κακὸν ἔστιν. καὶ ἐδιδόκει αὐτὸν, μόνον

τὰ ζεῖδαι πόδι ὧν εἰ τις ἀφνω ἐπανεροίτο, τί νῦν
 ὁρᾷ, μετὰ παρρησίας πρῶτον αὐτὸν ἀποκρί-
 ναι, ὅτι τὸ καὶ τὸ. ὡς δὲ αὐτῶν θυθὺς δὴλα ἔιν,
 ὅτι πάντα ἀπλᾶ καὶ θυμῶν, καὶ ζώου κρινωνι-
 κού, καὶ ἀμελοῦντο ἡδονικῶν, ἢ καὶ ἀπαξ ἀρ-
 λαισικῶν φαντασμάτων ἢ φιλονεικίας ἑνός, ἢ
 βασιλείας καὶ ὑποψίας, ἢ ἄλλου ἑνός, ἐφ' ὃ αὐ-
 τὸν ἐρυθειάσεις δὴ γούμνι, ὅτι γὰρ αὐτὸ εἶχες.
 ὁ γὰρ τοῖς ἀνὴρ ὁ τοιοῦτος, οὐκ ἔλα ὑπερβιβεῖν
 τὸ ὡς γὰρ ἀρίστοις ἡδονῇ, ἱερδύς τις καὶ ὑπεργός
 θεῶν, χρώμνι καὶ τῷ γὰρ ὁρᾷ ἰδρυμένῳ αὐτῷ, ὃ
 πρὶν ἔχεται τὸν ἀνδρωπορ ἀχραντὸν ἡδονῶν, ἄφω-
 τον ὑπὸ πάντος πόνου, πάσης ὑβρεως ἀνέπα-
 φου, πάσης ἀναίδητον πονηρίας. ἀθλητῶν ἄ-
 θλου τῷ μεγίστου, τῷ ὑπὸ μηδενὸς πάθους κατα-
 βληθῆναι, δικαιοσύνη βεβαμμένον εἰς βάθος,
 ἀσπαζόμενον μὲν δὲ ὅλης τῆς ψυχῆς τὰ συμβαίνον-
 τα, καὶ ἀπονέμμενα πάντα. μὴ πολλάκις δὲ,
 μηδὲ χωρὶς μεγάλῃς καὶ κοινωφελεὺς ἀνάγκης
 φανταζόμενον, τί ποτε ἄλλο λέγει, ἢ πράσσει,
 ἢ ὁρᾷται. μόνον γὰρ τὰ ἑαυτοῦ πρὸς γνέριαν
 ἔχει. καὶ τὰ ἑαυτῷ ἐκ τῶν ὅλων συγκαλωθόμενα
 διηλεκτῶς γνῶσι. καὶ κείνα μὲν, καλὰ πρὶν ἔχεται.
 ταῦτα δ' ἀγαθὰ εἶναι πεπεισται. ἢ γὰρ ἐκαστὸν ἐμο-
 μνή μοῖρα συμφέρεται τε καὶ συμφέρεται.

μέμνηται δὲ, καὶ οὕτω συγγενὲς πάντῳ τῷ λογικῷ.
 καὶ οὕτω λέγει δαὶ μὲν πάντων ἀνθρώπων, καὶ τῷ
 τοῦ ἀνθρώπου φύσιν ἐσίμ. Δόξης δὲ οὐχί τι πα-
 ρά πάντων ἀνδεκτέον· ἀλλὰ τῶν ὁμολογουμέ-
 νως τῇ φύσει βιούντων μόνον· οἱ δὲ μὴ οὕτως βι-
 οῦντες, ὅποιοι ἴνες οἴκοι τε καὶ ἔξω τῇ οἰκίας,
 καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, οἷσι μεθ' οἷων φύ-
 ρωνται, μεμνημένῳ διατελεῖ. οὐ τοίνυν οὐδέ
 τὸν παρὰ τῶν τοιούτων ἔπαινον γν' λόγῳ τίθε-
 ται, οἷγε οὐδέ αὐτοὶ ἐαυτοῖς ἀρεσκονταί. μήτε
 ἀκούσιθ' ἡνέργει, μήτε ἀκρινώνηθ', μήτε ἀν-
 ξέταςθ', μήτε ἀνθελκόμεθα, μήτε κομψείατ'
 δικάνοισιν σὺ καλλωπίζετω. μήτε πολυρρήμων
 μήτε πολυπράγμων ἔσο. ἔτι δὲ ὁ γν' σοὶ θεός, ἔ-
 σω προσάτης ζωῆς ἀρρεγνέθ', καὶ πρεσβύτερ, καὶ
 πολίτευκοῦ, καὶ ῥωμαίου, καὶ ἀρχοντῶν, ἀνατίτα-
 χότθ' ἐαυτῶν, οἷθ' αὖ εἰς τὴν πόλιν μὲν τῶν ἀνα-
 κλητικῶν ἐκ τοῦ βίβ' ἐύλυτθ', μήτε ὄρκου διεό-
 μεθα, μήτε ἀνθρώπου ἑνὸς μάστιγθ'. Εἰ δὲ τὸ
 φαίνομεν, καὶ τὸ ἀπροσδέεσθ' ἔξωθεν ὑπὲρ
 σίας, καὶ τὸ ἀπροσδέεσθ' ἡσυχίας, ὡς ἄλλοι πα-
 ρέχουσι. ὁρδοῦν ὅτι εἰν' ἡν' ἔχει ὁρδοῦν. εἰ μὲν ἡρε-
 τῶν εὐρίσκεις γν' τῶν ἀνθρώπων βίῳ δικαιοσύ-
 νης, ἀληθείας, σωφροσύνης, ἀνδρείας, καὶ καδά-
 τας τῶν ἀρεκείδων ἐαυτῇ τῇ διαδοικαίαν σὺ γν' οἷς
 καὶ τὸν λόγον τὸν ὁρδοῦν προσδοκῶντά σε παρέχε-

ταί, καὶ γὰρ τῇ εἰμαρμένῃ, γὰρ τοῖς ἀπροαίρετως ἀρ-
 νεομένοις· εἰ τότε φημὶ κρείσσον ἰδεῖν, ἐπ' ἐκεί-
 νο δὲ ὅλης τ' ψυχῆς τραπομένο, τοῖ ἀείσαντες
 σπομένη ἀπόλαυε. εἰ δὲ μηδὲν κρείττον φαίνεται
 αὐτοῖ τοῖ γινόμενός γὰρ σοὶ δαίμον, τὰς τε ἰ-
 δίας ὁρμὰς ὑποταχότ' ἑαυτῷ, καὶ τὰς φαν-
 τασίας ἐξετάζοντ', καὶ τῷ αἰσθητικῷ πεί-
 σεω, ὡς ὁ Σωκράτης ἔλεγε, ἑαυτὸν ἀφελκυνό-
 τ', καὶ τοῖς θεοῖς ὑποταχότ' ἑαυτὸν, καὶ
 τῷ ἀνθρώπῳ προκηδομένη. εἰ τότε πάντα τὰ
 ἄλλα μικρότερα καὶ ἐντελές ὁρα εὐεῖς, μη-
 διγὰρ χάραν δίδου ἑτέρῳ, πρὸς ὃ ῥέψας ἀπαξ καὶ
 ἀρκύνεις, οὐκ ἐπὶ ἀποδιδάσκως τὸ ἀγαθὸν ἐκεί-
 νο τὸ ἴδιον, καὶ τὸ σὸν προτιμᾶν διωθήσῃ. ἀντικα-
 θέτω γὰρ τῷ λογικῷ καὶ ποιητικῷ ἀγαθῷ, ὃ θέ-
 μισ οὐδ' ὁποῦν ἐτόρο γνῆς. οἶον τ' παρὰ πολ-
 λῶν ἑπαινον, ἢ ἀρχάς, ἢ πλοῦτον, ἢ ἀρχαύσεις
 ἡδονῶν. πάντα ταῦτα, καὶ πρὸς ὀλίγον γνάρ-
 μόζειν δίοξῃ, κατεκράτησεν ἄφνω καὶ πρῆνε γ-
 γν. σὺ δὲ φημὶ ἀπλῶς καὶ ἐλευθερίως ἐλοῦ τὸ
 κρείττον, καὶ τάτου ἀντέχου. κρείττον δὲ, τὸ συμ-
 φέρον, εἰ μὲν τὸ ὡς λογικῷ, ὥς τέρει. εἰ δὲ τὸ ὡς
 ζῶν, ἀπόφηναι, καὶ ἀτύφως φύλασσε τὸ κρείσσον
 μόνον, ὅπως ἀσφαλῶς τὴν ἐξετάσει ποιήσῃ, μὴ
 ἡμῶν ποτε ὡς συμφέρον σεαυτοῖ, ὃ ἀναγκά-
 σει σέ ποτε τὴν πῆσιν πρᾶβῆναι, τὴν αἰδῶ ἔγ-

καταλιπεῖν, μισῆσαι τινὰ, ὑποπιδύσαι, κατα-
 ράσασθαι, ὑποκρίνασθαι, ὑδὲ θυμῷ σαίτιν θ, βί-
 χων καὶ πῦρα πετασμάτων διεομλύνου. ὁ γὰρ εἶπον
 ἑαυτοὶ νοῦν καὶ δαίμονα, καὶ τὰ ἔργα τῷ τούτῳ
 ἀρετῇ προσελόμην θ, τραγωδίαν δ' ποιῆ, δ' σφῆκ
 ζει, οὐκ ἐρημίας, οὐ πολυπληθείας δέησεται. τὸ
 μέγιστον, ζῆσαι, μήτε διώκων, μήτε φεύγων. πό-
 τρον δὲ αὐτὸν πλέον σῆξαι καὶ χρόνον βεῖ σῶμα π
 ποδικομλύνῃ τῇ ψυχῇ, ἢ ἐπ' ἑλαστον χεῖσεται,
 εἰ δ' ὅπου αὐτῷ μέλει. ἅρ γ' ἡδὴ ἀπαλλάσσει
 ὅσα δ' ἐκ, ὅπως ἐν λύτῳ ἀπεισι, ὡς ἄλλοι τῷ
 αἰδιμονίῳ καὶ κοσμίῳ ἐνέργειαν διωαμένων
 ἐνέργησιν. ὅσα μόνον παρ' ὅλον τὸν βίον εὐλα
 βόμεν θ, τὸ τὸν διάνοιαν γίνεσθαι τῷ οἰκίῳ νοε-
 ρῶ πολιτικῷ ζῶσι τροπῇ γινέσθαι. οὐδὲρ αὐτὸν τῇ
 σῆξαι τὸν λεηλασμένον, καὶ ἐκκαθαρεσμένον
 πυρῶδες, εἰ δὲ μὴ μεμολυσμένον, εἰ δὲ ὑποουλον
 εὐροισ. εἰ δὲ ἀσυντελῆ τὸν βίον αὐτὸν ἢ περὶ
 μὲν ἢ λαμβανέει, ὡς αὐτὸν εἰποι τὸν τραγωδίου
 πρὸ τῶν τελείων καὶ σῆξαι ματίσαι ἀπαλλάσσει
 ὅσα. ἐπὶ δὲ εἰδὲν δ' οὐλον, εἰ δὲ κομψόν, εἰ δὲ προσ
 δεδεμένον, εἰ δὲ ἀπερισμένον, οὐδὲ ὑποδύονον,
 εἰ δὲ ἐμφωλόνον. τὸν ὑποληπτικῶν δὲ αἰμιρ σέ
 βα. γ' ταύτην τὴν πᾶν, ἵνα ὑποληψιστῶ ἡγεμονι
 κῶ σε μηκέτι ἐγγρήντ' ἀνακόλθῃ τῇ φύσει, καὶ τῇ
 τ' λογικῷ ζῶσι κατασκόψῃ, αὐτὴ ἢ ἐπαγγέλλετ',
 ἀπρο-

ἀπὸ πῶσιν, καὶ τὴν πρὸς ἀνθρώπους οἰκείω-
 σιν, καὶ τὴν τοῖς θεοῖς ἀκολούθειαν. πάντα οὖν
 εἰπας, ταῦτα μόνον τὰ ὀλίγα συνέχευε, καὶ ἐν συ-
 μνημόνῳ, ὅτι μόνον ζῆε καὶ τὸ πρὸς ἑαυτὸν, καὶ
 ἀκαριαῖον. τὰ δ' ἄλλα, ἢ βεβίωται, ἢ γὰρ ἀδύνατον.
 μικρὸν μὲν οὖν ὁ ζῆε καὶ τὸ μικρὸν δὲ τὸ ἐν γῆς
 γωνίσιον, ὅπως ζῇ· μικρὸν δὲ καὶ ἡ μικρὴ ἐν σερ-
 φημίᾳ. καὶ αὐτὴ δὲ καὶ ἐν δαδολοχίᾳ ἀνδρῶν πρὸς
 τάχιστα τεθυνησμένων, καὶ ἐκείδοντων οὐδέ εἰ
 αὐτῶν, ὅτε γε τὸν πρόπαλαι τεθυνηκότα. τοῖς δὲ ἐ-
 ρημῶσι πρὸς ἡμᾶς γὰρ ἐν προσέσω, τὸ δὲ ὅσον ἢ
 ὑπογραφῶν αἰ ποιεῖται τὸ ὑποπύπνον· φαν-
 τασθῶ, ὥστε αὐτὸ ὅποῖόν ἐστι κατ' ὅσιν γυμνόν,
 ὅλον δὲ ὅλων διερρημῶς βλέπειν, καὶ τὸ ἴδιον
 ὄνομα αὐτῶν, καὶ τὰ ὀνόματα ἐκείνων δὲ σὺν σω-
 κρίθῃ, καὶ εἰς ἀναλυθῇσιν, λέγειν παρ' ἑαυ-
 τῶν. ὅσον γὰρ ὅπως μεγαλοφροσύνης ποιητὴν,
 ὡς τὸ ἐλέγχειν ὁ δὲ καὶ ἀληθείᾳ ἐκαστον τῶν τῶν
 βίῳ ὑποπιπόντων δυνάσται, καὶ τὸ αἰσθῶν εἰς
 αὐτὰ ὁρᾷ. ὥστε σωεπιβάλλειν, ὅποιόν ἐν τῷ
 κόσμῳ, ὅποιον ἐκὰς ἑαυτοῦ χεῖραν παρεχόμενον,
 τίνα μὲν ἔχει ἀξίαν ὡς πρὸς τὸ ὅλον, τίνα δὲ
 ὡς πρὸς τὸν ἀνθρώπον, πολίτῳ ὄντα πόλει,
 ὡς τὸ ἀνωτάτης, ἢς αἱ λοιπαὶ πόλεις ὡσπερ οἰ-
 κίαι εἰσιν.

Τί ἐστὶ, καὶ ἐκ τίνων συγκέκεται, καὶ πόσῳ χρόνῳ πέφυκε παρὰ μὲν ἰσθμῶν, ἢ τὴν φαντασίαν μοι νῦν ποιοῦν. καὶ τίνῃ ἀρετῇ πρὸς αὐτὴν χρεία. οὐδὲν ἡμερότητόν ἐστι, ἀνδρείας, ἀληθείας, πίστεως, ἀφελείας, αὐταρκείας, πόρρω πῶν. διὸ δὲ ἐφ' ἐκείνου λέγειν, ἰσθμῶν μὲν παρὰ θεοῦ ἥκει. ἰσθμῶν δὲ καὶ τὴν σύλληψιν, καὶ τὴν συμπεφυκομένην σύγκλωσιν, καὶ τὴν τοιαύτην σωτήριον τε καὶ τυχερίαν. ἰσθμῶν δὲ παρὰ τῷ συμφύλῳ καὶ συγγενῶς καὶ κοινῶν. ἀγνοοῦντο μὲν τοὶ ὅτι τί αὐτῶν καὶ φύσιν ἐσὶν. ἀλλ' ἐγὼ ἔκ ἀγνοῶ. δὲ ἰσθμῶν χρονομασίαν καὶ τὴν κοινῶς φυσικὸν νόμον, δυνάμει, καὶ δίκαιως, ἀλλὰ μὲν τοὶ τὰ κατ' ἀξίαν γινώσκουσιν μέσοις συσχεζομαι.

Εάν τ' παρὸν γινέσθῃς, ἐπὶ μὲν τοῦ ὁρθῶς λόγου ἐπιδουλοῦμαι, ἐρρωμένως, δυνάμει, καὶ μηδὲν παρεμπόρουμα, ἀλλὰ τὴν ἑαυτοῦ δαίμονα καθαρόν ἐς ὧς τηρεῖς, ὥς εἰ καὶ ἡδὴ ἀρδούναί με δοίῃ, ἐάν ἰσθμῶν σιωπῇς μηδὲν ποδὶ μὲν, μηδὲ φθύνῃ, ἀλλὰ τῇ παρούσῃ καὶ φύσιν γινέσθῃς, καὶ τῇ ὥρ λέγεις καὶ φθύνῃ, ἡρώϊκῃ ἀληθείᾳ ἀρκέμεντο, δυνάμει. ἐστὶ δὲ ὁ δὲ ἰσθμῶν κωλύσαι δυνάμεντο, ὥστε οἱ ἰατροὶ αἰετὰ ὄργανα καὶ σιδήρεια πρόχειρα ἔχουσιν πρὸς τὰ αἰφνίδια τῶν θεραπευμάτων. ἔγωγε τὰ λόγια ταῦτα ἐτοιμαίαν ἔχει πρὸς τὸ τὰ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα εἰδέναι.

καὶ καὶ πᾶν ἢ τὸ μικρότατον ὅτι ποιῶν, ὡς ἂν
ἀμφοτέρω πρὸς ἀλλήλα συλλέξεως μεμνημέ-
νον. ὅτι γὰρ ἀνθρώπινον ἔστι αὐτὸν ἰδεῖν τὰ θεῖα
συναφορᾶς δι' πράξεις, ὅτι ἐμπαιρ. μεκίλει
πλανῶ. ὅτι γὰρ τὰ ὑπομνημάτια σὺ μέλλεις αὐτὰ
γινώσκειν, ὅτι τὰς τῶν ἀρχαίων Ῥωμαίων καὶ
Ἑλλήνων πράξεις, καὶ τὰς ἐκ τῶν συγγραμμά-
των ἐκλογάς, ἃς εἰς τὸ γῆρας σαυτοῦ ἀπετίδε-
σο. ἀπὸ δὲ οὐρ ὅτι τέλει, καὶ τὰς λεγὰς ἐλπί-
δας ἀφ' ἑσέως, σαυτοῦ βοῦθαι, εἰ ἔτι σοι μέλει σεαυτοῦ
ὡς ἐξεῖμι· οὐκ ἴσασιν πόσα σημαίνει τὸ ἐλέπειν,
τὸ ἀείρειν, τὸ ὠνεῖσθαι, τὸ ἡσυχάζειν, τὸ ὁρᾶν τὰ
πρακτέα, ὅσα ἐφ' ὀφθαλμοῖς γίνεται, ἀλλ' ἐτόρα
ἡνὶ ὀφει. σῶμα, ψυχὴ, νῆς, σῶμα τῷ αἰδομένῳ,
ψυχῆς ὁρμαὶ, νοῦ δόγματα. τὸ μὲν τυπῶσαι
φαντασικῶς, καὶ τῶν βοσκημάτων. τὸ δὲ ἐνδυ-
ρῶσαι εἶδαι ὁρμητικῶς, καὶ τῶν θηρίων, ἢ τῶν
ἀνδρογύνων, καὶ φαλαγγιδῶν, ἢ νέρων. τὸ
δὲ τὸν νοῦν ἡγεμόνα ἔχειν ὡς τὰ φαινόμενα καὶ
θήκοντα, καὶ τῶν θεῶν μὴ νομιζόντων, καὶ τῶν
πῶν πατρίδα ἐγκαταλείπόντων, ἢ τῶν ποιούν-
των ἐπειδ' αὐτὸν ἐλπίσωσι τὰς δυνάμεις. * εἰ οὖν τὰ λοι-
πὰ λοιπὰ ὅτι πρὸς τὰ εἰρημνία, λοιπὸν τὸ ἰδίον
ὅτι τοῦ ἀγαθοῦ, φιλεῖν μὲν ἢ ἀπαρξέσθαι τὰ συμ-
βαίνοντα ἢ συγκλωθόμενα αὐτοῦ. τὸν δὲ γν-
στον γινώσκον εἶναι ἰδρυμένον διαίμονα, μὴ φύρειν,

μηδὲ δορυβῆιν ὀχλῶ φαντασιῶν, ἀλλὰ ἰλεῶν
 δῆλῃς, κοσμίως ἐπὶ μύθου ὡς θεῶ. μήτε φθελ-
 γόμενον ἢ παρὰ τὰ ἀληθῆ, μήτε γνέργουντα
 παρὰ τὰ δίκαια. εἰ δὲ ἀπιστοῖσιν αὐτῷ πάντες
 ἄνθρωποι, ὅτι ἀπλῶς ἐκείνῳ καὶ θυδύμῳ
 βιοῖ, ὅτε χαλεπαίνει ἐνὶ τότῳ, ὅτε παρὰ βί-
 ται φιλῶς ἢ ἀγῶνις ὑπὸ τὸ τέλος τῆ βίης, ἐφ' ὃ
 δεῖ εἰλθεῖν καθαρόν, ἡσύχιον, εὐλύτῳ, ἀβιάσῳ τῇ
 ἐαυτοῦ μοίρᾳ σωτηρίας μοσμήνου.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ-
 ρος τῷ εἰς ἑαυτὸν Βιβλίῳ Δ.

Ο γὰρ ἄνθρωπος κυριεύων, ὅταν ἡγήσῃ
 σὺν ἑκῇ, ὅπως ἐσηκε πρὸς τὰ συμ-
 βαίνοντα, ὥστε αἰεὶ πρὸς τὸ δύναι
 τὸν καὶ διδόνον μετὰ τίθει δῖον
 δῖος. ὑλὴ γὰρ ἀρετῆς ταυμνῶν ὁ δὲ μέγας φιλεῖ
 ἀλλὰ οὐ μὴ πρὸς τὰ ἡγῶμενα μετ' ἑξαε-
 σεως. τὸ δὲ ἀντισταγόμενον, ὑλὴ ἐαυτῷ ποιεῖ
 ὥστε τὸ πῦρ ὅταν ὑδὶ κρητῇ τῇ ἐπεμπίπτοντι
 ἐφ' ὧν αὐτὸν μικρὸς ἢς λύχνῃ ὁ βέδνη. τὸ δὲ λαμ-
 πρόν πῦρ, ταχισταὶ δὲ καίωσιν ἐαυτῷ τὰ ὑδὶ φο-
 ρόμενα καὶ κατὰ ἡνάλωσιν. καὶ δὲ αὐτῶν ἐκείνων ὑπὸ
 μείζονος ἡρεθῇ. μηδὲν γνέργημα εἰκῇ, μηδὲ ἄλλως ἢ
 ἡγήσῃ θεώρημα συμπληρωτὸν τῆ τέχνης γνέργει-
 σθαι. Αναχωρήσεις αὐτοῖς ζητῶσι ἀγροικίας,
 καὶ

αἰγιαλὸς, ἢ ἔρη, εἰώθας δὲ καὶ σὺ τὰ τοιαῦτα
 μάλιστα ποθεῖς. ὅλων ἢ ὅσον ἰδιωτικώτατον ὄξιν.
 ὄξιν ἢς αὐτὸς ὥρας ἐβελήσῃς εἰς ἑαυτὸν ἀναχωρεῖς.
 ὁ δὲ αὐτὸς γὰρ οὔτε ἡσυχιώτορον, οὔτε ἀπραγμὸν ἐ-
 στερὸν ἀνδρωπὸς ἀναχωρεῖς, ἢ εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυ-
 χὴν. μάστιγ' ὅσῃς ἔχει γνῶσιν τοιαῦτα, εἰς ἃ ἐγκύ-
 ψας, γνῶσις δὲ θυμάρεια θυθὺς γίνεται, τὴν δὲ
 θυμάρειαν ὁ δὲ γνῶσις ἄλλο λέγω, ἢ θυμωσμίαν. συνα-
 χῶς οὖν διδὼς σεαυτῷ ταύτην τὴν ἀναχώρησιν,
 καὶ ἀναγέσσεαι αὐτὸν. βραχέα δ' ἐξω καὶ σοιχείων
 διὰ, ἃ θυθὺς ἀπαντήσονται, ἀρκέσεις τὸ πᾶσαν
 αὐτὴν ἀποκλύσαι, καὶ ἀποπύμαί σε μὴ διυ-
 χεραίνοντα ἐκείνοις ἐφ' ἃ ἐπ' αὐτὸν ἐρχῃ. τί νιν γὰρ διυ-
 χεραίνεις; τῇ τῷ ἀνθρώπων κακίᾳ; ἀναλογισά-
 μεθα τὸ κρίμα, ὅτε τὰ λογικὰ ζῶα ἀλλήλων γνέ-
 κην γέγονεν· καὶ ὅτε τὸ ἀνέχεσθαι μέρθ' ὅτι δικαιο-
 σωμης· καὶ ὅτε ἀκοντοὶ ἀμαρτάνουσι, καὶ πόσοι ἡδὴ
 διεχθρόδυσαντο, ἐποπιδύσαντο, μισήσαντο·
 διαδοξαλιθύνοντο, ἐκτεταντῇ, τετέφρωντῇ, πάνα-
 ποτε. ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκ τῶν ὅλων ἀπονέμοις
 διυχεραίνεις ἀνακλωσάμεθα τὰ διεζδυμέ-
 νοι, ἢ τοῖς πρόνοιαι, ἢ ἀθμοῖς, ἢ ὅσων ἀπεδείχθη,
 ὅτε ὁ κόσμος ὥσανε πόλις. ἀλλὰ τὰ σωματικὰ
 σου ἀφεται; ἐν γνῶσιν ὅτε ἐκ ὑπὸ μίγνυται λεί-
 ως ἢ τραχέως κινεσθῆναι τοῦ δὲ μαλὶ ἢ διανοία,
 ἐπειδὴν ἀπαξ ἑαυτὴν ἀκράβη, καὶ γνωρίσῃ τῇ
 ἰδίᾳ ὁξουσίᾳ. καὶ λοιπὸν ὅσα πρὸ πόνου καὶ

ἡδονῆς ἀκῆκοας, καὶ συγκατέδου. ἀλλὰ τὸ δ' ὁρᾷ
 εἰς σε πόδα παύσει, ἀπιδιώνεις τὸ τάχ' ὅτι
 πάντων λήθης, καὶ τὸ χαλ' ὅτι ἐφ' ἑκάτορα ἀπέ-
 ρουαῖδον. καὶ τὸ λεγόν ὅτι ἀπηχέσεως, καὶ τὸ δι-
 μετάβολον καὶ ἀκρίβον τῶν ἐφ' ἡμῖν διοκούντων.
 καὶ τὸ σφόνδιον τόπος ἐν ᾧ πόδι γράφεται. ὅλη τε
 γὰρ ἡ γῆ σιγμὴ, καὶ ταύτης πᾶσι γωνίδιον ἢ καὶ
 κησὶς αὐτῇ; καὶ σφόνδιον πόσοι, καὶ οἰοίμενες οἱ
 ἐπαινεσόμενοι; λοιπὸν οὐ μὲν ἔστιν ὅτι ἐποχῶ-
 ρήσεως ὅτι οὐ γὰρ τὸ ἀρετὴν εἶδον ἐαυτῷ, καὶ πρὸ
 πάντων μὴ σπῶ, μηδὲ κατ' ἐντέλειαν, ἀλλὰ ἐλθόν-
 ρ' ἔσο, καὶ ὅρα τὰ πράγματα ὡς αὐτῆς, ὡς αὐ-
 θρωπ' ὅτι, ὡς πολίτης, ὡς θνητὸν ζῶν. ἐν δὲ τοῖς
 προχειροτάτοις εἰς ἃ ἐγκύψεις ταῦτα ἔσω τὰ
 δύο. ἐν μὲν οὖν τὰ πράγματα οὐχ ἀπῆται ὅτι
 ψυχῆς, ἀλλ' ἐξω ἔστηκον ἀτρεμοῦντα. αἱ δὲ ὁχ-
 λήσεις, ἐκ μόνης ὅτι γνῶσιν ἐπολήψεως. ἐτόρον
 δὲ ὅτι πάντα ταῦτα ὅσα ὁρᾷς, ὅσον οὐδ' ἐπὶ
 μεταβάλλει, καὶ οὐκ ἔτι ἔσαι. καὶ ὅσων ἡδὴ
 μεταβολαῖς αὐτὸς παρατετύχηκας, συνεχῶς
 διανοοῦ. ὁ κόσμος, ἀλλοίωσις. ὁ βίος, ἀπόλη-
 ψις. εἰ τὸ νοερόν ἡμῖν κοινόν, καὶ ὁ λόγος καὶ ὁ
 λογικὸς ὅς μιν κοινός. εἰ γὰρ καὶ ὁ προστακτι-
 κὸς τῶν ποιητέων, ἢ μὴ λόγος κοινός. εἰ γὰρ,
 καὶ ὁ νόμος κοινός. εἰ γὰρ, πολιταὶ ὅς μιν· εἰ
 τοῦτο, πολιτεύματός τινος μετέχον· εἰ τοῦτο,
 ὁ κόσμος

ἐνόσμηθ' ὠσανεὶ πόλις ἐστὶ. τίνθ' γὰρ ἄλλου φή-
 σαι τις τὸ τῶν ἀνθρώπων παῦν γήρως κινῶν πολλοί
 πύματθ' μετέχον, ἐκείθεν ἢ ἐκ τ' κοινῆς ταύτης
 πόλεως, καὶ αὐτὸ τὸ νοερὸν ἐλθὼν λογικὸν καὶ νομι-
 κὸν ἡμῖν, ἢ πύματθ' ὡς περ γὰρ τὸ γὰρ δὲ μοι ἀπό-
 τινθ' γῆς ἀρμεμέριται, καὶ τὸ ὑγρὸν ἀφ' ἐτέρου
 σιχίου, καὶ τὸ πνέοντιον, ἀρπυγῆς τινθ',
 καὶ τὸ θερμὸν καὶ πυρῶδες, ἐκ τινθ' ἰδίας πη-
 γῆς, ὅδε γὰρ ἐκ τοῦ μηδ' ἔχει, ὡς περ μήδ'
 εἰς τὸ δὲ ἄν ἀπ' ἔρχεται, ὅτω δ' ἢ, καὶ τὸ νοερὸν ἢ καὶ
 ποθεῖν. ὁ θάνατθ' τοῖδ' τθ', οἷον γῆρας, φύσεως
 μυστήριον. σύγκρισις ἐκ τῶν αὐτῶν σιχίων, εἰς ταῦ-
 τὰ. ὅλως δ' ἐκ ἐφ' ὧ ἀντίς αἰχμηθεῖν. ὅ γὰρ πᾶς
 πύματθ' νοερῶ ζῶν, ὅδε πᾶς τὸν λόγον εἰ πα-
 ρασκόντες ταῦτα ὅτως ὑπὸ τῶν τοιούτων πέφυ-
 κε γίνεσθαι ὅδε ἀνάγκης. ὁ δὲ τῶν μὴ θέλων, θέλει
 τὴν συνκλήν ὅπως μὴ ἔχειν. ὅλως δ' ἐκείνο μέμνη-
 σι, ὅτι γῆρας ὀλιγίστου χρόνου, καὶ σὺ ἐλθὼς τεθνή-
 ξιδε μετὰ βραχὺ δε, ὅδε ὄνομα ὑμῶν ὑπολει-
 φθήσετθ'. ἄρον τῶν ὑπόληψιν, ἢ ρτθ' τὸ βέβλαμ-
 μα. ἄρον τὸ βέβλαμμα, ἢ ρτθ' ἢ βλάβη. ὁ χείρω
 αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων ὅποιε, τῶν ὅδε τῶν βίον αὐ-
 τοῦ χείρω ποιεῖ, ὅδε βλάβη, ὅτε ἐξωθῶν, ὅτε γῆ-
 ροθεν. ἢ ἀνάγκαστῃ ἢ τῶν συμφέροντθ' φύσις τῶν
 ποιεῖν. ὅτι παῦν τὸ συμβαῖνον, δικάως συμβα-
 νει. ὅδε ἀκριβῶς πᾶσα φυλάσσει, ἐνρήσεις. ὅδε

γω μόνον κατὰ τὸ ἐξῆς, ἀλλ' ὅτι κατὰ τὸ δίκαιον,
 καὶ ὡς αὐτὸς ὑπό τινος ἀρνήμοντος κατ' ἀξίαν.
 πρᾶφύλασσε ἐν ὧς ἤρξω, ἃ ὅ, τι αὐτὸς ποιεῖς, σὺ
 θύτῳ ποιεῖς, σὺν τῷ ἀγαθὸς εἶναι, καθ' ὃν ἐνόηται
 ἰδίως ὁ ἀγαθός, τοῦτο ἰδίᾳ πάσης ἐνεργείας σῶ-
 ζει. μή τοιαῦτα ὑπολαμβάνει, οἷα ὁ ὑβρίζων κεί-
 νει, ἢ οἷα σε κείναι βόλεται. ἀλλὰ ἴδε αὐτὰ, ὅ-
 ποῖα κατ' ἀλήθειαν ὄντι. δύο ταύτας ἐτοιμότη-
 τας ἔχειν αἰεὶ δεῖ. τῇ μὲν, πρὸς τὸ πρᾶξαι μόνον,
 ὅπερ αὐτὸς ὁ βασιλικῆς καὶ νομοθετικῆς λόγου
 ὑποβάλλει, ἐπ' ὠφελείᾳ ἀνθρώπων. τῇ δὲ, πρὸς
 τὸ μεταθεῖναι εἰάν τις πρὸς διορθῶν καὶ μετὰ
 γὰρ ἀπὸ τινος οἰήσεως. τὴν μὲν τοῦ μεταγωγίου,
 αἰεὶ ἀπὸ τινος πιθανότητος ὡς δίκαιου, ἢ κοινῶ
 φιλῶς γινέσθαι, ἃ τὰ πρᾶπλήσια τοιαῦτα μόνον
 εἶναι δεῖ, ὅχι ὅτι ἡ δὲ ἢ ἡ γνῶσις ἐφαύνη. λόγον ἔ-
 χεις; ἔχω. τί ἐν ὁχρᾷ; θύτου γὰρ τὸ ἐαυτοῦ ποι-
 οῦντος, τί ἄλλο θέλεις; ἐνύπνευτος ὡς μέντοι γνᾶ-
 φανιδήσῃ τῷ γηνύσαντι. μάλλον δὲ ἀναλη-
 φθήσῃ εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ τὸ ἀπερματικὸν κατὰ
 μεταβολῶν. πολλὰ λιβανωτοῦ βωλάρια ὑπὸ τοῦ
 αὐτοῦ βωμοῦ. καὶ μὲν, πρὸς κατέπεσιν, τὸ δὲ ὑπε-
 ραν. διαφέρει δὲ ὁ δὲ γνῶν. ἐν τῷ δέκα ἡμερῶν, θεὸς
 αὐτοῖς δόξεις, οἷς νῦν θείον καὶ πίθηκος, εἰάν τι
 νακᾶμψῃς ὑπὸ τὰ λόγματα, καὶ τὸν σεβασμὸν
 τῷ λόγῳ, μὴ ὡς μύρια μέλων ἐτη ζῶν. τὸ χεῖρον
 ἐπὶ ἡ

πύρρηται, ἕως ζῆς, ἕως ἕξειν, ἀγαθὸς γὰρ δὲ
 πύρρηται κερδαίνει ὁ μὴ βλέπων, τί ὁ πλη-
 ῖον εἶπεν, ἢ ἐπραξεν, ἢ διενόησεν· ἀλλὰ μόνον τί
 αὐτὸς ποιεῖ, ἵνα αὐτὸ τοῦτο δίκαιον ἢ καὶ ὀσιον,
 ἵνα κατὰ τὸν ἀγαθὸν μὴ μέλαν ἦβῃ· ποῦ βλέπει
 δὲ, ἀλλ' ὡς τὴ γραμμῆς τρέχειν, ὀρθόν, μὴ διε-
 ρημιζόμενον. ὁ ποῦ τὴν ὑπεροφημίαν ἐπιομνύει
 θανάτου, ὅτι ἐκαστὸς τῶν μεμνημένων αὐ-
 τοῦ, τάχιστα καὶ αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ εἴτα πάλιν καὶ
 αὐτὸς ὁ ἐκείνου διαδεξάμενος, μέγχι καὶ πᾶσα
 μνήμη ἀποσβῆσθαι ἐπιομνύει καὶ σβεννυμέ-
 νων πρῶτον. Ὑπόθου δὲ ὅτι καὶ ἀθάνατοι μὲν οἱ
 μεμνησόμενοι, ἀθάνατος δ' ἡ μνήμη, τί ὅν τοῦτο
 εἶπεν; ὅτι δὲ λέγω ὅτι πρὸς τὸν τεθνηκότα,
 ἀλλὰ πρὸς τὸν ζῶντα. τί ὁ ἔπαινον. πλὴν ἄρα
 τοῦτο οἰκονομίαν πινά, πάρες γὰρ νῦν ἀκαίρως τὴν
 φυσικὴν δόσιν, ἄλλο πινὸς ἐχόμενον λόγου λοι-
 πόν. πᾶν τὸ καὶ ὁπωσοῦν καλὸν ἔξ' ἑαυτοῦ καλόν
 ἦ, ὅτι ἐφ' ἑαυτῷ κατὰ φύσιν, ὅτι ἐχὼν μέρος ἑαυτοῦ
 ἔπαινον· ὅτι γὰρ χεῖρον ἢ κρείττον γίνετ' τὸ
 ἐπαινόμενον. ἔτι φημι καὶ ὑπὲρ τῶν κοινότερον
 καλῶν λεγόμενων· οἷον ὑπὲρ τῶν ὑλικῶν, καὶ ἐπὶ
 τῶν τεχνικῶν κατὰ σκευασμάτων. τὸ δὲ δὴ ὄν-
 τως καλόν, πινὸς χρεῖαν ἔχει· οὐ μᾶλλον ἢ νόμος,
 οὐ μᾶλλον ἢ ἀλήθεια· οὐ μᾶλλον ἢ δύναις,
 ἰσχύς, τί τούτων διὰ τὸ ἐπαινεῖσθαι καλόν

ὄντων, ἢ ψυχῶν φθείρεται. σμαρὰ γὰρ γὰρ ἐ-
 σωτὴ χεῖρον γίνεται ἐὰν μὴ ἐπαυῇται; τί ἢ χρυ-
 σός, ἐλέφας, πορφύρα, μαχάειον, ἀνδύλλιον,
 δένδρυφιον; Εἰ δὲ αὐτῶν σιμὰ ψυχὰι, πῶς αὖ-
 τὰς δὲ αἰδίσσῃ χωρεῖ ὁ ἄνθρωπος; πῶς ἢ ἡ γῆ χωρεῖ τὰ τῆ
 ἐκ τοσούτου αἰῶνος διαπνομήντων σώματα; ὡς περ
 γὰρ γινώσκω, ἢ τῶν πρὸς ἡμῖν τινα ἐπιστάμο-
 νῶν μεταβολὴ καὶ διάλυσις χώραν ἄλλοις νε-
 κροῖς ποιεῖ: ὅπως αἰεὶ εἰς τὴν αἰῶνα μεθιστάμεναι ψυ-
 χαὶ, ἐπὶ πόσῳ συμμείνασαι, μεταβάλλουσι, καὶ
 χέονται, καὶ δὲ κηλῶνται, εἰς τὴν ὅλῃν ἀπερμα-
 τιστὴν λόγον ἀναλαμβάνοντα. καὶ τῶν τῶν ὅλῃν
 χώραν ταῖς προσκυοῖσι ζομένης παρέχουσι. τῶν
 ὅλῃν δ' αὖ τις ἀρκεῖν αὐτὸ ἐφ' ἑαυτῶν εἰς τὰς ψυ-
 χὰς διαμνήναι. καὶ ἢ μὴ μόνον ἐνθυμείῃς τὸ πλῆ-
 θος τῶν διαμνήναι ὅπως ἐπὶ σώματων, ἀλλὰ καὶ
 τὸ τῶν ἐκάστης ἡμέρας ἐπινοήντων ζώων, ἐφ' ἡμῶν
 τε καὶ τῶν ἄλλων ζώων. ὅσος γὰρ ἀριθμὸς κατανα-
 λίσκεται, καὶ ὅπως ἐπὶ πᾶσι διαπνεύεται ἐν ταῖς τῶν
 τρεφομένων σώμασι, καὶ ὅπως δέχεται ἡ χώρα αὐ-
 τῆς διαπνεύσεως, διαπνεύσεως, εἰς τὸ ἀεὶ ὄντες,
 ἢ πνεύσεως ἀλλοιώσεις. τίς ὑπὸ τούτου ἢ ἰσορρο-
 πία ἀληθείας; διαίρεσις εἰς τὸ ὕλικόν, καὶ εἰς τὸ αἰ-
 τιώδες μὴ ἀπορρέμειν, ἀλλ' ὡς πάσης ὁρμῆς
 τὸ δίκαιον ἀποδιδόναι. καὶ ὡς πάσι φαντα-
 σίας σῶζειν τὸ κατὰ τὴν φύσιν. πάν μοι σωμα-
 τιστῶν,

μόλις, ὃ σοὶ δυνάμεσός ἐστι ὧς κρῖναι ἐδίδυναι μοι πρόω-
 ρον, ὃ δὲ ὄψιμον, το σοὶ δυνάμειον· πάν μοι καρ-
 πος, ὃ φέρουσιν αἰ (αἰ ὥραι. ὧ φύσις, ἐκ σοῦ πάν-
 τα, γὰρ σοὶ πάντα, εἰς σε πάντα, ἐκείνη μὲν φη-
 σι, πόλι φίλη Κεκροπ, σὺ ἢ ὅκ ἐρεῖς ὧ πόλι
 φίλη Διός; ὀλίγα πρῆστέ φησιν εἰ μέλλεις εὐδυ-
 μήσειν· μηδὲν ἄμεινον ἢ ἀναγκαῖα πράσσειν, ὅ-
 ὅτι ὃ ἢ φύσις πολιτικὸς ζῶν λόγος αἰρεῖ, ὅτι ὡς αἰ-
 ρεῖ. ἢ ἵσχυς ὁ μόνον τῷ ἄρ ἢ καλῶς πράσσειν εὐδυ-
 μίαν φέρει, ἀλλὰ ὅτι ἢ ἄρ ἢ ὀλίγα πράσσειν. τὰ
 πλεῖστα γὰρ ὧν λεγομένην πράσσομεν, ὅκ ἀναγ-
 καῖα ὄντα, ἐάν τις πεινῇ, εὐχολώτερος καὶ ἂ
 παρακτότερος ἔσται. ὅθεν δὲ, καὶ παρ' ἐκαστὸν ἑ-
 αὐτ' ὑπομνήσκειν, μή τι ἢ ὅ ὃ ἢ ἀναγκαῖον.
 ὅτι ἢ μὴ μόνον πράσσει τὰς μὴ ἀναγκαῖας πει-
 νῆν, ἀλλὰ καὶ φαντασίας· ὅπως γὰρ ὃ δὲ πρῶ-
 τος παρέλκοντα ἐπακολουθήσουσι. Πείρασον
 πῶς σοὶ χωρεῖ καὶ ὃ ἢ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου βίος·
 ἢ ἀρεσκυμῆν μὲν τοῖς ἐκ τῶν ὅλων ἀπονεμομέ-
 νοις· ἀρεσκυμῆν ἢ τῇ ἰδίᾳ πράσσει δίκαια καὶ δῖα
 θέσει εὐμενῇ. ἐώρακας ἐκείνα, ἴδε καὶ ταῦτα. Σε-
 κατόν μὴ τάρσασε. ἀπλῶς σεαυτὸν. ἀμαρτάν-
 νει τις; ἐαυτῷ ἀμαρτανύει. Συμβέβηκε σοὶ τι κα-
 λῶς, ἐκ τῶν ὅλων ἀπ' ἀρχῆς σοὶ συγκαθείμαρ-
 τος, καὶ σωεκλώθειτο πᾶν τὸ συμβαῖνον. Τὸ δ' ὅλον
 βραχὺς ὁ βίος· κερδαίνετον τὸ παρὸν σὺν εὐλο-

γισία ἐ δίκη, νῆφε ἀνέμνος. ἥτοι κόσμος δὲ ἄλ-
 ταγμὸς, ἢ κυκεὼν, συμπεφορημένος μὲν, ἀλ-
 λὰ κόσμος. ἢ γνὸς μὲν τις κόσμος ὑφίσταται δὲ δυνά-
 μεις, γνὸς ἢ παντὶ ἀνθρωπείᾳ, καὶ ταῦτα, ὅπως πάν-
 των δὲ κεκελεμένων καὶ δὲ κεχυμένων ἐ συμπε-
 θῶν. μέλαν ἦθος, θῆλυ ἦθος, ποδισκελὲς ἦθος, θη-
 ριδόεις, βοσκηματῶδεις, παιδαριῶδεις, βλακι-
 κὸν, κίβδηλον, βωμολόχον, κατωηλικὸν, τυραν-
 νικόν. Εἰ ξένος κόσμος ὁ μὴ γνωρίζωμαι τὰ ἐν αὐτῷ ὄν-
 τα, ὅχι ἢ τὸν ξένος, καὶ ὁ μὴ γνωρίζωμαι τὰ γιγνόμε-
 μενα. φυγὰς ὁ φύλακας τὸ πολιτικόν λόγον. τυ-
 φλὸς ὁ κατὰ μύω τῷ νοεῖν ὁμαπ. πῶχός ἐ γνὸς
 δεῖς ἐτέρου, καὶ μὴ πάντα ἔχωμαι πρὸς αὐτὸ τὰ ἐς τὸ
 βίον χρῆσιμα. ἀπόσημα κόσμος ὁ ἀφιστάμενος καὶ
 χωρίζωμαι αὐτὸ τὸ κοινὸς φύσεως λόγος, δὲ τὸ
 δύσκαρυστον τοῖς συμβαίνουσιν. ἐκείνη γὰρ φέρει τὸ
 το, ἢ ἐπὶ σὲ ἡνεγκεν. ἀπέχισμα πόλεως ὁ τῆς ἰδι-
 ας ψυχῆς τὸ λογικὸν ἀποσχίζωμαι, μιᾶς ὅσης. ὁ
 μέλῃ χεῖς χιτῶντος φιλοσοφεῖ, ὁ ἄλλος βιβλίου,
 ἀλλὰ ὅπως ἡμίγυμνος. ἀρετὴς ὅχι ἔχω φησὶ, ἐ-
 μμὲν τῷ λόγῳ. ἐγὼ ἢ τροφὰς τὰς ἐκ μαθημά-
 των ὅχι ἔχω, ἐμμὲν. Τὸ τεχνίον ὁ ἐμαθὲς φίλος,
 τούτῳ πρὸς ἀπαύειν, τὸ ἢ ἀπόλοιπον τὸ βίον δὲ
 ἐξελθεῖ, ὡς θεοῖς μὲν ὑπὸ τῆς φρονέως τὰ σεαυτὸ πάντα
 ὅς ὅλης τὴς ψυχῆς. Ἀνθρώπων ἢ μηδιστὸς μήτε τυ-
 ραννον, μήτε δαλὸν αὐτὸ καθεστῆς. ὡς νόστον λό-

γὰρ ἅθιμ ὧν ὡς οὐκ ἀσπασίαν ὁ καιρὸς, ὅψι ταῦ
 τα πάντα· γαμουῦντας, παιδ' ὀφροφῶντας, νοσῶν-
 τας, ἀποθνήσκοντας, πολεμῶντας, ἐορτάζοντας,
 ἐμπορομεγύς, γεωργοῦντας, ἡλακδούοντας, αὐ-
 θαλιζομεγύς, ὑπὸ πιδούοντας, ὑπὸ βαλδούοντας, ἀ-
 ποθανεῖν τινὰς θυχομεγύς, γογγύζοντας ὑπὸ τοῖς
 παροῦσιν, ἐρωδοντας, θηλαυρίζοντας, ὑπατείας,
 βασιλείας ὑπὸ θυμῶντας. ὅκω ἡ ἐκείνῳ μὲν ὁ θύ-
 λωρ βίος, ὅκ' ἐπὶ ὁ δ' αὖτις. πάλιν ὑπὸ τοῖς καιρὸς ὧν
 τραϊανὸς μετὰ βῆθι· πάλιν τὰ αὐτὰ πάντα. τέ-
 θηκε καὶ ἐκείνῳ ὁ βίος. ὁμοίως καὶ τὰς ἄλλας ὑπὸ
 γραφὰς χρόνων ἐλὼν ἐδιδῶν ὑπὸ θεῶν καὶ βλέ-
 πε πόσοι κατεργαζόμενοι, μετὰ μικρὸν ἔπεσον,
 καὶ ἀνελύθησαν εἰς τὰ σοιχεῖα. μάλιστα δὲ ἀναπο-
 λητέον ἐκείνους οὓς αὐτὸς ἔγνωσεν κατὰ ἀσπασίαν,
 ἀφγντας ποιῶν τὸ καὶ τῇ ιδίαν κατὰ σκεδὺν, ἐλ-
 λουθὺ ἀπρὶς ἔχει, ἐλὼν τὴν ἀρετὴν. ἀναγκαῖον ὅ-
 ῳδε τὸ μεμνηθῆναι. ὅτι καὶ ἡ ἐπιστροφὴ κατὰ ἐκά-
 στεν πρᾶξιν, ιδίαν ἀξίαν ἔχει καὶ συμμετρίαν.
 ὅπως γὰρ οὐκ ἀποδυσπετήσεις, εἰ μὴ ὑπὸ πλε-
 ον ἢ πρὸς ἡκε πρὸς τὰ ἐλαττω κατὰ γίνῃ. ἀ-
 πάλαι συνήθεις λέξεις, γλωσσήματα νῦν. οὐ-
 πως ὅν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀπάλαι παλαιῶν μνη-
 λωρ, νῦν τρώπων τινὰ γλωσσήματα ὄσιν. κάμιλ-
 λος, καίσων, οὐόλεσος, λεοννάτος· κατ' ἐλίγην
 ὅ ἐστι Σκιπίων, καὶ Κάτων, εἴτα καὶ Αὐγούστος, εἰ-

τα καὶ Ἀφρικανὸς, ὁ Ἀντωνίνος: δὴ τίλα γὰρ παύ-
 τα, καὶ μὴ δώδεκα ταχὺ γίνετ'. ταχὺ ἢ ὅτι πάντε
 λὰς λήθη κατέχουσιν. ὅτι ταῦτα λέγω ὑπὸ τῶν θαν-
 μασιως πως λαμβάνω. οἱ γὰρ λοιποὶ ἅμα ἔδει
 ἐκπνεύσαι, αἵμοι, ἄψυχοι. τί ἢ καὶ οὕτως τὸ αἶ-
 μνησον; ὅλον κενόν. τί δὲ οὕτως ποῦ οὐδὲν ἀποδίδω
 εἰς φέρεσθαι; γὰρ τὸ δόξα, διανοία δίκαια, ὅτι πράξεις
 κοινωνικαί, καὶ λόγος οἷος μήποτε δεῖξαι δύνασθαι, καὶ
 διάθεσις ἀσπαστομένη πᾶν τὸ συμβαῖνον ὡς ἀν-
 αγκαῖον, ὡς γνώριμον, ὡς ἀπὸ ἀρχῆς βιαιότης καὶ
 πηγῆς ῥέον: ἐκὼν σεαυτὸν τῇ κλωθοῖ σιυνεπιδί-
 δει, πρὸς ἑαυτὸν σιυνῆσαι, οἷς ποσὶ ποτε πράγμασι
 βόλεται: πᾶν ἐφήμερον, ὅτι τὸ μνημονόμορον, καὶ τὸ
 μνημονόμορον, θεωρεῖ δὲ ἑαυτὸν ὡς. πάντα καὶ τὰ
 ταβολὴ γινόμενα γίνεται. ὅτι ἐθίζου γινόμεν, ὅ-
 τι οὐδὲν ὅπως φιλεῖ ἢ τῶν ὅλων φύσις, ὡς τὸ, τὰ
 ὄντα μεταβάλλει, καὶ ποιεῖν νέα ὁμοία. ἀπὲρμα
 γὰρ τρόπον τινα πᾶν τὸ ὅν τὸ δὲ αὐτὸ ἐσομένη.
 σὺ δὲ μόνον ἀπὲρματα φαντάζει, τὰ εἰς γλῶσσαν, ἢ μὴ
 τρανὰ καταβαλλόμενα: τὸ δὲ λῖαν ἰδὼ τῆς.
 ἡδὴ τεθνήξῃ, ὅτι ὅταν ὅτε ἀπλῶς, ὅτε ἀτάραχος,
 ὅτε ἀνύποπτος τὸ βλαβύσαι αὐτὸ ἐξωθῇ, οὐτε
 ἔλεως πρὸς πάντας: ὅτε τὸ φρονεῖν γὰρ μόνον τῷ
 δικαιοπραγεῖν πηθέμενον. τὰ ἡγεμονικὰ αὐτῶν
 διαβλέπει, ὅτι οὐ φρονίμως, οἷα μὲν φερόμενον,
 οἷα δὲ δυνάμει. γὰρ ἀλλοφύλον ἡγεμονικὰ καὶ τὸ
 σὸρ

τὸν δὲ ὑφίσταται, ὅδε μὲν γὰρ τινι τροπῇ καὶ ἐτεροι-
 οῦσι τοῖς ποδὲν ἔχοντος. πῶς δὲ; ὅπως τὸ ποδὲν κακῶν
 ὑπολαμβάνουσιν οἱ ὅτι, τὸ τοῦ ἐν μὴ ὑπολαμβάνει-
 νέναι, καὶ πάντα δι' ἐχθρὰ καὶ τὸ ἐγγυτάτω αὐτῷ τὸ
 σωματικῶν τέμνη, καὶ ἡ, διαπορεύσκειται, σὴ πῇ,
 ὅμως τὸ ὑπολαμβάνουσιν ποδὲν τούτων μόριον, ἢ συ-
 ράξεται. τοῖς δὲ οἱ ὅτι. κρινέναι μήτε κακὸν τι εἶναι,
 μήτε ἀγαθόν, ὅς ἐπίσης διώαται κακῶ ἀνδρὶ καὶ
 ἀγαθῶ συμβαίνειν. ὁ γὰρ ἐὰν ἐπὶ φύσιν βιοῦν
 ἐπίσης συμβαίνει, ὅτε τὸ τοῦ φύσιν ὅτι, ὅ-
 τε πρὸς φύσιν. ὡς γὰρ ζῶον τὸν κοσμον, μίαν ὅσιν,
 καὶ ψυχὴν μίαν ἐπέχον, συνεχῶς ὑπὸ νοῦν. καὶ πᾶς
 εἰς αἰὶν μίαν, τὴν τὸν πάντα ἀναδίδω-
 ναι. ὅπως ὁρμῇ μιᾷ πάντα πράσσει. καὶ πᾶς
 πάντα πάντων τῶν γινομένων σωματικῶν. καὶ οἷα
 τῆς ἡσυχίας καὶ συμμνήσεως. ψυχῶν ἐβα-
 ρύνοντες, ὡς ἐπὶ κτηνῶν ἐλεγχμ. ὅδε γὰρ ὅτι κα-
 κόν, τοῖς γὰρ μετὰ βολῇ γινομένοις. ὡς ὅδε ἀγαθόν,
 ἐκ μεταβολῆς ὑφίσταται. ποταμός τις ἐκ τῶν
 γινομένων καὶ ῥόονα βίαιον ὁ αἰὼν. ἅματε γὰρ
 αἰφνὶ καὶ κατὰ καὶ παρενέστη, καὶ ἄλλο πρὸς φέρε-
 ται, τὸ ὅς ἐν ἐχθρόν. πᾶν τὸ συμβαίνειν ὅπως
 σὺν ἡδονῇ γινώσκον, ὡς τὸ ῥόον γὰρ τῷ ἔχει, ὅ-
 ὅπως γὰρ τῷ δέξει. τοῖς δὲ γὰρ καὶ νόσος, καὶ θά-
 νατος, καὶ βλασφημία ἐπιβλή, ὅδε γὰρ μὴ
 ῥὸς διφραίνει ἢ λυπεῖ: τὰ ἐξ ἧς αἰετὶς τοῖς πλοκῶν

ὁμοίως ἐπιγίνεται. ὃ γὰρ οἶον καὶ ταπει-
 νμοῖς τις ἐστὶν ἀπυρτημύνης, ὅτι μόνον τὸ κατη-
 νακτασμένον ἔχουσα. ἀλλὰ συνάφεια δὲ λόγος,
 ὅτι ὡς σὺντέτακται σὺν ημεροσμενίᾳ τὰ ὄν-
 τα. ὅπως τὰ γινόμενα ὁ δὲ δολοχὴν φιλή, ἀλ-
 λὰ θαυμασὺν τινὰ οἰκότητα ἐμφαίνει· αἰετὸς
 ἡρακλείτου μεμνήσθαι· ὅτι γῆς θάνατος ὕδωρ
 γῆνέσθαι· καὶ ὕδατος θάνατος αἴερα γῆνέσθαι·
 καὶ αἴερος, πῦρ. καὶ ἔμπαλιπ. μεμνήσθαι ἢ καὶ
 τοῦ ὑπὸ λαοῦ θανομένου ἢ ἡ ὁδὸς ἀγχι. καὶ ὅτι ὁ
 μάλιστα δίκωκός ὁμιλοῦσι λόγῳ, ὅτι τὰ ὅλα
 διοικῶντι, τούτω διαφέρονται. καὶ οἷς καθ' ἡ-
 μέραν ἐγκυροῦσι, τὰ αὐτοῖς ξένα φαίνε-
 ται. καὶ ὅτι ὁ δὲ ὡς καὶ ὁ δὲ ὄντας ποιεῖν
 καὶ λέγειν. καὶ γὰρ τότε δολοχὴν ποιεῖν καὶ
 λέγειν. καὶ ὅτι οὐ δὲ παῖδας ὅκτωρ ὡς τὸν
 ἐστὶ κατὰ φίλον καθότι παρελήφαμεν. ὡς
 εἴς σοι δεῶν εἴπων, ὅτι αὐρίου τεθνήξῃ, ἢ πάν-
 τως εἰς τρίτῳ, ὅκ' ἐτ' αὐτὸν πρὸς μέγα ἐποιοῦ, ἢ
 εἰς τρίτῳ μᾶλλον, ἢ αὐρίου, εἴγε μὴ ἐχάτως
 ἀγνῆς εἰ· πόσον γὰρ ὁ δὲ τὸ μεταξὺ; ὅπως καὶ
 τὸ εἰς πολλοῦν ἔτος μᾶλλον, ἢ αὐρίου, μὴ δὲ
 μέγα εἶναι νόμιζε· ἐννοεῖν συνεχῶς· πόσοι μὲν
 ἰατροὶ ἀρτεθνήκασι, πόλλοις τὰς ὁφρῦς ὑπερ-
 ὅτι ἀρρώστων συσπᾶσαντες. πόσοι δὲ μαθημα-

τινοί, ἄλλωρ θανάτου; ὥσι μὲν γὰρ πῶς πόντες;
 πόσοι δὲ φιλόσοφοι πόδι θανάτου ἢ ἀθανασίας
 μυρία διατηνόμενοι; πόσοι ἢ ἀειδαίμονες πολλὰς ἀρ-
 κτείναντες; πόσοι ἢ τύραννοι ἐξουσία ψυχῶν
 μετὰ δαιμονίου φρυάγματι ὥς ἀθανάτοι κεκη-
 μῶνοι; πόσαι δὲ πόλεις, ὅλαι ἢ οὕτως εἶπω,
 τεθνήκασι. Εὐκλή, καὶ Πομπήϊοι, καὶ Ἡρακλέ-
 νοι, καὶ ἄλλαι ἀναρίθμητοι. Επὶ δὲ καὶ ὅσους
 οἶδας, ἄλλοι ἐπ' ἄλλω. ὁ μὲν τῶν κηδεύσας,
 εἴτα ἐξετάθη. ὁ δὲ, ἐκείνοι. πάντα δὲ ἐν βραχεῖ.
 τὸ γὰρ ὅλα κατεδίδωμι αἰετὰ ἀνθρώπινα ὥς ἐφ' ἡ-
 μέρα καὶ οὐτελῆ, καὶ ἐχθρὸς μὲν μυστήριον· αἰ-
 ελον δὲ τάριχος, ἢ τέφρα. τὸ ἀκαταίτιον ἐν τοῦ
 ὅτι χρόνου κατὰ φύσιν διελθεῖν, καὶ ἡλιων
 καταλῦσαι. ὥς αὖ ἐῖς ἐλαία πέπειρος γηρομένη,
 ἐπιπῆν, θυφισμοῦσα τὴν γνέγκῃσαν, καὶ χάρειν
 εἰδῆς ἔειπεν φύσαντι δ' ἐν ἑσθῶ. ὁμοιοι εἶναι τῇ
 ἄκρᾳ, ἢ διελυγνῶς τὰ κύματα προσρῆσεται.
 ἢ δὲ ἐσηκε καὶ πόδι αὐτῷ κωμίζεται τὰ
 φλεγόμενα τὰ ὕδατα. ἀτυχὲς ἐγὼ ὅ-
 τι τὸ τό μοι σωέβητο ὄντοισιν, ἀλλ' οὐτυχὲς ἐ-
 γὼ, ὅτι τούτου μοι συμβεβηκός, ἀλυτῶς
 διατελῶ, οὔτε ὑπὸ πῶντι θραυόμενος, οὔ-
 τε ἐπιὸν φοβούμενος. συμβλῶαι μὲν γὰρ τὸ
 τοιοῦτο παντὶ ἐδωάτο. ἀλυτῶς δὲ ὥς
 ὕδρι τὸ τῶ αὖ διετέλεισθαι, διατὶ ἐν ἐκείνῳ μέλλοι

ἀτύχημα, ἢ τὸ βλάψαι. λέγεις ὅμως ἀτύχη-
 μα ἀνθρώπου. ὃ δ' ἐστὶν ἀπό τε νύγμα φ' φύσεως
 ἢ ἀνθρώπου. ἀπό τε νύγμα ἢ τ' φύσεως ἢ ἀνθρώ-
 που εἶναι σοὶ δοκεῖ, ὃ μὴ πρὸς τὸ βλάψαι τ' φύ-
 σεως αὐτ' ὅτι. τί δ' ἐν τῷ βλάψαι μεμάθηκας; μή τι
 ἐν τῷ συμβεβηκὸς τ' ὅτι καλὸν σε δίκαιον εἶναι; με-
 γαλόφυχον; σώφρονα; ἐμφρονα; ἀπρόπτωτον;
 ἀδολιάφρονον; αἰδούμενον; ἐλεύθερον; τ' ἄλλα ἃ
 συμπεπόνθων ἢ φύσις ἢ τ' ἀνθρώπου ἀπέχει τὰ ἰ-
 σία. μέμνησο λοιπὸν ὕψι πάντος τ' εἰς λυπὴν
 σε πλοαγουμένη, βούτω χρῆσθαι τῷ λόγῳ αἴτι. ἔχῃ
 τι τ' ὅτι ἀτύχημα, ἀλλὰ τὸ φέρειν αὐτὸ γρηναίως,
 βούλημα. ἰδιωτικὸν μὲν, ὅμως ὃ ἀνυπὶκον βοήθη-
 μα πρὸς θανάτου καταφρόνησιν, ἢ ἀναπόλη-
 σιν τῷ γλίχρως γινώσκειν τὰ αὐτὰ τῷ βῶ. τί δ' ἐν
 αὐτοῖς πλείον, ἢ τοῖς ἀώρεοις; πάντως πᾶσι ποτε κείν-
 ῳ, Κασδικιανός, Φαβιῶ, Ιουλιανός, Λέπιδος.
 ἢ εἴ τις τοιοῦτος, οἱ πολλοὶ δ' ἐλπίσιν, εἴτα δ' ἐλπί-
 σιν. ὅλον μικρόν ὅτι τ' διάστημα, καὶ τ' ὅτι δ' ὅ-
 σον, ὅτι μεθ' οἷον δ' ἀντλήμενον, καὶ γινώσκω σωμα-
 τίω; μὴ δ' ὡς πρᾶγμα. βλέπε γὰρ ὁπίσω τ' ἀ-
 χάνες τ' αἰῶν, ὅτι τ' πρόσσω ἄλλο ἄπειρον. γν-
 οὐκ ἐν τῷ, τί διαφέρει ὁ τριήμερος τ' τριμερής.
 ὡς πλὴν σὺ τομὸν αἰετρεχε. σὺ τομὸν δὲ ἢ καὶ
 φύσιν. ὡς κατὰ τὸ ὑγιαίνειν πᾶν λέγειν καὶ
 πρᾶγμα. ἀπαλλοτρεῖ γὰρ ἡ τοιαύτη πρόθεσις,
 νόσος,

κόπων, καὶ στρατείας, καὶ πάσης οἰκονομίας καὶ
κομψείας.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-

τοκράτορος ᾧ εἰς ἑαυτὸν

Βιβλίον ε.

Ρθρο ὅταν δυσόκνως δζεγείρη, πρὸ
χειρὸν ἔσω, ὅτι ὡδὶ ἀνθρώπου ὀρ-
γὸν ἐγείρομαι. ἔτι δὲν δυσκολαί-
νω εἰ πορδύομαι ὡτὶ τὸ ποιεῖν, ὡρ
γνέκον γέγονα, ὅτῳ χάρις πρὸ ἡγμαι εἰς τὴν κῶσ-
μορ, ἢ ὡτὶ τὸ κατεσκόδιασμα, ἵνα κατακείμε
ν ὅτῳ σρωματίοις ἑμαυτὸν θάλω. ἀλλὰ τῷ
ὅτῳ ἡδίοι. πῶς τὸ ἡδεῖται δὲν γέγονας; ὅλως δὲ ὅ
πῶς ποιεῖν ἢ πῶς γνέργειαν; ὅ βλέπεις τὰ φυ-
τάκια, τὰ σρωθάκια, ὅτῳ μύρμηκας, ὅτῳ ἀράχνας,
τὰς μελίτσας, τὴν καὶ ἄντας συγχοσμάδας κῶσ-
μορ· σὺ δὲ θέλεις τὰ ἀνθρώπινα ποιεῖν; ὅ τρέχεις
ὡδὶ τὸ κατὰ τὴν φύσιν; ἀλλὰ δὲ καὶ ἀναπαύ-
νεται. δίδει. ἐδῶκε καὶ τὸ μέτρα ἢ φύσις. ἐδῶκε
κεμελί τῷ καὶ τοῦ ἰοδίου, καὶ πίνειν, καὶ ὁμως σὺ,
ὡτὶ τὰ μέτρα, ὡτὶ τὰ ἀρεστώτα πρὸ χωρεῖς. γν-
ταῖς πράξεις, ὅτῳ ἐπι: ἀλλ' γνῶς τὸ δῶκα τῷ. ὅ
γὰρ φιλεῖς σκαυτόν. ἐπέτοι καὶ τὴν φύσιν αὐ-

σου, ὅ τ' ὀβλημα ταύτης ἐφίλεις. ἄλλοί τε τὰς
 τέχνας ἑαυτ' φιλοῦντες, συγκατατήκοντες ὅις
 κατ' αὐτὰς ὀργαίς, ἄλσθι ὅ ἄσθι. σὺ τ' ἢ φύσιν
 τ' σαυτ' ἐλαστον τιμᾶς, ἢ ὁτορνούης τ' ὁρνό
 τικλὺν ἢ ὁρχησῆς τ' ὀρχησικλὺν ἢ ὁ φιλάργυρος
 τὸ ἀργύριον ἢ ὁ κνὸς ὀξυτο τὸ ὀξυαῖον. ὅτοι
 ὅταν προπατῶσιν, ὅτε φαγῶν, ὅτε κοιμηθῆ-
 ναι θέλῃσι μᾶλλον, ἢ ταῦτα σωαύξιν πρὸς
 ἀφ' ἑρπονται. σοὶ ἡ αἰ κοινωνικὰ πρᾶξις ὀυτελέ-
 σεσαι φαίνον, κὴ ἡ σονος πασθῆς ἀξιαί, ὡς ὀύνο
 λον ἀπώ(αδ), ὅ ἀπαλῆψαι πᾶσαν φαντασίαν
 τ' ὀχληράν, ἢ ἀνοίκειον, ὅ ὀυθὺς γν' πᾶση γαλή-
 νῃ εἶν. Αξιορ ἑαυτ' κρίνε παντὸς λόγου κὴ ὀργῶν, ἢ
 ἢ φύσιν, ὅ μὴ σὲ πρᾶτῶ ἢ ἐπακοσθῆ(α)τε
 νῶν μέμψις, ἢ λόγος. ἀλλὰ ἐκάλον παπρᾶχθαι,
 ἢ εἰρηδ, μὴ σεαυτ' ἀπαξίου. ἐκείνοι μὲν γν', ἰδιον
 ἢ γεμονιὸν ἔχουσι. ὅ ἰδίᾳ ὀρμῇ χρῶν. ἂ σὺ μὴ
 πῶδ βλέπῃς, ἀλλ' ὀυθῆϊαν πέρανε. ἀκολουθῶν
 τῇ φύσει τῇ ἰδίᾳ ὅ τῇ κῶινῃ. Μία ἡ ἀμφοτέρων
 τῶν ἡ ὀδῆς. πορδύομαι δ' ἂ τ' ἢ φύσιν, μέχρι
 πρὸς ὧν ἀναπαύομαι, γν' αὖ πορνό(α)ς μὲν τ' ὧν,
 ὅ δ' ἂ καθ' ἡμέραν ἀναπνέω, πρὸς ὧν ἡ πρὸ τ' ὧν, ὅ δ'
 ὅ ὅ τ' ἀπερμαῖτιον ὁ πατήρ με συνέλεξε, κὴ τὸ
 αἰμάτιον ἢ μήτηρ, ὅ τὸ γαλάκτιον ἢ βοφός. ὅ δ'
 ὅ καθ' ἡμέραν ὀσθῆς ἔτεσι βόσκομαι, καὶ ἀρ-
 διένομαι. ὁ φέρει με παυῶντα, ὅ εἰς ὀ(α)ῦτα ἀ-
 ποχρᾶ

πρῶτον αὐτοῦ. Δειμύτην δ' οὐκ ἔχουσαν
 μάταιον ἔσω· ἀλλὰ ἔτι πολλὰ, ἐφ' ὧν οὐκ ἔχεις εἰ-
 πῆν, οὐ γὰρ πέφυκα. ἔκκεινα δὲν πρὶν εἶχον, ἀπὸρ ὅλα
 θεῶν σοὶ τοῦ ἀκίβδ' ἡλερ, τοῦ σεμνόν, τὸ φερέπονον,
 τὸ ἀφιλόδοτον, τὸ ἀμεμψήμοισον, τοῦ ὀλιγοδ' ἔς,
 τὸ θυμῶν, τὸ ἐλόνθερον, τοῦ ἀπέριστον, τοῦ ἀφλύ-
 πτον, τὸ μεγαλείον. οὐκ αἰδοῦν, πόσα ἤδη πρὶν
 χεῖρ δυνάμει, ἐφ' ὧν οὐδεμία ἀφύϊας ἢ ἀν-
 πῆλιδιότητος πρόφασις, ὅμως ἔτι κἄτω μέγας
 ἔκων; ἢ καὶ γογγύειν, ἢ γλιχρεύνεσθαι, ἢ κολε-
 κεύειν, ἢ τὸ σωματόν καταιτιᾶν, ἢ ἀρεσκ-
 εῖν, καὶ πόρ πόρνευεσθαι, ἢ ὅσα αὐτὰ ῥιπᾶζεσθαι
 τῇ ψυχῇ, δὴ τὸ ἀφύως κατεσκευάσθαι ἀναγκά-
 ζῃ, μὰ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ ὅστωρ μὲν πάλαι ἀπὸ λ-
 λαχθαι ἐδυνάσσο. μόνον δὲ εἰ ἀρ' αὖς βραδύτε-
 ρον, ἢ δ' ὑπαρρακολουθῆναι τὸν πόρ κατὰ γινώ-
 σκειν. καὶ τῷ ὅσῳ ἀσκητέον μὴ παρηνθυμουμέ-
 νω, μηδὲ ἐμφιληδυνῶν τῇ νοθείᾳ. ὁ μὲν τις ὅστις,
 ὅταν τι διεξιὼν περὶ τινά πρῶτον, πρόχειρον καὶ
 λογίαν, αὐτοῦ τῆ χάρις. ὁ δὲ πρὸς τῷ μὲν οὐ πρῶ-
 χῆρον, ἀλλὰ μὲν τοῖς πρὶν αὐτοῦ, ὡς πόρ χρεώσθαι
 διανοεῖται, καὶ οἶδ' ὅν οὐ πεποίηκ' ἐν. ὁ δὲ τις
 τρόπον τινὰ οὐδὲ οἶδ' ὅν οὐ πεποίηκ' ἀλλὰ ὅμοι-
 ὅς ὅστις ἀμπέλοι βότρωον γνέγκουσιν, καὶ μηδὲρ
 ἄλλο πρὸς ἐπιζῆσθαι, μετὰ τὸ ἀπᾶς τὸν ἱ-
 ὄιον καρπὸν γνέγκουσιν, ἔπειτα δὲ φραμῶν, κύνων

ἰχνύδας, μέλιος ἅ μέλι ποικίλα. αὐθροπὸ δ'
 οὐ ποιήσας ὅκ' ἐπιβοᾷται· ἀλλὰ μεταβαίνει ἐφ'
 ἑτερομῶς ἀμπελῶν πάλιν γὰρ πῆ ὥρα τ'
 βότρυον γέγκειν. γὰρ τοῖς δὲ δέειν, τοῖς τρέ-
 που τινὰ ἀπ' ἀπολοσθέντως αὐτὸ ποιεῖσαι· ναὶ. ἀλλ'
 αὐτὸ τὸτο, δ' εἰ πρὸς ἀπολοσθέν. ἴδιον γὰρ φησι
 τὸ κοινωνικόν, τὸ αἰδιώδες ὅτι κοινωνικῶς γὰρ
 ἐργεῖται. καὶ νῦν δὲ βόλεσθαι, καὶ τὸ κοινωνικόν αἰδιώ-
 δες. ἀληθὲς μὲν ἐστὶ δ' λέγεις· τὸ δὲ νῦν λεγόμενον
 παρεκδέχεται. δὲ τὸ ἐστὶ εἰς ἐκείνων, ὡς πρότε-
 ρον ἐπεμνήσθην. καὶ γὰρ ἐκείνοι, λογικῇ τινι πι-
 θανότητι πρὸς ἀγονταί. ἐὰν δὲ θελήσης σωεῖναι
 τίποτε ἐστὶ τὸ λεγόμενον, μὴ φοβῶ, μὴ πρὸς τὸ
 πρὸς ἀλίπης τὸ ὄργον κοινωνικόν. οὐχὲν ἀβλυαί-
 ων, ὕσων, ὕσων ὡς φίλε (δὲ καὶ τὸ ἀρσενας τὸ ἀθη-
 ναίων καὶ τῶν πεδίων. ἢ τοι ὅ δ' εἰ δὲ οὐχέως, ἢ ὅπως
 ἀπλῶς καὶ ἐλδύθεις. Ὅποιόν ἐστὶ τὸ λεγόμενον,
 ὅτι σωέταξεν ὁ ἀσκληπὶς τὸ τῶν ἰππασίαν,
 ἢ ψυχολουσίαν, ἢ ἀνυποδοσίαν. τοῖς τὸ ἐστὶ καὶ
 τὸ σωέταξεν τὸ τῶν ὅλων φύσις, νόσον, ἢ
 πύρωσιν, ἢ ἀκβολὴν, ἢ ἄλλο τι τῶν τοῖς τῶν. καὶ
 γὰρ ἐκεῖ τὸ σωέταξεν τοῖς τὸ τισι μαίνει. ἐτα-
 ξε τὸ πρὸς τὸ, ὡς κατάλληλον εἰς ὑγίαν.
 καὶ γὰρ αὐτὸ τὸ συμβαῖνον ἐκάσω τέτακται
 πως πρὸς αὐτὸ κατάλληλον εἰς τὴν ἐμαρμύ-
 νην. ὅπως γὰρ καὶ συμβαίνει αὐτὰ ἡμῖν λέγο-
 μεν

μιν, ὡς καὶ αὐτὸ τετραγώνου λίθος ἐν τοῖς τέχε-
 σι, ἢ ταῖς πυραμίσι συμβαίνειν οἱ τεχνῖται λέ-
 γουσι, σωαρμοζοντας ἀλλήλοις τῇ ὁρίᾳ σωθε-
 σαι. ὁλως γὰρ ἁρμοδία ἐστὶ μία. καὶ ὡς πόρξιν παν-
 τῶν τῶν σωμάτων ὁ κόσμος τοῦτον σῶμα συμ-
 πληρῶται, ὅτως ἐκ πάντων τῶν αἰτιῶν ἡ ἡμάρ-
 μυνή ποιούτη αἰτία συμπληρῶται. νοῦσι δὲ ὁ λέ-
 γω, καὶ οἱ τέλειον ἰδῶτα. φασὶ γὰρ ὅτι ἐφεργν
 αὐτῷ. οὐκ οὐρ τοῦτο πούτω ἐφέρειρ. καὶ ὅτι τοῦ
 τῷ σωετάρητο. δεχόμεθα οὐρ αὐτὰ, ὡς ἐκείνα
 ὁ ἀσκληπιὸς σωτάρησι. πολλὰ γοῦρ καὶ ἐν ἐκεί-
 νοῖς ὅτι τραχέα. ἀλλὰ ἀσπάζομεθα τῇ ἐλπίδι τῆς
 ὑγείας. τοῦτον ἡ σοὶ δοκείτω, ἀνυσίς καὶ σωτέ-
 λεια τῶν τῇ κοινῇ φύσει δοκούντων, οἷον ἡ σὴ ὑ-
 γία. καὶ ὅτως ἀσπάζομαι πάντῃ γινόμενῃ, ἀλλ' ἀπὴ
 νεισδορὸν δοκῇ, εἴα τὸ ἐκεῖ ἄγειν, ὑδὶ τῷ τῷ κόσ-
 μῳ ὑγίαν, καὶ τῷ τῷ διὸς εὐοδία καὶ εὐπρα-
 γία. ὅ γὰρ αὐτὸ τὸ πᾶν ἐφορῇ, εἰ μὴ τῷ ὅλῳ σω-
 φερῇ. ἀλλ' ὅ γὰρ ἡ τύχῃ φύσις φέρει τι, ὁ μὴ βέλ-
 τοδικυμνῶν ὑπὸ αὐτῇ κατ' ἀληθινὸν ὅτι. ὅτι καὶ
 τὰ δύο λόγους εἰργεῖν γὰρ τὸ συμβαίνειν σοι.
 καὶ ὅτι γὰρ μὲν, ὅτι σοὶ ἐγίνετο, καὶ σοὶ σωετάρη-
 το, καὶ πῶς σε πῶς εἶχεν ἀνώθεν ἐκ τῶν πρεσβυ-
 τῶν αἰτιῶν συγκλωθόμενον. καὶ ὅτι εὐδορῇ, ὅτι
 τῷ τῷ ὅλῳ διοικῶντι τῇ εὐοδίας καὶ τῆς σωτελεί-
 ας, καὶ νῦν εἴα τὸ συμμοῦν αὐτῇ αἰτίῳ ὅτι. πῶς

ται γὰρ τὸ ὁλόκληρον, ἐὰν καὶ οὐδὲν διακρίνῃς ἢ
 σωαφείας καὶ σωεχείας ὡς περὶ τῶν μορίων, ἔ-
 τω δὲ καὶ τῶν αἰτίων. Διακρίνῃς δὲ ὅσον ὑδὶ σοί,
 ὅταν διακρίνῃς, καὶ τρόπον τινὰ ἀνακρίῃς· μὴ
 σιχαίνεαι, μηδὲ ἀπαυδᾷς, μηδὲ ἀκρυπνεύῃς,
 εἰ μὴ κατὰ πυκνοῦ τοῦ σοι τὸ ἀκρὸς δογματικῶν ὀρ-
 θῶν ἕκαστα πράσσῃς, ἀλλὰ ἐκκρεθίζῃς, πάλιν
 ἐπανιέναι, καὶ ἀσμενίζῃς εἰς τὰ πλείω ἀνθρώπων
 κώτορα, καὶ φιλεῖν ἑαυτὸν, ἐφ' ὃ ἐπανέρχῃ. καὶ μὴ
 ὡς πρὸς παιδαγωγὸν τινὶ φιλοσοφίαν ἐπανιέ-
 ναι. ἀλλ' ὡς οἱ ὀφθαλμιῶντες πρὸς τὸ ἀπογγάειον
 καὶ τὸ ὥον· ὡς ἄλλος πρὸς κατὰ πλάσμα, ὡς πρὸς
 καταιόνησιν. ὅπως γὰρ ὁ δὲν ὑδὶ δείξει τὸ πειθαρχεῖν
 τῷ λόγῳ, ἀλλὰ προσαναπαύσῃ αὐτῷ. μέμνη-
 σο ὅτι φιλοσοφία μόνον θέλει ἢ ἡ φύσις σε θέλει.
 σὺ ὅμως ἄλλο ἡδέλδου οὐκ ἔστι φύσιν. τί γὰρ τὰ τῶν προ-
 σκωέσεων; ἢ γὰρ ἡδονὴν ἔχεις εἰς ἑαυτὸν σφάλει; ἀλλὰ
 θέασαι, εἰ προσκωέσεων μεγαλοψυχία, ἐλευθε-
 ρία, ἀπλότης, διγνωμοσύνη, ὁσιότης. αὐτὸ γὰρ φρο-
 νήσεως τί προσκωέσεων; ὅταν τὸ ἀπαιεῖς καὶ δι-
 ρῃς γὰρ πᾶσι τὸ πρῆξιον ἀποκρίνῃς καὶ ὑποσημονικῆς
 διδάμμεως γνῶμηθῆς. τὰ μὲν πράγματα γὰρ τὰ
 τῶν ὁρίων ἡ ἀνεγκάλυψις ὅτι, ὡς φιλοσόφοις ὅτι
 ὀλίγοις ὅτι τοῖς τυχεῖσι δόξει ἢ παύσασθαι ἀκα-
 τάλῃ πᾶσι εἶναι, πλείω αὐτοῖς γὰρ τοῖς Στωϊκοῖς διυκα-
 τάλῃ πᾶσι δοκεῖ, καὶ πᾶσι ἢ ἡμετέροις συγκατάθε-
 σις,

οὐς, μετὰ πῶτῃ, ποῦ γὰρ ὁ ἀμετὰ πῶτῳ. μετὰ δι-
 τοῖν ὡς ἐπὶ αὐτὰ τὰ υποκείμενα, ὡς ὀλιγόχρονα,
 καὶ ὀυτελῆ, καὶ διωάρματα γινέσθαι λιναῖδ' αἰ, ἢ
 πόρνης, ἢ λῆς ὅτι. μετὰ ὅσοι ἐπιβιῶσι τὰ τ' συ-
 βιστῶν ἢ θ, ὡς μόλις ὅτι καὶ τῷ χαλεπότητι ἀνα-
 σχέει, ἵνα μὴ λέγω ὅτι καὶ αὐτοὶς μόλις ὑπο-
 μένῃ. ἐρ' φίστ' αἰ γ' ὅφω, καὶ ῥύπων καὶ ἑσάυτῃ ῥῆ-
 σι τ' τεσσάρων, καὶ τῷ χρόνῳ, καὶ τῷ λινέσειον, καὶ τῷ
 λινάριον, τί ποτ' ὅτι ῥ' ἐκλεμνηναι, ἢ ῥ' ὅλως
 ἀποδ' αἰτῶναι διωάρματα, ὅτι ὡς νοῦ. τῶν αὐτῶν
 γὰρ οἱ πῶτα μὲν ὅτι αὐτοὶ ποδὶ μένῃ τ' φύσι-
 κωλύσι, καὶ μὴ ἀχάλλειν τῇ διατριβῇ, ἀλλὰ τὰ
 τοῖς μόνοις προσαναπαύει. ἐνὶ γὰρ ὅτι οὐδὲν
 συμβῆσε ταί μοι, ὅτι κατὰ τὴν τῷ ὅλῳ φύσιν
 ἐστίν. ἐτόρῳ δέ, ὅτι ἐξέσι μοι μὲν πρᾶσιν πῶτα
 ῥ' ἐμὸν θεὸν καὶ δαίμονα. ὅτι γὰρ ὁ ἀναγκά-
 σων ὅσοι πῶτα βῆναι. πρὸς τί ποτε ἀφ' αὐτῶν χρό-
 νῳ τῇ ἐμαυτοῦ ψυχῇ; πῶτα ἑκαστοῦ ὅσοι ἐπαίρει
 τὰ ἐμαυτοῦ, καὶ ὅτι τὰ ζῆν, τί μοι ὅτι νῦν γ' τοῦ
 τῶ ὅτι μοιῶ, ὅτι δὴ ἡ γεμονιὸν καλεῖται; καὶ τί-
 νῳ ἀφ' αὐτῶν ἔχω ψυχῶν, μή τι παιδί; μή τι μῦθος
 κίς, μή τι γυναικαίου, μή τι τυραννίδος; μή τι κτή-
 νους; μή τι θηρίου; ὑποῖα τίνα ὅτι τὰ τοῖς πολ-
 λοῖς δοκοῦντα ἀγαθὰ, καὶ ἐν τεύθει λαβοῖς.
 εἰ γὰρ τις ὡς νοήσῃ ὑποφρονεῖ τίνα ὡς ἀ-
 ληθῶς ἀγαθὰ, οἷον φρόνησις, σωφροσύνη,

δικαιοσύνην, ἀνδρίαν, ἣν αὐτὸν τα προεπινοή-
 σας, ἐπινοῦσαι διωθήσῃ. ὑπὸ τῷ ἀγαθῷ
 γὰρ ἐφαρμόσει. τὰ δ' ἐγὼ τοῖς πολλοῖς φανόμενα
 ἀγαθὰ προεπινοήσας τίς ὄζανόσεται, καὶ ῥα-
 δίως δέξεται, ὡς οἰκίως ἀλλεγόμην τὸ ὑπὸ τοῦ
 λιωμίνου εἰρημνίον. ὅτως καὶ οἱ πολλοὶ φαντάζον-
 ται τῷ διαφορᾷ. ὃ γὰρ αὐτὸς μὲν ὃ προσέκο-
 πῃν καὶ ἀπηνέχοντο. ὃ δὲ ὑπὸ τῷ πλῆθους καὶ τῷ
 πρὸς τρυφῇ ἢ δόξαν ὑπεκρημάτων πρὸς διέχο-
 μεθὰ, ὡς ἐκνουμνίως καὶ ἀσείως εἰρημνίον. προῖ-
 θι οὐρ καὶ ἐρώτα, εἰ τιμητέον καὶ ἀγαθὰ ὑπολη-
 πῆον τὰ τοιαῦτα, ὧν προεπινοηθέντων οἰκίως
 αὐτὸν ὑπὸ φέρειν, τὸ ἔν τῷ ἐκ τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς
 πορείας, ὃν ἔχειν ὅποι χέσῃ.

Ἐξ αἰτιώσεως καὶ ὑλικῆς σωέσκηκα. ὃ δ' ἐτόρον
 δὲ τῶν εἰς τὸ μὴ ὄν φθαρήσεται. ὡς περὶ ὃ δὲ ἐκ
 τοῦ μὴ ὄντος ὑπέστη. οὐνοῦρ κατὰ τὰ χθῆσῃ πᾶν
 μέρῃ ἐμὸν, ἢ μεταβολὴν εἰς μέρῃ τι τοῦ κόσ-
 μος. καὶ πάλιν ἐκείνο εἰς ἐτόρον μέρῃ τοῦ κόσμου
 μεταβαλεῖ. καὶ ἡ δὲ εἰς ἀπειρον ἢ τοιαύτῃ δὲ
 μεταβολῇ ἀγὼν ὑπέστη. καὶ οἱ ἐμὲ γρηγόσαν-
 τες, καὶ ἐπανιόντι εἰς ἄλλο ἀπειρον. ὃ δὲ γὰρ καὶ
 λυεῖ ὅπως φάναι, κ' ἂν ἢ τοῦ πόδεός τις πεπύρασμε-
 νας ὁ κόσμος διοικῆται.

Ο λόγος καὶ ἡ λογικὴ τέχνη διὰ μὲν εἰς
 ἑαυταῖς ἀρκέμεθα, καὶ τοῖς καθ' ἑαυτὰς ὄργοις
 ὁρμῶνται μὴ οὐρ ἀπὸ τοῦ οἰκίως ἀρχῆς. ὁ δὲ οὐρ

ἡ εἰς τὸ προκείμενόν τέλος, καθὸ καθ' ὅσους αὐτοὶ
 αὐτοὶ πράξεις ὀνομάζονται, τὴν ὀρθότητα τοῦ ὁδοῦ
 σημαίνουσαι. ὁ δὲ τὸν τὸν ῥητέον ἀνθρώπου, ὃς αὐ-
 θρώπῳ καθὸ ἀνθρώπος ὄντι, ἐκ ὑδὲ βάλλει. ἐκείνῃ
 ἀπαιτήματα ἀνθρώπου, οὐδὲ ἐπαγγέλλεται αὐ-
 τὰ ἢ τοῦ ἀνθρώπου φύσις. ὁ δὲ τελειότητες εἰσι
 τοῦ ἀνθρώπου φύσεως. ὁ δὲ τὸ τέλος
 γὰρ αὐτοῖς ὄντι τῷ ἀνθρώπῳ κείμενόν. ὁ δὲ τὸ συμ-
 πληρῶν τὸ τέλος τὸ ἀγαθόν. ἐπὶ εἰς τὸν
 ἡμῶν βάλλοντες ἀνθρώπῳ, ἐκ αὐτὸ τοῦ ὑπερφρο-
 νεῖν αὐτῶν, καὶ κατεξανίστασθαι, ὑδὲ βάλλοντες. ὁ
 δὲ ἐπαινετὸς ἡμῶν ὁ ἀπροσδιεῖν τὸν τὸν ἐαυτὸν πα-
 ρεχόμενον. οὐδὲ αὖ ὁ ἐλαττωμένους ἐαυτοῦ γὰρ τινε-
 τὸν ἀγαθὸς ἡμῶν, ἐπὶ ταῦτα ἀγαθὰ ἡμῶν. νῦν
 δὲ ὅσω πόρ πλείω τις ἀφαιρῶν ἐαυτοῦ τούτων,
 ἢ τοῦ τῶν ἐτόρων, ἢ καὶ ἀφαιρῶν ἀπὸ τῶν
 ἀνέχεται, ὅσῳ δὲ μᾶλλον ἀγαθὸς ὄντι. οἷα αὖ πο-
 λάκις φαντασθῆς, τοιαύτη σοι εἶσαι ἢ διάνοια.
 βάπτεται γὰρ ὑπὸ τῶν φαντασιῶν ἡ ψυχὴ. βά-
 πτε οὖν αὐτὴν, τῇ συνεχείᾳ τῶν τοῦ τῶν φαντα-
 σιῶν. οἷον, ὅτι ὅπου ζῶ ὄντι, ἐκεῖ καὶ οὐ ζῶ. γὰρ αὐ-
 λῇ δὲ ζῶ ὄντι, ἐσὶν ἄρα καὶ οὐ ζῶ γὰρ αὐλῇ. Καὶ
 πάλιν, ὅτι οὐ πόρ γὰρ ἐκείνη καὶ ἐκείνη καὶ ἐκείνη.
 πρὸς ὃ δὲ κατὰ ἐκείνη, πρὸς ὅσον φέρεται. πρὸς
 ὃ φέρεται δὲ, γὰρ τὸν τὸν τὸν αὐτοῦ. ὅπου δὲ
 τὸν τὸν, ἐκεῖ καὶ τὸν συμφέρον, καὶ τὰ ἀγαθὰ ἐ-

κἄς τ' ἄρα ἀγαθὸν τοῖς λογικοῖς ζῶσι, καὶ νῶν ἰσχύει.
 ὅτι γὰρ πρὸς καὶ νῶν ἰσχύει, πάλαι δὲ δὴ
 κταί. ἢ ὅτι καὶ νῶν ἰσχύει, ὅτι τὰ χεῖρα τῶν καὶ νῶν
 νῶν ἰσχύει, τὰ δὲ καὶ νῶν ἰσχύει, καὶ νῶν ἰσχύει
 καὶ νῶν ἰσχύει, τὰ ἐμψύχων δὲ ἐμψύχων, τὰ
 λογικὰ, τὰ ἀδύνατα δυνάμει, μακροῦ. ἀδύ-
 νατον δὲ τὸ αὐτὸ φαῦλος μὴ τοιαῦτα πινὰ ποιεῖν.
 Οὐδὲν ὁδὸν συμβαίνει, ὅτι οὐκ ἔκκεινο πρὸς φυκ-
 φέρει αὐτῷ. ἄλλω τὰ αὐτὰ συμβαίνει, καὶ ἢ τοῖς
 ἀγνοῶν δὲ συμβέβηκεν, ἢ ὑπὸ δεικνύμεθα με-
 γαλοφροσύνῃ δις αὐτῶν, καὶ ἀνάκωτ' ἰσχύει. δὲ
 νῶν οὐκ ἄγνοια καὶ ἀρεσκείαν ἰσχυροτόρας εἶναι
 φρονήσεως, τὰ πράγματα αὐτὰ δὲ ὅπως ἰσχύει
 ψυχῆς ἀπῆται. ὅδε ἔχει εἰσόδον πρὸς ψυχῆς. ὅ-
 δε τρέφει, ὅδε κινῆσαι ψυχῆς δυνάμει. τρέφει
 δὲ καὶ λινεῖ αὐτὴν ἐαυτῷ μόνῃ. καὶ οἷον αὐτὴν καὶ
 τῶν καὶ νῶν ἰσχύει αὐτῷ, τοιαῦτα ἐαυτῷ ποιεῖ
 τὰ προσυφεσῶτα, καὶ ἔτοσον μὲν λόγον ἡμῶν
 ὅτι οὐκ ἔκκεινο αὐτῷ, καὶ ὅσον δὲ ποιη-
 τέον αὐτῶν καὶ ἀνεκτέον. καὶ ὅσον δὲ γίνονται
 ἰσχύει εἰς τὰ οἰκεία ὄργανα, καὶ τῶν ἀδύνατον μὲν
 γίνεται ὁ αὐτῷ, οὐκ ἔκκεινο ἢ ἡλῖος, ἢ ἀνε-
 μος, ἢ θύελλα. ὑπὸ τούτων δὲ γίνονται μὲν ἰσχύει
 ἐμποδισθῆναι αὐτῶν. ὁρμῆς δὲ καὶ δυνάμεως, ὅτι γίνε-
 ται ἐμπόδια δυνάμει ὑπεξαίρεσις, καὶ τῶν ποδῶν
 πῶν, ποδῶν γὰρ καὶ μεδίονσι πᾶν τὸ εἶναι

ὁ τῆ πόλει ἐκείνῃ βλαβερόν, ὃ δ' ἐρῶ πολίτῃς
βλάπτει. ὡς πᾶσι τὴν βλάβαν φα-
ντασίαν, ὡς ἐπαγεῖται κανόνα. εἰ ἡ πόλις ὑπὸ τῆ
το μὴ βλάπτεται, ὃ δ' ἐγὼ βέβλαμμαι. εἰ δ' ἡ
πόλις βλάπτεται, ἐκ ὀργισέου τῷ βλάπτοντι
τῷ πόλιν. τί τ' ἔξορῶμεν. Πολλὰ κίς γνῶμεν, τ'
τάχθ' ἐλ' ἔξορῶμεν καὶ ὑπεξαγωγῆς τῶν ὄν-
των τε καὶ γινομένων. ἢ τε γὰρ ὅσα ὅσον ποτα-
μός γ' ἀπὸ ἐκείνου ῥύσθ'. καὶ αἱ γνῶμαι γ' συνεχέσι
μεταβολαῖς. καὶ τὰ αἵματι γ' μιν εἰς τροπαῖς,
καὶ χειρὸν ὃ δ' ἐν ἑσώ, καὶ τ' ἔξω. ὃ δ' ἐλ' ἄ-
πειρον τῶν πρῶτον καὶ μέλλοντ' ἀχα-
νῆς, ὡς πάντα γ' ἀφανίζεται. πῶς ἔρ' οὐ μωρός, ὃ
γ' τ' ὅτις φουσάμεν, ἢ ἀπώμεν, ἢ χετλια-
ζον, ὡς γ' ἡνιχρόν καὶ ὡς μικρόν γ' ὀχλὺν ἄνθρω-
πῶν. μεμνησοῦ τὴν συμπασῆς ὁσίας, ἢς ὀλίγῃς μετέ-
χης, καὶ τῶν πάντων αἰῶνος, ὃ βραχὺ καὶ ἀκατα-
κτῆστοι διάστημα ἀφώρῃσαι, καὶ τὴν ἐμμελῆς,

ἥς πόσον εἰ μέρῳ. ἀλλ' ἁμαρτάνει τίς εἰς ἐμὴν
 ὄψεται. ἰδίαν ἔχει διαθεσίμην, ἰδίαν γνῆρυγαν, ἐ-
 γὼ νῦν ἔχω ὅ με θέλει νῦν ἔχειν ἢ κοινὴ φύσις, ἢ
 πράσσω ὅ με νῦν πράσσειν θέλει ἢ ἐμὴ φύσις.
 Τὸ ἡγεμονικὸν ἢ κυριεύον τῇ ψυχῇ σου μέρος,
 ἄτρεπτον ἔσω, ὑπὸ τῇ γνῆ τῇ σαρκὶ λείας ἢ τρα-
 χείας κινήσεως. καὶ μὴ συγκεινέδω, ἀλλὰ πόδι-
 γραφέτω αὐτὸ, καὶ πόδιοιζέτω τὰς πείσεις ἐ-
 κείνας γνῶσις μορίοις, ὅταν διὰ ἀναδιδῶνται κα-
 τὰ τὴν ἐτόδαν συμπάθειαν εἰς τὴν διάνοιαν, ὡς
 γνῶσιν σῶματι ἡνωμένη, τότε πρὸς μὴν τὴν αἰσθη-
 σιν, φυσικὴν οὐρανὸν, ὅ πειρατῆον ἀντιβαίνειν. τῇ
 ἢ ὑπόληψιν, τῇ ὡς πόδι ἀγαθῶν ἢ κακῶ μὴ προσ-
 ἔθετω τὸ ἡγεμονικὸν δεξιᾷ τοῦ συζῶντος θεοῦ. συζῶν
 ἢ θεοῖς ὁ συνεχὴς δεικνύς αὐτοῖς τὴν ἑαυτοῦ ψυ-
 χὴν ἀρεσκομένην μὴ τοῖς ἀρνεσκομένοις ποιεῖ-
 σαι ἢ ὅσα βλάπεται ὁ δαίμων, ὅρ' ἐκείνῳ προσέ-
 τιλιν καὶ ἡγεμόνα ὁ ζῶνς ἐδωκεν, ἀπὸ πάσας ἐ-
 αὐτῷ, ὅτι δὲ ἐξίς, ὁ ἐκείνῳ ναῦς καὶ λόγος. τῇ
 γράσωνι μήτε οὐ γίγνη; μήτε τῷ ὀζοσώμῳ οὐ γίγνη; τί
 σοι ποιήσῃ, τοιοῦτον σῶμα ἔχει, τοιαύτας μάλας
 ἔχει, ἀνάγκη τοιαύτῳ ἀφ' ὧν ἀπὸ τοιούτων
 γίνεσθαι. ἀλλ' ὁ ἀνθρώπος λόγον ἔχει φησὶ, καὶ
 δύναιται συνοεῖν ἐφισκῶν τί πλημμελεῖ. δι-
 σοι γήλοιο. τοιγαρὶν καὶ σὺ λόγον ἔχεις, λήθη-
 σον λογικῇ διαθέσει, λογικῶν διαθεσίμων. δείξον,

ὑπό-

ἡ πόμνησόν ἐστι· γὰρ ἐπαίδ, θοραπδύσεις, καὶ ὁ χρεῖα
 ὀργῆς, οὐτε τραγωδός, οὐτε πόρνη. ὡς δὲ ἐλθὼν
 ζῶν θάνατον, ὅπως γιντοῦθα ζῶν ἔξισιν. Εάν δὲ μὴ
 ὡς τρέπωσι, τότε καὶ τοῖς ζῶν ἔξιθι, ὅπως μάλιστα,
 ὡς μὴ δὲ καὶ κακὸν πάχων. καὶ καπνὸς ἐστὶ, ἀπέρχα-
 μαί, τί αὐτὸ πρᾶγμα διοκῆς. μέχρι δὲ μετοιδιότου
 ὁδὸν δάγει, μὴν ἐλδύθεσθ. καὶ ὁδὸς με λω-
 λύσει ποιῆν ἃ θέλω. θέλω δὲ καὶ φύσιν τοῦ λογι-
 κῶ καὶ κοινωνικῶ ζῶσ.

Ὁ τοῦ ὅλου νόος, κοινωνικός. πεποιήκει γὰρ τὰς
 χεῖρας τῶν κρείττωνων ἑνεκῶν καὶ τὰς κρείττω ἀλη-
 θείας συνήρμοσεν. ὁρᾷς πῶς ὑπέταξε, συνέτα-
 ξε, καὶ τὸ κατ' ἀξίαν ἀπγνέμειν ἐκάσους. καὶ τὰς
 κρατὶς δύνοντάς οὐμόνοιαν ἀλλήλων συνήγαγε.
 πῶς προσγνήνεται μέχρι νῦν θεοῖς, γονεῦσιν, ἀ-
 δελφοῖς, γυναικί, τέκνοις, διδασκάλοις, τροφεῦ-
 σιν, φίλοις, οἰκείοις, οἰκέταις, εἰ πρὸς πάντας σοὶ
 μέχρι νῦν ἐστὶ τὸ μήτε τινα ῥέξαι ἐξάισιον, μήτε
 εἰπεῖν; ἀναμνησθε καὶ, καὶ δι' οἷον διελέλυθας,
 καὶ οἷα ἤρκεσας ὑπομῆναι. καὶ οὕτως πλήρης ἡ δό-
 σοι ἰσορῶν τοῦ βίου, καὶ τελεία ἡ λειτουργία καὶ
 πόσα ὡπῆαι καλὰ, καὶ πόσων μὲν ἡδονῶν καὶ πό-
 νων ὑπερεῖδου; πόσα δὲ γινώσκει πρῶτον; εἰς ὅ-
 σος δὲ ἀγνώμονας διγνώμων ἐγέρῃ; διὰ τί συγ-
 χέουσιν ἄτεχνοι καὶ ἀμαθεῖς ψυχὰς γνῶντες τεχνῶν καὶ
 ἐπισήμων; τίς οὖν ψυχὴ γνῶντες τεχνῶν καὶ ὑδισάμων;

ἢ ἐσθλὰ ἀρχαίῳ ἢ τέλει· ἢ τὸν δι' ἐλπίδας
 διήκοντα λόγον, καὶ δὴ παντὸς τοῦ αἰῶνος κα-
 τὰ πόδεσσιν τε τὰ γυμνάσια οἰκονομῶντα τὸ πᾶν,
 ὅσοι οὐδέπω ἀποδός, ἢ σκέλεται, καὶ ἢ τοῖς ὀνο-
 μασι, ἢ οὐδέ ὄνομα. τὸ δ' ὄνομα, ψόφεται καὶ ἀπὸ
 χήματος. τὰ δὲ ἐν τῷ βίῳ πολυτίμητα, κενὰ, καὶ
 ἄπρα, καὶ μικρὰ, καὶ κυνίδια διαδιακνόμενα,
 ἢ παιδία φιλόνεκα, γελῶντα, εἴτα θυθὺς ἐλαί-
 οντα. πίσις δὲ καὶ αἰδώς, καὶ δίκη, καὶ ἀλήθεια,
 πρὸς ἄλμπον, ἀπὸ χθονὸς θυρυοδείης. τί οὖν ἔτι
 τὸ ἐν ταῦτα κατέχοι, εἴγε τὰ μὲν αἰδνητὰ, εὐμε-
 τάβλητα, ἢ οὐχέσθια. τὰ δὲ αἰδνητῆρα, ἀ-
 μυδρὰ καὶ ἐν πρᾶτὺ πῶτα. αὐτὸ δὲ τὸ ψυχάλ-
 ριον, ἀναδυμᾶσις ἀφ' αἵματός. τὸ δὲ ἐν δλοκι-
 μῇ πρὸς τοῖς, κενόν. τί οὖν ποδὶ μῆνεις; ἵλεως
 τῷ εἴτε σβέσειν, εἴτε μετ' ἄσπετον. ἕως δ' ἐκείνης
 ὁ βαρὺς ἐφίσταται, τί ἀρκεῖ; τί δ' ἄλλο ἢ θεοὺς
 μὲν σέβειν καὶ θυφῆναι· ἀνθρώπους δὲ δύναι-
 σιν. καὶ ἀνέχεσθαι αὐτῶν καὶ ἀπέχεσθαι. ὅσα δὲ
 ἐκ τῶν ὄρων τοῦ βαρύνου, καὶ τοῦ πνευματίου,
 ταῦτα μεμνήσθαι μήτε σὰ ὄντα, μήτε ὑπὸ σοί.
 δυνάσασθαι αἰεὶ εὐροῖν, εἴγε καὶ ὀδύειν, εἴγε καὶ
 ὀδῶν ἐπολαμβάνειν, καὶ πράσσειν δύο ταῦτα
 κοινὰ, τῇ τε τοῦ θεοῦ, καὶ τῇ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ
 παντὸς λογικοῦ ζώου ψυχῇ, τὸ μὴ ἐμποδίζεσθαι
 ἑαυτὸν ἄλλου. καὶ τὸ ἐν τῇ δικαίᾳ διαδέσει καὶ
 πράξει

πράξει ἔχειν τὸ ἀγαθόν. καὶ γνῶταυθα τὴν ὁρί-
 ξιν ἀκλήγειν. εἰ μήτε κακία δὲ ὄντι ἐμὴ, μήτε
 γνέσγαια ἢ κακία ἐμὴ. μήτε τὸ κοινὸν βλά-
 πηται, τί ὑπὲρ αὐτῷ διαφέρωμαι; τίς δὲ βλά-
 βη τοῦ κοινοῦ; μὴ ὁλοχερῶς τῇ φαντασίᾳ σωμαρ-
 τάζεσθαι. ἀλλὰ βοηθεῖν μὲν ἢ διώαμι καὶ κατ'
 ἄξιον, καὶ εἰς τὰ μέγα ἐλατθόνται. μὴ μὲντοι
 βλάβην αὐτὸ φαντάζεσθαι. κακὸν γὰρ ἐβῆ. ἀλλ'
 ὡς ὁ γέρον ἀπελθὼν τὸν τοῦ θρέπτου ρόμβον
 ἀπύτει μεμνημένῳ ὅτι ρόμβῳ: οὕτως οὖν καὶ
 ὡς. ἐπεὶ οὖν γίνηται καλῶν ἐπὶ τῶν ἐμβόλων. αὐ-
 θρωπεῖ ἐπελᾶθου τί ταῦτα ἦν; καὶ, ἀλλὰ τού-
 τοις ποδὶ ἀποδᾶσαι. διὰ τοῦτο οὖν καὶ σὺ μωρὸς
 γῆν; ἐγὼ γὰρ ποτὲ ὅπου δὴ ποτε καταλει-
 φθεὶς δύμοισιν ἀνδρωπῶ. τὸ δὲ δύμοιρος ἀγα-
 θὴν μοῖραν σεαυτῷ ἀπονείμας. ἀγαθαὶ
 ἢ μοῖραι, ἀγαθαὶ τροπαὶ ψυχῆς.
 ἀγαθαὶ ὁρμαὶ, ἀγαθαὶ
 πράξεις.

τοκράτορος τῷ εἰς ἑαυτὸν

Βιβλίον ε.

ΤΩΝ ὅλων ὁσία, ὀυπειθής, καὶ ὀυ-
 τρεπής· ὁ δὲ ταύτῃ διοικῶν λό-
 γος ὁδεμίαν ἐν ἑαυτῷ αἰτίαν ἔχῃ
 τὸ κακὸ ποιεῖν, κακίαν γὰρ ὁκ ἔχῃ,
 ὁδεπ κακῶς ποιεῖ· ὁ δὲ βλάβηται πᾶσι ἐκεί-
 νο. ταῦτα δὲ κατ' ἐκείνον γίνεται, καὶ ποδραίνε-
 ται, μὴ δὲ φέρει πότον ρίγῳ, ἢ θαλπόμηνος
 ὅτι πρέπον ποιῆς, καὶ πότον νυσάζων, ἢ ἱκα-
 νῶς ὕπνῳ ἔχων, καὶ πότον κακῶς ἀκούων, ἢ ὀυ-
 φημόμηνος, καὶ πότον ἀκρηνήσκων, ἢ πράττων
 τί ἄλλοιον, μία γὰρ τῷ βιωτικῷ πράξεων καὶ αὐ-
 τῇ ὁδῇ, καὶ ὡς ἀκρηνήσκων, ἀρκεί οὐν καὶ αὐτῇ
 ταύτης ὅτι πρὸν δὲ δέδοται· ἔσω βλέπε, μηδ' ὄντος
 πράγματος μήτε ἡ ἰδία ποιότης, μήτε ἡ ἀξία
 πρὸς αὐτὴν σε, πάντα τὰ ὑποκείμενα τάχιστα
 μεταβάλλει, καὶ ἡ τοι ἐκθυμιαθῇ σε, ἔπειτα ἡ-
 νῶται ἡ ὁσία, ἡ σκεδιδιθήσεται, ὁ διοικῶν λόγος
 οἶδ' ἐπὶ δὲ δακέμηνος, καὶ τί ποιῆς, καὶ αὐτῇ τί-
 νος ὕλης, ἀφ' ἧς τρὸς τὸ ἀμύνεσθαι, ὅτι μὴ
 ὁμοιοῦσθαι. ἐνὶ τόπου, καὶ προσαναπαύου, τῷ
 καὶ πράξεως κοινωνικῆς μεταβαίνειν αὐτῇ πρᾶ-

ἔμ. κθινωνικλὺ σιὺ μνήμη θεῶ. Τὸ ἡγεμονικόν
 ἐστὶ, τὸ αὐτὸ ἐγείρον καὶ τρέπον, καὶ ποιοῦν μὲν
 αὐτὸ οἶον αὐτὸ καὶ θέλει ποιεῖν δι' αὐτοῦ φαίνε-
 σθαι πᾶν τὸ συμβαῖνον οἶον αὐτὸ θέλει. καὶ πᾶν
 τὸ ὁλὼν φύσιν ἐκαστα ποδραίνεται. ὃ γὰρ κατ' ἄλ-
 λην γέιννα φύσιν, ἢ τοι ἐξωθεν ποδείχουσιν, ἢ ἐμ-
 περιχαμνάλω γνῶσιν, ἢ ἐξω ἀπὸ κτηνάλω, ἢ τοι
 κυκλώων, καὶ ἀντεμπλοκῇ, καὶ σκεδιασμός. ἢ γνῶ-
 σις καὶ τάξις, καὶ πρόνοια. εἰ μὲν οὖν τὰ πρότε-
 ρα, τί καὶ αὐτὸ θυμῷ εἰκαίω συγκρίματι, καὶ φρε-
 μῷ ταιστω γνῶσιν τρίβειν, τί δέ μοι καὶ μέλει ἄλ-
 λου λινός, ἢ τὸ ὁπῶς ποτε αἴα γίνεσθαι; τί δέ καὶ
 παρὰ σομαι; ἢ ξεί γὰρ ἐπ' ἐμὲ ὁ σκεδιασμός, ὅτε
 αὐτὸ ποιεῖ, εἰ δέ δά τὸ ἀέρι, σέβω καὶ δὺσαθῶ, καὶ
 δαῖρῶ τοῦ διοικῆντι. ὅταν ἀναγκασθῇς ὑπὸ τῶν
 ποδείσῃ κῶτων, οἷον εἰ διαταραχθῆναι, ταχέως ἐ-
 πάνιθι εἰς αὐτὸν, καὶ μὴ ὑπὲρ τὰ ἀναγκαῖα δέξ-
 εσθαι τὸ ῥυθμόν. ἔσθι γὰρ ἐγκρατέστερος. ἢ ἀρμό-
 νιας τοῦ συνεχῶς εἰς αὐτὸν ἐπανέρχεσθαι. εἰ μὴ
 τρυαυτεῖ ἅμα εἶχες καὶ μητόρα, ἐκείνῳ τ' αὐτὸ ἐθε-
 ράπδου, καὶ ὁμῶς ἢ ἐπ' αὐτοῦ σοι πῶς πᾶν μη-
 τόρα συνεχῆς ἐγίνετο. τὸ τό σοι νῦν ἐστὶν ἡ αὐλή,
 καὶ φιλοσοφία. ὥστε πολλάκις ἐπάνιθι, καὶ προ-
 βλεψάμενος ταύτην, δὲ ἰδὼ καὶ τὰ ἐκεί σοι ἀνεκτὰ
 φαίνεται, καὶ σὺ γνῶ αὐτοῖς ἀνεκτός. οἶον δ' ἢ τὸ φαν-
 τασίαν λαμβάνειν ὑπὸ τῶν ὅψων, καὶ τῶν τοιού-

τωμ' ἐδωδίμων· ὅτε νεκρὸς ἔσθ' ἰχθύς, ἔσθ'
 δ' ἐνεκρὸς ὄρνιθ, ἢ χοῖρον. καὶ πάλιν ὅτε ὀφθα-
 λέρνθ, χυλῶειός ἐστι σαφυλίσ· καὶ ἢ ποδι πόρ-
 κνρθ, τριχία προβατίου αἵματιώ· λόγχης διε-
 ὀδυμνία καὶ ὑπὸ τῶν κτλ τῇ σωσσίαν, γνῶρις
 πρὸ τριψις, καὶ μετὰ τὸν σπασμοῦ μυξαρίθ
 ἐκκρισις. οἷον δὴ αὐταὶ εἰσὶν αἱ φαντασίαι κα-
 θικνύμεναι αὐτῶν τῶν πραγμάτων καὶ διεξιῖ-
 σαι δι' αὐτῶν, ὥστε ὁρᾶν ἅτινὰ ποτ' ἐσίμ. ἔτως
 δὲ πρὸ ὅλου τοῦ βίου τοιεῖν καὶ ὅπερ λίαν ἀξιο-
 πιστότατα πρᾶγματα φαντάζεται ἀργυμνῶν
 αὐτὰ, καὶ τὴν ἐντέλειαν αὐτῶν καθορᾶν, καὶ τὴν
 ἰσορίαν ὑφ' ἣν σεμνύνεται ποδαιρεῖν. δεινὸς γὰρ
 ὁ τυφθ πρὸ αλογισῆς, καὶ ὅτε δοκεῖς μάλιστα
 ποδὶ τὰ σπασίαια καταγίνεσθαι, τότε μάλιστα
 καταγοητεύει. ὅρα γοῦν ὁ κρατῆς, τί ποδὶ αὐτῷ
 τοῦ Ξυνοκράτους λέγει· τὰ πλείστα ὧν ἡ πληθὺς
 θαυμάζει, εἰς γηρικότατα ἀνάγεται, τὰ ὑπὸ ἑ-
 ξίως ἢ φύσεως σιωεχόμενα· λίθος, ξύλα, σκυῆς,
 ἀμπέλους, ἐλαίας· τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ὀλίγων μετρίσ-
 τόρων, εἰς τὰ ὑπὸ ψυχῆς. οἷον, ποίμνας, ἀγέλας·
 τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἐπιχαρικοτέρων, εἰς τὰ ὑπὸ λογί-
 κῆς ψυχῆς, ὅ μνητοὶ καθολικῆς, ἀλλὰ καθὸ τεχ-
 νικῆς, ἢ ἄλλως πως γνῶστρεχῆς, ἢ κτλ φιλόμ, ὅ πλῆ-
 θθ αὐτοφραπόσιων λεκτῆσθαι. ὁ δὲ ψυχῶν λογι-
 κῶν καθολικῶν καὶ πολιτικῶν τιμῶν, οὐδὲν
 ὠδι-

ἐπὶ τῇ ἄλλῃ ὕδιστρέφεται. πρὸ πάντων δὲ τῶν
 ἑαυτοῦ ψυχῇ λογικῶς καὶ κοινωνικῶς ἔχουσαι,
 καὶ κινεματικῇ διασώζει. καὶ τῷ ὁμογενεῖ εἰς ὅσον
 συνεργεῖ. τὰ μὲν ἀποδίδει γίνεσθαι, τὰ δὲ ἀποδύ-
 δει γεγονέναι. καὶ τοῦ γινομένου δὲ ἡδὴ τὴν
 ἀπέσβην, ῥύσεις καὶ ἀλλοιώσεις, ἀνακεῖναι αὐ-
 τὸν ἀπειροαῖονα τὸν κόσμον διηγεκῶς, ὥσπερ
 ἡ τοῦ χρόνου ἀδιάλειπτος πορὰ νέον αἰεὶ παρὲ-
 χεται. Ἐν δὲ τούτῳ θεῷ ποταμῷ, τί αὐτὸς τοῦ-
 τῶν παραθεόντων τῶν ἐκλήψεις, ἐφ' οὗ εἶναι
 ἐκείσεις. ὥσπερ εἰ τις τι τῶν παραπετομένων
 σφθίω φιλῇ ἀρχοῖτο, τὸ δὲ ἡδὴ δὲ ὀφθαλμῶν
 ἀπελήλυθεν. τοιοῦτον δὲ καὶ αὐτὴ ἡ ζῶν ἐκεί-
 σον, οἷον ἡ ἀφ' αἵματός ἀναθυμίας, καὶ ἡ ἐκ
 τοῦ αἵματος ἀνάπνυσις, ὁποῖον γὰρ ὅτι τὸ ἀ-
 παξελκῦσαι τὸν αἶρα καὶ ἀρδινῶσαι, ὁπότε πα-
 ρέκασον ποιῆται, τοῦτο δὲ καὶ τὸ τὴν πᾶσαν
 ἀνάπνυσιν διώκειν, καὶ χεῖς καὶ πρώην
 ἀρετὴς ἐκτῆσαι, ἀρδινῶσαι ἐκεῖ, ὅθεν τὸ πρῶ-
 τόν ἐπαίρει. ὡς τὰ φυτὰ τίμιον οὐτε τὸ δια-
 πνέειν, ὅτε τὸ ἀναπνέειν ὡς τὰ βοσκήματα καὶ
 τὰ θηρία. ὅτε τὸ τυπῶσαι καὶ φαντασίαν. ὅτε
 τὸν ὄντοσιν εἰδῆται ὁρμῇ, ὅτε τὸ συναγελά-
 ζεσθαι, ὅτε τὸ βίβειν. ὡς γὰρ ὁμοίον τῷ ἀρκείνῃ
 τὰ πόσιμα τὰ φάρμακα τί οὐκ ἐκείνῃ, τὸ κρο-
 τῶσαι, οὐκ οὐκοῦν οὐδέ τὸ ἐπὶ γλωσσῶν

κροτέειδ' αἰ γὰρ πρὸ τῶν πολλῶν δυσφημίαι, κρό-
 τ' ὅ γλωσσῶν. ἀφῆκας οὖν καὶ τὸ σιόξαιον, τί
 καταλείπεται τίμιον; σιόξαιον τὸ κτλ. τὴν ἰδίαν
 κατασκιδνύειν κινεῖσθαι, καὶ ἴσχεσθαι. ἐφ' ὃ καὶ αἱ ὑπὸ
 μέλαιαι ἀγούσι καὶ αἱ τέχναι. ἢ τε γὰρ τέχνη πᾶ-
 ρα τοῦτο σοχάζεται. ἵνα τὸ κατασκιδνύειν ὑπὸ τῆς
 σιόξαιος ἔχη πρὸς τὸ ὄργον πρὸς ὃ κατεσκιδνύα-
 σται. ὅτε φυτουργὸς ὁ ὑπὸ μελόμενος τὴν ἀμπέλιν,
 καὶ ὁ πωλοδίαμνης, καὶ ὁ τοῦ κυνὸς ὑπὸ μελόμε-
 νος τοῦτο ζητεῖ. αἱ δὲ παιδιαγωγίαι, αἱ διδασκα-
 λίαι ὑπὸ τὴν ἀσπίδουσι. ὥστε οὖν τὸ τίμιον. καὶ
 τοῦτο μὲν αὖ δὲ ἔχει, ὅσον τῶν ἄλλων ποιοῦσθαι
 σεαυτοῦ. ὅτε πάσης καὶ ἄλλας πολλὰ ἱμεῖς; οὐτ'
 οὖν ἐλδύθεσθαι ἔσθαι, ὅτε αὐτάρκης, ὅτε ἀπαθής.
 ἀνδύκη γὰρ φθονεῖν, ζηλοτυπεῖν, ὑφορεῖσθαι τοῦ
 ἀφελῆσθαι ἐκείνου διωκαμένους. ὑπὸ βουλόειν τοῦ
 ἔχουσι τὸ ἱμεῖς ὑπὸ σθ. ὅπως πεφύρθαι ἀνάγ-
 κη τὸν ἐκείνων ἑνὸς ἐνδεῆ. προσέτι δὲ πολλὰ καὶ
 τοῖς θεοῖς μέμφεσθαι. ἢ δὲ τὴν ἰδίαν θύανόας αἰ-
 σίως καὶ ἱμεῖς, σεαυτοῦ τε ἀρεσὸν σε ποιήσεις, καὶ
 τοῖς κοινωνικοῖς ἐν ἀρεμοσόν. καὶ τοῖς θεοῖς σύμ-
 φωνον, τουτέστιν, ἐπαινοῦντα ὅσα ἐκείνοι θύαν-
 ται καὶ θύαντα ἄχασιν, ἀνὼ, κῆτω, κύκλω φῶ-
 ραί τῶν σοιχείων. ἢ δὲ τὴν ἀρετὴν κίνησιν ἐνδεῆ
 μιᾷ τούτων, ἀλλὰ θείοντόριον τι, καὶ ὁ δὲ σὺ σε πᾶ-
 νούτω προῖσθαι δοδεῖ. οἷον ἐς ὃ ποιῶσιν. τοῦτο μὲν
 ὑπὸ

ὡς τ' αὐτ' χρόνος, ὃ μεθ' ἑαυτ' ζῶντας ἀνθρώπους δι-
 φημὲν ὅθι ἐλθουσιν. αὐτοὶ ἡ ὑπὸ τ' μεταγχεσέων δι-
 φηκεθῶναι, οὐς ὅτε εἶδόν ποτε, ὅτε ὄψον), ποδὶ
 πολλὰ ποιουῶν. τ' το δὲ ἐγγύς ἐστι τῷ λυπεθῶναι
 αὐτ', ὅτι ὅχι καὶ οἱ πτοχρῆστοι πόρριστο λόγους εὐφρ-
 μος ἐποιοῦτο. μὴ εἴτι αὐτοὶ σοι δυσκαίρα πένθη
 τ' ἀνθρώπων ἀδύνατον ὑπολαμβάνειν. ἀλλ' εἴ τι
 ἀνθρώπων δυνάτ' ὃ οἰκείον, τ' τ' σεαυτῷ ἐφικτ'
 νόμιζε. ἐν τοῖς γυμνασίοις ὃ ἀνυξικατέδρουψέ τις,
 καὶ τῇ κεφαλῇ ἐρράγεις, πληγὴν ἐποίησεν. ἀλλ' ὅ
 τι ὑποσιμαίνόμεθα, ὅτε πτοχρῆστοι, ὅτε ὑφο-
 ρώμεθα ὑστερον ὡς ἐπίβουλον, καὶ τοι φυλαττόμε-
 θα, ὅμολοιοι ὡς ἐχθρῶν. ὃ δὲ μεθ' ὑποψίας, ἀλλ' ἐκ-
 κλίσεως θυμῷ. τοῖς τὸν τοι γημέσθω, ὃ ἐν τοῖς λοι-
 ποῖς μέρεσι τ' βίῃ. πολλὰ πρὸς γυμνάμεθα τῷ οἴῳ
 πτοχρῆστοι. ἐξεστὶ γὰρ ὡς ἐφ' ἑκκλίνειν,
 καὶ μηδὲ ὑποπτόμεν, μηδὲ ἀπέχθεσθαι. εἴ τις με ἐλέγ-
 ξαι ὃ πρὸς ἡμῖν μοι, ὅτι ὅκ' ὁρῶς ὑπολαμβάνω,
 ἢ πράσσω, δυνάμει, χαίρων μετὰ δόξομαι. ζητῶ γὰρ
 τ' ἀλήθειαν, ὑφ' ἧς ὅδ' εἰς πῶποτε ἐβλάβη. ἐλάττει
 καὶ ὃ ὡς μὲν ὡς τ' ἑαυτ' ἀπάτης καὶ ἀγνοίας.
 ἢ γὰρ ἡ ἐμαυτὸ καθῆκον ποιοῦ. τὰ ἄλλα με ὃ ποδὶ
 παῖ, ἢ τοι γὰρ ἀψυχα, ἢ ἀλογα, ἢ πεπλανημένα, καὶ
 τ' ὅδ' ἀγνοῦντα. τοῖς μὲν ἀλόγοις ζώοις, καὶ καθό-
 λο πράγμασι καὶ ὑποκμήνοις, ὡς λόγον ἔχω, λό-
 γον μὴ ἔχουσι καὶ μεγαλοφρόνως ὃ ἐλδύθεως. τοῖς

ἢ ἀνθρώποις, ὡς λόγον ἔχουσι χρῶ κοινονικῶς. ἐφ'
 ἅπασιν ἢ θεὸς ὑπὸ καλοῦ, καὶ μὴ διαφέρει πρὸς τὸ
 πόσω χρόνῳ ταῦτα πράξει. ἀρκοῦσι γὰρ ὅτι τρεῖς
 ὥραι βιαῶται. Αλέξανδρος ὁ Μακεδὼν, ὅτι ὁ ὅριον
 νόμος αὐτὸν ἀφ' ὅτανόν τε εἰς τὸ αὐτὸ κατέστησαν. ἢ
 βίῳ ἐλήφθησαν εἰς αὐτὸν αὐτὸν τὸ νόμον ἀπερμα-
 τικὸν λόγους. ἢ διεσκεδάσθησαν ὁμοίως εἰς τὰς
 ἀτόμους. Ενθυμήθητι πόσα καὶ τὰ αὐτὰ ἀκέραιον
 χρόνον γν' ἐκάστω ἡμῶν ἅμα γίνεται. σωματικὰ ὁ-
 μῶς καὶ ψυχικὰ, καὶ ὅπως ὁ θαυμάσιος εἰ πολὺ πλείω,
 μᾶλλον ἢ πάντα τὰ γινόμενα γν' τῷ γνί τε ὅτι σύμ-
 παντι, ὃ δὲ νόμον ὀνομάζομεν, ἅμα γν' φύσιν.
 εἰ αὖτις σοὶ πρὸ βάλῃ πῶς γράφεται τὸ Αντωνίου
 ὄνομα; μή τι κατεντείνοντος προοίση ἕκαστον τῶν
 στοιχείων; τί ἐν εἰς ὀργίζωντες, μή τι ἀνὸς γνί; μή τι
 ἐκ δὲ χειρὸς ἡμῶν, πρῶτος, προῖον ἕκαστον τῶν γραμ-
 μάτων; ὅπως ἐν ὅτι γν' ἀδελφὸν μέμνησο, ὅτι πᾶν κα-
 θῆνον δὲ ἀειθερῶν τινῶν συμπληρῶς. τότε δὲ δὴ
 τηροῦντα, ὅτι μὴ θορυβῶμεν, μηδὲ τοῖς διυχεραί-
 νοσιμ ἀντιδιυχεραίνοντα, πόραινεν ὁ δὲ τὸ πρὸ
 κείμην. πῶς ὁ μόνος δὲ μὴ ὑπὸ τὸν πρὸς ἀνθρώποις
 ὁρμῶν ὑπὸ τὰ φαινόμενα αὐτοῖς οἰκεία ὅτι συμφέρον
 τα. καὶ τοῖς ὅπως τινὰ ὅτι συγχωρεῖς αὐτοῖς τὸ ποι-
 εῖν, ὅταν ἀγανακτῶντες ὅτι ἀμαρτάνουσι. φέροντες γν'
 πάντως ὡς ὑπὸ οἰκεία καὶ συμφέροντα αὐτοῖς. ἀλλ'
 ἐκ ἐξ ὅπως. ὅπως δὲ διδασκεῖ, ὅτι δὲ ἐκνεῖ, μὴ ἀγα-
 νακτῶ.

μακτ. θάνατο· ἀνὰ πάλαι αἰδητικῆς αὐτιτυ-
 πίας, ἐδρμητικῆς νόστροπασείας, καὶ δειμονικῆς
 διεξόδου, καὶ τ' πρὸς τ' σάρκα λεισργίας. αἰχρόν
 ἐπὶ γὰρ βίῳ τ' σῶμα σοι μὴ ἀπαυδῆ, γν' ὅττω τ'
 ψυχῇ πρὸς παυδ' αὖν. Οὐρα μὴ ἀπκαίερωθῆς, μὴ
 βαφῆς. γίνε' γιν. τήρησον ἐν σεαυτ' ἀπλουῶν, ἀγα-
 θόν, ἀκέραιον, σεμνόν, ἀνομψον, τ' δικαίον φίλον,
 θεοσεβῆ, θυμολῆ, φιλόσορον, ἐρρῶμλόν πρὸς τὰ
 πρέποντα ἔργα ἀγωνίαι, ἵνα τιᾶτος συμμέ-
 νης, οἷόν σε ἠθέλησε ποιῆσαι φιλοσοφία. αἰδοῦ
 θεοὺς, σώζε ἀνθρώπους, βραχὺς ὁ βίος, εἰς κερ-
 πὸς τ' ἡδοναίου ζωῆς διάθεσις ὁσία, καὶ πρᾶ-
 ξεις κοινωνικαί. πάντα ὡς Ἀντωνίνου μαθητής.
 τὸ ἄνω κατὰ λόγον πραδομλῶν δύνοντο
 ἐκείνου, καὶ τὸ ὁμαλὲς πανταχοῦ, καὶ τὸ ὁσιον,
 καὶ τὸ θυόσιον τοῦ πρὸς ὧπον, ἐπὶ τὸ μελίχιον, ἐπὶ
 τὸ ἀκροδίοξον· καὶ τ' ποδὶ πλὴν καὶ ἄλλῃ τῇ
 πραγμάτων φιλότιμον. καὶ ὡς ἐκείνῳ ὅκα αὐτῇ
 ὅλως παρήκην, μὴ πρότερον δὲ μάλα καλῶδων,
 καὶ λαφῶς νοήσας, καὶ ὡς ἔφεργεν ἐκείνῳ αὖτ' ἀ-
 δίκως αὐτὸν μεμφομλῶν μὴ ἀντιμεμφομένῳ.
 καὶ ὡς ἐπ' οὐδ' ἐπ' ἐσπευδ' ἐν, καὶ ὡς διαβο-
 λὰς οὐκ ἐδέχετο· καὶ ὡς ἀκριβῆς καὶ ἄξετα-
 ῆς ἠδῶν καὶ πράξεων· καὶ οὐκ ὀνειδισῆς, ὅτι
 φροδ' ἐκ, οὐχ' ἐπὶ πῆς, ὅτι σοφισῆς· καὶ ὡς ἐλίγοις
 κερκουμλῶ, οἷον, οἰκίσεις, σρωμνῇ, ἐδῆλ, τροφῇ,

ὑπηρεσία. καὶ ὡς φιλόπονθ', ὡς μακρόθυμθ', ὡς
 οἷθ', μὴ γὰρ τῷ μέχρι ἐσπέρας δὲ τῇ λιτῇ διαίτῃ,
 μηδὲ τῇ ἀρκείνῃ τὰ πόδι πώματα πρὸς τῇ σωήθῃ
 ὥραν χρῆζωρ, καὶ τὸ βέβαιον ὡμοιον γὰρ ταῖς φιλί-
 ας αὐτῇ· καὶ τὸ ἀνέχεσθαι ἀντιβαινόντων παρρησια-
 στικῶς ταῖς γνώμας αὐτῇ. ὡς χαίρειν, εἴ τις δ' ἐκινύοι
 κρεῖττον· ὡς θεοσεβὴς χωρεῖς δ' ἐπιστάμονίας, ἢ
 ὅπως δυσωπειδήτω σοι ὡς ἡ τέλει δούταία ὥρα
 ὡς ἐκείνῳ. ἀνάγηφε καὶ ἀνακαλοῦ σε αὐτῇ, καὶ ὅσοντι
 οἷς πάλιν ὡς γινώσκας ὅτι ὄνοιροί σοι ἢ νώχλου,
 πάλιν ἐξηγορῶς βλέπει ταῦτα ὡς ἐκείνα ἐβλε-
 πες ἐκ σωματίσ, εἴμην καὶ ψυχῆς. ὡς μὴ δὲ σωμα-
 τίῳ, πάντα ἀδιάφορα. ὅδε γὰρ δυνάμει διαφέρει·
 τῇ δὲ διαύοια ἀδιάφορα, ὅσα μὴ ὅσον αὐτῆς γνέργη-
 ματα. ὅσα δὲ γὰρ αὐτῇ ὅσον γνέργήματα, ταῦτα
 πάντα ἐπ' αὐτῇ εἰσιν. καὶ τούτων μὴ τοῖς ἀποδὲ μό-
 νοις τὰ πρὸν πραγματεύετ'. τὰ γὰρ μέλλοντα ὡς
 πρὶν χηρότα γνέργήματα αὐτῇ, καὶ αὐτὰ ἡδὴ ἀδι-
 άφορα. ὅσον εἰσιν ὁ πόνος τῇ χερί, ὅδε ὡς ποδὶ πρὸς
 φύσιν, μέχρις αὐτοῖς ὡς τοῖς ποδός· ὡς ἡ χεὶρ
 τὰ τῇ χερός ὅπως δὲ ἀνθρώπῳ ὡς ἀνθρώπῳ πα-
 ρὰ φύσιν ὅσον ὁ πόνος, μέχρις αὐτοῖς τὰ τοῖς ἀν-
 θρώπῳ. εἴ γὰρ πρὸς φύσιν αὐτῇ ὅσον εἰσιν, ὅδε καὶ κακὸν ὅσον
 εἰσιν αὐτοῖς. ἡλίκαυς ἡδονὰς ἡδῆσαν λησαί, καὶ αἱ
 οἱ, παρὰ λαοῖα, τύραννοι; ὅσον ὅπως οἱ βάνασοι
 τεχνίτῃ ἀρμόζον· μὴ ἀχρίτινός πρὸς τοῖς ιδιώτας,
 ὅδε ἢ ὅσον μὴ ἀντίχον· τῇ λόγῳ τῇ τέχνῃ, καὶ

τὸτα ἀρσιῶσαι ὅχ' ὑπομνήσιν; ὁ δὲ φωνὴν εἰς ἀρχὴν
 κῆρ, καὶ ὁ ἰαφὸς μάλλον αἰδέσθον) τ' τ' ἰδίας τέχνης
 λόγον, ἢ ὁ ἀνθρώπος τ' ἑαυτ', ὅς αὐτῷ κοινός ἐστι
 πρὸς αὐτὸ θεὸς, ἢ ἀσία, ἢ οὐρώπη, γυνίαι τ' κόσμος,
 πᾶν πέλαγος, σάγωρ τ' κόσμος, Ἀθως βωλάειοι τ'
 κόσμος. πᾶν τὸ γνέσως τ' χρόνος, σιγμὴ τ' αἰὼν Θ.
 πάντα μικρὰ. εὐφροσύνη, γνῶφανιζόμενα, πάντα
 ἐκείθεν ὀρχεῖ, ἀπ' ἐκείνων τ' κοινὸς ἡγεμονικὸς ὄρμη-
 σαντα, ἢ κατ' ἐπακολούθησιν. καὶ τὸ χάσμα ἐν τ'
 λέοντος, καὶ τὸ δηλητηρίου, καὶ πᾶσα κακουργία,
 ὡς ἀκανθα, ὡς βόρβορος, ἐκείνων ἐπιγνήματα. τ'
 σεμνῶν καὶ καλῶν. μὴ ἐν αὐτὰ ἀλλότρια τὸτα τ' σε-
 βες φαντάζο. ἀλλὰ τ' πάντων πηγῶν ἐπιλογίζο. ὁ
 τὰ νῦν ἰδιῶν, πάντα ἐώρακην, ὅσα τε δὲ αἰδίοις ἐγέ-
 νητο, καὶ ὅσα εἰς τὸ ἀπέρου ἔσαι. πάντα γὰρ ὁμογενῆ
 καὶ ὁμοειδῆ. πολλὰ κίς γνῶμῃ τὴν ὑποσυνώδισιν
 πάντων τ' γνῶμῃ κόσμῳ, ὅς ἔστιν πρὸς ἀλλήλα.
 τρόπον γὰρ εἶναι πάντα ἀλλήλοις ἐπιπέπλεκτο,
 καὶ πάντα κατὰ τὸ φίλα ἀλλήλοις ἐστὶ. ὅς ἔστιν ἄλλω ἐξ
 ἧς ὅτι ὅσα, ὅσα τ' τοπικῶς κόνησιν ὅς σύμπνοιαν,
 ὅς τ' γνῶσιν τ' εὐσείας, οἷς συγκεκλήρωσαι πρᾶγ-
 μασι, τὸ τοῖς σωαίρεμοις σεαυτ'. ὅς οἷς σωείληχας
 ἀνθρώποις, τὸ τοῖς φίλοις, ἀλλ' ἀληθινῶς. ὄργανον,
 ἐργαλείον, σκόλυος, πᾶν, εἰ πρὸς ὁ κατεσκύβασαι
 ποιεῖ, εὐχρ. καὶ τοῖς ἐκείθεν κατὰ σκόλυας ἐκ πο-
 δῶν. ὑπὸ τ' τῶν ὑπὸ φύσεως συνεχομένων, γνῶσιν

δεῖ, ὅτι πρῶτον ἡ κατασκευὰ ἀλάδωαυς. καθὼς
 ὁ μάγορ αἰσθεῖται αὐτὴν δὲ καὶ νομίζειν, εἰ καὶ
 τὸ βόλημα αὐτῆς ἔχῃ καὶ διεξαγάγῃς ἐξ ἑσὶ σοὶ πᾶν
 ταῦ καὶ νοῦν. ἔχει δὲ ὅπως καὶ ὅτι παντὶ καὶ νοῦν
 τὰ ἐαυτοῦ. ὅτι αὐτὸ τῷ ἀποβαίρει τῶν ὑποσηύκων αὐ-
 τῷ ἀγαθόν, ἢ κακόν, ἀνάγκη καὶ τὴν πρόβλεψιν
 τῷ βίῳ καὶ κακοῦ ἢ τῷ ἀποτέλει τῷ βίῳ ἀγαθόν,
 μέμνηται σε θεοῖς, καὶ ἀνθρώπων δὲ μισῆσαι αὐ-
 αἰτίους ὄντας, ἢ ὑποπτεύουσιν ἐσεῖς τὸ ἀρετὴν
 ξέως, ἢ τὸ πῶς πῶς. καὶ ἀδικεῖν καὶ πολλὰ, δὲ
 τῷ πῶς ταῦτα διαφορεύ. εἰ καὶ ἡ μόνη τὰ ἐφ' ἡμῶν
 ἀγαθὰ ὅτι κακὰ κινεῖται, ὅδε μία αἰτία καταλεί-
 πεται, ὅτι θεῶν ἐγκαλέσαι, ὅτι πῶς ἀνθρώπων εἶ-
 ναι πάντων πελεμῖς. πάντες εἰς τὴν ἀρετὴν μα-
 εργοῦμεν. οἱ μὲν εἰσδύτως καὶ πρῶτον λαθροδικῶς, οἱ
 δὲ αὐτὸ πιστάτως. ὡς περ καὶ αὐτὸ καὶ δὴ οὐκ οἶμαι
 ὁ Ἡράκλειτος ἐργάτας εἶναι λέγει, καὶ σωεργούς τῷ
 ἐν ὅττι κόσμῳ γινόμενων. ἀλλ' ὅτι κατ' ἄλλο σὺ
 ἐργεῖς, ἐκ πόσεως δὲ καὶ ὁ μεμφόμενος, ὅτι ὁ αὐ-
 ταβαίνειν πρῶτον, καὶ ἀναίρειν τὰ γινόμενα,
 καὶ γὰρ τὸ τοιοῦτον ἐχρῆσθαι ὁ κόσμος. λοιπὸν ἐν σὺ-
 νου εἰς τίνες ἐαυτὸν κατατάσσεις. ἐκένθ' μὲν γὰρ
 πάντως σοὶ καλῶς χρεῖται ὁ τὰ ὅλα διοικῶν.
 ἢ πρῶτον ἐξεταί σε εἰς μέρος πῶς σωεργῶν καὶ
 σωεργητικῶν. ἀλλὰ σὺ μὴ βίῃς το μέρος γῆν. οἷος
 ὁ δουτελὴς καὶ γελοῖος σίχ' ἐστὶν δρᾶμα π, οὐ

Χρυσίπαθ' μέμνηται. μήτι ὁ ἥλιος τὰ τ' ὑπερ-
 αξίοι ποιεῖν; μήτι ὁ Ασκληπιός τὰ τ' ἡερποφό-
 ρος; τί δὲ τῶν ἄστρον ἤκαστον. ὅχι διάφορα μὲν, σω-
 ἐργὰ δὲ πῶς ταυτόν. εἰ μὲν ὅν ἐβουλόσαντο πόδι εἰ
 μὴ καὶ τῶν ἐμοὶ συμβιῶναι ὀφειλόντων οἱ θεοί, κα-
 λῶς ἐβουλόσαντο. ἄβουλον γὰρ θεόν, ὅδε ὑδινούησαι
 ῥάδου, κακοποιῆσαι δ' ἐμε δὴ τίναν αἰτίαν ἐμελ-
 λον ὄρεσιν. Τί γὰρ αὐτοῖς ἢ τοῦ κοινῶ ὅ μάλιστα πῶ
 νοοῦνται, ἐκ τούτου πόδιε γίγερ; εἰ δὲ μὴ ἐβου-
 λόσαντο κατ' ἰδίαν πόδι ἐμοῦ, πόρι γε τῶν κοι-
 νῶν πάντως ἐβουλόσαντο, οἷς κατ' ἐπακθού-
 θησιν καὶ ταῦτα συμβαίνοντα, ἀσπάζεσθαι καὶ ἐρ-
 γειν ὀφείλω. εἰ δ' ἄρα πόδι μηδενὸς βουλευόνται,
 πισυνεῖν μὲν ὅχι ὅσιον. ἢ καὶ μὴ δὲ θύωμεν, καὶ δὲ θυχά-
 μεθα, καὶ δὲ ὑμνῶμεν, καὶ δὲ τὰ ἄλλα πράσσω-
 μεν, ἀπὸρ ἤκαστα ὡς πῶς παρόντας καὶ συμβιῶν-
 τας αὐτὸν θεοὺς πράσσομεν. εἰ δὲ ἄρα πόδι καὶ καὶ
 νός τῶν καὶ ἡμῶν βουλευόνται ἐμοὶ μὲν ἔξεστι πε-
 εἰ ἐμαυτ' βουλευέσθαι. ἐμοὶ δ' ἐστὶ σκέψις πόδι τοῖς
 συμφέροντες. συμφέρει ἢ ἐκείνῳ, ἢ κατὰ τ' ἐαυ-
 τοῦ κατὰ σκόλῳ ἐφύσιν. ἢ δὲ ἐμὴ φύσις λογικὴ
 ἐπὶ πολιτικὴ πόλις καὶ πατρίς, ὡς μὲν Ἀντωνίνου
 μοι ἢ Ρώμῃ. ὡς ἢ ἀνθρώπῳ, ὁ κόσμος. τὰ ταῖς πό-
 λεισιν ὅν ταύτους ὠφέλιμα μόνον ἐστὶ μοι ἀγαθά.
 Ὅλα ἐκείνῳ συμβαίνει, ταῦτα τοῦ ὅλων συμφέρει.
 ἢ καὶ ὅτι, ἀλλ' ἐτι ἐκείνο ὡς ἐπίπαν ὅτι παρὰ

φύλαξας, ὅσα ἀνθρώπων ἢ ἐτόχοις ἀνθρώποις. καὶ
 νότορον ἢ νυῦ τὸ συμφέρον ὑπὸ τῶν μέσων λαμβανέ
 σω. ὡς περὶ πρὸς ἑαυτὸν τοὺς ἀμφὶ τοῦ θεῶ, ὅ
 τοις τοῖς τοῖς χωρίοις, ὡς αἰετὰ αὐτὰ ὁρώμενα, καὶ τὸ
 ὁμοφῶδες πρὸς κορὴν τῆς θεῶν ποιῆ. τὸ καὶ ὑπὸ ὅλων τῶν
 βίον πάχην. πάντα γὰρ αὐτὸ καὶ τὰ αὐτὰ, καὶ ἐκ
 τῶν αὐτῶν. μέχρι τίνος ἔν; γινώσκει σιωπῶς παντοῖος ἀν
 θρώπων, καὶ παντοῖων μὲν ὑπὸ τῶν δυνάμεων, παντο
 διαπῶν ἢ ἐβνῶν τε βνεῶντας. ὡς ἐκείνην τῶν μέχρι
 φιλισίωνος ὅμοιος, ὅμοιος οὐρανίου. μέγιστον νυῦ
 ὑπὸ τὰ ἄλλα φύλα. ἐκείνη δὲ μετὰ βαλεῖν ἡμᾶς δέ, ὅ
 πως τοῖς τοῖς μὲν διανοῖ ῥήτορες, τοῖς τοῖς ἢ σεμνοὶ φι
 λόσοφοι, Ἡράκλειτος, Πυθαγόρας, Σωκράτης. το
 τοῖς ἢ ἡρώεις πρότερον. τοῖς τοῖς ἢ ὑπεροχῆς τραγῶν,
 τύραννοι. ὑπὸ τῶν τοῖς ἢ Εὐδοξος. Ἰππαρχος, Ἀρχι
 μέδης, ἄλλαι φύσεις ὁξείαι, μεγαλόφρονες, φιλό
 πονοι, παντοῦροι, αὐθαδέες, αὐτὸ τῶν ὑπὸ κήρῃ καὶ ἐ
 φημέρῃ τῶν ἀνθρώπων ζωῆς χλοῦσται, οἷον με
 νιωπος, καὶ ὅσοι τοῖς τοῖς. πόθεν πάντων τούτων γι
 νόει ὅτι πάλαι κείνται. τί ἔν τῶν τοῖς τοῖς ἀνθρώποις;
 τί δαὲ τοῖς μὲν ὀνομαζομένοις ὅλως. γὰρ ὡς
 πολλὰ ἄξιον, τὸ μετ' ἀληθείας καὶ δικαιοσύ
 νης θυμῶν τῶν ψόδους ὅμοιος ἀδίκους διαβίου. ὅταν
 θυφραῖναι σεαυτὸ θέλῃς γίνεσθαι τὰ πρὸς τῶν
 τῶν συμβίωντων. οἷον τῶν μὲν, τὸ δραστέριον. τῶν ἢ τὸ
 αἰδῆμον. τῶν ἢ τὸ θυμῶν τοῖς, ἄλλο ἢ ἄλλο τι. ὅ
 δὲ γὰρ ὅπως θυφραῖναι, ὡς τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀρετῶν

ἐμφαινόμενα τοῖς ἡθελήσιν τῶν συζώντων, ὅτι ἀδρόα ὡς
οἰοῦντε συμπίπτοντα. διὸ ὅτι πρόχειρα αὐτὰ ἐκτε-
ρον, μήτε δυσχεραίνεις ὅτι τοσῶν διετινων λιθῶν εἰ,
ὅτι τριακοσίων; ὅτι δὲ ὅτι μέχρι τοσῶνδε ἐστὶ βι-
ωτέον σοι, ὅτι ἐμέχρι πλέον. ὡς γὰρ τὸ οὐσί-
ας, ὅσον ἀφώρισαί σοι σέργοις, ὅτως ὅτι ἐπὶ τῷ χρό-
νῳ περὶ δὲ πάλιν αὐτὸς. Πρῶτον ὅτι τῶν ἀκόν-
των, ὅταν τὸ δικαιοσύνης ὁ λόγος ὅτως ἀγν. ἐάν
μάλιστα βία τις πραχρῶματος ἐνίστηται, μετάβαινε
ἐπὶ τὸ δὲ αἰσῶν ὅτι ἀλυπον, ὅτι συγχρῶ εἰς ἄλλω
ἀρετῶν τῶν κωλύσας. ὅτι μέμνησο ὅτι μετ' ὑπεξαίρε-
σιως ὁρμῆς, ὅτι ὅτι ἀδυνάτων ἐκ ὁρέγου. τίνθ
δὲ; τὸ τοιαῦτα εἰ τινθ ὁρμῆς. τὰτα δὲ τυχαῖς,
ἐφ' οἷς προήχθημεν, ταῦτα γίνεται. ὁ μὲν φιλόδο-
ξος ἀλλοτρίαν ἐνέργειαν ἰδίῳ ἀγαθῷ ὑπολαμβάνει
ν. ὁ δὲ φιλήδονος ἰδίαν πείσιν. ὁ δὲ νοῦν ἔχωρ ἰδίαν
πρᾶξιν. ἐξῆς πρὸς τὰτα μηδὲν ὑπολαμβάνειν, ὅτι
μὴ ὀχλεῖται τῇ ψυχῇ. αὐτὰ γὰρ τὰ πράγματα ἐκ
χει φύσιν ποικτικῶν τῶν ἡμετέρων κρίσεων. ἐδι-
σσομεθα αὐτὰ πρὸς τὸ ὑφ' ἐτόρσ λεγομένην γίνεσθαι
ἀπαρενδυμένην, καὶ ὡς οἰοῦντε γὰρ τῇ ψυχῇ τὸ λέ-
γοντ' ὅτι γίνου. τὸ δὲ σμῆναι μὴ συμφέρον, ὅτι δὲ τῇ
μελίσσῃ συμφέρει. ἐκ κυβερνῶνται οἱ ναῦται, ἢ ἰατροί
νοντα οἱ κάμνοντες κακῶς ἔλεγον, ἄλλω τίνι αὐ-
τῶν εἰς ἄλλον, ἢ πῶς αὐτὸς ἐνέργοι, τὸ τοῖς ἐμπλέσσει
σωτήρι, ἢ τὸ τοῖς δεραπνομένοις ὑγιεινόν; πόσοι

μεθ' ὧν εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον ἥδη ἀπεκλήθη
 σὺν ἱκτεριῶσι, τὸ μέλι πικρὸν φαίνεται, ἡ λυσσο-
 δήκτις τὸ ὕδωρ φοβερόν· καὶ παιδίοις τὸ σφαι-
 εῖον καλόν. τί ἔν ἐργίζομαι, ἢ δλοκῆσαι ἑλαστόν
 ἰχθυεῖν τὸ διεψύσσαιον, ἢ τὸ χολίον τῶν ἱκτεριῶν
 τι, καὶ ὁ ἴος τῷ λυσοδῆκτι, καὶ τὸν λόγον τῆς
 φύσεως, βιωῶ σε ὁδὲς καλύσει. πρὸς τὸν λόγον
 τῆς κοινῆς φύσεως ὁδὸν σοι συμβήσεται. οἷοι εἰ-
 σὶν οἷς θέλουσιν ἀρέσκειν, καὶ δὲ οἷα πῶς γινόμε-
 να· καὶ δὲ οἷων ἐν ἐργειῶν· ὡς ταχέως ὁ αἰὼν
 πάντα καλύψει, καὶ ὅσα ἐκεί-
 λυψον ἥδη.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-

τοκράτορος τῷ εἰς ἑαυτὸν

Βιβλίον ζ.

Ἰδὲ κακία· τὸν τ' ἐσὶν ὁ πολλάκις εἰ-
 δὼν, καὶ ἰδὲ παντὸς ἡ τ' συμβαίνον-
 τος πρόχρησιν ἔχε, ὅτι τὸ ἐσὶν ὁ πολ-
 λάκις εἰδὼν. ὅλως ἀνὼ κἄτω τὰ αὐ-
 τὰ ἐν ἐρήσει, ὧρμεσιν αἰ ἰσοεῖαι αἰ παλαεῖαι, αἰ μὲ-
 λαι, αἰ ὑπόγχοι, ὧρ νυῦ μεσῇ αἰ πόλεις, καὶ οἰκίαι,
 ὁδὲρ καινόν· πάντα καὶ σιωπῇ ὀλιγοχρόνια. τὰ δὲ
 γμάτια πῶς ἄλλως δυνάτ' νεκρωθῆναι, ἐὰν μὴ αἰ
 κατὰ μετριοφροσύνην φαντασίαι σβηθῶσιν, ὡς δὲ ἴδω

πῶς ἀνάζω πυρεῖν, ὡς σοί ἐστι. δυνάμει περὶ τὸ τὸ
 ὅ δ' εἰ ὑπολαμβάνει· εἰ δυνάμει, τί τὰ ῥά σονται;
 τὰ ἔξω τ' ἐμῆς δυνάμεως ὅ δ' ὅλως πρὸς τὴν ἐμὴν
 δυνάμειαν. ὅσοι πάθει, καὶ ὁρθὸς εἰ. ἀναβιδῶναι σοι ἔξε-
 σιν, ἴσθι πάλιν τὰ πράγματα ὡς ἑώρας· γν' ἴστω γὰρ
 ὅ ἀναβιδῶναι. πομπῆς κενόσπουδία, ὡς σκηνῆς
 δράματα, ποιμνία, ἀγέλαι, δαδολοραλισμοὶ, κυνι-
 δίοις ὅσα ῥίον ἐρρίμυθον, ψωμίων εἰς ἴας τ' ἰχθύων
 δεξαμενὰς· μυρμηκῶν ἰαλαπωρία, καὶ ἀχθοφορέ-
 α, μνιδίων ἐπισημνίων δαδρῶμαί. σιγίλακεια
 νδυσσασσόμενα. χρεὶν δὲ γν' ἴσθις δυνάμει μὲν καὶ
 μὴ φρυαττόμεν ἐσάναι. πρᾶκτο λαθεῖν μὲν τοῖς, ὅτι
 σὸς ἀξίος ἑκαστός ἐστιν, ὅσοι ἀξία ἐστὶ ταῦτα ποῦ
 αἰσθῶσθαι κεν. δεινὴ καὶ λέξις πρᾶκτο λαθεῖν τοῖς λεγο-
 μένοις, ὅτι καθ' ἑκάστην ὁρμὴν τοῖς γινομένοις. ὅτι
 πῶς μὲν τ' ἐπὶ τὸ, ὅθεν ὁρᾷ ὡς τὴν αὐτὴν ποῦ ἢ ἀνα-
 φορὰ. ὡς ἡ τ' ἐπὶ τὸ πρᾶκτο φυλάσσει τί τὸ σημαίνον
 μὲν. πότμον δ' ἀρκεῖ ἢ δυνάμει μὲν πρὸς ὅσοι, ἢ ὅτι.
 εἰ μὲν δ' ἀρκεῖ, χρῶμαι αὐτῇ πρὸς τὸ ἔργον ὡς ὁρᾷ
 νῶ πρᾶ τ' ὅλων φύσεως διοδύνει. εἰ ἡ μὴ δ' ἀρ-
 κεί, ἢ τοι πρᾶχωρὶ τ' ἔργῳ τοῦ δυνάμει κρείττον
 ὡς ἐλέει, ἐὰν ἄλλως ὅσοι μὴ καθήκει· ἢ πρᾶσσω
 ὡς δυνάμει πρὸς πρᾶλαβὼν τ' δυνάμει καὶ πρὸ
 χρῆσιν τοῦ ἐμοῦ ἢ γέμονι τοῦ ποιῆσαι τὸ εἰς τὴν
 κοινωνίαν νῦν καίριον καὶ χρῆσιμον. ὅτι γὰρ αὐτὸς
 ματῆς, ἢ σὺν ἄλλῳ ποιῶ, ὡς μόνον χρῆσιμον αὐτῶν,
 εἰς τὸ κοινωνῆ χρῆσιμον καὶ δυνάμει. ὅσοι μὲν πρᾶ

λυόμενοι γινόμενοι, ἤδη λήθῃ παραδεδόντα,
 ὅσοι δὲ τούτους ὑμνήσαντες, πάσαι ἐκ ποδῶν. Μὴ
 αἰχμῶς βοηθῆμενος. πρόκειτ' γὰρ σοι γνῆρ γαῖρ ἢ
 ὑδιδάλλοι, ὡς στραπώτῃ γν' τειχομαχία. τί δὲ ἐὰν
 σὺ μὲν χολαίνωρ ὑδὶ τ' ἔπαλξις ἀναβλῶαι μό-
 νος μὴ δυνῇ, σὺν ἄλλῳ ἢ δυνάτῃ ἢ τῷ το. τὰ μέ-
 λοντα μὴ ταρασέτω. ἥξει γὰρ ἐπ' αὐτὰ ἐὰν δε-
 ῦσῃ, φέρωρ τ' αὐτ' λόγον, ὡς νῦν πρὸς τὰ πρῶντα
 χρᾶ. Πάντα ἀλήθως ἐπιπλέκεται. καὶ ἡ σωδ' εἰς
 ἑρᾶ, καὶ χεδίον π' ὁδὲρ ἀλόφριον ἄλλο ἄλλῳ. συγ-
 κατὰ τέτακτ' γὰρ ἔστι συγκοσμεῖ τ' αὐτ' κόσμον. κόσ-
 μῳ τε γὰρ εἰς δ' ἅπαντων, καὶ θεὸς εἰς δ' ἅπαν-
 των, καὶ ὅσα μία ἔστι νόμος εἰς. λόγος κοινὸς πάν-
 των τ' νοεῶν ζώων, καὶ ἀλήθεια μία. εἶγε ἔστι τελέ-
 της μία τ' ὁμογενῶν, καὶ τῷ αὐτῷ λόγῳ μετεχόν-
 των ζώων. πάντ' ὅνυχον, γὰρ φανίζετ' ἰάχισα τῇ τ'
 ὕλων ὅσα. ἔστι πᾶν αἶτιον, εἰς τ' ὅλων λόγον τάχι-
 σα ἀναλαμβάνετ' ἔστι πάντ' ὅς μνήμη τάχιστα ἐγ-
 καταχώννυται τῷ αἰῶνι. τῷ λογικῷ ζῶν ἡ αὐτὴ
 πρᾶξις ἢ φύσις ὅτι, καὶ ἢ λόγον ὁρθός, ἢ ὁρθό-
 μενος. οἷόν ἐστι γν' ἡνωμένοις τὰ μέλη τῷ σώμα-
 τος, τῷ τοῦ ἔχει τ' λόγον γν' διεδῶσι τὰ λογικά,
 πρὸς μίαν τινὰ συνεργίαν κατεσκόλασμενα.
 μᾶλλον δὲ σοι ἢ τῷ νόησις πρῶτα εἴη, ἐὰν πρὸς
 ἐαυτ' πολλάκις λέγῃς, ὅτι μέλος εἰμὶ τῷ ἐκ τ' λο-
 γικῶν συσῆματός. ἐὰν δὲ δ' ἅ τῷ ῥῶ σοιχείου μέ-

ρος εἶν' ἐαυτ' λέγης, ὅτω ἀπὸ καρδίας φιλεῖς τοῦ αὐ-
 τῷ ὄντος· ὅπως καταληπτικῶς δύφραίνει τὸ δύερ-
 γναι. ἐπὶ ὡς πρέπον αὐτῷ φίλον ποιεῖς· ὅπως ὡς
 αὐτῷ δοῦναι. ὃ θέλεις ἐξωθεν προσωπιπύτω τοῖς
 παθεῖν ἐκ τῆς πτωχότητος ταύτης δυναμένοις.
 ἐκεῖνα γὰρ εἰς ἀνὴρ μεμψεται τὰ παθόντα. ἐγὼ
 ἵκανὸν μὴ ὑπολάβω ὅτι κακὸν τὸ συμβεβηκός, ὅ-
 πως βέλταμα. ἐξεσι δ' ἐμοὶ μὴ ὑπολαβεῖν. ὅτι
 αὐτὸς ποιεῖ ἢ λέγει, ἐμὲ δ' εἰς ἀγαθὸν εἶν'. ὡς αὐτὸς
 χρυσὸς ἢ ὁ σμάραγδος, ἢ ἡ πορφύρα τοῦ ἀεὶ ἐλε-
 γει, ὅτις αὐτὸς ποιεῖ, ἢ λέγει, ἐμὲ δ' εἰς σμάραγδον εἶν',
 καὶ ὅτι ἐμαυτὸς χρῶμα ἔχων. τὸ ἡγεμονικόν, αὐτὸς ἐαυ-
 τῷ ὅχι γινώσκει. οἷον λέγω, ὅτι φοβεῖται αὐτὸς εἰς ὕψις-
 μαν. εἰ δὲ τίς ἄλλος αὐτὸ φοβῆσαι ἢ λυπῆσαι
 δυνάται, ποιεῖτω. αὐτὸς γὰρ ἐαυτὸν ὑποληπτικῶς οὐ
 τρέφει εἰς τοιαύτας τροπὰς. τὸ σωματικόν μὴ πά-
 θη, αὐτὸ μεριμνάτω εἰς δυνάται, καὶ λέγειτω εἰ τι
 πάθει. τὴν δὲ ψυχάειον, τὸ φόβον, τὸ λυπὸν-
 μόνον, τὸ πόδι τῶν ὅλων ὑπολαμβάνον, ὅδε
 μὴ πάθῃ. ὅτι γὰρ ἐξὸς αὐτοῦ εἰς κείναις τοιαύταις. ἀ-
 πτωστές δ' εἰν' ὅσον ἐφ' ἐαυτοῦ, τὸ ἡγεμονικόν, ἐ-
 αν μὴ ἐαυτοῦ γινώσκων ποιεῖ. κατὰ ταυτὰ δὲ καὶ ἀτά-
 ραχον, καὶ ἀνέμποδισον, ἐαν μὴ ἐαυτὸ παράσῃ καὶ
 ἐμποδίζῃ. θυλαμονία δ' εἰ, διαίμων ἀγαθός, ἢ ἀ-
 γαθός. τίς δ' ὅδε ποιεῖς ὡς φαντασία. ἀπέρχου τοῦ
 θεοῦ σοι, ὡς ἡλθεις, ὅτι γὰρ χρῆζω σοι. ἐλθόντας δὲ καὶ

τὸ ἀρχαῖον ἔθος. ἐκ ὀργίζομαι σοι, μόνον ἄπιθι. φη-
 βῆταί τις μεταβολῶν. τί γὰρ δυνάτῃ χωεῖς μετα-
 βολῆς γῆνός; τί δαὶ φίλτορον ἢ οἰκειότορον τῇ
 τ' ὅλων φύσει; Σὺ δ' αὖτ' ἄρα δύναισαι, ἐὰν μὴ
 τὰ ξύλα μεταβάλῃ; τραφῶμαι δ' δύναισαι, ἐὰν μὴ
 τὰ ἐλώδιμα μεταβάλῃ; ἄλλο δὲ ἔτι χρησίμων δύ-
 νατ' συυτελεσθῶναι χωεῖς μεταβολῆς; ἐχ' ὁρᾶς ὅτι
 ὅτι καὶ αὐτὸ τ' σε μεταβαλεῖν ὁμοίον ἐστὶ, ὅμοίως
 ἀναγκαῖον τῇ τ' ὅλων φύσει. ὅτι τ' ὅλων ὁσίας,
 ὡς δὲ χημάρων διεκπορεύετ' πάντα τὰ σώμα-
 τα, τῷ ὅλῳ συμφυῇ καὶ συυεργᾷ, ὡς τὰ ἡμέτερα
 μέρη ἀλλήλοις. πόσους ἡδ' ἡ ὁ αἰὼν Χρυσίππου, πό-
 σους Σωκράτους, πόσους Ἐπικτήτους καταπέτω-
 κεν; τ' δ' αὖτ' ὅτι πάντ' ἐτινοσοῦν σοι ἀνδρῶ-
 πος τε καὶ πράγματ' ὅτι πεσσιπῆτω. ἐμὲ γὰρ μό-
 νομ ποδισπᾶ, μή τι αὖτ' ὅτι ποιήσω, ὅτι κατὰ σκόλῃ
 τ' ἀνδρῶπος ὅτι θέλει, ἢ ὡς ὅτι θέλει, ἢ ὅτι νῦν ὅτι θέλει.
 ἐγγὺς μὲν ἢ σὴ ποδὶ πάντων λήθη. ἐγγὺς δὲ
 ἢ πάντων ποδὶ σοῦ λήθη. Ἰστορ ἀνθρώπου
 φιλεῖν καὶ τοὺς πᾶσι. τοῦτο δὲ γίνεται,
 ἐὰν συμπεσσιπῇ σοι, ὅτι καὶ συγγενεῖς, καὶ δι' ἄ-
 γνοιαν, καὶ ἄκοντες ἀμαρτάνουσι, ὅτι ὡς μετ' ὀλίγον
 ἀμφοτέρω τε θνήξετε. καὶ πρὸ πάντων, ὅτι ἐκ ἐ-
 βλαψέ σε. ὅτι γὰρ τ' ἡ γεμονικὸν σου χεῖρον ἐποίη-
 σεν, ἢ πρόδιν' ἔω. ἢ τῷ ὅλων φύσει, ἐκ τ' ὅλης ὁσί-
 ας, ὡς κηρὸς, νῦν μὲν ἰππᾶριον ἐπλασε, συγγέατα

οὐ γὰρ εἰς δ' ὁ γένους φύσιν συνεχρήσατο τῇ ὕλῃ
 αὐτῇ· εἴτα εἰς ἀνθρωπείον; εἴτα εἰς ἄλλό τι· ἡ-
 κακοῦ δὲ βούτων πρὸς ὀλίγισον ὑπέρσῃ. δεινὸν
 δὲ οὐδὲν τὸ διαλυθῆναι τῷ κιβωτίῳ· ὡσαύ-
 τῃ δὲ τὸ συμπαγῆναι· τὸ ἐπικότοῦν τῷ προσώ-
 που λίαν πρὸς φύσιν, ὅταν πολλάκις γνῶσθῃ
 σκῆψις ἢ πρὸς ἄνθρωπον. ἢ τὸ τελευτᾶν ἀπιστίᾳ, ὡς
 ὅλως ὑπερφθῆναι μὴ διώκειν. αὐτῷ γὰρ τότε πρὸς
 κοινῇ πειρᾷ, ὅτι πρὸς τὸν λόγον. εἰ γὰρ καὶ
 ἡ σωαίνουσα τῷ ἀμαρτανέει οἰχέσεται, τίς
 ἐστὶ τῷ ζῴῳ αἰτία; πάντα ὅλα ὁρᾷς, ὅσον οὐρανὸν
 μεταβαλεῖ ἢ τὰ ὅλα διοικεῖ φύσις, καὶ ἄλλα
 ἐκ τῶν οὐσίᾳς αὐτῇ ποιήσει. καὶ πάλιν ἄλλα ἐκ
 τῶν ἐκείνων οὐσίᾳς, ἵνα αἰεὶ νεαρός ἢ ὁ κόσμος.
 ὅταν τις ἀμαρτῇ τι εἰς σέ, θυδὺς γινυμοῦ τῇ
 ἀγαθῇ ἢ κακῇ ὑπολαμβάνει ἡμάρτε. γὰρ γὰρ
 ἰδὼν, ἐλεήσει αὐτόν, καὶ οὐτε θαυμάσεις, οὐτε
 ὀργισθήσῃ. ἢ τοι γὰρ καὶ αὐτὸς τὸ αὐτὸ ἐκείνῳ ἀ-
 γαθὸν ἐπὶ ὑπολαμβάνεις, εἰ ἄλλο ὁμοειδές. δὲ
 οὐκ ὁμοειδὲς. εἰ δὲ μηκέτι ὑπολαμβάνεις
 τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ καὶ κακὰ ῥᾶρον δὲ μὲν ἐστὶ
 παρορῶντι. μὴ τὰ ἀπόντα γινώσκῃς ὡς ἡδὴ ὄν-
 τα· ἀλλὰ τῷ πρὸντων τὰ δεξιότατα ἐκλογίζε-
 σθαι, τὸ τῶν χάριν ὑπομιμνήσκειν, πῶς αὖ ἐπε-
 λκτεῖτο, εἰ μὴ πρὸς ἅμα μὲν τοὺς φυλάσσει, μὴ δὲ
 ὅπως ἀσμενίζῃ αὐτοῖς, ἐπίσης ἐκλεμῶν αὐτὰ, ὡς
 ἐάν ποτε μὴ πρὸς ταραχθῇ. εἰς αὐτὸν σωφλῆν

φῦσιν ἔχει τὸ λογικὸν ἢ γεμονικόν, ἑαυτῷ ἀρκεί-
 ας δικαιοπραγοῦντι, καὶ παρ' αὐτὸ ὅσο γαλήνῳ
 ἔχοντι. ὁ δὲ πολλοὶ τὴν φαντασίαν. σῆσιν τὴν νο-
 ροπασίαν. πόριζαν τὸ γνῆσος τὸ χρόνον, γνά-
 ρισιν τὸ συμβαῖνον, ἢ σοὶ, ἢ ἄλλω, διέλε καὶ μέρι-
 σον τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ αἰτιώδες καὶ ὑλιόν. γν-
 νόσον τ' ἔσχατῳ ὥραν. τὸ ἐκείνῳ ἁμαρτηθῆναι,
 ἐκεῖ κατὰ λιπε, ὅπῃ ἡ ἁμαρτία ὑπέστη. συμπεκ-
 τέινειν τ' νόσιν τοῖς λεγομένοις. εἰσδύνει τὸν
 νοῦν εἰς τὰ γινόμενα καὶ ποιουῖν τα. φαίδριμον σε-
 αὐτὸν ἀπλότῃ καὶ αἰδοῖ. καὶ τῇ πρὸς τὸ ἀνὰ μέ-
 σον ἀρετῇ καὶ κακίας ἀδιαφορία. φίλησιν τὸ ἀν-
 θρώπινον γῆν, ἀκολουθήσιν θεῷ. ἐκείνῳ μὲν
 φησιν, ὅτι πάντα νομισί. ἐπὶ εἰς δαίμονα τὰ σοί-
 χεῖα. ἀρκεί ἡ μεμνήσῃ, ὅτι τὰ πάντα νομισί ἔχει, ἢ
 δηλίαν ὀλίγα. περὶ θανάτου, εἰ σκεδασμός, ἢ ἄ-
 τομοι, ἢ κγνώσις, ἢ τοι σβέσις, ἢ μετὰ σάσις. περὶ
 πόνου τὸ μὲν ἀφόρητον, ὁ δὲ ἀγχι. τὸ δὲ χρονίζον, φο-
 ρητόν. καὶ ἡ διάνοια τ' ἑαυτῇ γαλήνῳ καὶ ἀπό-
 ληψιν διατρεῖ, καὶ ὁ χεῖρον τὸ ἢ γεμονικόν γέγονεν.
 τὰ δὲ κακὰ μὲν μερὲς ὑπὸ τῷ πόνῳ, εἴτε δυνάται
 πόδι αὐτῷ ἀρφικῶς ὀδῶ. περὶ δόξης ἴδε τὰς δια-
 νόας αὐτῶν, οἷαι. ὅτι οἷα μὲν φεύγουσαι, οἷα ἡ δὴ
 κῶσαι. καὶ ὅτι ὡς αἰθῆρες ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις ὑπὸ
 φορὰ μὲν κρύπτουσι τὰ πρότερα· οὕτως γν' ὅτι
 βίῳ, τὰ πρότερα ὑπὸ τῶν ἐπ' ἐνδεχόντων τὰ χεῖρα
 ἔκα-

ἐκαλύφθη. Πλατωνικόν ὡς οὐκ ὑπάρχει διάνοια
 μεγαλοπρεπὴς, καὶ θεωρία πάντος μὲν χρόνου,
 πάσης δὲ οὐσίας, ἄρα οἷε τότε μέγα ἔσθ' ὁκείμ
 εἶναι τὸν ἀνθρώπινον βίον; ἀδυνάτορ, ἢ δ' ὅς. οὐ-
 κούμ καὶ θανάτορ οὐ δεινόν τι ἡγήσεται ὁ τοι-
 ούτω; ἢ κισάγε. Ἀντιδενικόν. Βασιλικόν μὲν δὲ
 πράττειν, κακῶς δὲ ἀκούειν. αἰσχροῦ δὲ τὸ μὲν
 πρόσωπον ὑπόκωμ' εἶναι καὶ χηματίζειν, καὶ
 κατακωσμεῖν ὡς κελεύει ἡ διάνοια, αὐτὸν δ'
 ὑφ' ἑαυτοῦ μὴ χηματίζειν καὶ κατακωσμεῖν,
 τοῖς πράγμασι γὰρ, οὐχὶ θυμοῦ δυνάμει. μέλει
 γὰρ αὐτοῖς οὐδὲν. ἀθανάτους τε θεοῖς, καὶ ἡμῖν
 χάσματα δόειν. βίον δορίζειν ὡς σελεύειν
 σάχυν. καὶ τὸ μὲν εἶναι, τὸ δὲ μὴ εἶναι ἡμελήδω ἐκ
 θεῶν καὶ πατέρων ἐμῶν, ἐχθ' λόγον καὶ ἔσθ'. τὸ γὰρ εἶναι
 μετ' ἐμῶ καὶ τὸ δίκαιον. μὴ συνεπιθελῶμεν μὴ
 σφύζειν.

Πλατωνικά.

Εἰ γὰρ ὁ δίκαιος ἀνὴρ λόγον ἀντίποιμι ὅτι
 οὐ καλῶς λέγεις ὡς ἄνθρωπε, εἰ οἷε δεινὸν
 κίνδυνον ὑπολογίζειν τῷ ζῶντι, ἢ τεθνάναι ἀν-
 δρα, ὅπου τι καὶ μικρόν ὄφελ' ἔσθ'. ἀλλ' οὐκ ἐκείνο
 μόνον σὺ σὺ πᾶσι πρᾶττει, πότμον δίκαια ἢ
 ἀδίκῃ πρᾶττει. καὶ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἢ κακοῦ. οὐ
 γὰρ ἔχει ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῇ ἀληθείᾳ, οὐκ ἄν

τις αὐτῶν τάξῃ ἡγεσάμενος βέλτισον εἶν, ἢ ὑ-
 πάρχοντες ταχέως, γνῶταίθα ὡς ἐμοὶ δοκεῖν μέ-
 νοντα κινδυνεύειν, μηδὲν ὑπολογιζόμενοι, μήτ'
 θάνατον, μήτε ἄλλο μηδὲν πρὸ τοῦ αἰχροῦ. ἀλλ'
 ὦ μακάρι, ὅρα μὴ ἄλλο τι ἢ γηρυαῖον, καὶ τὸ ἀ-
 γαθόν, ἢ τὸ σώζειν τε καὶ σώζεσθαι. μὴ γὰρ ὅσον
 μὲν τὸ ζῆν ὁ πόσον δὴ χρόνον ἔτι γε ὡς ἀληθῶς αἰ-
 σθανεῖσθαι, καὶ οὐ φιλοψυχητέον, ἀλλ' ὑπὲρ
 ψαντα πόδι τούτων τῷ θεῷ, καὶ πισδύσαντα
 ταῖς γυναιξίν, ὅτι τὴν ἐμαρμυρίαν οὐδεις αὐτῶν
 φύγοι. τὸ ὡς τούτω σκεπτεῖται, τίνα αὐτῶν τρόπον
 ὅσον μὲν μέλλει χρόνον βιώναι ὡς ἄριστα βιών. πόδι
 σκοπεῖν ἄστρον δρόμους, ὡς πρὸς συμποδισθέντα
 καὶ τὰς τῶν σοιχείων εἰς ἀλλήλα μεταβολὰς σιω-
 πῶς γνῶναι. ἀρεθισαίρουσι γὰρ αἱ τούτων φαντα-
 σίαι τὸν ῥύπον τοῦ χαμαὶ βίου. καλὸν τὸ τοῦ πλά-
 τωντος καὶ δὴ πόδι ἀνθρώπων αἰετὸς λόγους ποιῶν
 μὲν, ὡς σκοπεῖν δὲ καὶ τὰ ἐπίγεια, ὡς πρὸς π-
 θεν ἀνώθεν καὶ ἀγέλας, στρατεύματα, γεώργια,
 γάμους, διαλύσεις γυνέσας, θανάτους, δίκαια καὶ
 θόρυβον, ἐρήμους χώρας, βαρβάρων ἔθνη ποικίλα,
 ἑορτάς, θρήνης, ἀγοράς, τὸ παμμιγὲς καὶ τὸ ἐκ
 γνῶντων συγκοσμήσειν τὰ προγεγονότα ἀναθε-
 ωρεῖν τὰς τοσαύτας τῆς ἡγεμονιῶν μεταβολὰς ἐ-
 ξεῖν καὶ τὰ ἐσόμενα προσεφορᾶν, ὅμοι δὴ γὰρ πα-
 τὼς εἶσαι, καὶ ὁχλοῖον τε ἐκβῆναι τῷ ῥυθμῷ τῶν νῦν
 γινο-

γινομένων. ὁθεν καὶ ἴσον, ὃ τε σαρὰ κὼν τὰ ἐτε-
 ριν ἰσορῆσαι ὃν ἀνθρώπινον βίον, τῷ ὕδι ἔτη
 μύρια. τί γὰρ πλεον ὄψει καὶ τὰ ἐκ γῆς μὲν φυν-
 τα, εἰς γαῖαν· τὰ δ' ἀπ' αἰθερὶς βλαστύλα γῆν,
 εἰς αἰθεριον πάλιν ἦλθε πόλον. ἢ ἴσῃ διάλυσιν
 τῶν γ' ταῖς ἀτόμοις ἀντεμπλοκῶν, καὶ τοιοῦτός
 τις σφοδρπισμός τῶν ἀπαθῶν σοιχείων, καὶ σίτοις
 καὶ πότοις, καὶ μαγγανδύμασι πᾶρεκρέποντες
 ὅχι τῶν, ὥς μὴ θανεῖν· θεόθεν δὲ τῶν ἐόντ' οὕρου
 ἀνάγκη τλῆναι καμάρτοις ἀνδύρεσι. οὐκ ἔστι
 ἀρχὴ ἴσῃ, ἀλλ' ὅτ' ἀνωτόρῳ τ' πρὸ τ' πλατῶνικῶν
 συναφές. καὶ βαλιώτορος, ἀλλ' οὐχὶ κοινωνικότε-
 ρος, ὃ δὲ αἰδ' ἡμονέσερος, ὃ δ' ὕτακτότορος ὡς τοῖς
 συμβαίνουσι, ὃ δὲ ὕμωλέσερ θ' πρὸς τὰ τ' πλη-
 θος προράματα, ὅπου ὄργον ὡς τελείως διώα-
 ται ἢ τὸν κοινόν θεοῖς καὶ ἀνθρώποις λόγον
 ἐκείνῳ δεινόν· ὅπου γ' ὠφελείας τυχεῖν ἔξει,
 εἴ μὴ ὕποδιούσης, καὶ ἢ τὴν κατασκοδύλῃ προ-
 ἰούσης γνέργειας ἐκείνῳ οὐδεμίαν βλάβην ὀφρα-
 τῶν. πανταχοῦ καὶ διηνεκῶς ὡς σοὶ ἔστι καὶ τῇ
 προύσῃ συμβάσει θεοσεβῶς ὕαρεσῆν, καὶ τοῖς
 προῦσιν ἀνθρώποις ἢ δικαιοσύλῃ προσφέ-
 ρεσθαι καὶ τῇ οὐσῃ φαντασίᾳ ἐμφιλοτεχνεῖν, ἵνα
 μή τι ἀκατάληπτον πᾶσι στυῇ. μὴ πόδι βλέπου
 ἀλλότρια ἢ γεμονικά· ἀλλ' ἐκεῖ βλέπε κατ' ὅ-
 θυ, ὡς τίς ἢ φύσις ὁδὴ γῆς, ἢ τε τὸ ὅλον εἴ μὴ τῶν

συμβαινόντων σοι, καὶ ἡ σὴ δὲ τῶν πρακτέων
 ὑπὸ σοῦ πρακτέον δὲ ἐκάσω τὸ ἐξῆς τῇ κατα-
 σκδύῃ. κατασκδύσας δὲ τὰ μὲν λοιπὰ, τῶν λο-
 γικῶν γένεσιν, ὡς περ καὶ ὑπὸ παντὸς ἄλλου τὰ χεί-
 ρω τῶν κρείττωνων γένεσιν. τὰ τὸ λογικὰ ἀλλήλων
 γένεσιν. τὸ μὲν οὖν προηγούμενον ἐν τῇ τοῦ ἀνθρώ-
 που κατασκδύῃ τὸ ποιωνικόν ἐστι. δ' οὐτόρου δὲ
 τὸ ἀνγνίστοτον πρὸς τὰς σωματικὰς πείσεις. λο-
 γικῆς γὰρ καὶ νοεῖας κινήσεως ἴδιον πόδεοιζεν
 ἑαυτῷ, καὶ μέποτε ἡτῆσθαι μήτε αἰσθητικῆς
 μήτε ὁρμηλικῆς κινήσεως. ζωώδους γὰρ ἐκείνοιο.
 ἡ δὲ νοεῖα ἐθέλει πρωτὶς δύνειν, καὶ μὴ κατακρα-
 τεῖσθαι ὑπὸ ἐκείνων δικαίως γε. πέφυκε γὰρ χρῆ-
 στική παῖσι ἐκείνοις. τρίτον ἐν τῇ λογικῇ κατα-
 σκδύῃ τὸ ἀπρόπρωτον καὶ ἀνέξαπάτητον. του-
 τω οὖν ἐχόμενον τὸ ἡγεμονικόν οὐδέα πόραιν-
 τω, καὶ ἔχει τὰ ἑαυτοῦ, ὡς ἀρτεθνηκότα δέει καὶ
 μέχει νῦν βεβιωκότα, τὸ λοιπὸν ἐκ τοῦ πόδεοντος
 ἵσταται τῇ φύσει. μόνος φιλεῖν τὸ ἑαυτῷ συμβαι-
 νον ἐσσυκλωδόμενον; τί γὰρ ἄρμοδιώτορον ἐφ' ἑα-
 σε συμβάμασθαι ἐκείνους πρὸ ὁμμάτων ἔχειν, οἵ
 τὰ αὐτὰ σιωπᾶν. ἐπειτα ἡχθοντο, ἐξ ἑνὶ ὄντι
 ἐμέμφοντο. νῦν ὅρ ἐκείνοι ποῦ, οὐ διαμοῦ. τί ὅρ
 σὺ θέλεις ὁμοίως, οὐχὶ δὲ τὰς μὲν ἄλλοτρίας τρε-
 πὰς καταλιπεῖν τοῖς τρεπτοσιν καὶ τρεπεμένοισι,
 αὐτὸς δὲ ποῦ τὸ πᾶς χρῆσθαι αὐτοῖς ὅλθαι γίνεσθαι.

ἤσῃ γὰρ παλῶς, καὶ ὕλη σου ἔσαι, μόνον πρόσ-
 χε καὶ θέλε σεαυτῷ χαλός εἶναι, ὑπὸ παντὸς ὁ πρὸς
 σεις. καὶ μέμνησο ἀμφοτέρω, ὅτι καὶ ἀφροσύνη
 ἐφ' οὗ ἡ πρᾶξις γινώσκου βλέπει. γινώσκου ἡ πηγὴ τοῦ
 ἀγαθοῦ, καὶ ἀεὶ ἀναβλύειν διωαμένη. ἐὰν ἀεὶ
 σκάπῃς. δίδει καὶ τὸ σῶμα πεποιηγίαι, καὶ μὴ
 διερρίφθαι, μήτε γνέινῃσαι, μήτε γνέχεις. οἷον
 γὰρ τι ὑπὸ τοῦ προσώπου πρὸς ἔχεται ἡ δόξα, σιωπῇ
 τῷ αὐτῷ καὶ δόχῃ σιωπῇ, τριούῳ καὶ
 ὑπὸ τοῦ σώματος ἀπαιτητέον. πάντα δὲ
 ταῦτα σιωπῇ ἀνεπιτηδούτω φυλακτέα. ἡ
 βιωτικὴ τῇ παλαισικῇ ὁμοιοτέρα ἢ πόρ τῇ ὀρχη-
 σικῇ. καὶ τὸ πρὸς τὰ ἐμπύπνοντα καὶ οὐ προεγ-
 νομήναι, ἐτοιμῶς καὶ ἀπὸ πρῶτος ἔσθαι. σιωπῇ
 ἐπιστάσαι, τίνες εἰσὶν οὗτοι ὧν μαρτυρεῖσθαι θεί-
 λεις. καὶ τίνα ἡγεμονικὰ ἔχουσιν. οὐτε γὰρ μέ-
 ψη τοῖς ἀκουσίως πάλουσιν, οὐτε ὑπὸ μαρτυρή-
 σεις διέσῃ, εἰ βλέπωρ εἰς τὰς πηγὰς τοῦ ὑπολή-
 ψεις καὶ ὀρμῆς αὐτῶν. πᾶσα ψυχὴ ἀκουσά φη-
 σιν, εἴρεται ἀληθείας. οὕτως οὐκ καὶ δικαιοσύ-
 νης καὶ σωφροσύνης, καὶ θυμολογίας, καὶ παντὸς
 τοῦ τοιούτου. ἀναγκασιότατον δὲ τὸ διπνεκὲς τοῦ-
 οὐ μεμνησθῆναι γὰρ πρὸς πάντα πράττειν.
 ὑπὸ μὲν παντός πόνου, πρόχειρον ἔσθαι ὅτι οὐκ αἰ-
 χροῦ. οὐδὲ τὴν δόξαν τῶν βεβηλωμένων χεῖρα
 ποιεῖ. οὐτε γὰρ καθὸ ὑλικῆς ὁδῆς, οὐτε καθὸ κοινῶ

νικῇ διαφθείρει αὐτῇ. ὑδὶ μὲν τοι τῶν πλείων πόνων, καὶ τῷ ἐπικονέου σοι βοηθεῖτω. ὅτι οὔτε ἀφόρητον, οὔτε αἰώνιον. εἰὰν τῷ ὄρω μνημονεύης, καὶ μὴ προσδοξάζης. ἀλλ' αὐτοῦ δὲ μέμνησο, ὅτε πολλὰ πόνῳ τὰ αὐτὰ ὄντα, λαμβάνει δυσχερὰ νόμῳ. οἷον τὸ νυστάζειν, καὶ τὸ λευματίζειν· καὶ τὸ ἀνορεκτεῖν. ὅταν οὖν ἴνι τούτων δυσχερῆς, λέγε αὐτῷ. ὅτε πόνῳ γινώσκω· ὅρα μήποτε τοιοῦτον πάθος πρὸς τοὺς ἀπανθρώπους, οἷον οἱ ἄνθρωποι πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. πόθην ἴσμεν ἐκ τῆς αἰτίας Σωκράτους, καὶ διάθεσιν κρείστων ἡμῶν· οὐ γὰρ ἀρκεῖ ἐκ Σωκράτους γινώσκοντορον ἀπέθανεν, καὶ γὰρ τρεῖς ἑσπερον τοῖς σοφισαῖς διελέγετο, καὶ καρτερικώτερον γὰρ τῷ πάγῳ διενυκτέροεν. καὶ τὸν Σαλαμίνιον κελδοδαῖς ἄγειν, γηρηνικώτερον ἔδωκεν ἀντιβῆναι. καὶ γὰρ τοῖς ὁδοῖς ἐβρεγνύετο. πόθεν καὶ μάστις· αὐτὸς ὑπὸ σῆσειν εἰς πόρ' ἀλκῆς ἦν. ἀλλ' ἐκεῖνο δ' εἰσκοπεῖν, ποίαν ἴνα τῇ ψυχῇ εἴχε Σωκράτης. καὶ εἰδὼς ἀρκεῖν τῷ δίκαιον εἶναι τὸ πρὸς ἀνθρώπους, καὶ ὅσιον τὰ πρὸς θεοὺς. μήτε εἰς κῆ πρὸς τὴν κακίαν ἀγανακτῶν, μηδὲ μὲν δολοῦν ἴνους ἀγνοία. μήτε τῶν ἀρνεομένων ἐκ τῶν ὅλων ὡς ξυγγινώσκοντες, ἢ ὡς ἀφόρητον ἐκ μὲν. μήτε τοῖς τῷ ἱερικίδιου πάθεισιν ἐμπροσθεν συμπαθῆναι τὸν νοῦν. ἢ φύσις οὐχ' ὅπως συνεκέρσας τοῖς συγκρίματι, ὡς μὴ ἐφείδαι ποιοεῖν

ζῆν ἑαυτόν, καὶ τὰ ἑαυτοῦ ὑφ' ἑαυτῷ ποιεῖν.
 λίαν γὰρ γινώσκειται θεῖον αὐτοῖς γινώσκειν, καὶ
 ὑπομνησθῆναι γινώσκειν. τοῦτο μέμνησο αἰ, καὶ
 ἐκείνου, ὅτι γινώσκουσιν καὶ τὸ θυδαμόνως
 βιάσθαι. καὶ μὴ ὅτι ἀπὸ πλῆθους διαλεκτικὸς καὶ
 φησιν ἑσέοι, δια γὰρ ἀπὸ γυνῶς καὶ ἐλδοῦθρος,
 καὶ αἰσθήμων, καὶ κρινωνικῶς, καὶ θυπειθῆς θεῶ.
 ἀβιάσως δια γὰρ ἡσασθαι γινώσκουσιν θυμῶς, καὶ παύ
 τὸν κατὰ βοῶσιν αἰνὰ βύλονται. καὶ τὰ θεῖα
 διασπᾶ τὰ μελὺς τὰ πόδι τε βραμυλὸν τὰ τὰ
 φρεσὶ ματῶ. τί γὰρ κωλύει γινώσκουσιν πᾶσι τοῖς τῶν δια
 νοικῶν σώζειν ἑαυτὸν γινώσκουσιν καὶ κρίνει τῇ πόδι
 τῶν πόδι εσθῶν αἰνῶς, καὶ γινώσκουσιν τῶν ὑπο
 βεβλημένων ἐτοίμη. ὥς τὸν μὲν κρίνει λέγειν
 τῶν προσπίπτων, ὅτι ὑπάρχεις κατ' ἐσθῶν, καὶ
 ἡ δόξα ἀλλοῖον φανῇ. τὸν γὰρ γινώσκουσιν λέγειν ὅτι
 ὑποπίπτων, σε ἐξήτερ. αἰ γὰρ μοι τὸ πῶν, ὑ
 λη ἀρετὴ λογικῆς καὶ πολιτικῆς. καὶ τὸ σωφρονε
 νος ἀνθρώπου ἡ θεῶ. πᾶν γὰρ τὸ συμβαῖνον, θεῶ ἡ
 ἀνθρώπων διοικεῖται, καὶ οὐτε καινόν, οὐτε
 δις μεταχείρισον, ἀλλὰ γνώριμον καὶ θυερ
 γίς. ὅτι ἔχει ἡ τελειότης τῶν ἡθῶν, τὸ πᾶ
 ρα ἡμέραν ὡς τελειοτάτην διεξάγειν, καὶ μή
 τε σφύζειν, μήτε ναρκαῖον, μήτε ὑποκρίνε
 σθαι. οἱ θεοὶ ἀθάνατοι ὄντες, οὐ δις χερσὶ
 νοῦσιν, ὅτι γινώσκουσιν αἰῶνι δεῖσει αὐτοῖς πᾶν

ἴως ἀεὶ θιούτων ὄντων καὶ θουσίων φαύλων ἀνέ-
 χεισθαι. προσέτι δὲ, καὶ λήθονται αὐτῶν πανθίως.
 σὺ δὲ ὅσοι οὐδέ πω λήγεις μέλλων ἀπαυδαῖς, καὶ
 ταῦτα εἰς ὧν τῶν φαύλων γελοῖον ὅτι τὴν μὲν ἰ-
 δίαν κακίαν μὴ φύγεις, ὃ καὶ δυνατόν ὅτι τὴν δὲ
 τῶν ἄλλων φύγεις, ὃ πρὸς ἀδυνάτῳ. ὃ αὖτ' ἡ λογικὴ
 καὶ πολιτικὴ δυνάμις εὐρίσκει, μήτε νοερόν, μή-
 τε κοινωνικόν, ὁυλόγως ἢ ἰδεέσεσθαι ἐαυτὴν κεί-
 νει· ὅταν σὺ οὕτω πεποιθὴς ᾖς, καὶ ἄλλῃ οὕτω πε-
 ποιθὴς, τί ἐν ζητεῖς τρίτον πρὸς ταῦτα ὡς περ οἱ
 μωροὶ τὸ καὶ δόξα οὕτω πεποιθὴς εἶναι, ἢ τὸ ἀμοιβῆς
 τυχεῖν. σὺ δὲ εἰς καμνὴν ὠφελόμενός, ὠφέλεια δὲ πρὸς
 ξὺς ἢ φύσιν. μὴ δὲ καμνὴν ὠφελόμενός, ἐν ᾧ ὠ-
 φελῆς. ἢ τοιόλου φύσις αὐτὴ τὴν χρησιμοποίησιν ὡς
 μηχανή. νῦν δὲ ἢ τοι πᾶν τὸ γινόμενόν κατ' ἐπακολού-
 θησιν γίνεται, ἢ ἀλόγιστα καὶ τὰ λυσιώτατά ἐ-
 σιν, ἐφ' ἃ ποιεῖται ἰδίαν ὁρμὴν τὸ τοι κόσμον ἢ
 γεμονικόν. εἰς πολλὰ σε γαλιωτότρον
 ποιήσῃ, ὥς μνημο-
 νόμῳ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-

τοκράτορος τῷ εἰς ἑαυτὸν

Βιβλίον η.

ΑΙ ἴσως πρὸς τὸ ἀκγνόδοξον φέρει,
ὅτι οὐκ ἐπιθυμᾷσαι τὸν βίον ὅλον,
ἢ τὸν γε ἀπὸ νεότητι φιλόσοφον
Βεβιωκέναι· ἀλλὰ πολλοῖς τε ἄλ-

λοῖς, καὶ αὐτὸς σεαυτῷ δηλῶ γέγονας, πόρρω
φιλοσοφίας ὦν. πέφυρσαι οὖν, ὥς ἐτιμὴ μὲν δό-
ξαν τιμῇ τοῦ φιλοσόφου κτήσασθαι, οὐκ ἐλπίσιν ἰσχυ-
ρίου. ἀνταγωνίζεται δὲ καὶ ἡ ὑπόδεισις, εἰ πόρ-
ρῳ ἀληθῶς ἐώρακας ποῦ κεῖται τὸ πρᾶγμα, τὸ
μὴν τί δόξεις, ἄφες· ἀρκέσθῃ δὲ, εἰ καὶ τὸ λοι-
πὸν τοῦ βίου ὅσον δὴ ἢ ποτε ἢ σὴ φύσις θέλει βιώ-
σαι. κατανόησον οὖν τί θέλει, καὶ ἄλλο μὴ δὲν
ποδισάτω. πεπείρασσαι γὰρ ποῦ πόσα πλανη-
δαίς, οὐδ' αἰμοῦ ἐῦρεθ' τὸ δὴ ζῶν. οὐκ γὰρ συλλογισ-
μοῖς, οὐκ γὰρ πλούτῳ, οὐκ γὰρ δόξῃ, οὐκ γὰρ ἀρεταῖ-
σι, οὐδ' αἰμοῦ· ποῦ οὖν δὴ γὰρ; γὰρ τῷ ποιῆν, ἃ ὑπὸ
τῇ ἡ τοῦ ἀνθρώπου φύσις. πῶς ἔρταυτα ποιῇ
σαι; ἐπ' ἀν' λόγματα; ἔχῃ ἀφ' ὧν αἱ ὁρμαὶ καὶ αἱ
πράξεις. τίνα λόγματα; τὰ ποῦ ἀγαθῶν καὶ κα-
κῶν. ὡς οὐδὲν μὴ ἀγαθοῦ ὄντος ἀνθρώπου,
ὃ οὐχὶ ποιῇ δίκαιον, σώφρονα, ἀνδρῆον, ἐλευ-

θερομ, ὁδὸς γὰρ ἡ κακοῦ ὃ οὐχὶ ποιεῖ τὰναντία τοῖς
εἰρημλύνουσιν· καὶ δ' ἐκείνῳ πρᾶξιμ' ἐρώτα σεαυτὸν,
πῶς μοι αὕτη ἔχει. μὴ μετανοήσω ἐπ' αὐτῇ, μι-
κρὸν καὶ τέθνηκα, καὶ πάντ' ἐκ μέσου. τί πλεον
ὑπὸ ζῆλῳ, εἰ ἢ πρὸν ὄργον ζώου νοεροῦ καὶ λογικοῦ
νικοῦ καὶ ἰσονόμου θεῷ. Αλέξανδρος δὲ καὶ Γα-
ρίος, καὶ Πομπήιος τί πρὸς Διογένη, καὶ Ἡράκλει-
τον, καὶ Σωκράτην. οἱ μὲν γὰρ εἶδον τὰ πρᾶγμα-
τα, καὶ τὰς αἰτίας, καὶ τὰς ὕλας, καὶ τὰ ἡγεμο-
νικά ὡς αὐτῶν ταυτά. ἐκεῖ δὲ ὅσων πρόνοια, καὶ
διελέια πόσων, ὅτι οὐδὲν ἦθον τὰ αὐτὰ ποιή-
σαι, ἡ ἀρσὺν διαρρύαγης. ἢ πρῶτον μὴ ταράσσει.
πάντα γὰρ κατὰ τὴν τοῦ ὅλου φύσιν, καὶ ὀλίγου
χρόνου, ὁδὸς ὁδὸς αὐτοῦ ἐσθ. ὡς περὶ ὁδὸς Ἀδριανός,
ὁδὸς Ἀνγύς. ἔπειτα ἀτρεπίστας εἰς τὸ πρᾶγμα,
ἔσθ' αὐτὸν, καὶ συμνημονούσας, ὅτι ἀγαθὸν σε αὐ-
θροπον εἶναι δεῖ, καὶ τί τοῦ ἀνθρώπου ἢ φύσις ἀπαι-
τεῖ, πρᾶξιμ' ὅσον ἀμετατρέπῃ, καὶ εἰπὲ ὥς δι-
καιότατον φαίνεται σοι, μόνον ὀφειμένως, καὶ αἰ-
διμόνως, καὶ ἀνυποκρίτως, ἢ τῷ ὅλων φύσις
ὅσον ὄργον ἔχει. τὰ ὅσα ὄντα ἐκεῖ μεταβιβάζει,
μεταβάλλει, αἵρει γέννησιν καὶ ἐκεῖ φέρει. πάν-
τα τροπαί. οὐχ ὥς φοβηθῆναι, μήτε καινόν. πᾶν
τα σιωπῇ. ἀλλὰ καὶ ἴσαι αἱ ἀρνεμήσεις. ἀρκεῖται
πᾶσα φύσις αὐτῇ ὁδοῦ ὁδῃ. φύσις ἡ λογικὴ ὁδοῦ
δεῖ, γὰρ μὴ φαντασίαις, μήτε ψευδέσι μήτε ἀδύ-

λω συγκαταβημένη. τὰς ὁρμὰς δὲ ὑπὲρ τὰ κρινώ-
 νικα ὄργα μόνα ἀπὸ θύνησθα, τὰς ὀρέξεις δὲ καὶ
 τὰς ἐκκλίσεις τῶν ἐφ' ἡμῖν μόνον πεποιτημένη.
 τὸ δὲ ὑπὸ τῇ κρινῆς φύσεως ἀκρυνόμενον, τὸ αὖ ἀ-
 παρομνήκ. μέρεθ' γὰρ αὐτῇ ὅστις. ὥς ἡ τοῦ φύλλου
 φύσις τῇ τοῦ φυτοῦ φύσεως. πλὴν ὅτι ἐκεῖ μὲν ἡ
 τοῦ φύλλου φύσις, μέρεθ' ὅστις φύσεως καὶ ἀνακιδῆ
 που, καὶ ἀλόγου, καὶ ἐμποδίζεσθαι διωαμμένης.
 ἡ δὲ τοῦ ἀνθρώπου φύσις, μέρεθ' ἐστὶ ἀνεμποδί-
 στον φύσεως καὶ νοεῖας καὶ δικαίας. εἰ γέισται καὶ
 κατ' ἀξίαν τοῦ μερισμοῦ χρόνων, ἐσίας, αἰτίου,
 γνεργείας, συμβάσεως, ἐκάστοις ποιεῖται. σκόπη
 δ' ἐ, μὴ εἰς τὸ πρὸς τὸ γνῶσιον εὐρήσεις ἐπὶ παντός.
 ἀλλὰ εἰ συληβδίω τὰ πάντα. τοῦ δὲ πρὸς ἀ-
 θροῦα τὰ τοῦ ἐτόρσ' ἀναγινώσκου ἐκ' ἐξέσις. ἀλλὰ
 ὑβριρ ἀνείργει ἐξέσις, ἀλλὰ ἡ δλονῶν καὶ πόνων
 καθυπερτόρει ἐξέσις. ἀλλὰ τοῦ διοξαρίου ὑπε-
 ράνω εἶν' ἐξέσις. ἀλλὰ ἀνακιδήτοις καὶ ἀχαρίστοις
 μὴ θυμῷ, προσέλι κήδεσθαι αὐτῶν ἐξέσις. μὴ
 κέτισου μηδεὶς ἀκούσῃ καταμεμορμένη τὸν γνῶ-
 αὐλῇ βίον. μηδ' ἐ σὺ σεαυτοῦ. ἡ μετανόια ὅστις ἐ-
 πίληψίς τις ἐαυτοῦ, ὥς χησιμόνι πρὸς ἡτό. τὸ
 δὲ ἀγαθὸν χησιμόνι δλεῖ εἶν', καὶ ὑπὲρ μελητέον
 αὐτοῦ ἔσθ' ἀγαθῶ καὶ καλῶ ἀνδρὶ. οὐδέ τις δ' αὖ
 καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ μετανόησεν, ὑπὲρ ἔσθ' ἡ-
 δλονῶν να πρὸς κνίαι, ὅτε ἀρὰ χησιμον, ὅτε ἀ-
 γαθὸν ἡδονῶ. ὅσον τί ὅστις αὐτὸ καὶ ἐαυτοῦ τῇ ἰδίᾳ

κατασκδνῇ. τί μὲν τὸ οὐσιώδες αὐτῷ καὶ ὑλικόν·
τί δὲ τὸ αἰτιώδες. τί δὲ ποιεῖ ἐν τῷ κόσμῳ· πό-
σον δὲ χρόνον ὑφίσταται. ὅταν δὲ ὑπνου δυσχε-
ρῶς ἐγείρῃ, ἀναμνησκού, ὅτι καὶ τὴν κατα-
σκδνὴν σου δεῖ, καὶ καὶ τὴν ἀνθρωπικὴν φύσιν,
τὸ πράξεις κοινωνικὰς ἀρδιδιόναι. τὸ δὲ καθύ-
δρην, κοινὸν καὶ τῷ ἀλόγῳ ζώῳ. ὃ δὲ καὶ τὴν φύσιν
ἐκείνην, ὅσον οἰκειότατον καὶ προσφυνέσετον, καὶ
δὴ καὶ προσηνέσετον· διηνεκῶς καὶ αὐτὴ πάσης
ἐξ ὧν τε φαντασίας. φυσιολογεῖν, παθολογεῖν,
διαλεκτικὸν εἶναι ὡς αὐτὴν τυχαίης βουδὺς σαυτῶ
πρόλεγε. ὅτος, τίνα λόγματα ἔχει ποδὶ ἀγαθῶν
καὶ κακῶν. ἢ γὰρ ποδὶ ἡδονῆς ἢ πόνου καὶ τῷ ποιητι-
κῶν ἐκατόρῳ, καὶ ποδὶ δόξης, ἀδοξίας, θανάτου, ζω-
ῆς. ἴδια δὲ τίνα λόγματα ἔχει ἐν δὲ δαυμασὸν ἢ
ἐν δὲ μοι δόξῃ, ἐαυτὰ δὲ ἵνα ποιεῖ. καὶ μεμνήσομαι,
ὅτι ἀναγκάζετ' ὅπως ποιεῖν. μεμνήσομαι, ὅτι ἀ-
ναγκάζετ' ὅπως ποιεῖν. μεμνήσο ὅτι ὡς αἰχ-
ρὸν ξηνίξεαι, εἰ ἡ σὺ καὶ σὺ κα φέρει, ὅπως εἰ ὁ κόσ-
μος τὰ δὲ ἵνα φέρῃ, ὡς ἐσι φορός. καὶ ἱατρῶν καὶ
κυβερνήτην, αἰχρὸν ξηνίξεαι, εἰ πεπύρεχεν ὅτος
ἢ εἰ ἀντίπνοια γέγονεν. μεμνήσο ὅτι καὶ τὸ μέγα τί
θεῖαι καὶ ἐπεδαι βρ' διορθοῦντε, ὁμοίως ἐλδύ-
θερόν ἐσι. σὴ γὰρ γνέρεται καὶ τὴν σὺν ὁρμῇ καὶ
ἡρίσιν, καὶ δὴ καὶ καὶ τὴν νοῦν τὸν σὸν πῶραι νομίσ-
ει μὲν αὐτὸ σοί, τί αὐτὸ ποιεῖς, εἰ δὲ ἐπ' ἄλλῳ, τί-
νη μεμνή; ταῖς ἀτόμοις, ἢ τοῖς θεοῖς, ἀμφοτέρω

ματιώδῃ· οὐδ' ἐνὶ μεμπέει. εἰ μὲν γὰρ δυνάσσαι,
 διορθώσωρ τὸδε πρᾶγμα αὐτό· εἰ δὲ ὥς μὴ
 δυνάσσαι, πῶς τίς ἐν σοὶ φέρει τὸ μέμφασθαι; εἰκὴ
 γὰρ οὐδὲν ποιητέον. ἔξω τῷ κόσμῳ τὸ ἀρθάνον
 οὐ πίπτει. εἰ ὥς μελέει καὶ μεταβάλλει, ὥς μελέει
 ἀλάνεται εἰς τὰ ἴδια. ἄσοιχεῖά δ' ἐν τῷ κόσμῳ,
 καὶ σὰ καὶ αὐτὰ δὲ μεταβάλλει, καὶ οὐ γογγύζει.
 ἕκαστον πρὸς ἡ γέγονεν, ἵππος, ἄμπελος, τίθει
 μάζεις; καὶ ὁ ἥλιος ἔρει πῶς τίς ὄργον γέγονα, καὶ
 οἱ λοιποὶ θεοὶ. σὺ οὖν πῶς τίς; τὸ ἥδε δὲ; ἴδτε εἰ ἀνέ-
 χεται ἡ γνῶσις. ἡ φύσις ἐσόχασαι ἕκαστον. οὐδὲν
 ἡ ἐλαστον τῷ ἀκλήξει, ἢ τῷ ἀρχῆς τε καὶ διε-
 ξαγωγῆς. ὥς ὁ ἀναβάλλων τὴν σφαῖραν. τί οὖν
 ἀγαθὸν ἔσθ' σφαιρίῳ ἀναφερομένη, ἢ κακὸν κα-
 ταφερομένη, ἢ καὶ πεπρωμένον; τί δὲ ἀγαθὸν τῇ
 πομφόλυγι σιωπῶσῃ, ἢ κακὸν ἀλάνθῃ. τὰ
 ὅμοια ἢ καὶ ὑπὲρ λύνει. ἐκρεφον, καὶ θέασαι οἰόμε-
 ναι, γηράσαν ἢ οἶον γίνεσθαι, νοσήσαν ἢ, πορνεύσαν,
 βραχύβιον δὲ, καὶ ὁ ἐπαινὸς, καὶ ὁ ἐπαινούμενος,
 καὶ ὁ μνημονεύων, καὶ ὁ μνημονυόμενος. προσ-
 σέει δὲ καὶ ἐν γωνίᾳ τούτου τῷ κλίματι, καὶ
 οὐδ' ἐν ταῦτα πάντες συμφωνοῦσι, καὶ οὐδὲ
 αὐτὸς ἑαυτοῦ. καὶ ὅλη δὲ ἡ γῆ σιγὴν. πρόσ-
 χε τῷ ὑποκειμένῳ, ἢ τῷ λόγῳ, ἢ τῇ ἐργείᾳ,
 ἢ ἔσθ' σημαυνομένη. δικαίως ταῦτα πάχεις. μάλ-
 λον δὲ θέλεις ἀγαθὸς αὐτοῖον γρη῏σαι, ἢ σήμε-

ρον εἶν' πράσσω τί; πράσσω ἐπ' ἀνθρώπων ὅτι οἱ
 ἴαν ἀναφέρω. συμβαίνει τί μοι, διέχομαι, ὕδι αὖ
 θεοὺς ἀναφέρω, καὶ τῶν πάντων περὶ, ἀφ'
 ἧς πάντα τὰ γινόμενα συμπερεύεται. Ὁ πόσιον
 σοι φαίνεται τὸ λείδω, ἔλαιον, ἰσθῶς, ῥύπθ,
 ὕδωρ, γλοιῶδες, πάντα σικχαντὰ. τοῖς τοῖς πάν
 μέρθ τὸ βίον, καὶ πᾶν ὑποκείμενον. Λέκιλλα δὲ
 ρον, εἴτα λέκιλλα σεκένδια, Μάξιμον. εἴτα σεκέν
 δια, ὕδι τὴν γχανθ Δίοιμον, εἴτα ὕδι τὴν γχανθ
 φαυσίαν, Αντωνίνος. εἴτα Αντωνίνθ τοιαῦτα
 πάντα. κέλερ, Αδριανόν. εἴτα κέλερ. οἱ ἃ δριμεῖς
 ἐκείνοι, ἢ προγνωστικοί, ἢ τετυφωμένοι, πῶ. οἷον
 δριμεῖς μὲν, χάραξ καὶ Δημήτριθ ὁ Πλατωνι
 κός, καὶ Εὐδαιμόν, καὶ εἰς τοῖς θ. πάντα ἐ
 φήμερα, τεθνηκότα πάλα. γῆνοι μὲν ὅδε ἐπ' ὀλί
 γον μνημονοῦντες. οἱ δὲ εἰς μύθος μετὰ βαλόν
 τος. οἱ δὲ ἡδονὴ ἐκ μύθων δζίτηλοι. τὸ τωρὸν
 μεμνηδζ ὅτι δεήσει ἢ τοι σκεδασθῆναι τὸ συγ
 κειμάλιον σου, ἢ σβεδῆναι τὸ των δμαλίων, ἢ με
 τασῆναι, καὶ ἀλλαχῇ καταταχθῆναι. ὅτι φροσύνῃ
 ἀνθρώπου, ποιῆν τὰ ἴδια ἀνθρώπου. ἰδί) ἃ ἀνθρώ
 πος δύνοια πρὸς τὸ ὁμόφυλον. ὑπόρρασις τῶν
 αἰδηλικῶν κινήσεων. διάκρισις τῶν πιθανῶν
 φαντασιῶν, ὡς θεωρήσις τῶν ὅλων φύσεως,
 καὶ τ' κατ' αὐτὴν γινομένων. ζεῖς σχεδὸς ἢ μὲν πρὸς
 τὸ αἴτιον τὸ ποικείμενον. ἢ ἃ πρὸς τὴν θείαν αἰτίαν,
 ἀφ' ἧς συμβαίνει πᾶσι πάντα. ἢ ἃ πρὸς αὐτὴν συμ

βιόντας. ὁ πόντος ἥτοι τοῦ σώματι παῖον, ἀκῶν
 ἀρφαίνεσθαι ἢ τῇ ψυχῇ. ἀλλ' ἐξεστὶν αὐτῇ τῇ ἰδίᾳ
 αἰθερίᾳ τοῦ γαλήνῳ διαφυλάσσειν, καὶ μὴ ὑπο-
 λαμβάνειν ὅτι παῖον. πᾶσα γὰρ κρίσις, καὶ ὄρεξις,
 καὶ ὄρεξις, καὶ ἐκκλισις, γνῶσις, καὶ ὁδὸς καὶ ὁδὸς
 δεῦνα βαίνει. ὁ δὲ ἀλείφει τὰς φαντασίας, σιωπῶν
 σεαυτῷ λέγων. νῦν ἐπ' ἐμοί ὁδὸς, ἵνα γνῶμαι τῇ
 ψυχῇ μηδεμίαν πονηρίαν, μηδὲ ὑπεθυμίαν, μηδὲ
 ὁδὸν ταραχῆτις. ἀλλὰ βλέπω πάντα ὅποια ἐ-
 σιν, ἡρώμαι ἐκαστῶ κατ' ἀξίαν. μέμνησο ταύτης
 τοῦ ὁδοῦ, καὶ φύσιν λαλεῖν, καὶ γνῶσιν συγκλήτω,
 καὶ πρὸς πάντ' ὄντων ὁδὸς ὁδοῦ. μὴ ποδὶ τράνω
 ὑγιᾷ λόγῳ ἡρώμαι. αὐτὴν αὐγῶν, γυνή, θυγάτηρ,
 ἑγγονοί, πρόγονοί, ἀδελφοί, ἀγρίππας, συγγενεῖς,
 οἰκεῖοι, φίλοι, ἀρῶν, Μακκῆνας, ἰατροί, θυγάτηρ, ὁδὸς
 αὐτῆς θάνατος. εἴτα ἐπιθί τὰς ἄλλας, μὴ κατ' ὁδὸν
 ἀνθρώπου θάνατον. οἶον Γομπηίων. καὶ κείνο ὃ τὸ
 ὑπὲρ γὰρ φόβῳ τοῖς μνήμασιν, ἔχεται τῷ ἰδίῳ
 γυνὸς ὑπὲρ γινῶν. πᾶσα ἐσπῶσθαι οἱ πρὸ αὐ-
 τῇ ἵνα διαδοχὸν τινὰ καταλίπωσιν. εἴτα, ἀνάγ-
 κη ἔχεται τινὰ γυνῶν. πάλιν ὥδε ὁδὸν γυνὸς
 θάνατον σωτὶς θάνατος δὲ τὸν βίον, καὶ μίαν πρᾶ-
 ξιν. καὶ εἰ ἐκαστὴ τὸ ἑαυτῇ πρᾶξει ὡς οἶον τε ἀρκῆ-
 σθαι. ἵνα δὲ τὸ ἑαυτῇ ἀπέχῃ, ὅδε εἰς σε κωλύσαι
 δυνάται. ἀλλὰ σῆσε ταύτην ἐξωθεν, ὅδε γὰρ τὸ
 δικαίως καὶ σωφρόνως καὶ δολογίως. ἀλλοθι

ἡ ἴσως γνῶριζήντων κωλυθήσεται; ἀλλὰ τῇ πρὸς
 αὐτὸ τὸ κώλυμα θύαρεσθήσῃ, καὶ τῇ ὕδὶ τὸ διδόν
 μὲν θύγονόμονι μεταβάσῃ θύδους ἄλλη πρᾶξις
 ἀντικαθίσταται. γνῶριζομένης αἰς τῇ συνθέσει ποδὶ
 ἥς ὁ λόγος. ἀτύφωσ μὲν λαβεῖν, θύλυντας ἄφει
 ναί. εἰ ποτε εἶδες χεῖρα ἀρκενομυλύνει, ἢ πόδι ἢ
 κεφαλὴν ἀρτεμυλύνει χωρὶς τοῦ ποτε ἀρτῶ
 λοιποῦ σώματος κμυλύνει, τοιοῦτον αὐτὸν ποιεῖ,
 ὅσον ἐφ' αὐτῷ ὁ μὴ θέλων τὸ συμβαῖνον, καὶ
 ἀρσχιζὼν αὐτὸν. ἢ ὁ ἀκροινώνητόν τι πρᾶσσων
 ἀπ' ἐξέρι φαι πῶς ποτε ἀρτῇ φύσιν ἐνώσεως ἐ-
 πεφύκει γὰρ μέρος. νῦν σεαυτὸν ἀπέκοψας. ἀλλ'
 ὡς δὲ κομψὸν ἐκείνο, ὅτε ἐξεί σοι πάλιν ἐνώσαι
 σεαυτὸν, ὅσον ἄλλω μέρει ὁ δὲ γινὶ θεὸς ἐπέβρεψεν, χω
 ρισθῆναι, καὶ διακοπέντι, πάλιν συνελθεῖν. ἀλλὰ
 σκέψαι τῇ χρηστότητι, ἢ τετίμηκε τὸν ἀνθρώπον.
 καὶ γὰρ ἵνα τῇ ἀρχῇ μὴ ἀρρῶρα γὰρ ἀρτῇ ὅλου, ἐπ'
 αὐτῷ ἐποίησε καὶ ἀρρῶρα γὰρ πάλιν ἐπανελθεῖν
 καὶ συμφῦναι, καὶ πῶς τὸ μέρους τάξις ἀπολα
 βῆν ἐποίησεν. ὡς περ τὰς ἄλλας διωάμεις ἐκα
 σθ' τῶν λογικῶν σχεδὸν ὅσον ἢ τῶν λογικῶν φύ
 σεις. οὕτως καὶ ταύτῃ πρὸς αὐτὴν εἰλήφαι.
 ὁμ τρόπον γὰρ ἐκείνη πᾶν τὸ γνῶσι μὲν καὶ ἀντι
 βαῖνον, ὡς ποδὶ τρέπει, καὶ κατατάσσει εἰς πῶς
 εἰμαρμένῃ, καὶ μέρθ' αὐτῇ ποιεῖ, οὕτως καὶ
 τὸ λογικὸν ζῶον, διώαται πᾶν κώλυμα, ὅλιν
 αὐτῷ

ἐαυτ' παῖεμ. καὶ χρεῖαν αὐτῷ ἐφ' οἷον αὐτὸν ὥρμησε.
 μὴ σε συγχέτω ἡ τοῦ ὄλου βίου φαντασία. μὴ
 συμποδισέῃ ἐπιποναῖα καὶ ὅσα πιθανοῦ ὑπὸ γε-
 γνηῖναι. ἀλλὰ καὶ ἐκαστὸν τῶν πρὸντων, ἐπορώ-
 τεαυτὸν, τί τοῦ ὄρου τοῦ ἀφόρητον καὶ ἀνύ-
 παιστον. ἀντιπαύσῃ γὰρ ὁμολογῆσαι. Ἐπειτα ἀνα-
 μνησκέσεται αὐτὸν, ὅτι οὔτε τὸ μέλλον, οὔτε τὸ
 πρῶτον βαρεῖ σε; ἀλλὰ αἰετὸν πρῶτον. ὅσο δὲ κα-
 τασμικρύνεται, ἐὰν αὐτὸ μόνον ποδισθείης, καὶ
 ἀπελέγχῃς τὴν διάνοιαν, εἰ πῶς ὅσο φιλοῦν ἀν-
 τέχει μὴ δυνάσται. μή τι νῦν πρᾶκτέον τῇ τοῦ
 λυαίου σοφῷ, πάνθ' ἂν, τί δ' ἐπὶ Α-
 φριακοῦ, χαυρίας καὶ Διότιμος; γελοιότατον. τί δὲ εἰ
 πρᾶκτέον τοῦ ἐμελλον ἀδανείσθαι; τί δὲ εἰ ἡδον-
 ῶντο, ἐμελλον ἡδονεύσθαι; τί δὲ εἰ ἡδονῶν, ἐ-
 μελλον οὐτοι ἀδανείσθαι; οὐ καὶ πάντες πρῶ-
 τῳ μὲν γράμματα καὶ γέροντας γινώσκει οὕτως εἰ-
 μάροτο, εἰτα ἀρθάνειν, τί οὐκ ὕστερον ἐμελλον ἐκεί-
 νῳ ποιεῖν τούτων ἀρθάνοντων. γράσων πάντῳ
 τῷ καὶ λυθροῦ γινώσκων. εἰ δυνάσται ὅσον βλέ-
 πειν, βλέπε κρινῶν φησὶ σοφώταταις διηαι-
 σιώνης κατεξαναπαύσειν ἀρετῶν οὐκ ὅσον γινώσκων τῇ τοῦ
 λογικοῦ ζώου κατὰ σκοπὸν. ἡδονῆς ὅσον, τὴν ἐγ-
 κράτειαν. ἐὰν ἀφελῇς τὴν σὺν ὑπόληψιν ποδ-
 τοῦ λυπεῖν σε διοκούντων, αὐτὸς γινώσκων ἀσφαλε-
 σάτω ἐσθλῶς. τίς αὐτός, ὁ λόγος. ἀλλ' οὐκ εἰμὶ

λόγῳ. ἔσω, ὅσοι οὐκ ὁ μὲν λόγος αὐτός ἐστιν μὴ
 λυπέτω. εἰ δὲ τι ἄλλο σοι κακῶς ἔχει, ὑπολα-
 βέτω αὐτὸ πρὸς αὐτὸν. ἐμποδισμὸς αἰσθησεως,
 κακὸν ζωικῆς φύσεως. ἐμποδισμὸς ὁρμῆς ὁμοί-
 ως κακὸν ζωικῆς φύσεως. ἐσι δ' ἐν ἄλλο ὁμοίως
 ἐμποδισμὸν καὶ κακὸν τῆς φύσεως κατασκευῆς. ὅ-
 πως εἴνλω ἐμποδισμὸς κακὸν νοεράς φύσεως.
 πάντα δὴ ταῦτα, ὑπὸ σεαυτὸν μετέφερε. πόνος,
 ἡδονὴ ἢ ἄπρηταί σθ. ὅψεται ἢ αἰσθησις ὁρμήσαντι
 γνῶμα ἐγγύς, εἰ μὲν ἀνυπεξαίρετως ὥρμας ἡδονῆς
 ὡς λογικὸν κακὸν. εἰ δὲ τὸ κοινὸν λαμβάνεις ὅπω-
 βέβλαψαι, ὅδ' ἐμπεπόδισαι. τὰ μὲν τοῖσι νοῦ.
 ἴσθαι ὅδ' εἰς ἄλλῳ εἰσὼθην ἐμποδίζειν. τότε γὰρ, ὅ-
 πῦρ, ὅ σιδηρὸν, ὅ τυραννὸν, ὅ βλασφημίαν, ὅχ-
 ὅδεον ἢ ἄπρηταί. ὅταν γνῶμα σφαῖρῳ, κυκλοτόρης
 μῶναι. ὅκ' εἰ μὴ ἄξιον ἐμαυτὸν λυπεῖν, ὅδε γὰρ ἄλ-
 λω πῶπ' ὅτε ἐκὼν ἐλύπηται. ὅφραίνει ἄλλω, ἄλ-
 λω. ἐμὲ δὲ εἰάν ὑγιὲς ἔχω τὸν ἡγεμονικόν, μὴ ἄρσεν
 φόρῳ, μήτε ἀνθρώπου ἴνα, μήτε τῶ ἀνθρώποις
 συμβαινόντων. ἀλλὰ πᾶν ὅσοι οὐκ ὁφθαλμοῖς
 ὁρῶντα, καὶ δεχόμενον, καὶ χρώμενον ἐκείνῳ κατ' ἄ-
 ξίαν. ὅσοι ἴδ' ὅσον χρόνον σεαυτῷ χάρισαι. οἱ τῶ
 ὑπεροφημίαν μᾶλλον διώκοντες, ὅ λογίζονται,
 ὅτι ἄλλοι τοιῶντι μέλλουσιν ἐκείνοι εἶναι, οἱ οἱ εἰσι-
 τοι ὅσ' βαρύνται. καὶ ἐκείνοι δὲ θνητοί. τί δὲ ὅπως
 πρὸς σὲ αὐτὸν ἐκείνοι φωνᾷς τοιαύταις ἀπηχῶσιν,
 ἢ ὑπο-

ἢ ὑπόληψιν τοιαύτην ποδίσθ' ἔχωσιν. ἄραρον με καὶ
 βάλλε ὅπου θέλεις. ἐκεῖ γὰρ ἔξω τῷ ἐμῷ δαίμονα
 ἵλεωμ, τὸτ' ἔσιμ ἀρκέμῳ εἰ ἔχοι καὶ γνέροισιν ἡ
 τοῖς ἐξῆς τῇ ἰδίᾳ κρατασκόπῃ. ἄρα ὅσον ἄξιον, ἵνα
 δι' αὐτὸ κακῶς μὲ ἔχη ἡ ψυχὴ, καὶ χείρω ἑαυτῇ
 ἢ, ἴα περὶ θυμῶν, ὕπερ γομῶν, σιωδ' νομῶν, πῦρο με
 νη; καὶ πτεύρῃσιν τῶν ἀξίων; ἀνθρώπων δ' ἐνὶ συμ-
 βαίνειν τι δυνάτῃ, ὃ δὲ ὅτι ἀνθρωπίνον σύμπῳ
 μα, ὃ δὲ βοί, ὃ δὲ ἐσι βοειῶν· ὃ δὲ ἀμπέλω, ὃ δὲ ἐ-
 σι ἀμπελινῶν· ὃ δὲ λίθω, ὃ δὲ ἐσι λίθω ἰδίου. εἰ
 ὅρ' ἐκείνῳ συμβαίνει, ὃ καὶ εἰώθεν, καὶ πέφυκεν,
 τί αὖ δυσχεραίνοις; ὃ γὰρ ἀφόρητόν σοι ἔφεργεν ἡ
 κοινὴ φύσις. εἰ μὲν δὲ αὖ τῶν ἐκτὸς λυπῇ, ὃ ἐκεῖ
 ἡ σοι γνόχλει, ἀλλὰ τὸ σὸν ποδὶ αὐτῷ κείμεν. ὅσον
 δὲ ἡ δὲ δ' ἀλῆψαι ἐπὶ σοί ὅτι. εἰ δὲ λυπῇ σέ γε
 τῶν ἐν τῇ σῇ διαθέσει, τίς ὁ κωλύων διορθῶσαι τὸ
 λόγμα. ὅμως δὲ καὶ εἰ λυπῇ, ὅτι ἐχὶ τὸ δέ τι γνέ-
 γεις ὑγιὲς σοι φαινόμενον, πὶ οὐχὶ μᾶλλον γνέ-
 γεις ἢ λυπῇ, ἀλλὰ ἰχυρότερόν τι γίνεσθαι. μὴ
 οὐρ λυποῦ. οὐ γὰρ πρὸς σέ ἢ αἰτία τὸ μὴ γνέ-
 γεισθαι. ἀλλὰ οὐκ ἄξιον ζῶν μὴ γνέργουμένου
 τούτου. ἀπὸ τοῦ οὐρ ἐκ τοῦ ζῶν θυμῶν, ἢ καὶ ὃ
 γνέργων ἀκθνήσκει ἅμα ἵλεως τοῖς γνίσταμι-
 νοῖς. μέμνησο ὅτι ἀναταμάχῃ γίνεσθαι τὸ
 ἡγεμονικόν, ὅταν εἰς ἑαυτὸ συσραφῇ ἀρετῇ
 ἑαυτῷ, μὴ ποιοῦντε ὃ μὴ θέλει ἡ ἀλόγως

πῶς ἀτάξηται. τί οὖν ὅταν καὶ μετὰ λόγου πόδι
 σκεμνύως κρίνῃ πόρῖνον. Ἰὰ ἴσθ' ἀκρόπολις
 ὅστις ἡ ἐλδύθ' ἐρα παθῶν διάνοια. οὐδὲρ γὰρ ὀχυρῶ
 πόρον ἔχει ἀνθρώπων, ἐφ' ὃ καταφυγῶν ἀνάλω
 τ' ἰοίπορ αὐτῇ. ὁ μὲν οὖν μὴ ἐωρακῶς ἴδῃ, ἀ-
 μαθὴς· ὁ δὲ ἐωρακῶς καὶ μὴ καταφύγων, ἀτυ-
 χής. Μηδὲρ πλείον σαυτῶν λέγε, ὡς αἱ προηγόμε-
 ναι φαντασίαι ἀναγγέλλουσιν. ἡγγεῖται ὅτι ὁ δὲ
 να σε κακῶς λέγει. ἡγγεῖται ἴδῃ. ἥ δὲ ὅτι βέ-
 βλαψαι, οὐκ ἡγγεῖται. βλέπω ὅτι νοσεῖ ἥ παι-
 δίον. βλέπω. ὅτι δὲ κινδυνεύει, οὐ βλέπω. οὐ-
 τως οὖν μὲν αἰεὶ ὑπὸ τῶν πρώτων φαντασιῶν,
 καὶ μηδ' ἐν αὐτῷ γινώσκον ἐπίλεγε. καὶ οὐδ' ἐν σοι
 γίνεται. μάλλον δὲ ἐπίλεγε ὡς γνωρίζων ἕκαστα
 τῶν ἐν τῷ κόσμῳ συμβαινόντων. σίκυθ' πικρός,
 ἄφες. βάτοι ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκκλινον. ἀρεκί. μὴ προ-
 σεπέπης. τί δ' αὖ καὶ ἐγένετο ταῦτα ἐν τῷ κόσ-
 μῳ. ἐπεὶ καταγελαδήσῃ ὑπὸ ἀνθρώπου φυσιο-
 λόγου, ὡς αὐτὸ καὶ ὑπὸ τέκτονος καὶ σκυτέως γε-
 λαδέης, καταγινώσκων ὅτι ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ
 ξέσματα καὶ πόδι τμήματα τῶν κατασκευάζο-
 μένων ὁρᾷ. καὶ τοὶ ἐκείνοι γε ἔχουσι ποῦ αὐτὰ
 εἰσάγειν. ἡ δὲ τῶν ὅλων φύσις, ἐξ ὧν οὐδ' ἐν ἑαυ-
 τῇ τὸ θαυμαστόν ἢ τέχνης ταύτης ὅστις, ὅτι πόδι
 εἰσάγει ἑαυτὴν, πᾶν ἥ γινώσκον διαφθείρεσθαι καὶ
 γηράσκειν καὶ ἀχρηστοῦ εἶναι διοκῶν, εἰς ἑαυτὴν με-
 ταβάλλει.

ταβάλλει. καὶ ὅτι πάλιν ἄλλα νεαρά ἐκ τούτων
αὐτῷ ποιεῖ· ἵνα μήτε οὐσίας ἐξωθῇ χρεῖν, μήτε
ὅπου ἐκβάλῃ τὰ ἀπρότορα προσδεῖται. ἀρ-
κείται οὐρ καὶ χώρα τῇ ἐαυτῇ, καὶ ὕλη τῇ ἐαυτῇ,
καὶ τέχνῃ τῇ ἰδίᾳ· μήτε γν' ταῖς πράξεσι μὴ σὺ
ρεῖν, μήτε γν' ταῖς ὁμιλίαις φύρειν· μήτε γν' ταῖς
φαντασίαις ἀλάδαι· μήτε τῇ ψυχῇ καθάπαξ
σωέλκεσθαι, ἢ ἐκθόρνυθαι, μήτε γν' βίῳ ἀ-
χολεῖσθαι· κτείνουσι, κρεανομῶσι, κατάραις ἐλαύ-
νουσι. τί οὐρ ταῦτα πρὸς τὸ τὴν διάνοιαν μύειν
καθαράν, φρενῆν, σῶφρονα, δικάϊαν; οἷον εἴ τις
πρᾶσις πηγῇ δαυγῇ, καὶ γλυκείᾳ, βλασφη-
μοίᾳ αὐτῇ, ἢ δὲ ὁ παύεται πότιμορ ἀναβλύσσει.
καὶ πηλὸν ἐμβάλλῃ καὶ κρητῶν, τάχιστα θάσκει
δάσει αὐτὰ καὶ ἐκκλύσει, καὶ ὁ δαμῶς βαφύσεται.
ὡς ὅρπηγυν ἀγνῶν) ἔξεις, καὶ μὴ φρέαρ; φύσσει
αὐτῇ πάσης ὥρας εἰς ἐλευθερίαν, μετὰ τοῦ θυμέ-
νης, καὶ ἀπλῶς, καὶ αἰδημόνως. ὁ μὲν μὴ εἰδὼς
ὅτι ἐστὶ κόσμος, οὐκ οἶδεν ὅπου ἐστίν. ὁ δὲ μὴ εἰ-
δὼς πρὸς ὅτι πέφυκεν, οὐκ οἶδεν ὅστις ἐστίν. οὐ-
δέ τι δὲ κόσμος. ὁ δὲ γνῶναι τούτων ἀκλιπῶν, εἰδὲ
πρὸς ὅ, τι αὐτὸς πέφυκεν εἴποι. τίς οὐρ φαίνεται
οἱ ὅ, τι τῷ κροτάντων ἐπαινον φεύγων ἢ δῖον,
ἢ οἱ οὐδ' ὅπου εἰσὶν, οὔτε οἱ ζῆντες εἰσι γινώσκου-
σιν. ἐπαινέσθαι θέλεις ὑπὸ ἀνθρώπου, τρεῖς δὲ
ὥρας ἐαυτῇ καταρωμένου. ἀρεσκείν θέλεις ἀν-

θρώπῳ, ὃς ἐκ ἁρέσκει ἐαυτοῦ; ἁρέσιν δ' ἐαυτῷ ὁ με-
 τανοῶν ἐφ' ἅπασιν χεδ' οὐ οἷς πράσσει. μηκέτι μόνον
 συμπνέειν βούλει ποδὲς χονίον ἀέρι, ἀλλὰ καὶ ἡδὴ καὶ συμ-
 φρονεῖν τῷ ποδὲς χονίῳ πάντα νοεῶν. ὃ γὰρ ἢ τῇ ἢ
 τῷ νοεῖ ἀδυναμία πάντῃ κεχυτῇ καὶ διαπεφοίτηκε
 πάσαις δυναμῶσιν, ἢ πρὸς ἢ ἀερώδης τῷ ἀναπνέου-
 σαι δυναμῶσιν γενικῶς μὲν ἢ κακία ἐδὲν βλα-
 πῆι τὸν κόσμον. ἢ δ' ἐν τῇ μέρῳ ἐδὲν βλαπῆι τὸ
 ἑτοῖον. μόνον δὲ βλαβερά ἐστὶ τὸ τῷ, ὃ ὑδιτέρε-
 πῆι καὶ ἀπὸ μολχθαὶ αὐτῷ, ὅπου ταν πρῶτον ὅ-
 πως θελήσῃ. τῷ ἐμῷ προαιρετικῷ τὸ πᾶσι
 προαιρετικῶν ἐπίσης ἀδυσχεροῦς ὅσον, ὡς καὶ τὸ
 πνέοντιον αὐτῷ, καὶ τὸ σαρκίδιον. καὶ γὰρ εἰ οὐ
 μάστις ἀλλήλων ἔνεκον γεγονάμεν ὁμῶς τὰ ἡ-
 γεμονικά ἡμῶν, ἐκαστὸν τῷ ἰδίῳ κυρίῳ ἔχει. ἐ-
 πί τῳ ἐμελλον ἢ τῷ πλησίον κακία ἐμῷ κακίῳ εἶναι,
 ὅπου ἐκ ἐδοξε τῷ θεῷ, ἵνα μὴ ἐπ' ἄλλῳ ἢ τῷ ἐμῷ
 αἰτυχεῖν. ὁ ἡλίος κατὰ κεχύνει δ' οὐκ, καὶ πάντῃ
 γε κεχυνταί, ὃ μὲν ἐκ κεχυνταί. ἢ γὰρ χύσις αὐτῷ τῷ
 σὺς ὅσον. ἀκτίνες γὰρ αἱ αὐγαὶ αὐτῷ, ἀπὸ τῷ ἐκ-
 τείνεσθαι λέγονται. ὅπου δὲ τῷ ὅσον ἀκτίνες, ἰδίοις
 αὐτῷ εἰς διάτινός σενθ' εἰς ἀκκισμῶν οἶον τὸ ἀφ'
 ἡλίου φῶς εἰς διυρόμεν θεάσασθαι. γίνεται γὰρ κατ'
 οὐδὲν. καὶ ὡς αἰετὶ διαρῆται διὰ πᾶσι τὸ σερέμ-
 νον, ὅτι αὐτὸ ἀπαντήσῃ δι' αἰετὸν τὸν ἐπέκεινα ἀ-
 ἔρα. γίνεται δὲ ἐς τὴν κατὰ ὡς αἰετὸν, ὃ δ' ἐπὶ

σε. Ἰαυάντω οὐρ τὴν λύσιν καὶ διάχυσιν τῆς δια-
 νοίας εἰναι, μηδ' αὖτε ἐκχύσιν· ἀλλὰ τάσιν, καὶ
 πρὸς τὰ ἀπαντῶντα κωλύματα, μὴ βίαιον, μη-
 δ' ἐξαγδαίαν τὴν ἐπίεσιν ποιεῖσθαι· μηδ' ἐμὴν
 κατὰ πίπην, ἀλλὰ ἱσαδί, καὶ ὑπὸ λάμπειν τὸ δε-
 χόμεν. αὐτὸ γὰρ ἐαυτὸ σερήσει τὴν αὐγῆς τὸ μὴ πα-
 ραπέμωρον αὐτῶν. ὁ τὸν θάνατον φοβόμενος,
 ἥτοι ἀναδιησίαν φοβεῖται, ἢ αἰδῶσιν ἐτόρο-
 ῖαν. ἀλλ' εἴτε οὐκέτι αἰδῶσιν, οὐδέ κεκοῦ τι-
 νος αἰδήσεως, εἴτε ἀλλοιοτέραν αἰδῶσιν ἐτή-
 σῃ, ἀλλοῖον ζῶμεν, καὶ τὸ ζῶν οὐ παύσῃ.
 οἱ ἄνθρωποι γεγονάσιν ἀλλήλων γένεσιν. δι-
 διασκεδῶν, ἢ φέρε. ἄλλως βέλθω, ἄλλως νῆς φέ-
 ρεται. ὁ μὲν τοι νῆς καὶ ὅταν εὐλαβῆται, καὶ ὅ-
 ταν πόδι τὴν σκέψιν σρέφῃται, φέρεται κατ'
 οὐθὺν οὐδὲν ἢ πῶς καὶ ὑπὸ τὸ προκείμενόν εἰσέναι
 εἰς τὸ ἡγεμονικόν ἐκάσθ. πᾶς ἔχει δὲ καὶ ἐτε-
 ρωπαντί εἰσιέναι εἰς τὸ ἑαυτοῦ
 ἡγεμονικόν.

τοκράτορος τῷ εἰς ἑαυτὸν

Βιβλίον θ.

ἀδικῶν, ἀσεβῆ. τῷ γὰρ τῷ ὅλῳ φύ-
σεως κατὰ φύσιν ἀκρίτως τὰ λογικὰ
ζῶα ἐνεκὸν ἀλλήλων, ὥς ἐστιν ὡφελῆν
μὲν ἀλλήλα κατ' ἀξίαν, βλάπην
δὲ μηδ' αὐτοῖς, ὅτι βούληται ταύτης πρὸς βαίνων,
ἀσεβῆ διηλονότι εἰς τὴν πρεσβυτάτην τῷ θεῷ.
ἡ γὰρ τῶν ὅλων φύσις, ὄντων ὅσι φύσις, τὰ διέγει-
όντα πρὸς τὰ ὑπάρχοντα πάντα ὑικείως ἔχει.
ἔτι δὲ καὶ ἀλήθεια αὐτῇ ὀνομάζεται, καὶ τῶν ἀ-
ληθῶν ἀπάντων πρώτη αἰτία ἐστίν. ὁ μὲν οὖν ἐ-
κὼν ψυδιόμην ἀσεβῆ, καθόσον δὲ πατὴρ
ἀδικεῖ· ὁ δὲ ἄκωρ, καθόσον διαφωνεῖ τῇ τῶν ὅλων
φύσει, καὶ καθόσον ἀκρομῆ, μαχόμενός τῇ τοῦ
κόσμου φύσει. μέχεται γὰρ ὁ αὐτὸς τὰναντία τοῖς
ἀληθεῖσι φερόμενός παρ' ἑαυτῶν. ἀφορμὰς γὰρ πρὸς
ἐλήφει πρὸς τὴν φύσιν. ὡς ἀμελήσας ἐνχρῆστος
ὅτι νῦν διακρίνει τὰ ψυδιῶν ἀπὸ τῶν ἀληθῶν. ὁ
μὲν ὁ τὰς ἡδονὰς ὡς ἀγαθὰς διώκων, οὗτος δὲ πό-
νους ὡς κακὰ φεύγων, ἀσεβῆ, ἀνάγκη γὰρ ἔχει
οὕτως, μέμφεσθαι πολλὰς τῇ κοινῇ φύσει, ὡς
παρ' ἀξίαν ἔχει ἀκνεμόσῃ τοῖς φάυλοις καὶ τοῖς

απουδαίους. ὅσα ἔτι πολλὰ κίς αὐτῶν φαύλους ἐν
 ἡδοναῖς εἶναι, καὶ τὰ ποικιλικὰ τούτων ἐταῖροι
 αὐτῶν δὲ απουδαίους, πόνω, καὶ τοῖς ποικιλικῶς τῶ
 τοῦ ποδὶ πίπτειν. ἐπὶ δὲ ὁ φοβούμενος αὐτοὺς πόνους,
 φοβηθήσεται ὡς τῶ ἐσομένῳ πινυθῆναι κόσ-
 μῳ. αὐτῶν δὲ ἡδὴ ἀσεβες, ὅτε δ' ἰώκων τὰς ἡδονὰς,
 οὐκ ἀφ' ἑξέται τοῖς ἀδίκῃν. αὐτῶν δὲ ἐν ἀργαῖς ἀσε-
 βες. καὶ δὲ πρὸς ἃ ἡ κοινὴ φύσις ἐπίσης ἔχει, ὅ γὰρ
 ἀμφοτέρω ἐποίει, εἰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρω ἐπίσης
 εἶχε, πρὸς ταῦτα καὶ αὐτῶ τῇ φύσει βουλομένους
 ἐπεῖθαι, ὁμογνώμονας ὄντας ἐπίσης διακείσθαι.
 οἷσις οὖν πρὸς πόνους καὶ ἡδονὰς, ἢ θάνατον καὶ
 ζωὴν, ἢ δόξαν καὶ ἀδοξίαν οἷς ἐπίσης ἡ τῶ ὅλων
 φύσις καίεται, αὐτοὺς οὐκ ἐπίσης ἔχει, διπλοῦς ὡς
 ἀσεβεῖ, λέγω δὲ ὅτι καίεται τοῖς ἐπίσης τῇ κοι-
 νῇ φύσει. ἀντί τῶ καὶ τῶ συμβαίνει ἐπίσης καὶ
 τὰ ὅτι ἐξ ἑνὸς γινομένων καὶ ὑπὸ γινομένων ὁρμη-
 νι ἀρχαία καὶ προνοίας, καθ' ἣν ἀπὸ τοῦ ἀρχῆς
 ὁρμησιν ὑπὸ τῶ καὶ τῶ διακόσμησιν, συλλαβῶ-
 σαίναν λόγους τῶ ἐσομένῳ, καὶ διωδόμεναι γονί-
 μους ἀφορίσασα, ὑποσάσεών τε, καὶ μεταβολῶν
 καὶ διαδοχῶν τοιούτων. χάρις ἐξου μὲν ὡς αὐ-
 τοῖς ἀγούσιν ψυδολογίας, καὶ πάσης ὑπο-
 κείσεως καὶ τρυφῆς καὶ τύφου γηρόμῳ, ὅτι αὐ-
 θρώπων ἀπελθεῖν. τό δ' οὖν κορεδγίτα γε τό-
 των ἀκπνύσαι, δ' οὐτόν τε πλοῦς ἢ πτωχευθῆναι

προσκαθῆναι τῇ κακίᾳ· καὶ ἔπωσε οὐδὲ ἢ πεί-
 ρα πείθει φύγειν ἐκ τοῦ λοιμοῦ· λοιμὸς γὰρ διαβο-
 ρὰ δαιμονίας πολλῶν γε μᾶλλον, ἢ πρὸ ἢ τοῦ ποδὶ κε-
 χυμένου τῶν. τὸν δὲ ματῶ τοιάδ' ἐπὶ δυσκρα-
 σία καὶ τροπῇ αὐτῇ· μὲν γὰρ ζώων λοιμὸς καὶ τοῦ
 ζῶα. ὅστις ἐκείνη ἢ ἄνω καὶ ὁ ἀνθρώποι ἐσιν. μὴ
 πρὸς ἀφρόνῃ θανάτῳ, ἀλλὰ δύαρεσθ' αὐτῷ, ὥς καὶ τὸ
 τὸ ἐνὸς ὄντος, ὥρ ἢ φύσις ἐθέλῃ. οἷον γὰρ ὅτι τὸ νεῖ-
 σαι, καὶ τὸ γηράσκειν, καὶ τὸ αὐξήσκειν, καὶ τὸ ἀκμα-
 σαι, καὶ ὁδόντας, καὶ γήρειν, καὶ πολιὰς γνέγκειν,
 καὶ ἀπείραι, καὶ λυοφορῆσαι, καὶ ἀρκυνῆσαι, καὶ
 τὰ ἄλλα τὰ φυσικὰ γνέργήματα, ὅσα αἱ τοῦ σοῦ
 βίῃ ὦραι φέρουσιν, τοιῶν καὶ τὸ διαλυθῆναι. ὅσον
 μὲν ὅτι καὶ ἄνθρωπον ὅτι λελογισμένον, μὴ ὁλο-
 χερῶς, μηδὲ ὥσικῶς, μηδὲ ὑπερκαυῶς πρὸς τὸ
 θάνατον ἔχειν. ἀλλὰ ποδὶ μὲν ὥς μίαν τὴν φυσι-
 κῶν γνέργειῶν. ὥς νῦν ποδὶ μὲν εἰς, πότε ἔμβρυον
 ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς γυναικὸς σπέρματι ἐλθῇ, ὅπως ἐκδὲ
 χεῖται τὴν ὥραν γὰρ ἢ τὸ ψυχαιόμ σπέρματι ἐλῆναι
 τῶν ἐκπεσῆται. εἰ δὲ καὶ ἰδιωτικὸν πρὸς ἀπὸ
 μα ἀψικάρδιον θέλεις, μάλιστα σε δύνομαι πρὸς
 τὸν θάνατον ποιήσει, ἢ ἐπίστασις ἢ ὑπὸ τὰ ὑπο-
 κείμενα, ὥρ μέλῃς ἀφίσταται. καὶ μετ' οἷον ἡδῶν
 ἐκείτ' ἔσαι ἢ ἐμπεφυρμένη. προσνόησαι μὲν
 γὰρ αὐτοῖς ἡκιστα δεῖ, ἀλλὰ καὶ κήδεσθαι, καὶ
 πρῶως φέρειν. μεμνηῖσθαι μὲν τοῦ ὅτι οὐκ ἀπ' αὐ-
 θρώπων

δράπων ὁμοδογματούντων σοὶ ἢ ἀπαλλαγή-
σαι. ὅσοι γὰρ μόνον εἰπὼν ἄρα αὐθελκην αὐτὴν καὶ
κατέχον ἐν τῷ βίῳ, εἰ συβίῳ ἐφείβοιτο τὰ βιαῦ-
τα δόγματα πῶς πεποιημένοις. νῦν δὲ ὅρας ὅ-
σοι ὁ κόπος ἐν τῇ διαφωνίᾳ τῇ συμβιώσεως,
ὥς εἰπεῖν, θάπτορ ἐλθὼς ὧ θαύατε, μή ποῦ καὶ αὐ-
τὸς ὠπλάθωμαι ἐμαυτῷ.

Ο ἁμαρτανύων ἐαυτοῦ ἁμαρτανύει. ὁ ἀδικῶν
ἐαυτὸν κακοῖ, κακοῦ ἐαυτὸν ποιοῦν. ἀδικεῖ πολλὰ
λάκεις ὁ μὴ ποιοῦν τι, οὐ μόνον ὁ ποιοῦν τι. ἀρκεῖ
ἢ πρῶτα ὑπόληψις κατὰ ληψίαν, καὶ ἢ πρῶτα
πρᾶξις κοινωνική· καὶ ἢ πρῶτα διάθεσις δύνα-
μεική πρὸς πάντῃ πρὸς τὸ ἐκ τῇ αἰτίας συμβαῖ-
νον, ὅσα λείπει φαντασίαν, σῆσαι ὁρμηλῶ, σβέ-
σαι ὁρεξίαν, ἐφ' ἐαυτῷ ἔχειν τὴν ἡγεμονικόν. εἰς μὲν
τὰ ἀλογαζῶα, μία ψυχὴ διίκεται. εἰς δὲ τὰ λο-
γικὰ μία νοερὰ ψυχὴ μεμείρισται. ὥσπερ καὶ
μία γῆ ὅσον ἀπ᾽ αὐτῶν τῶν γεωδῶν, καὶ ἐνὶ
φωτὶ ὁρῶμεν. καὶ ὅσα ἀέρα ἀναπνεύομεν, ὅ-
σα ὁρατικὰ καὶ ἐμφυχα πάντα, ὅσα κοινοῦ
τινὸς μετέχει, πρὸς τὸ ὁμογενὲς ἀποδύδαι.

Τὸ γεωδὲς πάντῃ ῥέπει ὑδιγλῶ, τὸ ὑγρὸν πάντῃ,
σφῆρρον, τὸ ἀερῶδες, ὁμοίως. ὥστε καὶ ἔστιν
τῶν διειργόντων καὶ βίαις. Τὸ πῦρ ἀναφε-
ρὲς μὲν, δὲ τὸ στοιχειῶδες πῦρ. πάντῃ δὲ

πνεῖ γνῖταιῦθα πρὸς τὸ σωεξαπείδαι ἔθιμον.
 οὕτως, ὥς τε καὶ πᾶν τὸ ὑλικὸν τὸ ὀλίγω ξηρότε-
 ρον, διέξαπτον εἶν, διὰ τὸ ἔλαττον ἐγκεκράδαι
 αὐτοῖς, τὸ λιωλυτικὸν πρὸς ἑξαψιν. καὶ τίνυν πᾶ
 τὸ κοινῆς νοερᾶς φύσεως μέτοχον, πρὸς τὸ συ-
 γγνῆς ὁμοίως ἀποδύδαι, ἢ καὶ μάλλον. ὅσω γὰρ δε-
 λείηται πρὸς τὰ ἄλλα, τοσούτω καὶ πρὸς τὸ συ-
 κρετάδαι τῷ οἰκείῳ καὶ συγγχείδαι ἔθιμό τ' ὅρον.
 διὸ οὐ γούρ ὑπὸ μὲν τῶν ἀλόγων εὐρέθη σμήνη,
 καὶ ἀγέλας, καὶ νεοσοτροφία, καὶ οἶον ὀρώτ' οὐ.
 ψυχὰς γὰρ ἡδὴ ἡσυχὰς γνῖταιῦθα. καὶ τὸ σωμαγω-
 γὸν γνῖ τῷ δελείηται ὑπὸ τεινόμενῳ εὐείσκειτο. οἶον
 οὐτε ὑπὸ φυτῶν ὡς, οὐτε ὑπὸ λίθων, ἢ ξύλων. ὑπὸ
 δὲ τῶν λογικῶν ζώων, πολιτεῖαι, καὶ φιλίαι, καὶ
 οἴκοι, καὶ σύλλογοι. καὶ γνῖ πολέμοις σιωθῆσαι
 καὶ ἀνοχαί. ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιδελείηται, καὶ ἐκδιε-
 σκώτων τρόπον τινα γνῖσις ὑπέρη, οἷα ὑπὸ
 τῶν ἄστρον. οὕτως ἢ ὑπὸ τὸ κρεῖηται ἐπαναβα-
 σις συμπάθειαν καὶ γνῖ διεσῶσιμ' ἐργαζομένη εὐ-
 δυνάτο. ὅρα οὖν τὸ νῦν γινόμενῳ. μόνον γνῖ τὰ νοε-
 ρὰ νῦν ὑπὸ λείηται τὸ πρὸς ἄλληλα ἀπουδίης καὶ
 σιωνδύσεως. καὶ τὸ σῶν ὥς μόνον οὐ βλέ-
 πεται. ἀλλ' ὅμως καὶ τὸ φθονογόνον ποδεντα-
 λαμβανόνται. ἡρατὲ γὰρ ἡ φύσις. ἄψι δὲ ὁ λέ-
 γω παραφυλασσων. θασογούρ εὐροίης αὐ-
 γνῖ δὲς ἡ μηδὲ γνῖ γνῖ δὲς πρὸς ἀπὸ μὲν, ἢ πρὸ
 αὐθρῶ

ἀνδρωπορ ἀνθρώποσ ἀπερχισμένῳ. φέρει καρπὸν
 καὶ ἀνδρωποσ καὶ θεός, ὁ κόσμος, γν' ταῖς δε
 κείαις ὥραις ἕκαστα φέρει. εἰ ἢ ἡ σιμυήθεια κυρίως
 τέτριφον ἐπὶ ἀμπέλου ὅτῳ ὁμοίωμ οὐδὲν τῷ
 ὅ. ὁ λόγος δὲ καὶ κοινόν καὶ ἰδίον καρπὸν ἔχει.
 καὶ γίνεται δὲ αὐτῷ τοιαῦθ' ἐτόρα, ὅποῖόν τι αὐ-
 τὸς ὅστις ὁ λόγος. εἰ μὴ δύνασαι, μεταδίδασκε.
 εἰ δὲ μὴ, μέμνησο ὅτι πρὸς τοῦτ' ἡ δυνάμειά σοι δέ
 δαται. καὶ οἱ θεοὶ δὲ δυνάμεις τοῖς τοιούτοις εἰσὶν.
 εἰς γῆα δὲ καὶ σιμυεργοῦσιν, εἰς ὑγίειαν, εἰς πλη-
 ῶν, εἰς δόξαν. οὕτως εἰσὶ χησοὶ, ἔξισι δὲ καὶ σοι.
 εἰ εἰπέ, τίς ὁ κωλύων; πόνει μὴ ὡς ἄθλιος, μηδὲ
 ὡς ἐλεεῖσαι ἢ θαυμάζειαι δέλωρ. ἀλλὰ μόνον ἐμ-
 θέλε, κινεῖαι καὶ ἰσχεῖσαι, ὡς ὁ πολιτικὸς λόγος.
 ἀξιοί. σήμερον δὲ ἤλθοι πάσης πόδιστάσεως, μάλ-
 λον δὲ δὲ βάλοι πᾶσαν πόδισσιν. ἔξω γὰρ οὐκ
 ὦ, ἀλλὰ ἐνδον γν' ταῖς ἐπολήψει. πάντα
 ταῦτα σιμυήθη μὴ τῇ πείρα, ἐφ' ἡμέρα ἢ τῷ χρό-
 νῳ. ἔν παρὰ δὲ τῇ ὕλῃ. πάντα νῦν οἷα ἐπ' ἐκεί-
 νων, οὓς κατεδάψαμεν. τὰ πράγματα ἔξω θυ-
 ρῶν ἔσκηον, αὐτὰ ἐφ' ἐαυτῶν μὴ δ' γν' μήτε εἰδότες
 πόδι αὐτῶν, μήτε ἀρφαίνόμενα. τί οὖν ἀρφαίνε-
 ται πόδι αὐτῶν; τὸ ἡγεμονικόν οὐκ γν' πείσει, ἀλλ'
 γνέριε τὸ τοῦ λογικοῦ πολιτικοῦ ζώου κακόν
 καὶ ἀγαθόν. ὥσπερ οὐδὲ ἡ ἀρετὴ καὶ κακία αὐ-
 τῷ γν' πείσει, ἀλλὰ γνέριε. τῷ ἀναρρίφῃ ἢ λι-

Θω δ' ὁ γ' ἡ κακὸν ὅ κατενεχθῆναι· ὅδε ἀγαθὸν τὸ
ἀνενεχθῆναι.

Διέλθε ἔσω εἰς τὰ ἡγεμονικὰ αὐτῶν, καὶ ὅψαι
τίνας λιριτάς φοβῆ, οἷους καὶ πόδια αὐτῶν ὄντας λει-
τάς· πάντα γ' μεταβολῇ. καὶ αὐτὸς σὺ γ' ὀλι-
νεκεῖ ἀλλοιώσει, καὶ ἡτ' ἔλφδορᾶ. καὶ ὁ κόσμος
δὲ ὅλος, τὸ ἄλλου ἁμάρτημα. ἐκεῖ δὲ καταλι-
πεῖν. γνέργειας ἀπόληξιν, ὁρμῆς, ὑπολήψεως
παῦλα, καὶ οἷον θάνατος, ὅσον κακὸν. μετιθι νῦν
αὖτ' ἡλικίαν, οἷον τὴν παιδικὴν, τὴν τῷ μετρα-
κίου, τὴν νεότητα, τὸ γῆρας. καὶ γ' ἐστὼν πᾶ-
σα μεταβολὴ θάνατος, μή τι δεινόν; μετιθι νῦν
ὑδὲ βίον τὸν ὑπὸ τοῦ πάππου, εἴτα τὸν ὑπὸ τῆς
μητρὸς, εἴτα τὸν ὑπὸ τῷ πατρὶ. καὶ ἄλλας δὲ
πολλὰς διαφορὰς καὶ μεταβολὰς καὶ ἀκλήξεις εὐ-
ερίσκω, ἐπὶ πρώτῳ σεαυτὸν μήτε δεινόν, ὅπως δέ-
ναι ὅδε ἡ τῷ ὅλου σου βίου λῆξις, καὶ παῦλα, ἐ-
μεταβολῇ. τρέχε ὑδὲ τὸ σεαυτὸ ἡγεμονικόν, καὶ
τὸ τῷ ὅλου, καὶ τὸ τῷ τούτου. τὸ μὲν σεαυτὸ. ἵνα νῦν
δικαῖον αὐτὸ ποιήσης. τὸ δὲ τῷ ὅλῳ, ἵνα συμ-
μνημονεύσης τίνος μέρους εἶ. τὸ δὲ τούτου, ἵνα
ὑδὲ σήσης πτόρορ ἀγνοία, ἢ γνώμη. καὶ ἅμα λο-
γίσῃ ὅτι συγγενὲς ὡς αὐτὸς σὺ πολίτευ-
συσήματ' συμπληρωτικὸς εἶ, οὕτως καὶ πᾶσα
πρᾶξις σου συμπληρωτικὴ ἐσωζωῆς πολιτικῆς.
ἥ τις εἰάν νῦν πρᾶξις σου μὴ ἔχῃ τὴν ἀναφορὰν,

εἴτε προσεχῶς, εἴτε πόρρωθεν ὑπὸ τὸν ἰωνηκὸν
 τέλος, αὐτὴ διασπᾶ τὸν βίον, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ
 καὶ σασιώδης ὁδὸς, ὥστε γινώσκω ὅτι καὶ αὐ-
 τὸν μέγαν διίστάμεθα. ἀλλὰ τὸ ἰδιαύτης συμφω-
 νίας παιδίον ὀργαί, καὶ παίγνια, καὶ πονδύμα-
 ῖα, νεκροὺς βασάζοντα. ὥστε γινώσκω προσ-
 πέσειν τὸ τὸν ἐκκύας. ἴθι ὑπὸ τὴν ποιότητα τοῦ
 τίτου. καὶ ἀλλὰ τὸ ὑλικοῦ αὐτὸ ποδὶ γράφας θέα-
 σαι, εἴτα καὶ τὸν χρόνον ποδὶ ὀρεστοῦ ὅσον πλε-
 σθὺν ὑφίστασθαι πείθυκε ὅσον τοῖς ἰδίως ποιοῦν. ἀνέ-
 τλης μυρία, δὲ τὸ μὴ ἀρκεῖσθαι τῷ σῶ ἡ γυμ-
 νικῶ, ποιοῦντι ταῦτα ὅτι κατεσκύβιασαι· ἀλ-
 λά ἄλλοις.

Ὅταν ἄλλος ψέγῃ σε, ἢ μισῇ, ἢ τοιαῦτά τινα
 ἐκφώνῃσιν, ὀρχοῦ ὑπὸ τὰ ψυχάρια αὐτῶν. δὲ λθῇ
 ἴσω, καὶ ἴδε ποῖοι ἰσὺ εἰσὶν. ὁ ψῆ, ὅτι οὐ δέῃ σε
 ἀπᾶσαι, ἵνα τούτοις τί ποτε ποδὶ σου διοκῇ. δὲ
 ἡμεῖς μὲν τοῖς αὐτοῖς δέῃ φύσει γὰρ φίλοι. καὶ οἱ θεοὶ
 ἢ πάντοίως αὐτοῖς βοηθοῦσι, δὲ ὁνείρων, δὲ μαυ-
 τειῶν, πρὸς ταῦτα μάλιστα πρὸς ἃ ἐκείνοι διαφέρου-
 νται, ταῦτα δὲ τὰ τοῦ κόσμου ἐγκύκλια, ἀνωκᾶ
 τῷ, δὲ αἰῶνι εἰς αἰῶνα. καὶ ἡ τοῖς ἐφ' ἑκαστον ὀρ-
 μᾶ ἡ τοῖς ὅλῃς διάνοια ὅπου εἰς εἰς, ἀλλὰ δέχεται τὸ ἐ-
 κείνης ὀρμητὸν, ἢ ἀπαξ ὥρμησε. τὰ δὲ λοιπὰ,
 κατ' ἐπακολούθησιν· καὶ τί γινώσκειν. τρόπον
 γὰρ τινὰ ἄτομοι, ἢ ἀμερῇ, τὸ δὲ ὅλον, εἴ τις

θεὸς οὐχὶ παντα. εἴτε τὸ εἰκὴ, μὴ καὶ σὺ εἰκὴ
 ἦδὲ παντας ἡμᾶς γῆ καλύψει. ἐπεὶ καὶ αὐ-
 τὴ μεταβαλῇ. καὶ κείνα εἰς ἀπειρον μεταβαλεῖ
 καὶ πάλιν ἐκείνα εἰς ἀπειρον. τὰς γὰρ ὑδῖ κύμα-
 τώσεις τῶν μεταβολῶν καὶ ἀλλοιώσεων γίνονται
 ἰσότης, καὶ τὸ ταχὺ, πάντος δυνατὸ κατα-
 φρονήσαι. χειμῶνους ἢ τῶν ὅλων αἰτία, πάντα
 φέρει. ὥς οὐτε λῆθι καὶ τὰ πολιτικὰ ταῦτα, καὶ
 ὥς οἶεται φιλοσόφως πρακτικὰ ἀνθρώπειαν
 ξοῦμεν. ἀνθρώπε, τί ποτε ποίησον, οὐ γὰρ ἢ φυ-
 σὶς ἀπαυτεῖ ὁρμησὸν εἰάν διδῶται. καὶ μὴ ποδὶ
 βλέπου εἶς εἰσεται. μηδὲ τῷ Πλάτωνι πᾶ-
 λιτείαν ἐλπίζει, ἀλλὰ ἀρκεῖ, εἰ το βραχύτατον
 πρόεισι. καὶ τότε αὐτὸ τῷ ἐκ βασιμ, ὥς οὐ μι-
 κρόν τι ἐσὶ δεινοῦ. δόγμα γὰρ αὐτῶν τίς μετα-
 βάλλει; χωρὶς δὲ δογματῶν μεταβολῆς, τί ἄλ-
 λο, ἢ δουλεία σενόντων, καὶ πείθεσθαι προσποι-
 ουμένων. ὕπαγε γὰρ νῦν καὶ Ἀλέξανδρον, καὶ Φί-
 λιππον, καὶ Δημήτριον τὸν Φαληγρέα μοι λεγέ-
 ῃ. φονταὶ εἰ εἶδον τί ἡ κοινὴ φύσις ἠθέλει, καὶ ἐαυ-
 τῶν ἐπαυδαγῶν. εἰ ᾗ ἐτραγῶδῃ, εἰ δὲ
 με κατακάρικε μιμῆσθαι. ἀπλοῦν δὲ καὶ αἰδῆναι
 τὸ φιλοσοφίας ὄργον. μή με ἀπαγε ὑδὶ σεμνο-
 τυφίαν ἀνῶθι ὑδὶ θεωρεῖν ἀγέλας μυρίας, καὶ
 τελετάς μυρίας, καὶ πλοῦν παντοῖον, καὶ χειμῶσι
 γαλίνας, καὶ δειφούς γινομνῶν, συγγινο-
 μνῶν.

μέλων, ἀργινομένων. ὑδινύς δὲ καὶ τὸν ἑπ' ἄλ-
 λωμπαλαί βεβιωμένων βίον, τὸν μετὰ σεβιωθῆ
 πρόμην, καὶ τὸν νῦν γὰρ τοῖς βαρβάροις ἔβνεσι βιά
 μῶν, καὶ ὅσοι μὲν ὅδε ὄνομα σου γινώσκουσιν, ὅ-
 σοι δὲ τάχιστα ὑπλήθοντα. ὅσοι δὲ ἐπαινοῦντες
 ἴσως νῦν σε τάχιστα ψέξουσιν. καὶ ὡς οὔτε ἡ μνή-
 μη ἀξιολογόν γε, οὔτε ἡ δόξα, ὅτε ἄλλοι τὸ σὺ μ-
 παν. ἀταραξία μὲν πόδι τὰ ἀρ' εἰς αἰτίας
 συμβαίνοντα. δικαιοσύνη δὲ γὰρ τοῖς πρὸς τὴν ἐκ
 σοῦ αἰτίαν γνέργουμένοις. τουτέστιν ὁρμὴ καὶ πρᾶ-
 ξις, καταλήγουσα ἐπ' αὐτὸ τὸ κοινωνικῶς πρᾶ-
 ξαι, ὡς τοιόσοι καὶ φύσιν ὄν. πολλὰ πόδις ἀπε-
 ρελεῖν τῶν γνόχλωντων σοι διώσας, ὅλα ἐπὶ τῇ
 ἐπολήψῃ σου λείμνια καὶ πολλὰ δύρουχώραν
 πόδι ποιήσεις. ἡ δὲ σεαυτοῦ τὸν ὅλον κόσμον πόδι
 εὐκρίναι τῇ γνώμῃ, καὶ τὸν ἴδιον αἰῶνα πόδινο-
 ῖν, καὶ τὴν τῶν καὶ μέρεθ' ἐκάστου πράγματ' ὅ-
 ταχεῖαν μεταβολὴν ὑπνοεῖν. ὡς βραχὺ μὲν τὸ
 ἀρ' ἡμέρας μέχρι διαλύσεως, ἀχανὲς δὲ τὸ πρὸ
 τῆς ἡμέρας, ὡς καὶ τὸ μετὰ τὴν διάλυσιν ὁμοί-
 ως ἀπειρον.

Πάντα ὅσα ὄρας τάχιστα φθαρῆσεται, καὶ οἱ
 φθειρόμενα αὐτὰ ὑποδιδόντες τάχιστα καὶ αὐτοὶ
 φθαρήσονται. καὶ ὁ ἐχάτογχεως ἀρ' θανάτῳ εἰς
 ἴσον κατασῆσεται τοῦ προώρου. τίνα τὰ ἡγεμονι-
 κα τούτων, καὶ πόδι οἷα ἐπιδιδώκασιν, καὶ δι-

οἷα φιλοῦσι καὶ τιμῶσι. γυμνά νόμιζε τὰ ψυχά-
 ρια αὐτῶν. ὅτε δοκοῦσι βλάβειν ψέγοντο, ἢ ὡ-
 φελῆν δ' αὖτις, ὅση οἰκίῃ. ἢ ἀκβολὴν οὐδ' ἔν-
 ῃ ἄλλο ὅτι, ἢ μεταβολὴν, τὸ τῶδε χεῖρε ἢ τῶ ὅλῳ
 φύσις, καὶ ὡς πάντα καλῶς γίνεται. δὲ αἰδῶν
 ὁμοειδῶς ἐγένετο, καὶ εἰς ἀπειρομ φιαῦθ' ἐτόρα-
 σαι. τί ὅρ λέγεις ὅτι ἐγένετο τε πάντα ὃ καὶ πάντα
 αἰ κακῶς ἔσαι, καὶ ὅδε μία ἀφ' αὐτῶν αἰσιν γν' τοσού-
 τοις θεοῖς δ' αὖτις ποτὲ ἢ διορθώσῃ ταῦτα, ἀλ-
 λὰ κατὰ κέκλειτ' ὁ κόσμος γν' ἀδ' ἀλείπτῃ κακοῖς
 σιωπῇ. τὸ ὅτι πᾶσι τῶν ἐκείνων ὑποκειμένης ὑ-
 λης, ὑδῶρ, κόνις, ὁσάτια, γράσθ' ἢ πάλιν, πᾶ-
 ροι γῆς, τὰ μέρη, καὶ ὑποστάθμει, ὁ χρυσός, ὁ
 ἀργυρῶν, καὶ τριχία ἢ ἐδάς. καὶ αἶμα ἢ πορφύ-
 ρα, καὶ τὰ ἄλλα πάντα φιαῦτα. καὶ τὸ πνέ-
 ματιον δὲ, ἄλλο τοιοῦτον. καὶ ἐκ τούτων εἰς
 ταῦτα μεταβάλλοι. αἷλις τοῦ ἀθλίου βίου, καὶ
 γογγυσμοῦ, καὶ πιθηκισμοῦ. τί ταράσῃ, τί
 τούτων κακόν; τί σε δ' αἰσῇ; τὸ αἶτιον; ἴδε αὖ-
 τ' ἄλλ' ἢ ὑλῇ; ἴδε αὖ τῶν ἐξωδ' ἐξούτων οὐδ' αὖ-
 σιν. ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸν θεοὺς ἢ δὴ ποτὲ ἀπλόν-
 σεσθ' καὶ χρυσότορθ' γῆμον. ἴσον τὸ ἕκαστον ἐκ-
 σι, καὶ τὸ τρισὶ ταῦτα ἰσορῆσαι. εἰ μὲν ἡμαρτεν,
 ἐκεῖ τὸ κακόν. τάχα δ' οὐχ ἡμαρτεν. ἢ τοῖς ἀφ' ἑ-
 μῶν πηγῆς νοεῖας πάντα ὡς γν' σῶματι ὑδὶ
 συμβαίνει, καὶ ὅδε τὸ μέγθ' ὅτις ὑπὲρ τοῦ ὅλου γν'

νομίζουσιν μέμφεσθαι, ἢ ἄθμοι, καὶ ὁδὸν ἄλλο, ἢ κυ-
 κλῶν καὶ σκεδασμός. τί οὖν παράσῃ; τῷ ἡγεμο-
 νικῶ λέγεις, τέθνηκας; ἐφθάρσας; ὑποκρίνη, συ-
 ναγέλας δ', βόσκη; ἢ βίε ὁδὸν δυνάων τῶι θεοῖ ἢ θηρο-
 ωσαι, δύναντες. εἰ μὴ ὅρμην δύναντες, τί δύχης; εἰ δὲ
 δύναντες, δὴ τί ὅχι μάλλον δύχης, διδόναι αὐτοῖς,
 τὸ μήτε φοβεῖσθαι αὐτῶν, μήτε ἀντιθυμῆναι
 τοῖς τούτων; μήτε λυπεῖσθαι ἐπὶ ἑνὶ τούτων
 μάλλον ὅρμην πρῆναι αὐτῶν, ἢ ὅρμην πρῆναι.
 πάντως γὰρ εἰ δύναντες σωεργεῖν ἀνθρώποις,
 καὶ εἰς ταῦτα δύναντες σωεργεῖν ἀλλὰ ἴσως ἔρεῖς,
 ὅτι ἐπ' ἐμοὶ αὐτὰ οἱ θεοὶ ἐποίησαν· εἴτα, ὅ κρείσ-
 σου χρεῖσθαι τοῖς ὑπὸ σοὶ μετ' ἐλευθερίας, ἢ διαφέ-
 ρεσθαι πρὸς τὰ μὴ ὑπὸ σοὶ μετὰ δουλείας καὶ τὰ
 πεινότητος; τίς δὲ σοὶ εἴπῃ, ὅτι οὐκ καὶ εἰς τὰ
 ἐφ' ἡμῖν οἱ θεοὶ συλλαμβάνουσιν. ἀρξαι γοῦν
 ποδὶ τούτων δύχεσθαι, καὶ ὅψαι. οὐτ' οὖν δύχεταί
 πῶς κοιμηθῶ μετ' ἐκείνης. σὺ πῶς μὴ ἀντιθυμή-
 σω τοῖς κοιμηθῆναι μετ' ἐκείνης. ἄλλ' οὐ, πῶς σε-
 ρηθῶ ἐκείνου; σὺ πῶς μὴ χεῖρ τοῖς σερηθῆναι.
 ἄλλ' οὐ πῶς μὴ ἀρβώλω τὸ τεκνίον; σὺ, πῶς μὴ
 φοβηθῶ ἀρβαλεῖν; ὁλως ὥδε ἐπίτρεψον τὰς δύ-
 χας, καὶ θεώρει τί γίνεται. ὁ Ἐπίκουρος λέγει,
 ὅτι γὰρ τῇ νόσῳ οὐκ ἔστι μοι αἰὲς ὁμιλία ποδὶ τῷ
 τοῦ σωματίου παθῶν. οὐδὲ πρὸς αὐτὸν εἰσόντας
 τοιαῦτα ἑλκεσὶν ἐλάλῃ. ἀλλὰ τὰ προηγούμενα

φυσιολογῶν διετέλου. ἢ πρὸς αὐτῷ τὸ τῷ ὄν-
 τῳ ἢ διάνοια συμμεταλαμβάνουσα τῷ γινώσκοντι
 καρικιδίῳ τοιούτων λινήσεων ἀταρακτεῖ, ἢ ἰ-
 διορ ἀγαθὸν τηροῦσα, οὐδὲ τοῖς ἰατροῖς ἐμπροσ-
 χὸν φησὶ κατὰφράττειν, ὥς τι ποιοῦσιν. ἀλλὰ
 ὁ βίβλος ἤρετο δὲ καὶ καλῶς. ταῦτα οὐρ ἐκείνῳ γνῶ-
 νόσω ἐὰν νοσῇς, καὶ γνῶν ἄλλῃ τινὶ πόδισάσει. ἢ γὰρ
 μὴ ἀφίσταται φιλοσοφίας γνῶν οἷς διήποτε τῶν
 προσηπῶν, μηδὲ βίβλος ἰδιώτη καὶ φυσιολόγῳ
 συμφλυαρεῖν, πάσης αἰρέσεως κοινόν. πρὸς μό-
 νῳ βίβλος νῦν πρασομένη εἶναι, καὶ βίβλος ὀργάνῳ δι-
 ὅτῳ πράσσει. ὅταν ἴνους ἀνακύντῃ προσκόπῃς,
 θυβὺς πυνθάνου σεαυτοῖ. δυνάμει οὐρ γνῶν βίβλος
 νόσῳ ἀνακύντοι μὴ εἶναι, οὐ δυνάμει. μὴ οὐρ
 ἀπαιτεῖ ἢ ἀδυνάτομ. εἰς γὰρ καὶ οὐτὸ ἐσίμ ἐ-
 κείνῳ τῷ ἀνακύνταμ, οὐς ἀνάγκη γνῶν βίβλος
 νόσῳ εἶναι. ἢ δὲ αὐτὸ καὶ ὑπὸ τῷ πανούργῳ, καὶ ὑπὸ
 τῷ ἀπίστῳ, καὶ παντὸς τῷ ὁποῦν ἀμαρτανόν-
 τῳ, ἐσω σοι πρόχειρον, ἀμα γὰρ τῷ ὑπομνησθῆ-
 ναι ὅτι ἢ γὰρ τῷ τοιούτων ἀδυνάτομ ὅτι μὴ
 ὑπάρχειν, θυβὺς ἐσερῶ εἶσθαι πρὸς αὐτὴν καθῆναι. δὲ
 χρῆστον δὲ καὶ κείνο θυβὺς γνῶν, τίνα ἐδωκεν ἢ
 φύσις βίβλος ἀνθρώπῳ ἀρετῇ πρὸς αὐτὸν ἢ ἀμαρ-
 τημα. ἐδωκε γὰρ, ὥς ἀντιφάρμακον, πρὸς μὴ
 ἢ ἀγνώμονα τὴν πραότητα. πρὸς δὲ ἄλλον,
 ἄλλῳ τινὶ δυνάμει, ὅλως δὲ ἐξεῖς σοι μεταδι-
 δωσκείν

ὁλοσκειν τὸν πεπλανημένον. πᾶς δὲ ὁ ἁμαρταν
 νων, ἁφ' ἁμαρταν αἰ τοῦ προκείμενου, καὶ πεπλαν
 ηνται. τί δὲ καὶ βέβλαψαι; εὐρήσεις γὰρ μηδ' ἑνα
 τούτων πρὸς οὓς προξυῶν, πεποιηκότα τί τοιοῦ
 τον, ὅζου ἢ διάνοιά σου χείρων ἐμελεγεγνησέαι.
 τὸ δὲ κακὸν σου καὶ τὸ βλαβερόν, γὰρ ταῦτα πᾶ
 ραν τὴν ὑπόστασιν ἔχει. τί δὲ κακὸν ἢ ξγόνον γέ
 γονεν, εἰ ὁ ἀπαίδιδυτος τὰ τ' ἀπαίδιδυτ' πράσσει.
 ὅρα μὴ σ' αὐτῷ μᾶλλον ἐγκαλῆναι ὀφείλεις, ὅτι εἰ προ
 σεδίοκηθας ἴσθ' ἑμ, ἴσθ' ἁμαρτήσεαι. σὺ μὲν γὰρ καὶ
 ἀφορμας ἐκ τ' λόγου εἶχες πρὸς τὸ γνῶναι μὴ εἶναι ὁ
 ἴδιός σου ἴσθ' ἑμ ἁμαρτήσεαι. καὶ ὁ μὲν ὑπὸ λα
 βόμενος θαυμάζεις εἰ ἡμάρτηκε. μάλιστα δὲ ὅταν
 ὡς ἀπίσῃ, ἢ ἁχαρείσῃ μέμφῃ, εἰς ἑαυτὸν ὑδιστρέ
 φου. προσδήλως γὰρ σὸν τὸ ἁμάρτημα, εἴτε ποῦ
 τοῦ τοιαύτου τὴν διάθεσιν ἔχοντος ἐπίσδους
 ὅτι τὴν πίσιν φυλάξει, εἴτε τὴν χάριν διδούσης,
 μὴ καταληκτικῶς ἔδωκας, μηδὲ ὥς εἰ αὐτὸς ἴδι
 οῦς πράξεως ὁυθὺς ἀπειληφγῆναι πάντα τὰ κακ
 ῶν. τί γὰρ πλεον θέλεις ὅς τοι ἴσθ' ἁμάρταν περὶ
 οὐκ ἀρκέῃ σοι; καὶ φύσιν τὴν σὴν τί ἐπράξας,
 τούτου μισθὸν ζητεῖς. ὡς εἰ ὁ ὀφθαλμὸς ἀμειβῶν
 ἀπ' ἑαυτοῦ, ὅτι βλέπει ἢ οἱ πόδες, ὅτι βαδίζουσιν.
 ὡς γὰρ ταῦτα πρὸς τὸ δέ τι γέγονεν, ἀπὸρ
 καὶ τὴν ἰδίαν κατασκοπὴν γνέροντα ἀπ' ἑαυ
 τοῦ ἰδίου, οὕτως καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁυθὺς γένηται

πεφυκώς, ὁπόταν τι δουεργετιῶν, ἢ ἄλλως εἰς τὰ
μέλα, σιωεργηλικόν πράξῃ, πεποίηκε πρὸς ὁκα-
τεσκόναςαι, καὶ ἔχει ὁ ἑαυτοῦ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-
τοκράτορος τῷ εἰς ἑαυτὸν
Βιβλίον ι.

ΣΗ ποτε ἄρ' ὦ ψυχὴ, ἀγαθὴ, καὶ
ἀπλὴ, καὶ μία, καὶ γυμνὴ, φανερω-
τόρα τοι πόδι κειμένου σοι σώμα-
τος; γούση ποτε ἄρα τὴ φιλη-
τικῆς καὶ σεσητικῆς διαθέσεως; ἔση ποτε ἄρα πλη-
ρης καὶ ἀνγυδῆς, καὶ οὐδ' ἐν ὑδὶ ποδοῦσα οὐδ' ἐν
ὑδὶ θυμοῦσα οὐδ' ἐν ὄντι, οὔτε ἐμψύχο οὔτε ἀ-
ψύχου πρὸς ἡδονῶν ἀκλαύσεις; οὐδ' χρόνου ἐν
ὧ ὑπὲρ μακρότορον ἀκλαύσεις; οὐδ' τόπου, ἢ χώ-
ρας, ἢ ἀέρων δουκαείας· οὐδ' ἀνθρώπων δουαρμο-
σίας. ἀλλὰ ἀρεκεδήσῃ τῇ πρῶσῃ κατασάσει, καὶ
ἡδύσῃ τοῖς πρῶσι πᾶσι, καὶ συμπείσεις σεαυ-
τῷ, ὅτι πάντα σοι πάρεσι· πάντα σοι δὲ ἔχει,
καὶ πρὸ τῷ θεῷ πάρεσι. καὶ δὲ ἔξει ὅλα φίλον
αὐτοῖς, καὶ ὅσα μέλλουσι δώσειν ὑδὶ σωτηρία τοι
τελείου ζώου. τοι ἀγαθὸν, καὶ δεκαίου, καὶ καλὸν,
καὶ γυνῶντος πάντα καὶ σιωέχοντος, καὶ πε-
εἰχοντος, καὶ πόδι λαμβανόντος, δαλνόμενα εἰς
γόνειον

γῆρας ἐτόδῳ ὁμοίῳ, ἔση ποτὲ ἄρα βιαύτη,
 οἷα θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις οὕτω συμπολιτεύε-
 σθαι, ὥς μήτε μέμφεσθαι αὐτοῖς, μήτε καταγε-
 νῶσθαι ὑπὸ αὐτῶν; πρῶτον γὰρ τί σου ἡ φύσις ὑπὸ
 ζητῆ, ὥς ὑπὸ φύσεως μόνον διοικουμένου. εἴτα
 ποῖαι αὐτὸ καὶ προσέειπες, εἰ μὴ χεῖρον μέλλεις δια-
 τίθεσθαι σου ἢ ὡς ζώου φύσις. ἐξῆς δὲ πρῶτον
 τὸν, τί ὑπὸ ζητῆ σου ἢ ὡς ζῶον φύσις. καὶ πᾶν ὅσον
 πρῶτον πρῶτον, εἰ μὴ χεῖρον μέλλεις διατίθεσθαι, ἢ ὡς ζῶον
 λογικοῦ φύσις. ἐστὶ δὲ τὸ λογικὸν θυδὺς καὶ πο-
 λιτικόν. οὗτοις δὲ καὶ νόσι χρώμεθα μηδὲν πο-
 τεργάζου, πᾶν τὸ συμβαῖνον, ἢ τοι ὅπως συμβαί-
 νει, ὥς πέφυκας αὐτὸ φέρειν, ἢ ὡς οὐ πέφυκας
 αὐτὸ φέρειν. εἰ μὲν οὖν συμβαίνει σοι ὡς πέφυκας
 φέρειν, μὴ διυχέραινε· ἀλλ' ὡς πέφυκας φέρε. εἰ
 ὡς μὴ πέφυκας φέρειν, μὴ διυχέραινε, φθαρῇ
 σετα γὰρ σε ἀπαναλῶσα. μέμνησο μὲν τοῖς ὅτε
 πέφυκας φέρειν πᾶν, ποῦ δὲ οὐ κατὰ τὴν ὑπολήψει
 ὅτι τῇ σῇ φορητῇ καὶ ἀνεκτῇ αὐτὸ ποιῆσαι, καὶ
 φαντασίαν τοῦ συμφέρειν ἢ καθήκειν σεαυτῷ
 ὅσον ποιῆν. εἰ μὲν σφάλλεται διδασκὸς ἐν-
 μενῶς, καὶ τὸ πρῶτον δεικνύναι. εἰ δὲ ἀδυ-
 νατοῖς σεαυτὸν αἰτιάσθαι, ἢ μηδὲ σεαυτὸν ὅτι
 αὐτοὶ συμβαίνει, τοῦτό σοι ὅτι αἰῶν ὅσον πλοκα-
 τεσκόβῃ. καὶ ἡ ὑπὸ πλοκή τῶν αἰτίων συνέ-
 κλωθε, τῶν τε σὺν ὑποστάσει ὅσον αἰδίου, καὶ τῶν

τούτου σύμβασιν· εἴτε ἄνθρωποι, εἴτε φύσεις, πρῶ-
 τον κείδω ὅτι μέρεθ' εἰμι τοῦ ὅλου ὑπὸ φύσεως
 διοικουμένου. ἐπειτα, ὅτι ἔχω πως οἰκείως πρὸς
 τὰ ὁμογενῆ μέρη. τούτων γὰρ μεμνημένος, καθόλου
 μὲν μέρεθ' εἰμι, οὐδὲν διυλαρесеῖσθω τῷ ἐκ τοῦ ὅ-
 λου ἀρνησομένω. οὐδ' γὰρ γὰρ βλαβερόν τῷ μέ-
 ρει, ὃ τῷ ὅλῳ συμφέρεται. οὐ γὰρ ἔχει τί τὸ ὅλον, ὃ
 μὴ συμφέρεται αὐτῷ. πασὼν μὲν φύσεων κοινὸν
 ἔχουσιν ἴσθ'· ὅτι δὲ τοῦ κόσμου προσηληφύας,
 τὸ μὴδὲ ὑπότινθ' ἐξωθῆναι αἰτίας ἀναγκάζεσθαι
 βλαβερόν ἐστι αὐτῇ γυναικί. καὶ μὲν δὴ τὸ μεμνη-
 σθαι ὅτι μέρεθ' εἰμι ὅλου τοῦ τοιούτου, διαρесеῖσθω
 παντὶ τῷ ἀρβαίνοντι. καθόσον δὲ ἔχω πως οἰ-
 κείως πρὸς τὰ ὁμογενῆ μέρη, οὐδ' γὰρ πρᾶξω ἀκοι-
 νώνητον. μάλλον δὲ στοχάσομαι τῷ ὁμογενῶν, καὶ
 πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον πᾶσαν ὁρμὴν ἐμαυτοῦ
 ἄξω, καὶ ἀπὸ τούτου ἀπάξω. τούτων δὲ οὕτω
 πειρασμένων, ἀνάγκη τὸν βίον εὐροῖν. ὥς αὖ
 καὶ πολίτην βίον εὐροῖν ὑπονοήσεως προϋπάρχοντι
 εἰς ἀπράξεων τοῖς πολίταις λυσιτελῶν. καὶ ὁ πόρ-
 αὴ ἢ πόλις ἀρνήμεν, ἴσθ' ἀσπαστόν. τοῖς μέρε-
 σιν τοῦ ὅλου, ὅσα φημὶ ποιεῖται ὑπὸ τοῦ κόσμου,
 ἀνάγκη φθίρειν. λεγέτω δὲ ἴσθ' σημαίνοντως
 τοῦ ἀλλοιοῦσθαι. εἰ δὲ φημὶ κακόν τε, καὶ ἀναγ-
 καστόν ὅτι ἴσθ' αὐτοῖς, οὐκ αὖ τὸ ὅλον καλῶς διέξαι-
 γοῖτο, τῷ μερὶ εἰς ἀλλοτρίωσιν ὄντων. καὶ πρὸς

τὸ φθίμεν διαδυσφόρως κατεσκοδυσμένον. πό-
τερον γὰρ ἐπεχείρησεν ἡ φύσις αὐτὴ τὰ ἐαυτῇ μέ-
ρη κακῶν, καὶ πόδι πῶλον καὶ τῶ κακῶ, καὶ δὲ αὐτὰ
γὰρ ἐμ πῶτα εἰς τὸ κακὸν ποιεῖν, ἢ ἐλαβεν αὐ-
τὴν τοιαύτῃ γένεσιν; ἀμφοτέρω γὰρ ἀπίστα
να. εἰ δὲ τις καὶ ἀφ' ἐμὲ θ' ἢ φύσεως, καὶ τὸ πε-
φυκέναι ταῦτα δὲ πηγῶν, καὶ ὡς γελοῖον. ἅμα
μὲν φάναι πεφυκέναι τὰ μέρη τ' ὅλου μεταβά-
λει. ἅμα δὲ ὡς ἐπὶ τῇ τῷ πρὸ φύσιν συμβαί-
νοντι θαυμαζοίμεν, ἢ δυσχεραίνεμεν. ἄλλως τε καὶ ἢ
διαλύσεως εἰς ταῦτα γινομένης, δὲ ὡς ἐκαστον
σωίζεται. ἢ τοι γὰρ σκεδασμός σοιχείων, δὲ ὡς
συνεκρίθη, ἢ τροπικῶς, τὸ μὲν σερεμνίου εἰς τὸ γε-
δες· τὸ δὲ τῶν θυμάλων, εἰς τὸ ἀερώδες. ὥς τε
ταῦτα ἀναληφθῆναι εἰς τὸν τῶ ὅλου λόγον. εἴτε
καὶ πρὸς ὅλον ἐκπυρουνμένον, εἴτε αἰδίσις ἀμοι-
βαῖς ἀναεουμένον, καὶ τὸ σερεμνιον δὲ, καὶ τὸ
των θυμάλων μὴ φαντάζου τὸ ἀπ' ἢ γένεσεως.
πάν γὰρ ὅσον ἐχθές, καὶ ῥίτιον ἡμέραν, ἐκ τῶν σι-
τίων καὶ ἐλκομένων ἀερεθὶ τὴν ἐπιρροὴν ἐλα-
βον. ὅσον οὖν ὃ ἐλαβε, μεταβάλλει, οὐχ ὃ ἡμέτηρ
ἔτεκεν· ἔσθου δὲ ὅτι ἐκείνόν σε λίαν προσπλέ-
κει τῷ ἰδίῳ ποιῶ. ὅνδε γὰρ ὅντι οἶμαι πρὸς τὸ νῦν
λεγόμενον. ὀνόματα θέμεν θ' σαυτῶ ταῦτα, ἀγα-
θός, αἰδήςμων, ἀληθής, ἐμφρῶν, σύμφρῶν, ὑπέρ-
φρῶν, πρόσσεχε μήποτε μετονομάζῃ, καὶ ἀρλῶ

εἰς ταῦτα τὰ ὀνόματα. καὶ ταχέως ἐπ' αὐτὰ
 τὰ μέμνησο δὲ, ὅτι τὸ μὲν ἔμφρονον, ἐβούλετό σοι
 στημαίνειν τὴν ἐφ' ἑκασταδραληπτικὴν ἐπίστασιν,
 καὶ τὸ ἀπὸ γενθίου μῆτρον. τὸ δὲ σύμφρονον, τὴν ἐκού-
 σιον ἀπὸ δεξιῶν τῇ ὑπὸ τῇ κοινῇ φύσεως ἀρνε-
 μομένω. τὸ δὲ ὑπὲρ φρονον, τὴν ὑπὲρ τασιν τοῖς
 φρονούντοισι μορίοις ὑπὲρ λείαν ἢ τραχείαν κίνησιν
 τῇ σαρκὶ, καὶ τὸ διοξάειον, καὶ τὸ θάνατον καὶ ὅσα
 τοιαῦτα. εἰάν τινος δὲ τῶν σεαυτὸν ἐν ταῖς τοῖς ὀ-
 νόμασι, μὴ γλιχόμεναι τὴν ὑπὸ ἄλλων καὶ ταῦτα
 ἀνομάζειαι, ἐση' ἐτόρτο. καὶ εἰς βίον εἰσελεύσῃ ἑτε-
 ρον. τὸ γὰρ ἐπιβιῶτορον εἶναι οἱ μὲχρι νῦν γέγονας,
 καὶ ἐν βίῳ τοιοῦτω παρὰ ἑαυτὴν καὶ μολύνειαι, λίαν
 ὅσον ἀναιδὴ καὶ φιλοψύχῃ, καὶ ὁμοίῳ τοῖς ἡμιβρώ-
 τοις θεοιομάχοις. οἱ ἰνδοῦ μεσοὶ βασιλέων καὶ λυ-
 θρῶν, πρὸς ἀκαλῶσιν ὁμῶς εἰς τὴν αἰώνιον φυλαχθῆ-
 ναι, πρὸς ἀβληθὲς ὁμοῖοι τοιοῦτοι, τοῖς αὐτοῖς ὄνυξι
 καὶ δυνάμει. ἐμβίβασον τὸν σαυτὸν, εἰς τὰ ὀλί-
 γα ταῦτα ὀνόματα. καὶ μὲν ἐπ' αὐτὰ μάλιστα δύν-
 ημι μὲν ὥσπερ εἰς μακάρων ἱνὰς νησος μετῴκισ-
 μέναι. εἰάν τινος αἰδῶν ὅτι ἐκ πίπῃς, καὶ ὁ πόδι κρατῇς,
 ἀπὸ θι βαρύνῃ εἰς γωνίαν ἱνὰ, ὅπου κρατῇς. ἢ καὶ
 παντ' ἀπασιν ἐξίθι τὴν βίον. μὴ ὀργιζόμενος, ἀλλὰ
 ἀπλῶς καὶ ἡδοναίως, καὶ αἰδουμένως. ὅτι γε ὅσον μέ-
 νον πρᾶξας ἐν τῷ βίῳ, τὸ ὅπως ἐξελεῖται πρὸς μέ-
 τρι τὸ μὲν ἡδὲ τὸ ὀνομάτωρ, μεγάλως συλλήψα-
 ται

καὶ σοι, ὃ μεμνήσθαι θεῶν καὶ ὅτι πόρ' ὃ κολακούμε-
 θαι ἔθι θέλῃσι. ἀλλὰ ὁμοιοῦσθ' ἑαυτοῖς τὰ λο-
 γικὰ πάντα. καὶ εἶν, τὴν μὲν συγκλῶ τὰ συγκῆς
 ποιῶσιν· ὅρ δὲ κύνα, τὰ κυνὸς. τὴν δὲ μέλισσαν,
 τὰ μελίσσης. ὃ δὲ ἀνθρώπου, τὰ ἀνθρώπου μίμος
 πόλεμος, πόρια, νᾶρεκα, δ' οὐκ αἶα, καθ' ἡμέραν ἀρ-
 λείψεται· ὅτι τὰ ἱερὰ ἐκείνα δόγματ' αἶα, ὅπου ὁ φυ-
 σιολογὴς φαντάζει καὶ πρᾶξις. δ' εἰ ἡ πᾶν
 ἔτω βλέπειν καὶ πράσσειν, ὥστε καὶ ὃ ποδιστῆλον
 ἄμα στυγεῖσθαι, καὶ ἄμα ὃ θεωρητὴν γνέρι γνέσθαι.
 καὶ ὃ ἐκ τ' ποδὶ ἐκείνων ὕψις ἡμῶν αὐθιγὰ δὲ σῶ-
 ζεσθαι. λαμβάνον, ὅχι κρυπτοῦ μὲν. πότε γὰρ ἀπλότη
 τ' ὁ ἀρλῶσις. πότε δὲ σεμνότης τ' . πότε ἡ τ'
 ἐφ' ἐκείνῃ γνωρίσεως, τί τέ ὅτι κατ' ὅσιαν καὶ τί
 ναχώσαν· ἔχει γὰρ τῷ κόσμῳ, καὶ ὡς πόσον πᾶν φυ-
 κῆν ὑφίστασθαι καὶ ἐκ τίνων συγκεκρίται. καὶ τίσι δυνά-
 ται ὑπάρχειν. καὶ τίνος δυνάμει αὐτὸ διδόναι τε
 καὶ ἀφαιρεῖσθαι. ἀρχῆνιορ μὲν ἀνθρώπου, μεγαφρο-
 νῆ. ἀλλ' ὃ λαγύδι, ἀλλ' ὃ ὑποχρῆ ἀφύλῳ. ἀλλ'
 ὃ συνίδια· ἀλλ' ὃ ἀρκίος· ἄλλος Σαρμάτας.
 ἔτσι γὰρ ὃ λησαῖ· εἰάν τὰ δόγματ' ἀρετᾶς, πῶς
 εἰς ἀλλήλα πάντα μεταβάλλει, θεωρητικῶς μέ-
 θοδον κτῆσαι. καὶ διηκτικῶς πρόσεχε, καὶ συγ-
 γυμνὰ διηκτικῶς ὅσον ὃ μέγ' . οὐδὲν γὰρ οὐ-
 τως μεγαλοφροσύνης ποιητικόν. ὅδε δ' ὕστατο-
 ὃ σῶμα. καὶ γινώσκεις, ὅτι ὅσον οὐδέπω πᾶν
 ταῦτα κατὰ λιπὲρ ἀπὸντα ὅδε ἀνθρώπων.

δεήσας, αὐτῇ κεν ὁλομέαντ', δικαιοσύνην μὲν ἵνα ὑφ'
 ἑαυτοῦ γένηται. γνῶντες τοῖς ἄλλοις συμβαί-
 νουσι, τῇ τῶν ὅλων φύσει. τί δ' ἐρεῖς ἢ ὑπολή-
 ψεται πόδι αὐτοῦ, ἢ πράξει κατ' αὐτοῦ, οὐδ' εἰς
 τοῦν βάλλεται διὸς τουτοῖς ἀρκούντων αὐτός,
 δικαιοπραγεῖν τὸν νῦν πρᾶσόμεν', καὶ φιλεῖν τὸ
 νῦν ἀρεμένον ἑαυτῷ. ἀχολίας δ' ἐπάσας καὶ
 ἀπουδὰς ἀφῆκν. καὶ οὐδ' γν' ἄλλο βούλεται, ἢ δι-
 θεῖαν πόραινεν διὰ τοῦ νόμου. καὶ διθεῖαν πε-
 ραίνοντι ἐπεὶ δαί τῷ θεῷ. τίς ὑπονοίας χρεῖα, πα-
 ρὸν σκοπεῖν τί δέῃ πράχθῃναι. καὶ μὴ σιωρᾶς
 διμηνῶς, ἀμετασρεπῆ ταύτην χωρεῖν. εἰάν ῥ' μὴ
 σιωρᾶς, ἐπέχειν, καὶ συμβουλοῖς τοῖς ἀείστοις
 χρῆσθαι. εἰάν δ' ἐτόρα ἵνα πρὸς ταῦτα αὐτὴ βαί-
 νη, προΐεναι ἢ τὰς πρὸς τὰς ἀφορμὰς λελογισ-
 μέως, ἐχόμεν' τοῦ φαινομένου δικαίου. χρῆστον
 γὰρ κατατυγχάνειν τούτου. ἐπεὶ τοι ἦγε ἀπό-
 πησις ἀπὸ τούτου. ἐσω, χολαῖόν τε καὶ ἀμαδυνή-
 νητόν δει, καὶ φαιδρὸν ἄμα, καὶ συνεσηκός ὁ τῷ
 λόγῳ κατὰ πᾶν ἐπόμενος. Πυνθάνεσθαι ἑαυτοῦ,
 εὐθύς δ' ὑπνου γινόμενον μέν τι διοίσει σοι, ἐ-
 αὖ ὑπὸ ἄλλου γένηται τὰ δίκαια καὶ καλῶς ἔ-
 χοντα; οὐ διοίσει. μήτε ὑπὸ λήλησαι, ὅτι οὐτοι οἱ
 γν' τοῖς πόδι ἄλλων ἐπαίνοις καὶ φόβοις φρενατῶ-
 μένοι τοιοῦτοι μὴ ὑπὸ τῇ κλίνῃ εἰσὶ, τοιοῦτοι δι-
 ατῇ τραπεζῆς, οἷα δὲ ποιῶσιν, οἷα ῥ' φονεῖ-
 σιν,

σιν, οἷα δὲ διώκουσιν, οἷα δὲ κλέπτουσιν, οἷα
 δὲ ἀρπάζουσιν, οὐ χερσὶ καὶ ποσὶν, ἀλλὰ τῷ ἔ-
 μιωτά τῳ ἑαυτὸ μέρει, ὡ γίνετ' ὅταν θέλῃ, πίσις,
 αἰδῶς, ἀλήθεια, νόμος, ἀγαθὸς δαίμων. τῇ πάντῃ
 διδούσῃ καὶ ἀρλαμβανούσῃ φύσει, ὅπως πα-
 ῖδ' ἡμῖν ἢ ἡ αἰδότης λέγει. δὸς ὁ θέλεις. ἀπὸ
 λαβε ὁ θέλεις. λέγει δὲ ὁ οὐ καταδρασινώμε-
 νος, ἀλλὰ πειθαρχῶν μόνον καὶ εὐνοῶν αὐτῇ. ὁ-
 λίγον ὅτι τὸ ὑπολείπομένον ὁ οὐκ ἔστιν ὡς γινώσκει.
 οὐδὲν γὰρ διαφέρει ἐκείνῃ ἢ ὡς ἐαυτὶς πανταχοῦ
 ὡς γινώσκει τῷ κόσμῳ. ἰδέτωσαν, ἰσορησάτω-
 ραι οἱ ἄνθρωποι, ἄνθρωπον ἀληθινόν, ἢ τὴν φύσιν
 ζῶντα. εἰ μὴ φέρουσιν, ἀρκτενᾶτω ραι. κρεῖττον
 γὰρ ἢ οὕτως ζῶν. μηκέτι ὅλως ποδὶ τῷ οἷον ἵνα εἴν-
 τον ἀγαθόν ἀνδρα διαλέγεσθαι. ἀλλὰ εἴν τοιοῦ-
 τον τοῦ ὅλου αἰῶνος, καὶ τῷ ὅλης οὐσίας σινε-
 χῶς φαντασία. καὶ ὅτι πάντα τὰ ἢ τῷ μέρει, ὡς
 μὴ πρὸς οὐσίαν κεγχαμῖς. ὡς δὲ πρὸς χρόνον,
 τρυπάνου πῶς εὐροφῇ εἰς ἑκαστον τῶν ὑποκειμέ-
 νων ἐφιστάτα. ὑπὸ νοῦν αὐτὸ ἢ δὲ διαλυόμενον. ὅ-
 γν' μεταβολῇ καὶ οἷον σήψις ἢ σκεδάσει γινόμε-
 νον. ἢ καὶ ὅτι ἑκαστον πῶς φυκῇ ὡς περὶ θνήσκον.
 οἷοί εἰσιν, ἐαδόντες, καὶ ὅτι δύναντες, ὁχλόντες,
 ἀρπατῶντες, τὰ ἄλλα. εἴτα οἷοι ἀνδρονόμοι με-
 νοι, καὶ γαυρόμενοι, ἢ χαλεπαίνοντες, καὶ ὅτι
 ὑπὸ ροχῆς ὑπὸ πλήθοντες. πῶς λίγος ἢ ἐδ' ὅλον

πόσοις, καὶ δι' οἷα. καὶ μετ' ὀλίγον, γν' τοιαῦτοίς
 ἔσονται. συμφέρεϊ ἐκάσῳ, ὀφέρεϊ ἐκάσῳ ἢ τῷ ὀ-
 λῳ φύσις. καὶ τότε συμφέρεϊ, ὅτε ἐκείνη φέρεϊ,
 ἔρᾳ μὲν ὁμβροῦ γαῖα. ἔρᾳ δ' ὁ σεμνὸς αἰθέρ· ἔρᾳ
 δ' ὁ κόσμος ποιῆσαι ὃ ἀν' μέλλῃ γίνεσθαι. λέγω
 οὖν τῷ κόσμῳ ὅτι σοι σωερῶ. μή τι δ' οὕτω καὶ
 κέينو γίνεται καὶ λέγεται, ὅτι φιλεῖ ἄρα γίνεσθαι
 ἥτοι γν' ταῦτα ἦς, καὶ ἥδη εἴθικας, ἢ ἔξω ἔπαλ-
 γεις, καὶ ἄρα ἥδε λῶ. ἢ ἀποθνήσκεις, καὶ ἀπελθ' ἄ-
 τερ γῆρας. παρὰ δ' ἐταῦτα ἔδιν'. ἔκθ' ὀδυρμόν.
 γν' ἀργεὺς ἔσω αἰεὶ, τὸ ὅτι τοιοῦτο ἐκείνο ὁ ἀγρός ἔ-
 σι. καὶ πῶς πάντα ὅτι τὰ αὐτὰ γν' ἄδε τοῖς γν'
 ἀκρῶ ἔρ' ὅρει, ἢ ὑπὸ τῷ αἰγιαλῷ, ἢ ὅπου θέλεις.
 ἀν' ἡμεῖς γὰρ εὐρήσεις τὰ τ' Πλάτωνος, σηκὸν γν'
 ὅρει φήσι ποδὶ βαλλόμενον. καὶ βάλλειν βλή-
 ματα. τί ἐσί μοι τὸ ἡγεμονικόν μιν. καὶ ποῖόν τι
 ἐγὼ αὐτὸ ποιεῖν οὖν καὶ πῶς τίποτε αὐτῷ νῦν
 χεῖμαι. μή τι κενὸν νῦν ὅτι; μή τι ἀπόλυτον καὶ ἀ-
 πεσπασμὸν κοινωνίας; μή τι προστετηκὸς καὶ ἀ-
 νακεκραμγόνον ἔρ' ἄρα κιδίω, ὥς ἐτάτω σωφρέπε-
 δι. ὁ τὸν κύριον φύγω, δραπέτης. κύριος δ' ἐ-
 ὀνόμας. καὶ ὁ παρανομῶν, δραπέτης. ἅμα καὶ ὁ
 λυπόμενος ἢ ὀργιζόμενος ἢ φοβούμενος ὁ βάλλει
 ταῖ τι γεγονέναι, ἢ γίνεσθαι, ἢ γινέσθαι, τ' ὑπὸ τῷ
 τὰ πάντα διοικῆντος τεταγμένον, ὅς ὅτι νόμος.
 νέμωρ, ὁ αἰεὶ ἐκάσῳ ὑπὸ βάλλει. ὁ ἄρα φοβούμενος
 ἢ λυπόμενος, ἢ ὀργιζόμενος, δραπέτης.

Σπέρμα εἰς μήτραν ἀφείς ἀπεχώρησέ, καὶ λοι-
 πὸν ἄλλαι αἰτία πρᾶλαβῶσα, ἐργάζεται, καὶ ἀπ-
 τελείβρεφθ. ὅς οἶον, οἶον. πάλιν τροφὴν δὲ φά-
 ρυγγθ ἀφ' ἧς, καὶ λοιπὸν ἄλλη αἰτία πρᾶλαβῶ-
 σα αἰδοῖσιν, καὶ ὁρμῶν, καὶ τὸ ὅλον ζῶν καὶ ῥώ-
 μῳ, καὶ ἄλλα ὅσα καὶ οἷα ποιεῖ. ταῦτα οὖν τὰ γν-
 ταιαύτη ἐγκαλύνει γρηγόρεια θεωρεῖν. καὶ τὴν
 διωάμιρ ὅτως ὁρᾶν, ὡς καὶ τὴν βρίθουσαν. καὶ τῇ
 ἀνωφερῇ ὁρᾶμεν, οὐχὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀλλ' οὐχ
 ἡτορ γνᾶργως. σωεχὼς ὑδινόειν, πᾶσι πάντα τοῖς
 αὐτὰ ὅποια νῦν γίνεταί, καὶ πρόσθεν ἐγίνετο,
 καὶ ὑδινόειν γενησόμενα, καὶ ὅλα δράματα καὶ
 σκηναὶς ὁμοειδεῖς, ὅσα ἐκ πείρας τῆς σῆς, ἢ τῆς
 πρεσβυτόρας ἐσθλείας ἐγνώσ, πρὸ ἐμμάτων τί-
 θεσθαι, οἶον αὐλῶν ὅλῳ Αδριανῶ, καὶ αὐλῶν ὅλῳ
 Αντωνίνῳ, καὶ αὐλῶν ὅλῳ Φιλίππῳ, Αλεξάνδρῳ.
 Κροίσου, πάντα γὰρ ἐκείνα τοιαῦτα ἦν. μόνον
 δι' ἐτόρων φαντάζεσθαι πάντα τὰ ἐφ' ὧσιν ἔδινον
 πόμῳ, ἢ διυλαρεσθῆντα, ὁμοιομετῶ θυομελῶ χοιρε-
 δῶν, καὶ ἀρλακτίζοντι καὶ κεκραγόντι. ὁμοιομετῶ καὶ ὁ
 ὑμῶν ἐπὶ τῇ κλινιδίᾳ μόνῳ σιωπῇ τὴν ἐνδε-
 σιν ἡμῶν, καὶ ὅτι μόνῳ ἔσθαι λογικῶς ζῶν διέδοτῃ,
 τὸ ἐκσίστως ἐπεσθῆναι τοῖς γινομελῶσι. τὸ ἔπεσθαι ψι-
 λὸν πᾶσιν ἀναγκαῖον. ἢ μέρῳ ἐφ' ἐκείνῳ ὡς
 πειθεῖς ἐφιστάνων, ἐρώτα σεαυτὸν, εἰ ὁ θάνατῳ δει-
 νόμῳ δὲ τὸ τῶσδε ἐρεσθῆναι. ὅταν προσήκῃς ἐπὶ λυγροῦ
 ἀμαρτῆς θυθῆς

μεταβάς ὑπὸ λογίζου, τί πρόμοιοι ἁμαρτανῆς.
οἷον ἀργύριον ἀγαθὸν εἶναι λέγων, τὴν ἡδονὴν, ἢ
τὸ δοξάσιον. καὶ κατ' εἶδός. τὸ τῷ γὰρ ὑδὶ βάλ-
λων ταχέως ὑδὶ λήσῃ. ἢ ὀργῆς. συμπιπνόντες
τὸ ὅτι βιάζεται. τί γὰρ ποιήσεις; ἢ εἰ δυνάσαιο, ἀ-
φελὲ αὐτὸν καὶ βιάζομαι. Κατ' ἑξῆς ἰδὼν, Σωκρά-
την φαντάζου ἢ εὐτυχίῳ, ἢ ὑμῖν. καὶ δὲ φρά-
τῶ ἰδὼν, εὐτυχίῳ, ἢ σιλουίνον φαντάζου, καὶ
Ἀλκίφρονα, Ἰσοπασιόφορον φαντάζου. καὶ Ξενοφών-
τα ἰδὼν, Κρίτωνα ἢ Σδύκρον φαντάζου. καὶ εἰς
ἑαυτὸν ἀπιδὼν τῶν καλῶν ἡδονῶν φαντάζου. καὶ
ἐφ' ἑκάστου τὸ ἀνάλωτον. εἴτα συμπροσπιπνέτω
σοι, ποῦ οὐκ ἐκείνοι. οὐδ' αὖ μοῦ, ἢ ὅπου δὴ. οὕτως
γὰρ συνεχῶς θεάσῃ τὰ ἀνθρώπινα, καπνόν, καὶ
τὸ μηδέν. μάλιστα εἰάν συμνημονεύσῃς, ὅτι τῷ
ἀπαξ μεταβαλὼν οὐκέτι ἔσαι γὰρ τῷ ἀπείρῳ χρό-
νῳ. σὺ οὐκ ἐν τίνι; τί δ' οὐκ ἀρκεῖ σοι τὸ βραχυ-
ταῖον, κοσμίως διαπερᾶσαι; οἷαν ὕλιν καὶ ὑπο-
θεσίμῃ φύγεις; τί γὰρ εἴς ταῦτα ἄλλο,
πλὴν γυμνάσματα λόγου ἐωρακῆτος ἀκριβῆς
καὶ φυσιολόγως τὰ γὰρ τῷ βίῳ; μὲν οὐκ, μετρί-
ξοικειώσῃς σαυτῷ καὶ ταῦτα, ὡς ὁ ἐρῶμενός σου
μαχόμενα πάντα εἰσοικεῖ. ὡς τὸ λαμπρὸν πῦρ, ὅτε
αὐτὸ βάλλῃς, φλόγα δὲ αὐτὸ καὶ αὐγλὴ ποιεῖ. μη-
δὲ γὰρ εἰς ἐπὶ ἀληθύνοντι πᾶσι σοῦ, ὅτι οὐκ
ἁπλοῦς, ἢ ὅτι οὐκ ἀγαθός· ἀλλὰ ψυδιδέσθω, ὅς τις
τῶν

πούτων ἡ πόδι σὲ ὑπολήφεται. πᾶν ἡ γὰρ αὐτὴ
 σοί. τίς γὰρ ὁ κωλύων ἀγαθὸν εἰνὶ ἀπλοῦν; σὺ
 μόνον κρῖνον μηκέτι ζῶ, εἰ μὴ ποιεῖς ὅ ἐστι. ὁ δὲ
 γὰρ αἰρεῖ λόγον μὴ ποιῶντος ὄντα. τί δὲ ἡ αὐτὴ
 ταύτης τ' ὕλης διωάμεθ' ἢ ἡ ὑγιέσασθαι πραχ
 θῆναι, ἢ ῥηθῆναι; ὅτι γὰρ αὐτὴ γὰρ ἡ, ἐξεσιναὺς πρῶ
 ξαι ἢ ἐπ' αὐτῇ. καὶ μὴ πεφασίς, ὡς κωλυόμενος ὁ
 πρότορον πᾶσι σκένων, πρὶν ἢ γὰρ πάθης. ὅτι
 οἶόν δὲ τοῖς ἡδύπαθον ἢ τρυφῇ, τοιόσοι ἡ ἐ-
 πί τ' ὑποβαλλομένη καὶ ὑποπιπνύσκει ὕλης
 ποιεῖν τὰ οἰκεία τῇ τοῦ ἀνθρώπου κατὰ σκόλῃ.
 ἀπόλαυσιν γὰρ δεῖ ὑπολαμβάνειν, πᾶν ὁ ἐξεσι
 ἢ τὴν ἰδίαν φύσιν γνέρι. πανταχοῦ δὲ ἐξε-
 σι. ἔσθ' μὲν οὖν κυλίνδρῳ, οὐ πανταχοῦ δίδοται
 φέρεσθαι τὴν ἰδίαν κίνησιν. οὐδὲ τῷ ὕδατι, οὐδὲ
 πυρὶ, οὐδὲ τοῖς ἄλλοις ὅσα ὑπὸ φύσεως ἢ ψυχῆς
 ἀλόγου διοικεῖται. τὰ γὰρ διεργοντα καὶ γνίσά
 μενα πολλὰ. νοῦς δὲ καὶ λόγος δὲ παντὶ τοῦ
 αὐτοῦ πῖπνόντ', οὕτως πορεύεσθαι δυνάται, ὡς
 πέφυκε, καὶ ὡς θέλει. ταύτων τὴν ῥασιώνων πρὸ
 ὁμμάτων ἡ βέβαιον καὶ ἡ γνέχθησεται ὁ λόγος
 δὲ πάντων. ὡς πῦρ αὐτῷ, ὡς λίθος κάτω, ὡς κύ
 λινδρος ἢ πρηνούς, μηκέτι μηδὲν ὑπὸ ἑαυτοῦ.
 ἢ λοιπὰ ἐγνόματα, ἢ τοῖς σώματι τοῦ ὅτι τ'
 νεκροῦ, ἢ χωρὶς ὑπολήψεως, καὶ τὸ αὐτὸ τοῦ λό
 γου γνέσεως, οὐ θράνει, οὐδὲ ποιεῖ κακόν, οὐδὲ

Ἰούμ' ἐπέτοι καὶ ὁ πάχων αὐτῷ, κακὸς αὐτῷ ἔσθ' ὅς
 ἐγλύετο. ὡς γοῦν τῶν ἄλλων κατασκοδυσμάτων
 πάντων, ὅτι αὐτὸν κακὸν τινι αὐτῷ συμβῇ, πρὶν ἢ
 το χεῖρον γίνεταί αὐτῷ τῷ πάχον· γνῶταί τε δὲ εἰ
 δεῖ εἰπεῖν, καὶ κρείττω γίνεταί ὁ ἀνδρωπότης, καὶ
 ἐπαινετάτορ, ὅρῳ δὲ χρώμενος τις πλοσι-
 πησιμῶν. ὅλως ἢ μέμνησο, ὅτι τὸν φύσει πελίτῳ,
 ὁ δὲ βλάπτει, ὁ πόλις ὁ βλάπτει. οὐδ' ἐγὼ πόλις
 βλάπτει, ὁ νόμος ὁ βλάπτει· τῶν δὲ τῶν καλο-
 μόνων ἀκκληρημάτων οὐδὲν βλάπτει νόμος. ὁ δὲ
 νῦν νόμος ὁ βλάπτει, ὅτε πόλις, οὐτε πολίτῳ.
 Ἰσθ' δεδιγμένον ὑπὸ τῶν ἀληθοῦς λογμάτων, ἀρ-
 κεί καὶ τὸ βραχύτατον, καὶ γνῶν μέσῳ κείμῳ εἰς ὑπο-
 μνησιν ἀλυπίας καὶ ἀφοβίας. οἶον, φύλλα τέ-
 μν' τ' αὖτε χαμάδις χεῖ. ὡς αὐτῶν γῆρας
 φυλλάριον δὲ καὶ τὰ τεκνία σου. φυλλάριον δὲ καὶ
 ταῦτα τὰ ὑπὸ βοῶντα ἀξιοπίσως, καὶ ὑπὸ φημῶν
 ταῖς ἢ ἐκ τῶν γνῶντίων καταρώμενα, ἢ ὑσυχῇ ψέ-
 γοντα, καὶ χλοιάζοντα. φυλλάριον δὲ ὁμοίως, καὶ
 τὰ δεξιόμενα τῶν ὑπεροφημένων. πάντα γνῶν-
 τα ἔαρ' ὡς γίνεταί ὥρῃ. εἴτα αὖτε καταβέ-
 βληκεν ἐπειδ' ἡ ὑλὴ ἔτορα ἀντὶ τῶν φύει. τῷ
 ἢ ὀλιγοχρόνιον κοινὸν πᾶσι· ἀλλὰ σὺ πάντα ὡς
 αἰώνια ἐσόμενα φεύγεις, καὶ διώκεις, μικρὸν καὶ
 καταμύσεις. τῷ δὲ δὴ γενεγνόντα σε ἡδὴ, ἀλλ' ὅ-
 θρηνησέ. τὸ ὑγιαίνοντα ὁφθαλμὸν, πάντα ὅσα
 δεῖ

Δεῖ τὰ ὀρατὰ, καὶ μὴ λέγειν τὰ χλωρὰ θέλω. ὅσοι
 γὰρ ὀφθαλμοῖν τὸς ὅσι. καὶ τὴν ὑγιαίνοντα ἀπο-
 λύν, καὶ ὁσφρησι, εἰς πάντα δεῖ τὰ ἀκούςα καὶ
 ὁσφραντὰ, ἐπιμίλῃ εἶν. ἢ ἢ ὑγιαίνοντα σῶμα
 χορ πρὸς πάντα τρέφειμα ὁμοίως ἔχειν. ὡς μύ-
 λῳ πρὸς πάντα ὅσα ἀλέσουσα κατεσκύβασαι.
 καὶ τοίνυν τὴν ὑγιαίνοντα διάνοιαν, πρὸς πάν-
 τα δεῖ τὰ συμβαίνοντα ἐπιμίλῃ εἶν. ἢ δὲ λέγου-
 σα τὰ τεκνία σωζέσθω καὶ πάντῳ ὅ, τί αὖ πρῶ-
 ξω ἐπαινέτωσα, ὀφθαλμός ὅσι τὰ χλωρὰ (ἡ τῶν
 ἢ ὁρίοντῶν τὰ ἀπαλὰ. οὐδεὶς ὅστις ὄντως ὀύπορ
 μεθ' ὧ ἀκθνήσκοντι οὐ πρὸς ἡξονταί λινδὸν ἀσπασ-
 ζόμενοι τὸ συμβαίνον κακόν. σπασθῆθαι καὶ σο-
 φὸς ὡς, μὴ τὸ πανύστατον εἶναι τίς ὁ κατ' αὐτὸν λέ-
 γων, ἀναπνέουσιν μὲν ποτε ἀπ' αὐτοῦ τοῦ παι-
 διαγωγοῦ. χαλεπὸς μὲν οὐδὲν ἡμῶν ὡς. ἀλλὰ
 ἡδανόμην ὅτι ἡσυχῇ καὶ ἡσυχῇ γινώσκῃ ἡμῶν. ταῦτα
 μὲν ὅρῳ εἶναι τὸ σπουδαῖον. ἐφ' ἡμῶν ἢ πόσα ἀλλὰ ὅσι
 δι' αὐτοὺς ὁ ἀπαλλακτικῶν ἡμῶν. τὸ ὅρῳ γινώ-
 σεις ἀκθνήσκων, καὶ ὁυκολώτορον ὅζει δόση, λο-
 γιζόμεθα, ἐκ τοῦτον βίου ἀπέρχομαι, γν' ὧ αὐ-
 τοῖσι κοινῶν, ὑπὲρ ὧν τὰ ποσὰ ἡ γωνισά-
 μιν, ἡνξάμιν, ἐφρύνετα, αὐτοῖς ἐκείνοι ἐθέλοσί με
 ὑπάγειν, ἀλλὰ ἡνὰ τυχὸν ἐκ τῶν τῶν ὥν ὡς ἐλπί-
 ζοντο. τί αὖ ὅρῳ αὐτέχοι τοῦ γν' ταῦτα μακροτέ-
 ρας διατριβῆς, μὴ μέντοι εἶναι ὅσοι ἐλατῇ θυμῶν

αὐτοῖς ἀπιθί. ἀλλὰ τὸ ἴδιον ἔδωκε διασώζωμεν, φί-
 λω, καὶ δύναμις, καὶ ἰσχύς, καὶ μὴ πάλιν ὡς ἀκρω-
 μένη. ἀλλ' ὥσπερ ὑπὸ τοῦ θύσανατοντος, θύο-
 λως τὸ ψυχραίνειν ἀπὸ τοῦ σώματος διελευσέν, τοι-
 αύτως καὶ τὸν ἀπὸ τούτων ἀποχωρήσιν δεῖ γενέ-
 σθαι. καὶ γὰρ τοῖς ἡ φύσις σωῆναι, καὶ σωεί-
 κειναι. ἀλλὰ νῦν διαλύει; διαλύομαι, ὡς ἀπὸ οἰ-
 κείων μὲν, ὅ μὲν ἀνθελκόμεθα, ἀλλ' ἀβιάσως.
 ὅτι γὰρ καὶ ἴσως, τῷ ἡ φύσις. ἐβίοντο ὑπὸ πάντων
 ὡς οἷόν τε τοῖς πρασομένους ἐκείνους, ὡς ἡ τέ-
 ρη σαυτοῦ, ὅτι ἴσως, ἐπὶ τίνι φέρει. ἀρχὴ ἡ ἀπὸ
 σαυτοῦ, καὶ σεαυτοῦ πρώτον διετάξει. μέμνησο οὖν
 τὸ νοθευσάμενος ὅτι ἐκείνο, τὸ γὰρ ἴδιον ἐγκεκρυμ-
 μένους ἐκείνο ῥητορείας, ἐκείνο ζωὴ, ἐκείνο, εἰ δὲ ἐ-
 πεί, ἀνθρώπων. μηδέποτε συμπομφαντάξω
 τὸ πόδικός μιν ἀγγεῖται, καὶ τὰ ὀργανία ταῦ-
 τα τὰ πόδι πεπλασμένα. ὅμοια γὰρ ὅτι σκεπάρ-
 νω. μόνον δὲ διαφέροντα, καθότι προσφυῆς.
 ἐπεὶ τοι ὅ μάλιστα ἐκ τούτων ὅφελός ἐστι τῷ μοίῳ,
 χωρεῖς ἐν κινήσεως καὶ ἰσχύσεως αὐτὰ αἰτίας, ἢ
 διεκρίδω τῇ ὑφαντρίᾳ, καὶ τοῖς καλὰς
 ἐν γράφοντι, καὶ τοῖς μασιγίᾳ
 ἐν ἡνίοχῳ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-

τοκράτορος τῷ εἰς ἑαυτὸν

Βιβλίον ια.

Α ἰδοὺ τὴν λογικὴν ψυχὴν ἑαυτῷ
 ὁρᾷ, ἑαυτῷ δακρυοῖ, ἑαυτῷ ὁποί-
 αν αὐτὸν βύληται ποιεῖ. τὸν καρπὸν
 οὐ φέρει, αὐτὴν καρποῦται. αὐτὸς γὰρ
 τῷ φυτῷ καρποῦς, καὶ τὸ ἀλόγον ὡς τὸ ζῶον
 πολλοὶ καρποῦνται. τὸ ἰδίον τέλος τυγχάνει,
 ὅπως αὐτὸ τὸ βίου πέρας ὡς ἡ. οὐχ ὡς ὁρᾷ
 ὁρμήσεως καὶ ὑποκρίσεως καὶ τῷ τοιούτῳ ἀ-
 τελὴς γίνεται ἡ ὅλη πράξις ἐάν τι ἐγνώσῃ. ἀλλ'
 ὡς πάντες μέρους, καὶ ὅπου αὐτὸ καταληφθῇ,
 πληρὸς καὶ ἀπλοσδεῖς αὐτῇ τὸ πλεονεχθῆναι ποιεῖ.
 ὥς ἐπεὶ, ἐγὼ ἀπέχω τὰ ἐμὰ. εἰ δὲ πᾶσι περὶ
 τοῦ ὅλου κόσμου, καὶ τὸ πᾶν αὐτὸν κενόν, καὶ τὸ
 ἅμα αὐτῷ, καὶ εἰς τὴν ἀπειρίαν τὸ αἰὼν ἔκ-
 τείνεται, καὶ τὴν πᾶσι δὲ παλιγγενεσίαν τῶν
 ὅλων ἐμπροσθεν ἀμβάνει, καὶ πόρνοι, καὶ θεωρεῖ.
 ὅπου δὲ νέωτόρον ὄψονται οἱ μετ' ἡμᾶς, οὐδὲ
 πόρνοι ὅπου εἰδὼν οἱ πρὸς ἡμᾶς. ἀλλὰ τρόπον τι-
 νὰ ὁ πεσάρακον θύτης, ἐάν νοῦν ὁποσονοῦν ἔχη,
 πάντα τὰ γεγονότα, καὶ τὰ ἐσόμενα εἶρακε καὶ
 τὰ τὸ ὁμοειδὲς. ἰδὼν δὲ λογικὴν ψυχὴν, καὶ τὸ

φιλεῖν ὅς πλησί, καὶ ἀλήθεια, καὶ αἰδώς, καὶ ὅ μὴ
 διγ' ἑαυτῇ προεμιάν, ὅ πρ' ἰδιοῦ καὶ νόμου. ὅτως ἀφ'
 οὐδενὸς διήνεγκε λόγῳ ὀρθός, καὶ λόγῳ δικαιο
 σωμένης. ὡς δὲ ὡς τὸ παῦς, καὶ ὀρχήσεως, καὶ παγ
 κρατίου καταφρονήσεις, ἑάν τι μὲν ἐμμελῆ
 φωνῶν καταμερίσῃς εἰς ἕκαστον τῶν φθόνων, καὶ
 καὶ ἵνα πύθῃ σεαυτῷ εἰ τούτου ἡγήσῃ. ὁ δὲ
 πῆσῃ γὰρ. ὡς δὲ ὀρχήσεως ὅ ἀνάλογον ποιήσας
 καὶ ἐκείνῳ κίνησιν ἢ χέσιν. τό δ' αὖτ' οὐ καὶ ὑπὲρ
 τοῦ παγκρατίου. ὅλως οὐ χωρὶς ἀρετῇ, καὶ τῷ
 ἀπ' ἀρετῇ, μέμνησο ὑπὲρ τὰ καὶ μέγ' ἔχειν. καὶ
 τῇ διαίρεισιν αὐτῶν, εἰς καταφρόνησιν ἵεναι. ὅ δ'
 αὐτὸ καὶ ὑπὲρ τὸν βίον ὅλον μετὰ φερε. οἷα ὅτιν ἢ
 ψυχὴν ἢ ἔβριμ' ἑάν ἡδὴ ἀκλυθῇναε δ' ἐν τοῦ σώ
 ματ' καὶ ἡδὴ σβεδῇναε, ἢ σκεδαδῇναε, ἢ συμ
 μείναε. ὅ δὲ ἔβριμον ὅσον, ἵνα ἀπ' ἰσλικῆς κρίσεως
 ὀρχηται. μὴ καὶ φιλῶν πρὸ ἀταξινῶς οἱ χριστιανοί,
 ἀλλὰ λελογισμένως, καὶ σεμνῶς. καὶ ὡς καὶ ἀλ
 λον πείσαι ἀτραγῶδ' ὡς. πεποίηκά τι κοινωνι
 κῶς. ὅ καὶ ὡφελήμαε. ὅσον ἵνα αἰεὶ πρόχειρ' ἀπαν
 τῶν καὶ μηδ' αὖτ' αὐτῶν τίς σου ἢ τέχνης ἀγαθῶν
 εἴν. ὅσον δὲ ὡς καλῶς γίνετ', ἢ ἐκδεωρημάτων.
 τῷ μὲν, πρὸς τῇ τοῦ ὅλου φύσεως. τῷ δὲ πρὸς τῇ
 ἰδίᾳ τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς. πρῶτον αἰτρα
 γωδία πρὸς ἡχθόσαν ἑπομνησικῶν τῶν συμβαι
 νόντων, καὶ ὅτι ταῦτα οὕτως πέφυκε γίνεσθαι.

καὶ ὅτι οἷς ὑδὶ τῇ σκηνῇ ψυχαγωγεῖσθαι, τοῦτο
 μὴ ἀχθεῖσθαι ἀλλὰ τῇ μείζοντι σκηνῇ. ὁρᾶτε γάρ, ὁ
 ὑμῶν δὲ ταῦτα πορραίνεσθαι. καὶ ὅτι φέρου-
 σιν αὐτὰ καὶ οἱ κεκραγότες βίω κιθαιρῶν. καὶ λέ-
 γεται δέ τινα ὑπὸ τῶν τὰ δράματα ποιούντων
 χρησίμως. οἷον ὅτι ἐκείνο μάλιστ' εἰς ἡμελήθην
 ἐκ θεῶν καὶ παῖδ' ἐμῶν, ἔχει λόγον καὶ ὄψιν. καὶ
 πάλιν, τοῖς πράγμασι γὰρ οὐχὶ θυμοῦδα καὶ βίον
 δείξιν ὥστε κάρπιμον σάχυν καὶ ὁρατοῖα αὐτά.
 μετὰ δὲ τὴν τραγωδίαν ἡ ἀρχαία κωμωδία
 πρῆχθη, παιδιαγωγικῶς πρῆσιαι ἔχουσα. καὶ
 τῇ ἀτυφίας οὐκ ἀχέως δι' αὐτῇ τῇ θυβυρῆμο
 σιώνος ὑπομιμνήσκουσα. πρὸς οἷον καὶ διόγε
 νης ταυτί πρὸς ἐλάμβανε. μετὰ ταῦτα τίς ἡ μέ-
 ση κωμωδία, καὶ λοιπὸν ἡ νέα πρὸς τίποτε πά-
 ρειλη πῆαι, ἢ κατ' ὀλίγον ὑπὸ τὴν ἐκ μιμήσεως
 φιλοτεχνίαν ὑπερβύνη ἐπίσησον ὅτι μὲν γὰρ λέγε-
 ται καὶ ὑπὸ τούτων ἡνὰ χῆσιμα, οὐκ ἀγνοεῖτ'.
 ἀλλὰ ἡ ὅλη ὑδὶ βολή τῇ τοιαύτης ποιήσεως καὶ
 δραματουργίας, πρὸς τίνα ποτὲ σκοπὸν ἀ-
 πέβλεψε. πῶς γὰρ γὰρ προσπίπτει τὸ μὴ εἶναι
 ἄλλω βίου ὑπόδειξις εἰς τὸ φιλοσοφεῖν οὕτως
 ὑδὶ τήδεον, ὡς ταύτῃ γὰρ ἡ νῦν ὡρ τυγχά-
 νεις, λαλῶσθαι τῇ προσεχῆς λαλῶσθαι ἀποκοπῆς,

ἐνδυνάεταί μὴ καὶ τοῦ ὅλου φυτῷ ἀρκευόφθαι.
 οὐτῷ δ' ἢ καὶ αὐθροπῷ, ἑνὸς ἀνθρώπου ἀποχι-
 θείς ὅλης τῇ κοινωνίας ἀποπέπῃκε. ἑλπίδου
 μὲν οὖν ἄλλῃ ἀποκόπῃ, αὐθροπῷ δ' ἐαυτὸς
 ἐαυτὸν τοῦ πλησίον χωρίζει, μισήσας καὶ ἀπο-
 σταφείς. ἀγνοεῖ δ' ὅτι καὶ τοῦ ὅλου πολιτεύμα-
 τ' ἅμα ἀποτετέμνηται ἐαυτὸν. πλεονέκῃ οὖν
 δῶρον τοῦ συνηκαμένου τῷ κοινωνίαν διός. ἐ-
 ξεσιγὴν πάλιν ἡμῖν συμφῦναι τῷ περὶ σεχῇ, καὶ
 πάλιν τοῦ ὅλου συμπληρωθέντος γίνεσθαι. πλεον-
 νάκεις μὲντοι γινόμεθ' ὅτι καὶ τῷ τοιαύτῳ διε-
 ρεσιμῇ, δυσγνώστον καὶ δύσκαταβίνατον προ-
 χωροῦν ποιεῖ. ὅπως τε οὐχ ὁμοῖον ὁ κλάδιος ὁ
 ἀπ' ἀρχῆς συμβλασθήσας, καὶ σύμπλους συμ-
 μείνας ἐπὶ μετὰ τῷ ἀποκοπῇ αὐθις ἐγκυρῇ
 ἀδύνητι, ὅ, τί ποτε λέγουσι οἱ φυτουργοὶ ὁμοῖα μ-
 νεῖν μὲν, μὴ ὁμοδολογματοῖν δέ. οἱ γὰρ ἀμύμονοι πε-
 ρὶ ἰόντες οἱ καὶ τὸν ὀρθὸν λόγον, ὡς περὶ ἄλλῃ τῇ ὑγιᾶς
 πράξεως ἀποσρέψασε οὐδυνήσονται. οὕτως
 μὴ δὲ τῇ πρὸς αὐτὸς θυμολείας ἐκκρετέτωσαν. ἀλ-
 λά φύλασσε ἐαυτὸν ἐπ' ἀμφοτέρω ὁμοίως. μὴ
 μόνον ὑπὲρ τῇ θυμολείας κρίσεως καὶ πράξεως, ἀλ-
 λά καὶ ὑπὲρ τῇ πρὸς αὐτὸν καλῶν ὑπὸ χειρὸν ὄντας. ἢ
 ἄλλως διαχεράνοντας πράσσειν. καὶ γὰρ τῷ
 τοῦ ἀδύνητος, τὸ χαλεπαίνειν αὐτοῖς ὡς περὶ τὸ ἀρ-
 εῖναι τῇ πράξεως, καὶ γὰρ οὐνα κατὰ πλάγιν-

τα ἀμφοτέρω γὰρ ἐπίσης λιποτάκτῃ. ὁ μὲν ἔτι
 τρέλας, ὁ δὲ ἀλλοτριωθείς πρὸς τὴν φύσιν συγγε-
 νῆκα φίλον. οὐκ ἐστὶ χείρων ἀδελμῶν φύσις τέχνης.
 καὶ γὰρ αἱ τέχναι τὰς φύσεις μιμοῦνται εἰς τὸ
 ἥ, ἢ πασῶν τῶν ἄλλων τελειωτάτη καὶ πόδην
 πικωτάτη φύσις, οὐκ αὖ ἀρλείποιτο τῇ τεχνι-
 κῆς δομηχανίας πᾶσαι λέγε τέχναι τῶν κρείττο-
 νων ὄντων, τὰ χείρων ποιούσιν· οὐκοῦν καὶ ἡ κοινὴ
 φύσις καὶ δὴ γινώσκῃ μὲν γένεσις δικαιοσύνης, ἀλλ'
 ἢ ταύτης αἱ λοιπαὶ ἀρεταὶ ὑφίστανται. ὁ γινώσκων
 θύσεται τὸ δίκαιον, εἰ μὴ διὰ φερόμεθα πρὸς τὰ
 μέγα, ἢ διὰ ξαπᾶν θοὴ καὶ πρὸ πῶλον καὶ μ. ταπῶ
 τικοὶ ὧμεν. εἰ οὐκ ἐρχεται ὡς σε τὰ πράγματα
 ὡρ αἰδιώξεις ἐφυγαὶ βορυβῶσί σε. ἀλλὰ τρόπον
 ἵνα αὐτὸς ἐπ' ἐκείνα ὀρχῇ. τὸ γοῦν κείμεν τὸ πῶ
 αὐτῶν, ἡσυχάζετω. καὶ κείνα μὲν αἰτρεμοῦντα, καὶ
 οὔτε διώκων οὔτε φεύγων ὀφθῆσθαι. σφαῖρα ψυ-
 χῆς αὐτοειδής, ὅταν μήτε ἐκτείνηται ἐπὶ ἡ, μήτε
 ἐσω σιωπῇ, μήτε σιωπῇ. ἀλλὰ φωτὶ λάμ-
 πηται, ὡς τὴν ἀλήθειαν ὁρᾷ τὴν πάντων, καὶ τὴν
 ἐν αὐτῇ.

Καταφρονήσει μὲν τις, ὀφείλει. ἐγὼ δὲ ὄψομαι,
 ἵνα μή τι καταφρονήσεως ἄξιον πράσων ἢ λέγων
 εὐρίσκωμαι. μὴ σῆσθαι, ὀφείλει. ἀλλὰ ἐγὼ θυμὸν
 καὶ δύνους παντί. καὶ τούτω αὐτῷ ἐτοιμῶς τὸ
 πρὸς ὁμῶν δ᾽ εἶξαι. οὐκ ἀναιδισικῶς, οὐδὲ ὡς κατε-

πιδεικνύμεθα ὅτι ἀνέχομαι, ἀλλὰ γνησίως καὶ
 χρηστῶς, οἷα ὁ φωκίωρ ἐκείνῳ, εἰ γε μὴ προσε-
 ποιείτο· τὰ ἔσω γὰρ δ' εἴδοι αὐτὰ εἶναι. καὶ ὑπὸ τῷ
 θεῷ βλέπεισθαι ἀνθρώπου πρὸς μηδὲν ἀγανακ-
 τικῶς διακιδέμεθ'· μηδὲ δεινοπαθοῦντα· τί γὰρ
 σοι κακὸν εἰ αὐτὸς νῦν ποιεῖ τὸ ὑπὲρ τῆ φύσεος
 οἰκείον, ὃ δέχεται τὸ νῦν τῇ τῷ ὅλων φύσει ὀυκαι-
 ρον, ἀνθρώπου τεταμένῳ πρὸς τὸ γίνεσθαι δι'
 οἷου διὰ τὸ κοινὴν συμφέρον; ἀλλήλων καταφρο-
 νούντων, ἀλλήλοις ἀρεσκούντων, καὶ ἀλλήλων ὑ-
 πόδρεκτον θέλουντων, ἀλλήλοις ὑποκατακλίνον-
 ται. ὥς (αὖ πρὸς καὶ λιβδηλῶ) ὁ λέγων, ἐγὼ προή-
 ρημαι ἀπλῶς σοι προσφέρεσθαι. τί ποιεῖς ἀνθρώ-
 πε; ἴδω ὅν δι' εἰς προλέγειν. αὐτῷ φανήσεται· ὑπὲρ
 τοῦ μετώπου γεγράφθαι ὀφείλει δυνῆς ἢ φωνῆ· τοῖς
 οὐτοῖς ἔχει δυνῆς ἐν τοῖς ὀμμασὶν ὅς τις. ὥς τῷ ἑ-
 ρασμῷ ἐν τῷ βλέμματι, πάντα δυνῆς γνωρίζει
 ὁ ἐρωμένῳ. τοῖς τ' ὅλως δι' εἰς ἀπλῶν καὶ ἀγαθῶν
 εἶναι, οἷον γράσωναι. ἵνα ὁ πρῶτος, ἀμα τῷ προσελ-
 θῶν θέλει ὃ θέλει αἰδοῦναι. ὑπὲρ τῆ δόξης ἢ ἀπλό-
 τητος σκέλη ἐσὶν ὃ δὲ ἐσὶν αἰχίον λυκοφιλίας
 πάντων μάλιστα ἴσχυρος, ὁ ἀγαθὸς, καὶ ἀπλῶς,
 καὶ δυνάμεις, ἐν τοῖς ὀμμασὶν ἔχουσιν ταῦτα. ὁ δὲ λα-
 θανὴ καλίστα ἢ ζῶν, δυνάμεις αὐτὴν τῇ ψυχῇ, ἑ-
 αὐτὸν πρὸς τὰ ἀδιαφορεῖα ἀδιαφορεῖν, ἀδιαφορεῖσθαι
 ἢ, εἰ καὶ ἐκαστοῦ αὐτῷ θεωρεῖ διηρημένως καὶ ὀλικῶς.

ἢ μεμνημένος, ὅτι ὁδὸν αὐτῆς ὑπόληψιν ποδὶ αὐ-
 τῇ ἡμῖν ἐμποιεῖ. ὃ δὲ ὀρχεῖται ἐφ' ἡμᾶς. ἀλλὰ τὰ μὲν
 ῥημαὶ ἡμεῖς ἴδμεν, οἵ τας ποδὶ αὐτῆς κείσθης γυνῶν
 τῶν οὐκ ἔχοντων γράφοντες ἑαυτοῖς. ὁ δὲ μὴ μὴ γράφει.
 ὁ δὲ ἐκ τῆς πλάτης, οὐδὲν δὲ ἀλλεῖψαι. ὅτι ὀλίγον
 χρόνου ἔσκει ἡ τοιαύτη προσοχή. καὶ λοιπὸν πε-
 παύσεται ὁ βίος. τί μὲν οὖν διύσηλον καλῶς ἐ-
 χεῖν ταῦτα, εἰ μὴ γὰρ ἡ φύσις ἐστὶ χαῖρε αὐτοῖς.
 καὶ εὐδοκίαν ἔσω σοι· εἰ δὲ πρὸς φύσιν, ζῆται τί δέσ-
 σοι ἡ τὴν σὺ φύσιν, καὶ ὑπὸ τῶν ἀπὸ δὲ καὶ ἀν-
 ἀδοξον ἢ. πάντῃ γὰρ συγγνώμη τῷ ἰδίῳ ἀγαθὸν
 ζητοῦντι. πέθον ἐλέλυνθον ἡ καὶ ἐκ τίνων ἐ-
 καστον ὑποκειμένων, καὶ εἰς τί μεταβάλλει. καὶ
 οἷον ἔσται μεταβάλλον, καὶ ὡς ὁδὸν κακὸν πε-
 σεται. καὶ πρῶτον, τίς ἢ πρὸς αὐτῶν μοιχείσις.
 καὶ ὅτι ἀλλήλων ἕνεκν γέγονα μὲν. καὶ κατ' ἑτε-
 ρον λόγον, προσησόμεθα αὐτῶν γέγονα, ὡς
 κρείος ποιμένης, ἢ ταῦτα ἀγέλης. αὐτῶν δὲ ἐπι-
 δι. ἀπὸ τοῦ εἰ μὴ ἄτομοι, φύσις ἢ τὰ ὅλα διοικοῦ-
 σα. εἰ δὲ τὰ χείρονα τῶν κρείωνων ἕνεκν. ταῦ-
 τα δὲ, ἀλλήλων. δὲ δὴ τὸν δὲ, ὅποιοί τινες εἰσιν
 ὑπὸ τῆς τραπέζης, γὰρ τῷ κλίνα εἰώ. τὰ ἄλλα. μάλιστα
 δὲ, οἷας ἀνάγκας λογμάτων κειμένων ἔχου-
 σιν. ταῦτα δὲ ταῦτα. μεθ' οὗ τῶν τυφῶ ποιου-
 σι. τρίτον, ὅτι εἰ μὴ ὁρθῶς ταῦτα ποιοῦσιν,
 οὐ δὲ διυχεραίνειν· εἰ δὲ οὐκ ὁρθῶς, διηλο-
 νοτι ἄκοντες καὶ ἀγνοοῦντες. πᾶσα γὰρ ψυχὴ

ἀκούει σέρεται, ὡς περ τοῖς ἀληθοῦς, οὕτως καὶ
 τοῖς κατ' ἀξίαν ἐκάσω πρὸς φέρεσθαι. ἀχθόντες γὰρ
 ἀκούοντες, ἀδικοὶ, καὶ ἀγνώμονες, καὶ πλεονεκτοί,
 καὶ καθάπαξ ἁμαρτητικοὶ πόδι τοῦ πλησίον. τέταρτον
 ὅτι καὶ αὐτὸς πολλὰ ἁμαρτανύει, καὶ ἄλλος τοῖς
 οὗτος εἶ. καὶ εἰπὼν δὲ ἁμαρτημάτων ἀπέχῃ,
 ἀλλὰ τὴν γὰρ ἐξίην ποιητικῶς ἔξεις, εἰ καὶ δὲ δει-
 λίαν, ἢ δ' οἰοκροπίαν, ἢ τοιοῦτό τι κακόν, ἀπέχῃ τῶν
 ὁμοίων ἁμαρτημάτων. πέμπτον, ὅτι οὐδὲ εἰ ἁμαρ-
 τάνουσι κατέληφας. πολλὰ γὰρ κατ' οἰκονομίαν
 γίνεται, καὶ ὅλως πολλὰ δεῖ πρότερον μαθεῖν.
 ἵνα τις πόδι ἀλλοτρίας πράξεως καταλήπτικῶς
 ἡ ἀρεφύνηται. ἔκτον, ὅτι ὅταν λίαν ἀγανακτῇς,
 ἢ καὶ δ' ὑπααθῇς, ἀκαριαῖα ὁ ἀνθρώπειος βίος,
 καὶ μετ' ὀλίγον πάντες ὀρετάθημεν. ἑβδόμον,
 ὅτι οὐχ αἱ πράξεις αὐτῶν γινώσκουσιν ἡμῖν. ἐκείναι
 γὰρ εἰσιν γὰρ τοῖς ἐκείνων ἡ γεμονικοῖς. ἀλλὰ αἱ ἡ
 μέτροιαι ὑπολήψεις. ἄρον γοῦν καὶ θέλησιν ἀ-
 φεῖναι τὴν ὡς πόδι δεινοῦ κρίσιν, καὶ ἀπὸ τῆς ἡ
 ὀργῆς. πῶς οὐν ἀρῶ; λογισάμενος ὅτι οὐκ αἰχρόν.
 εἰάν γὰρ μὴ μόνον ἢ τὸ αἰχρόν κακόν, ἀνάγκη καὶ
 σὲ πολλὰ ἁμαρτανύειν. καὶ λησίων καὶ παντοῖον
 γινώσκει. ὁ γὰρ ὅσον, ὅσον χαλεπώτερα ὑπὸ φέρουσιν
 αἱ ὀργαὶ καὶ λύπαι αἱ ὑπὸ τοῖς τοιοῦτοις, ἢ πρὸς
 αὐτὰ ὅσον ἐφ' οἷς ὀργίζομεθα καὶ λυπούμεθα. ἵ-
 να τὸν, ὅτι οὐ δύμενες ἀνίκητον, εἰάν γνήσιον ἢ καὶ
 μὴ

μὴ σεσηρός, μὴ δὲ ὑπόκεισιν. τί γάρ σοι ποιήσῃ
 οὐ βεβαιότατα θ', εἰὰν διατελῆς θυμὸν αὐτῷ,
 καὶ εἰ οὕτως ἔτυχε, πρῶτος πρᾶνῆς καὶ μετὰ δὲ
 δάσκης, οὐχολῶν πρὸς αὐτὸν ἐκείνον τὸν καιρὸν,
 ὅτε κακὰ ποιεῖν σε ὑποχειρὲς μὴ τέκνον, πρὸς ἄλ-
 λο πεφύκαμεν ἐγὼ μὲν ὅ μὴ βλαβῶ. σὺ δὲ βλά-
 πῃ, τέκνον. καὶ δεικνῦναι θύαφως καὶ ὀλικῶς,
 ὅτε ἴσῃ οὕτως ἔχει. ὅτε οὐδὲ μέλισσαι αὐτὸ ποιοῦ-
 σιν, οὐδ' ὅρα σωμαγλασικὰ πέφυκε δέει δέ, μὴ
 τε εἰρωνικῶς αὐτὸ ποιεῖν, μὴ τε ὀνειδισικῶς, ἀλ-
 λά φιλοσόφως καὶ ἀδιήκτως τῇ ψυχῇ, καὶ μὴ
 ὡς γν' χολῇ, μὴ δὲ ἵνα ἄλλῃ παρὰ σεαυτὸν
 σὴ ἀλλ' ἥτοι πρὸς μόνον, καὶ εἰὰν ἄλλοι ἴνθου πε-
 ριεσῇκωσι. τούτων τῶν σὺνέα κεφαλαίων μέμνη-
 σο, ὡς παρὰ τῶν μουσῶν δῶρα εἰληφὼς. καὶ ἄρ-
 ξαίποτε ἀνδρωπῶ εἶν, ἕως ἥς. φυλακτέον δὲ
 ἐπίσης τῷ ὀργιζέσθαι αὐτοῖς, τὸ κολακιδεῖν αὐ-
 τοὺς. ἀμφοτέρω γὰρ ἀκρινώμεντα, καὶ πρὸς βλάβ-
 ῆν φέρει. πρόχειρον δὲ γν' ταῦς ὀργαῖς, ὅτι οὐχὶ
 τὸ θυμοῦ ὄναι ἀνδρικό, ἀλλὰ τὸ πρᾶον καὶ ἡμέ-
 ρον, ὥσπερ ἀνδρωπικώτερον, οὕτως καὶ ἄρρενι-
 κώτερον, καὶ ἰσχυρὸν καὶ νύκτων καὶ ἀνδρίας τῶ
 τῶ μέτεσι. οὐχὶ βρ' ἀγανακτῶντι καὶ δυσχε-
 ροῦντι. ὅσω γὰρ ἀπαθεία ἴσθ' οὐκ εὐκλείτερον, τοσοῦ-
 τῶ καὶ δυνάμει. ὥσπερ τε ἡ λύπη ἀδύνατος, οὐ-
 τως καὶ ἡ ὀργή. ἀμφοτέρω γὰρ τέτρωνται, καὶ γν'

δεδωκασιν. εἰ δὲ βούλει, καὶ δέχαστορ πρὸ τοῦ
 μουσπγέτου δωδρον λαβέ. ὅτι ἢ μὴ ἀξιοῦν ἁ-
 μαρτανεῖν ὅς φάλευς μαυινόν. ἀδυνατοῦ γὰρ
 ἐφίεται. ἢ δὲ συγχωρεῖν ἄλλοις μὲν εἶναι τοῖς τούτοις,
 ἀξιοῦν δὲ μή τις σέ ἁμαρτανεῖν, ἄγνωμον κὴ τυ-
 ραννινόν. τέσσαρας μάλιστα τροπὰς τοῦ ἡγεμο-
 νικοῦ πρὸς φυλακτέον διηνεκῶς. κὴ ἐπειδὴ φω-
 ρασης, ἀπαλειπνέον, ὑπὲρ λέγοντα ἐφ' ἐκάστου οὐ-
 τως. ὅσον τοῦ φάντασμα ὅκ ἀναγκαῖον. ὅσον, λυ-
 τικὸν κοινωνίας. ὅσον, ὅκ ἄρ' αὐτῇ μέλεις λέγειν.
 ἢ γὰρ μὴ ἀφ' αὐτοῦ λέγειν γν' τοῖς ἀποπρωτάτοις
 νόμιζε. τέταρτον δὲ ὅτι καθ' ὅσιν αὐτοῦ ἐνφθιῖς,
 ὅτι ὅσον ἡτῶ μόνου ὅτι καὶ ὑποκατακλινομένου
 τοῦ γν' σοὶ θειοτόρου μέρους, τῇ ἀτιμωτόρᾳ καὶ
 θνητῇ μοίρᾳ τῇ τοῦ σώματος, καὶ ταῖς τούτου
 παχείαις ἡδοναῖς. ἢ μὲν πονδύμαλόν σου, καὶ ἢ
 πονδύμαλόν σου ὅσον ἐγκέκρατ', καὶ τοιφύσδ' ἀνὸ
 φερῇ ὄντα, ὅμως πειθόμενα τῇ τῶν ὅλων διατά-
 ξει, πρὸς κρατεῖται γν' ταῦτα ὑπὸ τοῦ συγκρίμα-
 τος. κὴ ἢ γὰρ δὲ δὲ δὲ ἢ γν' σοὶ πᾶν, κὴ ἢ ὑγρόν,
 κὴ τοι κατωφερῇ ὄντα, ὅμως ἐγὴν γερτ' ὅτι ἔσθηκε
 τῇ ὅκ αὐτῇ φυσικῇ σάσιν. ὅπως ἄρ' αὐτὸς κὴ τὰ σοιχεῖα
 ὑπακούει τοῖς ὅλοις, ἐπειδὴ πρὸς κατὰ τὰ χθὲρ σὺ
 βία μόνοντα, μέχρις αὐτὸς ἐκείθιν πάλιν ἢ γν' ὅσιμ)
 τ' διαλύσεως σημήνη. ὅ δὲ δεινόν ὅμ' μόνον ἢ γν' ὅσιμ)
 ὅσον σὸ μέρος ἀπειθεῖν, κὴ ἀγανακτεῖν τῇ αὐτῇ

χώρας

χώρα, καὶ τοὶ ὁδοὶ γε βίαιον τὸ τῷ ὑπὸ τὰς ἐξ.
 ἀλλὰ μόνον, ἢ τὴ φύσιν ὁδοὶ αὐτῶν. οὐ μὲν τοὶ ἀνέχε-
 ται, ἀλλὰ τὴν ἐναντίαν φέρεται. ἢ γὰρ ἐπὶ τὰ ἀ-
 δικήματα καὶ τὰ ἀνομιήματα, καὶ τὰς λύπας,
 καὶ τοὺς φόβους κίνησις, οὐδ' ἐν ἄλλοις, ἢ ἀφιστα-
 μένου τὴ φύσεως. καὶ ὅταν δὲ πινὶ τῶν συμβαι-
 νόντων διυχεραίνει τὸ ἡγεμονικόν, καταλείπει
 καὶ τότε τὴν αὐτοῦ χώραν. πρὸς ἰσότητά γὰρ καὶ
 θεοσέβειαν κατεσκοπιάσκει, οὐχ ἢ πῶς ἢ πρὸς δι-
 καιοσύνῃ. καὶ γὰρ ταῦτα γὰρ εἶδει δὲ τὴν θυκο-
 νουσίαν, μᾶλλον δὲ πρὸς βύτορα τῶν δικαιο-
 πραγυμάτων. ὥ μὴ εἰς καὶ ὁ αὐτός ἐστιν αἰετὶ
 βίου σκοπὸς, ὅτε εἰς καὶ ὁ αὐτός δι' ὅλου τοῦ
 βίου εἶν' οὐ δυνάται. οὐκ ἀρκεῖ τὸ εἰρημνόν, εἰάν
 μὴ ἀρκέει προσδεῖς, ὅποῖον εἶν' δὲ τὸ τοῦ τὸν
 σκοπὸν, ὥστε γὰρ οὐχ ἢ πάντων τῶν ὁπω-
 σῶν πλείοσι δ' οὐκ οὐκ ἀγαθῶν ὑπόληψις ὁ-
 μοία ὁδοί, ἀλλ' ἢ τῶν τοιῶν δὲ πινῶν, τούτῃς
 τῶν κοινῶν, οὕτως καὶ τὸν σκοπὸν, δὲ τὸν κοινῶ
 νικόν καὶ πολιτικόν ὑποσέσεται. ὁ γὰρ εἰς τοῦτον
 πάσας τὰς ἰδίαις ὁδοῖς ἀπὸ θλώων, πάσας τὰς
 πράξεις ὁμοίας ἀρδ' ὡς δ. καὶ ἢ τὸν αἰετὶ ὁ αὐτός
 εἶναι. τὸν μὲν τ' ὁρεῖν, καὶ τ' κατοικίδιον καὶ τ'
 πῶς τὸν τούτῃ καὶ διασώβησιν. Σωκράτης, καὶ τὰ
 πολλῶν λόγους. λαμίας ἐκάλει, παιδίῳ δ' ἐ-
 μάττα. λακεδαίμονιοι τοῖς μὲν ξηνοῖς γὰρ θεωρίας

ὑπο τῆ σκιά τὰ βάθρα ἐτίθει, αὐτοὶ δ' ἐοὔ-
 τυχον ἐκιδέζοντο. Ἦν Περδίκκας ὁ Σωκράτης πόδι
 τὸ μὴ ὀρχεῖσθαι παρ' αὐτὸν, ἵνα ἔφη μὴ Ἦν κακί-
 σω ὀλέθρῳ ἀπόλωμαι. τουτέστι μὴ δὴ παθῶν οὐ
 δυνήθω αὐτὸν ποιεῖσαι. γὰρ τοῖς τ' Ἐφεσίων γράμ-
 μασι, παράγγελμα ἔκειτο συνεχῶς ὑπομιμνή-
 σκεσθαι τῶν παλαιῶν Ἰνθ' τῶν ἀρετῶν χρηλαμνῶν.
 οἱ Πυθαγόρειοι, ἔωθον εἰς τὸν οὐρανὸν ἀφορᾶν,
 ἵν' ὑπομιμνησκόμεθα τῶν ἀεὶ ἢ τὰ αὐτὰ καὶ ὡ-
 σαύτως τὸ ἑαυτῶν ὀργὸν δεικνύοντων. καὶ τὴν τά-
 ξιν καὶ τὴν κατὰ φύσιν, καὶ τὴν γυμνότητην.
 οὐδὲν γὰρ πλοῦτος ἀνθρώπου. οἱ δ' ὁ Σωκράτης
 τὸ κώδιον ὑπεζωσμένον. ὅτε ἡ Ξανθίππη λα-
 βοῦσα τὸ ἱμάτιον ἔξω πρὸς ἡλθε. καὶ ἂν εἴπῃ ὁ Σω-
 κράτης τοῖς ἐταίροις αἰδεδιέσι καὶ ἀναχωρήσα-
 σιν, ὅτε αὐτὸν εἶδον ὅπως ἐσταμένον.

Εν Ἦν γράφει καὶ ἀναγινώσκειν ὅτι πρότερον
 ἀρξῆς, πρὶν ἀρχθῆς. ὅσον πολλῶν μᾶλλον γὰρ τῶ
 βίῳ. διούλθ' πέφυκας, οὐ μέτεσί σοι λόγου. ἐ-
 μόμ' δ' ἐγέλασε φίλον κῆρ' ἐμψονται δ' ἀρετῇ
 χαλεποῖς βάζοντες ἐπεσιν. σὺν ἡμετέροις
 τέμν, μαινομένον. τοιοῦτόν ἐστι τὸ παιδίον ἢ τῶν,
 ὅτε οὐκ ἐτι δίδοται. κατὰ φιλοῦντα τὸ παιδίον
 ἔλεγε δ' ἐπίκτεται, γὰρ οὐκ ὡς φέρεται. αὐ-
 τοῖς ἴσως ἀρθάνῃ. διὸ σφημα ταῦτα; ὅσον δ' οὐ
 φημι ἔφη φυσικὸν Ἰνθ' ὀργὸν σημαίνον. ἢ
 καὶ

ἃ ἡ αὐτὴ σάχυνας θειοδῆναι, δύσφημον. ὁμφαξ,
 σαφυλὴ, σαφὶς, πάντα μεταβολαί, ὅκ' εἰς τὸ μὴ
 ὄν, ἀλλ' εἰς τὸ νῦν μὴ ὄν. λησὴς πτωχευέσεως ὁ γέ-
 νει, ἡ τὸ ἐπικτήτου. Τέχνῳ δὲ ἐφηπόδ' ἡ συγ-
 κατατίθεσθαι εὐρεῖν. καὶ γὰρ τοῦ πόδ' τὰς ὁρμὰς
 τόπω ἡ πρὸς κλητὸν φυλάσσειν, ἵνα μετ' ὑπεξαί-
 ρεσεως, ἵνα κοινωνικαί, ἵνα κατ' ἀξίαν. καὶ ὁρ-
 ξεως μὲν πάντα πασιμ' ἀπέχει, ἐκκλίσει ἡ πρὸς
 μηδὲν τῶν ὅκ' ἐφ' ἡμῖν χρῆσθαι. ὁ πόδ' τὸ τυχόν-
 τ' ὅμ' ἐφη δὲ τὸν ὁ ἀγών, ἀλλὰ πόδ' τὸ μαίνει, εἰ
 μὴ ὁ Σωκράτης ἔλεγε. τί θέλετε λογικῶν ψυχὰς
 ἔχειν, ἢ ἀλόγων; λογικῶν. τίνων λογικῶν; ὑγιῶν,
 ἢ φεύλων; ὑγιῶν; τί οὖν οὐ ζητεῖτε; ὅτι ἔχο-
 μεν. τί οὖν μάχεσθαι, καὶ
 διαφέρεισθαι;

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ

ρος τῶν εἰς αὐτὸν Βιβλίων ιβ.

ΑΝΤΑ ἐκείνα ἐφ' ἃ εἶπα ποδιδόλου
 δύχῃ ἐλθεῖν, ἥδη ἔχειν διώσασαι,
 εἰὰν μὴ σαυτοῦ φθονῆς. ὥστε ἡ δὲ
 εἰὰν πᾶν τὸ πρὸς ἐλθὼν καταλίπῃς,
 καὶ τὸ μέλλον ὑπὸ τρέψῃς τῇ πρὸς νοίᾳ. καὶ τὸ πα-
 ρὸν μόνον ἀποδιδώσῃς πρὸς ὁσιότητα καὶ δικαιο-
 σιών. ὁσιότητα μὲν, ἵνα φιλήσῃς τὸ ἀκρνεμόμην.
 σοὶ γὰρ αὐτὸ τὸ ἡφύσις ἐφερε, καὶ σὲ τούτῳ. δικαιο-
 σιών δὲ, ἵνα ἐλθὺν θέρως καὶ χωρὶς ποδιδόλου
 λέγῃς τε τὰ ἀληθῆ, καὶ πράσῃς τὰ κατὰ νόμον, ὅ-
 κατ' ἀξίαν. μὴ ἐμποδίσῃ δέ σε, μήτε κρακία ἀλ-
 λοτρία, μήτε ἐπόληψις, μήτε φωνή, μηδὲ μὴ
 αἰδοῖσις τοῦ ποδιδόλου σου βαρκειδίου. ὅ-
 ψεται γὰρ τὸ πάχος. εἰὰν οὖν ὅτε δὴ ποτε πρὸς
 ὁδὸν γῆν, πάντα τὰ ἄλλα καταλιπὼν, μόνον
 τὸ ἡγεμονικὸν σου, καὶ τὸ γν' σοὶ θεῖον τιμῆς. καὶ
 τὸ μὴ παύσεσθαι ποτε ζῶν φοβηθῆς. ἀλλὰ τό γε
 μηδέποτε ἀρξάσθαι κατὰ φύσιν ζῶν, ἐστὶν ἀνθρώ-
 πῳ ἀξιῶ τοῦ γῆν ἵκαντ' ἡσμου, καὶ πᾶσι
 ξγν' ὡς τὸ πατρίδ' ὅ, καὶ θαυμαζῶν ὡς ἀ-
 πωσδόκητα τὰ κατὰ ἡμέραν γινόμενα, καὶ κρε-
 μάμεν' ἐκ τῆς δὲ καὶ τῆς δὲ. ὁ θεὸς πάντα τὰ ἡγεμο-
 νικά, γυμνά τ' ὑλικῶν ἀγγείων καὶ φλοιδῶν καὶ κα-
 θαρμάτων ὁρᾷ. μόνον γὰρ τῷ αὐτῷ νοεῖν ὁ μόνον
 ἀπῆται,

ἀπὸ τῆς, τὸ δὲ αὐτὸ εἰς ταῦτα ἐρρύητό τω κὶ ἀπὸ
 χετὸς μὲν ὡς. ἐὰν δὲ κὶ σὺ τῷ ἐθίσης ποιῆς, τὸ πα-
 λὺν περὶ αὐτὸν σὺ αὐτὸ πᾶσι λαμβάνεις. ὁ γὰρ μὴ
 τὰ πᾶσι κείμηναι κρεῖα δια ὁρῶν, ἢ πρὸς ἐοδῆται, κὶ
 δικίαν, κὶ δόξαν, κὶ τῷ τοιαύτῳ πᾶσι βολῶν κὶ σκη-
 νῶν θεῶν, ἀχολήσεται. τῷ δὲ αὐτῷ δὲ αὐτὸ σιωπῆ-
 κας, σωμάτιον, πνύματιον, νῆς, τὸ τῶν τᾶλλα-
 μέχρῃ τοῦ διμελεῖσθαι δὲ αὐτὸν σὺ δὲ. τὸ δὲ τρίτον μὲν
 τοῦ κυρίως σὺν, ὅ ἐὰν χωρίσης ἀπὸ σεαυτοῦ, τῶν
 σὺν ἀπὸ τῆς δὲ αὐτοῦ, ὅ ἐὰν ἀλλὰ ποιῶσιν ἢ λέγῃ-
 σιν, ἢ ὅ ἐὰν αὐτὸς ἐποίησας ἢ εἰπας, καὶ ὅ ἐὰν ὡς μέ-
 λοντα τὰ γὰρ σεις, κὶ ὅ ἐὰν τὸ πᾶσι κείμηναι σὺν
 ματίσ, ἢ τὸ σὺν φυτῶν πνύματις, ἀπὸ αἵρεται
 πρόσσεσιν, κὶ ὅ ἐὰν ἐξωθῇ πᾶσι ἐξ ὅ ἐὰν δὲ αὐτοῦ
 ὡς τῶν σὺν μαρμάρων δὲ αὐτὸν κείμηναι καθαράν τῷ
 νοερὰν διώαμι ἀπὸ λυτῶν ἐφ' ἑαυτῷ ζῶν, ποιῶ-
 σαν τὰ δίκαια, κὶ θέλουν τὰ συμβαίνοντα, κὶ
 λέγουσαν τὰ ληθῆ, ἐὰν χωρίσης φημί τὸ ἡγεμονι-
 κὸν τὸ τὸ τὰ πᾶσι κείμηναι ἐκ προσηθείας. ὁ
 τὸ χρόνον τὰ ἐπέκεινα, ἢ τὰ πᾶσι κείμηναι, ποιῶσιν
 τε σεαυτῷ, οἷος ὁ ἐμπειρίος κείμηναι σφᾶρ κείμηναι
 τῶν κείμηναι πᾶσι κείμηναι γαίῳ, μόνον τε ζῶν ἐκμελε-
 τήσῃς ὁ ζῶν, τῶν κείμηναι πᾶσι, διωθήσῃ τὸ γὰρ μέχρῃ
 τὸ ἀθανάτων ἐπὶ πᾶσι κείμηναι, ἀταράκτως κὶ θυγ-
 νῶς, κὶ ἰλέως τῶν αὐτῷ δὲ αὐτὸν δὲ αὐτὸν δὲ αὐτὸν
 πᾶσι κείμηναι, πᾶσι κείμηναι ἢ ἐκαστὸς μὲν πᾶσι

φιλεῖ, τῷ δὲ ἑαυτοὶ πόδι αὐτοῦ ὑπόληψιν γν' ἔλατ
 πῶνι λόγῳ τίθεται, ἢ πλὴν τῶν ἄλλων. ἐὰν γοῦν
 πινὰ θεὸς ὑδισᾷς, ἢ διδ' ἀκαλῶς ἐμφρων κελούσῃ
 μηδὲν κατ' ἑαυτὸν γν' θυμείδαι καὶ δ' ἀνοεῖδαι,
 ὃ μὴ ἀμάγε γινώσκων δ' ἰοίσει, οὐδὲ πρὸς μίαν ἡ-
 μέραν ἴδωρ ὑπομνέει· οὕτως αὖτ' ἀέλας μάλλον
 αἰδ' ἄμεθα τί ποτε πόδι ἡμῶν φρονήσῃσι, ἢ ἑαυ-
 τοὺς. πῶς ποτε πάντα καλῶς καὶ φιλανδρώ-
 πως δ' ἡτάξαντο οἱ θεοὶ, ἴδωρ μόνον παρῆδον,
 ἢ γν' οὖς τῶν ἀνθρώπων καὶ πάνυ χρυσούς, καὶ
 πλείστα πρὸς τὸ θεῖον ὥσπερ συμβόλαια θεμελύνει,
 καὶ ὑπὲρ πλείστον δὲ ὀργῶν ὀσίῳ καὶ ἱερουργίῳ
 σιωπῇ θείῳ γ' ἰδομένους, ἐπειδ' αὖτ' ἀπαξ
 ἀρ' ἰδύνωσι, μὴ κέ τι αὐτὶ γίνεσθαι, ἀλλ' εἰς τὸ πᾶν
 τέλος ἀπεσβηκέναι. ἴδωρ δὲ εἴ πορ καὶ οὕτως ἔχει,
 οὐκ ἴδι' ὅτι εἰ ὥς ἐτέρως ἔχειν ἔδει ἐποίησαν αὐτ'· εἰ
 γὰρ δίκαιον ἴδωρ, ἴδωρ αὖ καὶ δυνάττω καὶ εἰ καὶ φύ-
 σιν, ἢ νεγκν αὐτὸν ἢ φύσιν. ἐκ δὲ τῶν μὴ οὕτως
 ἔχειν, εἴ πορ οὐχ' ὅτως ἔχῃ, πῶς ὁδῶ σοι τὰ μὴ δεῖν
 σαι οὕτως γίνεσθαι. ὁρᾷς γὰρ καὶ αὐτὸς, ὅτι ἴδωρ
 πᾶσι τῶν δικαιολογῆ πρὸς τὸν θεόν. οὐκ αὖτ'
 οὕτως διελγόμεθα τοῖς θεοῖς, εἰ μὴ ἀρίστοι καὶ
 δίκαιοτατοί εἰσιν. εἰ δὲ ἴδωρ, οὐκ αὖτ' ἐπὶ πόδεσσιν
 ἀδίκως καὶ ἀλόγως ἡμελημένον τῶν γν' τῇ διακω-
 μήσει. ἔδιδε καὶ ὅλα ἀργινώσκεις, καὶ γὰρ ἡ-
 χεῖς ἢ ἀεισεῖς, πρὸς τὰ ἄλλα δ' ἔχει τὸ ἀνέθιστον ἀρ-
 γός

γὰρ οὕτω, τοῦ χαλινοῦ ἐρῶμεν ἐξ ἑσπερον ἢ ἡ δεξιὰ
 κρατεῖ. ὅσο γὰρ εἴθισται. ὁποῖον δ' εἰ καταληφθῇ-
 ναι ὑπὸ τοῦ θανάτου, καὶ σώματι καὶ ψυχῇ τὴν
 βραχύτητα τοῦ βίου. τῷ ἀχανείᾳ τοῦ ὀπίσσω καὶ
 πρόσω αἰῶνος, τὴν αἰδουμένην πάσης ὕλης, γυ-
 μνά τ' φλοιῶν θεάσασθαι τὰ αἰτιώδη. τὰς ἀναφο-
 ρὰς τ' πράξεων. τί πόνος, τί ἡδονή. τί θάνατος, τί
 δόξα. τίς ὁ ἐαυτῷ ἀχολίας αἷτιος. πῶς ὁ εἰς ὑπὸ
 ἄλλου ἐμποδίζεται, ὅτι πάντα ἀπόληψις. ὁμοι-
 ον δ' εἶναι δέει γνῆ τῶν δλογμάτων χρησέαι, παγ-
 κρατίας, οὐχὶ μονομαχίᾳ. ὁ μὲν γὰρ τὸ ξίφος ὡς
 χρηταί, ἀκρίβηται καὶ ἀνακρίβηται. ὁ δὲ τὴν χεῖ-
 ρα αἰεὶ ἔχει, καὶ οὐδ' ἐν ἄλλο ἢ συστρέψαι αὐτῷ δέει.
 τοιαῦτα τὰ πράγματα ὅσα διακροῦντα εἰς ὕ-
 λην, αἷτιον, ἀναφορὰν. ἡλικίᾳ ὄζουσίαν ἔχει ἀν-
 θρώπου, μὴ ποιεῖν ἄλλο, ἢ ὅτι μέλλει ὁ θεὸς ἐπαε-
 νεῖν. καὶ δέχεσθαι παῦν, ὃ αὐτὸν ἐμὴ αὐτῷ ὁ θεός. τὸ
 ἐξ ἡς τῆ φύσει, μήτε θεοῖς μεμπέειν. οὐδ' ἐν γὰρ ἐ-
 κόντ' ἢ ἀκόντ' ἄμαρτάνουσι, μήτε ἀνθρώ-
 ποις, οὐδ' ἐν γὰρ οὐχὶ ἀκόντ' ὡς οὐδ' ἐν μεμ-
 πέειν. πῶς γέλοιος καὶ ξύνος ὁ θαυμάσιος ὅτι
 τῶν γνῶν βίῳ γινόμενων.

Ἡ δὲ ἀνάγκη ἐμαρμένη, ἀπαράβατος τάξις, ἢ
 πρόνοια ἰλάσιμος. ἢ φερμός, ἐκίοντες ἀπὸ σα-
 πῆτος. εἰ μὲν ἀπαράβατος ἀνάγκη, τί ἀνελτείνεις. εἰ
 πρόνοια ὑπὸ δεχομένη τὸ ἰλάσκεσθαι, ἄξιον αὐτοῦ

ποίησον. Πλὴν τοῖς θεῖς βοηθείας. εἰ ἡ φυρμός αὐτῇ
γεμόνδ' οὖτ', ἀσμελνίζε, ὅτε γν' τοῖσ' τῷ τῷ κλύδω
νι, αὐτῆς ἔχεις γν' σαυτῷ ἱνα νοῦν ἡγεμονιῶν.
ἡδὲν ποδὶ φέρη σε ὁ κλύδωρ, πρῶτα φερέτω τὸ (αἰ-
κίδιον, τὸ πονδύματιον, τὰλλα· τὸν γὰρ νοῦν οὐ
παροίσι. ἢ τὸ μὲν τ' ἄλγος φῶς μέχρι σβεδῆ, φαί-
νει, καὶ τὴν αὐγλὴν ἀκ' ἀρβάλλει· ἢ δὲ γν' σοὶ ἀλῆ-
θεια καὶ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη, προαπο-
σβίσεται; ἡδὲ τοῖς φαντασίαν πρῶτα χόντ' ὅτι
ἡμαρτε. τί δ' αὖτοῖς δα εἰ ὅσον ἀμαρτήματα· εἰ ἡ
μαρτην, ὅτι κατέκεινεν αὐτὸς ἑαυτὸν. καὶ ὅτως
ὁμοιον ὅσον, τῷ κατὰ δρῦ πῆρ τὴν ἑαυτοῦ ὄψιν,
ὅτι ὁ μὴ δέλωρ τὸν φαῦλον ἀμαρτανίην, ὁμοιῶ-
τε μὴ θέλοντι τὴν συκῆν ὅπου γν' τοῖς σὺν τοῖς φέ-
ρειν. καὶ τὰ βρέφη κλαυθμυρίζεσθαι. καὶ τὸν ἵπ-
πον χρεμετίζειν, καὶ ὅσα ἄλλα ἀναγκαῖα. τί γὰρ
πάθῃ τὴν ἑξίρ ἔχωρ τοιαύτῳ, εἰ οὐν γοργός εἰ,
ταύτῳ διεραπύσοι. εἰ μὴ καθήκει, μὴ πρᾶξις.
εἰ μὴ ἀληθὲς ὅστις, μὴ εἰπῆς. ἢ γὰρ ὁρμή σου ἔσω, εἰς
τὸ πᾶν αἰὲς ὁραῖν, τί ὅστις αὐτὸ ἐκείνο τὸ τὴν φαν-
τασίαν σοὶ παροῖν, καὶ ἀναπνέουσα διαερῆντα,
εἰς τὸ αἶλιον, εἰς τὸ ὑλικόν, εἰς τὴν ἀναφορὰν, εἰς
τὸν χρόνον, γν' τὸς οὐ πεπαιδευμένον αὐτὸ δειήσει.
αἰδοῦν ποτέ, ὅτι ἡρεῖ τὸν ἔκτε καὶ διαμονιῶτόρον
ἔχεις γν' σαυτῷ, τῶν τὰ πάθῃ ποιούντων, καὶ κα-
θάπαξ τῶν νόστον παρὰ σὺν τῷ σε· τί μὲν οὐν ὅστις

ἢ δαύοια. μὴ φόβῃ; μὴ ὑποψία; μὴ ἀνθυμία;
 μὴ ἄλλο ἢ τοιούτων; (πρῶτ'), το μὴ εἰκῇ, μηδ' αὐδ' αὐ
 αφορᾶς. (διδύτῳ), το μὴ ἐπ' ἄλλο ἢ, ἢ ἂν τὸ κοινὸν
 νηὶ τέλῃ τῇ ἀναγωγῇ ποιεῖται. ὅτι μετ' οὐ
 πολὺ, ὅστις οὐδ' αὐτοῦ ἐστὶν, οὐδ' ἐν τούτων ἢ ἂν
 βλέπεις, οὐδ' ἐν τούτων τις τῶν νῦν βιούντων. ἅ-
 παντα γὰρ μεταβάλλει καὶ γρέπεσθαι καὶ φθεί-
 ρεσθαι πέφυκεν, ἵνα ἐτόρα ἐφεξῆς γίνηται. ὅτι
 πάντα ἢ ὑπόληψις καὶ αὐτὴ ἐπὶ σοι. ἄριστον οὖν
 ὅτε θέλεις τὴν ὑπόληψιν, καὶ ὡς περὶ ἡμῶν
 τὴν ἄκραν γαλήνην, σταθερὰ πάντα, καὶ νόλπῃ
 ἀκύμῳ. μία καὶ ἡ ἴσῳ ἐνέργεια καὶ καὶ οὐρανὸν πα-
 ραμνήν, ὅστις καὶ οὐρανὸν πάχει, καὶ δὲ πέπαιται. ὅς
 ὁ πρᾶξας τὴν πράξιν ταύτην, κατ' αὐτὸ τὸ
 καὶ δὲ πέπαιται, καὶ οὐρανὸν ἡ πέπονθεν. ὁμοίως οὖν
 τὸ ἐκ πάσῳ τῷ πρᾶξεω συνέσημα ὅπερ ὅστις ὁ
 βίῃ, ἐὰν ἐν καὶ οὐρανὸν παύσῃται, ὅστις καὶ οὐρανὸν πᾶ-
 ρα κατ' αὐτὸ τὸ πέπαιται, καὶ δὲ πέπαιται. ὅς ὁ καὶ οὐρανὸν
 ὅστις ἐν καὶ οὐρανὸν τὸν εἰρμόν ὅστις, καὶ οὐρανὸν δὲ πέπαιται. ὅς
 δὲ καὶ οὐρανὸν, καὶ τὸν ὅστις δίδωσι καὶ φύσις. ποτὲ
 μὲν καὶ ἡ ἰδέα, ὅταν ἐν γήρᾳ, πάντως δὲ ἡ τῶν
 ὅλων. ἢ τῶν μερῶν μεταβαλλόντων, νεαροὺς αἰ-
 καὶ καὶ οὐρανὸν ὁ σύμπας κόσμος δὲ παρῇ. καλὸν ὅς
 αἰπῶν καὶ ὡραῖον τὸ συμφέρον τῷ ὅλῳ. ἢ οὐρανὸν
 τὰ παύσις τῷ βίῳ, ἐκείνῳ ὅστις καὶ οὐρανὸν μὲν, ὅτι ὅστις αἰ-
 καὶ οὐρανὸν. εἰπὼν καὶ ἂν προσάγει τὸν, καὶ ὅστις ἐν ὅλῳ

ἀγαθὸν δὲ, εἴ πορ' ὅλῳ καίριον, καὶ συμφέ-
ρον. καὶ συμφερόμεν. οὕτως γὰρ καὶ θεοφόρητος
ὁ φερόμενος ἢ τῶν τὰ θεῶν. καὶ ὑπὸ ταῦτα τῇ
γνώμῃ φερόμενος. τρία ταῦτα δεῖ πρόχειρα ἔ-
χειν, ὑπὸ μὲν ὧν ποιεῖς, εἰ μήτε εἰκῇ, μήτε ἄλλως
ἢ ὡς αὐτὴ δίκη αὐτὴ γνήρησεν. ὑπὸ δὲ τῶν ἔξω-
θεν συμβαινόντων, ὅτι ἢ τοι κατ' ὑπὸ τυχίαν, ἢ
ἢ πρόνοιαν. οὐτε δὲ τῇ ὑπὸ τυχίᾳ μεμπέειον
οὐτε τῇ προνοίᾳ ἐγκλητέον. δούτορον, τὸ ὅποι-
ον ἕκαστον ἀπὸ σερήματός, μέχρι ψυχώσεως, καὶ
ἀπὸ ψυχώσεως, μέχρι τοῦ τὴν ψυχὴν ἀρδουῖναι.
καὶ δζοίωρ ἢ σύγκεισις, καὶ εἰς οἷα ἢ λύσις. τρί-
τον, εἰ ἀνώμετέωρος δζαρθεῖς κατασκέψαιο τὰ
ἀνθρώπεια, καὶ τὴν πολυτροπίαν ὅση κατὰ
νοήσεις· σιωιδῶρ ἅμα, καὶ ὅσον τὸ πόδιοικουρ,
γναερίωρ καὶ γναεθερίωρ. καὶ ὅτι ὅσακίς αὐτὸ δζαρ-
θῆς, ταῦτα ὅψ. τὸ ὁμοειδίς, τὸ ὀλιγοχρόνιον. ἐ-
πὶ τούτοις, ὁ τύφος. βάλε ἔξω τὴν ἐπὶ ἀληφίαν,
σέσωσαι. τίς οὖν ὁ κωλύων ἐκβάλλειν; ὅταν
δυσφορῆς ἐπὶ τῇ ἐπιλάθου τοῦ, ὅτι πάντα κα-
τὰ τὴν τῶν ὅλων φύσιν γίνεται. καὶ τοῦ, ὅτι τὸ
ἁμαρτανόμην, ἀλλότριον. καὶ ἐπὶ τούτοις τοῦ, ὅ-
τι πάντα τὸ γινόμενόν οὕτως αἰεὶ ἐγένετο, καὶ γρη-
σεται, καὶ νῦν πανταχοῦ γίνεται. τοῦ, ὅση ἢ
συγγένεια ἀνθρώπου πρὸς πᾶν τὸ ἀνθρώπειον
γνή. οὐ γὰρ αἵματίου, ἢ σπερματίου, ἀλλὰ νοῦ

κρινωνία. ἐπελάθου δὲ καὶ τοῦ, ὅτι ὁ ἐκάστου νοῦς
θεός, καὶ ἐκείθην ἐρρύνκει. τοῦ, ὅτι οὐδὲν ἰδίον ἔ-
διδως· ἀλλὰ καὶ τὸ τεκνίον, καὶ τὸ σωματίον, καὶ
αὐτὸ τὸ ψυχάριον, ἐκείθην ἐλήλυθην. τοῦ, ὅτι
πάνθ' ὑπόληψις. τοῦ, ὅτι τὸ πρὸν μόνον ἐκασθ-
ζῆ, καὶ αὐτὸ ἀρβάλλει. συνεχῶς ἀναπολείρ, αὐτὸς
ἐπὶ τῇ λίσσῃ ἀγανακτῆσαντας, αὐτὸς γὰρ μεγίσταις
δόξαις, ἢ συμφοραῖς, ἢ ἐχθραῖς, ἢ ὁποιασοῦν τῶν
χαῖς ἀκμάσας. εἶτα ἐφισαυῖν, πᾶν ὅν τι πάντα
ἐκείνα, καπνός, καὶ ἀποδός, καὶ μῦθος, ἢ ἄλλος μῦθος.
συμπροσπιπῆτω δὲ καὶ τὸ τοῦ τοῦ πάν, οἷον,
φάβιθ κατουμῖνθ ἐπ' ἀγροῦ. καὶ λούσιθ
λούπθ, καὶ στέρτινιθ γὰρ βαίαις, καὶ τιβέ-
ειθ γὰρ καπρίαις. καὶ οὐγλίθ ρούφθ, καὶ ὁ-
λως ἢ πρὸς ὁποῦν μετ' οἰήσεως διαφορά. καὶ ὡς
δυτελὲς πάντ' ἐκατγντενόμεν. καὶ ὁ σωφίλοσο-
φώτερον τὸ ὑπὲρ τοῦ δοθείσης ὑλῆς ἐαυτὸν δίκαιον,
σώφρονα, θεοῖς ἐπόμεν ἀφελῶς πρῆχειν. ὁ γὰρ
ὑπὸ ἀτυφία τυφθ τυφόμενθ πάντων χα-
λεπώτατθ. πρὸς αὐτὸν ὑπὲρ ἡθύνοντας, ποῦ γὰρ ἰ-
δίον αὐτὸς θεοῦς, ἢ πόθην κατειληφὼς ὅτι εἰσιν ἄ-
τω σέβεις· πρῶτον μὲν καὶ ὅψι ὄρατοί εἰσιν·
ἔπειτα μὲν οὐδὲ τίς ψυχὴ τίς ἐμαυτῷ εἰ-
ρακα, καὶ ὁμῶς τιμῶ. οὕτως οὐ καὶ αὐτὸς θεοῦς,
ὅς ὃν τοῦ διωάμεως αὐτῶν ἐκαστὸν περὶ ὧμαι, ἐκ

οὕτως ὅτι τε εἰς καταλαμβάνω, καὶ αἰδέσθαι.
 σωτηρία βίου, ἕκαστον δι' ὅλου αὐτοῦ τί δεινὸν ὀ-
 ραῖν. τί μὲν αὐτοῦ τὸ ὑλικόν. τί δὲ τὸ αἰτιώδους.
 ὅς ὅλης τῆς ψυχῆς τὰ δίκαια ποιεῖν, καὶ τὰ λυγρὰ
 λέγειν. τί λοιπὸν, ἢ ἄρ' αὖτε τὸ βιωσιμὸν, σωτῆρα πᾶσι
 ταῦτα ἄλλο ἐπ' ἄλλω ἀγαθόν, ὥς ἐμὴ δὲ τὸ βραχύ-
 τατον διασῆμα ἄρ' εἴπαι. ὅν φῶς ἡλίου καὶ δι-
 εργηταῖς τοῖς οἰοῖσιν, ὅρεσιν, ἄλλοις μυείοις, μία οὐσία
 κοινὴ, καὶ διείργηται ἰδίως ποιοῖς σώμασι μυ-
 είοις. μία ψυχὴ, καὶ φύσει διείργηται μυείας,
 καὶ ἰδίως πειραφῶς. μία νοερά ψυχὴ, καὶ
 διακεκείσθαι δοκῇ. τὰ μὲν οὖν ἄλλα μέρη τῶν εἰ-
 ρημλόνων, οἷον πνεύματα καὶ ὑποκείμενα, ἀνα-
 ὄντα καὶ ἀνοικέωτα ἀλλήλοις, καὶ τοὶ κακῆνα
 τὸν νοῦν σωείη, καὶ τὸ ἐπειτα αὐτὰ βρεῖθον. δια-
 νοία δὲ ἰδίως ὑπὸ τὸ ὁμόφυλον γίνεσθαι, καὶ σω-
 εῖσθαι, καὶ οὐ διείργεται τὸ κοινωτικόν παῖδος.
 τί ὑπὸ τῶν τοῦ σώματος; ὅς ὅτι γίνεσθαι; ἀλλὰ τὸ αἰδίνεσθαι;
 τὸ ὄρμαν. τὸ αὐξάνεσθαι; τὸ λήγειν, αὐδῆς. τὸ φωνῆ-
 ζεσθαι; τὸ δῆλοῦν; τί τούτων πόθεν σοὶ ἄ-
 ξιον δοκεῖ; εἰ δὲ ἕκαστα οὐκ ἀφρόνητα, πρόσθι
 ὑπὸ τελευταῖον, τὸ ἐπεῖτα τοῦ λόγου καὶ τοῦ
 θεῶ. ἀλλὰ μάχεται τοῦ πᾶσι ταῦτα, τὸ ἀχθῆ-
 ναι, ἢ δὲ τὸ τεθνηκέναι σερήσεται τις αὐτῶν;
 πόσον μὲν τὸ ἀπείρου καὶ ἀχανοῦς αἰῶνος

ἀρχιμύειται ἐκάστω, τάχιστα γὰρ γνῶφανίξεται
 τοῦ αἰσίου. πόσον δὲ εἴ ὅλης οὐσίας; πόσον ἢ εἴ
 ὅλης ψυχῆς; γν' πόσω ἢ βωλαρίῳ εἴ ὅλης γῆς ἑρ-
 πεις; πάντα ταῦτα γν' θυμούμεθα, μηδὲν μέ-
 γα φανταζου, ἢ τὸ ὡς μὲν ἢ σὴ φύσις ἄγει, ποι-
 εῖν. πάχειν δὲ, ὡς ἢ κρινε φύσις φέρει. πῶς ἔσω
 τοῦ χῆται τό ἢ γεμονικόν. γν' γὰρ τούτῳ τὸ πᾶν
 ὅτι. τὰ δ' εἰς λοιπὰ, εἰ προαιρετὰ ὅτιν, ἢ ἀπροαίρε-
 τα, νεκρὰ καὶ καπνός, πρὸς θανάτου καταφρό-
 νησιν ἐγερλικώτατον. ὅτι καὶ οἱ τῶν ἡδονῶν ἀγα-
 θὸν καὶ τὸν πόνον κακὸν κρίνοντες, ὁμῶς τού-
 του κατεφρόνησαν. ὡ τὸ δὲ κακὸν μόνον ἀγαθόν,
 καὶ ὡ τὸ πλείους καὶ λόγον ὀρθῶν προῶξιν ἀπὸ ὅ-
 ναι, τῷ ὀλιγοτόρῳ, γν' ἴσω ἐσὶ, καὶ ὡ τὸν κόσμον
 θεωρῆσαι πλείονι ἢ ἐλάσσονι χρόνῳ οὐ διαφέρει,
 τούτῳ οὐδὲ ὁ θαυμάσιος φοβερόν, ἀνθρώπε,
 ἐπολιτόσω γν' τῇ μεγάλῃ ταύτῃ πόλει; τί-
 σοι διαφέρει εἰς πᾶν τε ἔτεσι. Τὸ γὰρ κατὰ τῶν νό-
 μους, ἴσον ἐκάστω. τί οὖν δεινὸν εἰ εἴ πόλεως ἀπ-
 πέμψει σε οὐ τύραννον, οὐδὲ δικαστὴς ἀδι-
 κος, ἀλλ' ἢ φύσις ἢ εἰς ἀγαγῶσα. οἷον εἰς πωμωδόν
 ἀγλύοι εἴ σκηνῆς ὁ πρῶτα λαβὼν στρατὸν. ἀλλ' ὅτι
 εἰς πορτὰ πᾶν τε μέρη, ἀλλὰ τὰ ῥία. καλῶς εἶπας,

ἐν μέντοι τῷ βίῳ τὰ τρία, ὅλον ᾧ δρᾷμα ὄντι. τὸ
 γὰρ τέλειον, ἐκείνῳ ὁρίζει. ὁ τότε μὲν ἐν συγ-
 κρίσει, νῦν δὲ ἐν ἀπαλύνσει αἵτιος,
 σὺ δὲ ἀναίπῃ ἀμφοτέρω.
 ἅπιδι οὐρ ἰλεως. καὶ
 γὰρ ὁ ἀκλύωρ,
 ἰλεως.